

Cumhuriyet Halk Partisi

CHP PARTİ MECLİSİ

TOPLANTISINA SUNULAN

MERKEZ YÖNETİM KURULU RAPORU

(Ankara, 31 Ağustos 2008)

İÇİNDEKİLER

CHP PARTİ MECLİSİNE SUNULAN MYK RAPORU

(31 Ağustos 2008)

İÇİNDEKİLER

I.- GİRİŞ	13
1.1.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN KONUŞMALARINDAN ALINTILAR.....	13
1.2.- MESAJLAR.....	16
1.2.1.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL CEZMİ KARTAY'IN ÖLÜMÜ NEDENİYLE BİR MESAJ YAYINLADI.....	16
1.2.2.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL SİVAS MADIMAK OTELİ'NİN YAKILMASININ 15. YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE BİR MESAJ YAYINLADI.....	16
1.2.3.- GENEL SEKRETER ÖNDER SAV MADIMAK'IN YAKILMASININ 15. YILI NEDENİYLE BİR MESAJ YAYINLADI.....	17
1.2.4.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ KÖKSAL'A BAŞSAĞLIĞI DİLEDİ	18
1.2.5.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL KKTC CUMHURBAŞKANI MEHMET ALİ TALAT'I KUTLADI.....	18
1.2.6.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL KONYA VALİSİNE BAŞSAĞLIĞI DİLEKLERİNİ İLETTİ	19
1.2.7.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL GENELKURMAY BAŞKANI BÜYÜKANIT'A BAŞSAĞLIĞI DİLEDİ	19
1.2.8.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ELVAN ABEYLEGESSE'Yİ KUTLADI.....	19
1.2.9.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL SANATÇI SUNA PEKUYSAL'IN ÖLÜMÜ NEDENİYLE BİR MESAJ YAYINLADI.....	20
1.2.10.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ESKİ CHP MİLLETVEKİLİ GÜNDÜZ ONAT'IN VEFATI NEDENİYLE BAŞSAĞLIĞI DİLEKLERİNİ İLETTİ	20
1.2.11.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ESKİ CHP MİLLETVEKİLİ ŞÜKRÜ KOÇ'UN VEFATI NEDENİYLE BAŞSAĞLIĞI DİLEKLERİNİ İLETTİ	21
1.2.12.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ESKİ CHP MİLLETVEKİLİ NADİR YAVUZKAN'IN VEFATI NEDENİYLE BAŞSAĞLIĞI DİLEKLERİNİ İLETTİ	21
II.- SİYASAL GELİŞMELER	25
2.1.- İÇ SİYASAL GELİŞMELER.....	25
2.1.1.- ANAYASA MAHKEMESİ KARARI: "AKP LAİKLİĞE KARŞI TEHDİDİN ODAK NOKTASIDIR"	25

2.1.2.- AKP GN. BŞK. YRDC. EDİBE SÖZEN'İN GERİ TEPEN GERİCİ YASA TEKLİFİ GİRİŞİMİ	27
2.1.3.- MHP, AKP'NİN DÜMEN SUYUNDA LAİK DEMOKRATİK CUMHURİYETİMİZİ ZORA SOKMA ARAYIŞLARINI SÜRDÜRÜYOR.....	29
2.1.4.- ERGENEKON'DA "SAPLA SAMAN", HUKUK DEVLETİ KURALLARI İÇİNDE HIZLA AYIKLANMALIDIR.....	30
2.1.5.- TERÖRLE MÜCADELEDE SİYASİ KARARLILIĞA VE TOPLU TEPKİYE İHTİYAÇ VAR	34
2.1.6.- DİSK: 'CHP İLE BİRLİKTE HAREKET EDECEĞİZ'	36
2.1.7.- ŞİMDİ DE ATATÜRK'ÜN KURUMLARINA EL ATILAR: YENİ TTK BAŞKANI'NIN İLGİNÇ GEÇMİŞİ	37
2.1.8.- ÇOCUKLAR CEMAATLERE, KAÇAK KURAN KURSLARINA EMANET	38
2.1.9.- HER ALANDA KADROLAŞMA: ORMAN BAKANLIĞI'NDAKİ KRİTİK GÖREVLERE AKP YANDAŞLARI GETİRİLDİ	43
2.1.10.- DIŞLI VAKASI, AKP VURGUN VE RÜŞVET UYGULAMALARINDAN SADECE BİR ÖRNEK VAKA.....	44

2.2.- DIŞ SİYASAL GELİŞMELER..... 50

2.2.1.- AKP İKTİDARI KIBRIS'DA BÜYÜK YANLIŞLAR YAPMAKTADIR	50
2.2.2.- SOYKIRIM İLE SUÇLANAN SUDAN BAŞKANI ÖMER EL BEŞİR'İN C.BAŞKANI TARAFINDAN DAVETİ İNSAN HAKLARINA SAYGISIZLIKTIR.....	53
2.2.3.- AHMEDİNECAD'IN TÜRKİYE'Yİ ZİYARETİ HER YÖNÜYLE TAM BİR FİYASKODUR.....	54
2.2.4.- SAAKAŞVİLİ, GÜRCİSTAN'IN BAŞINA DERT AÇTI.....	55

III.- EKONOMİK ve SOSYAL GELİŞMELER 61

3.1.- EKONOMİDE GENEL DURUM..... 61

3.1.1.- EKONOMİDEKİ YAVAŞLAMA İKİNCİ ÇEYREKTE ARTTI	62
3.1.2.- EKONOMİNİN LOKOMOTİFİ OLAN ULUSAL SANAYİ TEKLİYOR, SANAYİCİ UMUTSUZ.....	62
3.1.3.- ENFLASYONDA TEKRARDAN YÜKSELİŞ SÜRECİNE GEÇİLDİ	63
3.1.4.- CARİ AÇIK, HIZ KESMEDEN ARTMAYA DEVAM EDİYOR.....	65
3.1.5.- DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR GERİLİYOR	68
3.1.6.- 2003'DEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE'NİN KREDİ NOTU SÜREKLİ GERİLEMEKTEDİR	69
3.1.7.- AŞIRI YÜKSEK DÜZEYDEKİ YURTİÇİ FAİZ ORANLARI SORUN OLMAYA DEVAM EDİYOR	70
3.1.8.- AKP İKTİDARI TÜRKİYE'Yİ HIZLA BORÇ BATAĞINA SÜRÜKLEMİŞTİR	70
3.1.9.- HÜKÜMETİN TALAN ZİHNİYETİ VE İDEOLOJİK NEDENLERLE SÜRDÜRDÜĞÜ ÖZELLEŞTİRMELER YARGIDAN DÖNÜYOR.....	71
3.1.10.- TARIM KAVRULUYOR, ÇİFTÇİ PERİŞAN, HÜKÜMET DUYARSIZ.....	72
3.1.11.- PİYASADAKİ ETİN YÜZDE 25'İ, SÜTÜN YÜZDE 40'I KAÇAK.....	75

3.2.- SOSYAL GELİŞMELER 76

3.2.1.- İŞSİZLİK YÜZDE 20'YE YAKIN DÜZEYLERDE, YAPISALLAŞMIŞ VE KRONİKLEŞMİŞTİR.....	76
3.2.2.- TÜKETİCİ HAKLARI LAFTA KALİYOR	78
3.2.3.- HÜKÜMET ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKKINA DUYARSIZ.....	79
3.2.4.- SAĞLIKTA ÖLÜME 'DÖNÜŞÜM'	80

3.2.5.- ATATÜRK'ÜN VASIYETİYLE TÜRK ULUSUNA MİRAS BIRAKTIĞI AOÇ'DE TALAN BİTMİYOR.....	82
3.2.6.- ÇEVRECİNİN DANİSKASIYMIŞ.....	83
3.2.7.- TUZLA TERSANESİNDE İŞ GÜVENLİĞİ ÖLÜM SAÇMAYA DEVAM EDİYOR	85
3.2.8.- CUMHURBAŞKANI'NI REKTÖR ATAMALARI TOPLUM VİCDANINI SIZLATIYOR	86

IV.- PARTİ FAALİYETLERİ..... 91

4.1.- PARTİ ÇALIŞMALARI	91
4.1.1.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN NIĞDE-ULUKIŞLA GEZİSİ (5 Temmuz 2008)	91
4.1.2.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İZMİR GEZİSİ (9-10-11 Temmuz 2008).....	91
4.1.3.- CHP HEYETİ ABDAL MUSA ŞENLİKLERİNE KATILDI	91
4.1.4.- GENEL BAŞKAN BAYKAL 5 BİN 846 İZMİRLİNİN CHP ROZETİ TAKTI (10 Temmuz 2008)	92
4.1.5.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN TRABZON ve RİZE GEZİSİ (12 Temmuz 2008).....	93
4.1.6.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN BURSA GEZİSİ (18 Temmuz 2008).....	93
4.1.7.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ERZİNCAN GEZİSİ (19 Temmuz 2008).....	93
4.1.8.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN MALATYA GEZİSİ (26 Temmuz 2008)	93
4.1.9.- GENEL SEKRETER SAV ERGENEKON SORUŞTURMASI İLE İLGİLİ GÖZALTILAR KONUSUNDA AÇIKLAMA YAPTI	94
4.1.10.- GENEL BAŞKAN BAYKAL VE CHP MYK ÜYELERİ, CUMHURİYET GAZETESİ İLE ADD VE ATO'YU ZİYARET ETTİ	94
4.1.11.- GENEL BAŞKAN BAYKAL, HEYKEL TRAŞ ESRA ÖZTAY'I KABUL ETTİ, ERGENEKON İDDİANAMESİ HAKKINDA BASININ SORULARINI YANITLADI.....	96
4.1.12.- GENEL SEKRETER ÖNDER SAV POLATLI'DA YAŞANAN KURAKLIKLA İLGİLİ AÇIKLAMA YAPTI.....	97
4.1.13.- CHP ANTALYA'DAKİ ORMAN YANGINLARI KONUSUNDA MECLİS ARAŞTIRMASI AÇILMASINI İSTEDİ	98
4.1.14.- CHP BEBEK ÖLÜMLERİNİN HESABINI SORUYOR	99
4.1.15.- CHP YÖNETİCİLERİNDEN KARTAY AİLESİNE TAZİYE ZİYARETİ	100
4.1.16.- YANGIN MAĞDURLARINA BAYKAL TESELLİSİ.....	101
4.1.17.- GENELKURMAY BAŞKANI ORG.YAŞAR BÜYÜKANIT GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'I CHP GENEL MERKEZİNDE ZİYARET ETTİ	101
4.1.18.- CHP HEYETİ DR. SADIK AHMET VEFATININ 13. YILDÖNÜMÜNDE ANMA TÖRENİNDE HAZIR BULUNDU	101
4.1.19.- İSTANBUL İL BAŞKANININ AÇIKLAMASI: "DÜZCE'NİN KANALİZASYONU MELEN ÜZERİNDEN İSTANBUL'A POMPALANIYOR"	102
4.1.20.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ÇANAKKALE GEZİSİ (22 Ağustos 2008).....	103
4.1.21.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İZMİR GEZİSİ (22-23 Ağustos 2008).....	103
4.1.22.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN AFYONKARAHİSAR GEZİSİ (24 Ağustos 2008)	103
4.1.23.- GN. BŞK. DENİZ BAYKAL'IN KATILDIĞI ETKİNLİKLER.....	104
4.2.- DİĞER FAALİYETLER	106
4.2.1.- GENÇLİK KOLLARI ÇALIŞMALARI	106
4.2.2.- HALK GAZETESİ	109
4.2.3.- CHP TBMM GRUBUNUN ANAYASA MAHKEMESİ'NE AÇMIŞ OLDUĞU İPTAL DAVALARI (23. Dönem).....	109

4.3.- SEÇİM ÇALIŞMALARI 110

4.3.1.- YEREL SEÇİMLERE HAZIRLIK NEDENİYLE GENEL BAŞKAN YARDIMCILARININ BAŞKANLIĞINDA 4 KOMİSYON KURULDU 110

4.3.2.- MYK ÜYELERİ ÖRGÜTÜN ÇALIŞMALARINI YÖNLENDİRME VE KATKI SAĞLAMA İLE GÖREVLENDİRİLDİ 111

4.3.3.- YENİ OLUŞTURULAN İLÇELER 112

4.3.4.- TÜRKİYE GENELİNDE BELDE BELEDİYELERİNİN DURUMU 113

4.4.- ÖRGÜT VE ÜYELİK KONULARINDA GELİŞMELER..... 117

4.4.1.- 03 TEMMUZ 2008 TARİHİNDEN SONRA ÖRGÜTTE MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER 117

4.4.2.- PARTİ KÜTÜĞÜ..... 118

V.- EKLER 123

5.1.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN KONUŞMALARI 123

5.1.1.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN BURSA PARTİ OKULU'NUN AÇILIŞINDA, YAPTIĞI KONUŞMA (19-07-2008) 123

5.1.2.- YURT GEZİLERİNİ SÜRDÜREN GENEL BAŞKAN BAYKAL BURSA VE MUDANYA'DA COŞKUYLA KARŞILANDI (18 TEMMUZ 2008) 138

5.1.3.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN ERZİNCAN'DA 5. HACI BEKTAŞI VELİ FESTİVALİ'NDE YAPTIĞI KONUŞMA (22-07-2008)..... 148

5.1.4.- GENEL BAŞKAN BAYKAL 5 BİN 846 İZMİRLİNİN CHP ROZETİ TAKTIĞI TÖRENDE KONUŞTU. BAŞBAKAN'A "SEN ÇETE ARIYORSAN ÇEVRENE BAK" DEDİ (10-07-2008)..... 151

5.1.5.- GENEL BAŞKAN BAYKAL EGE BALKAN GÖÇMENLERİ DERNEĞİ DAYANIŞMA YEMEĞİNDE KARDEŞLİĞE, BİRLİĞE, BÜTÜNLÜĞE DİKKAT ÇEKTI (15-07-2008) 158

5.2.- KONYA KAÇAK KURAN KURSU FACİASI CHP İNCELEME HEYETİ RAPORU 162

5.3.- ARTIK ERGENEKON'U BEN DE YAZABİLİRİM 166

5.4.- GENEL SEKRETERLİK GENELGELERİ 172

5.4.1.- 2008/12 SAYILI GENELGE 172

5.4.2.- 2008/11 SAYILI GENELGE

5.4.3.- KURULAN KOMİSYONLAR HAKKINDA GENELGE

CHP PARTİ MECLİSİ

GENEL BAŞKAN
DENİZ BAYKAL

GENEL BAŞKAN YARDIMCILARI
ONUR BAŞARAN ÖYMEN - CEVDET SELVİ - BİHLUN TAMAYLIGİL - YILMAZ ATEŞ

GENEL SEKRETER
ÖNDER SAV

GENEL SAYMAN
MUSTAFA ÖZYÜREK

GENEL SEKRETER YARDIMCILARI
ALGAN HACALOĞLU - MEHMET SEVİGEN - MESUT DEĞER - MEHMET ALİ ÖZPOLAT

MYK ÜYELERİ
SUAT BİNİCİ - ALİ KILIÇ - AHMET SİRRI ÖZBEK - FAİK ÖZTRAK - SAVCI SAYAN
FATMA NUR SERTER - MEHMET ALİ SUSAM - ERDOĞAN TOPRAK - FEVZİ TOPUZ
M.RIZA YALÇIN KAYA

PM ÜYELERİ

AVNİ AKSU
ZEHRA ÖNAY ALPAGO
OYA ARASLI
NECLA ARAT
CANAN ARITMAN
YÜCEL ARTANTAŞ
İSMET ATALAY
DENİZ PINAR ATILGAN
BÜLENT BARATALI
NESRİN BAYTOK
TEKİN BİNGÖL
MEVLÜT COŞKUNER
İSMET ÇANAĞÇI
ÖZLEM ÇERÇİOĞLU
FARUK DEMİR
YUSUF KENAN DOĞAN
MAHMUT DUYAN
NEVİN GAYE ERBATUR
GÜROL ERGİN
ABDURREZZAK ERTEN
ŞERİF ERTUĞRUL

NERİMAN GENÇ
LEVENT GÖK
GÖKHAN GÜNAYDIN
DERVİŞ GÜNDAY
ABDULLAH EMRE İLERİ
MUHARREM İNCE
ALİ NİHAT İRKÖRÜCÜ
OSMAN KAPTAN
HÜSEYİN KARAKOÇ
İLKER KARAOĞULLARI
HÜSNİYE KAYA
BİRGEN KELEŞ
AYÇA BETÜL KINIMETE
ESFENDER KORKMAZ
ALİ İHSAN KÖKTÜRK
ŞAHİN MENGÜ
BUKET MÜFTÜOĞLU
RIFAT NALBANTOĞLU
ALİ OKSAL
ENSAR ÖĞÜT
MALİK ECDER ÖZDEMİR

RAMAZAN KERİM ÖZKAN
UFUK ÖZKAN
TÜLAY ÖZÜERMAN
SEVGİ PEKŞEN
ATILA SAV
TACİDAR SEYHAN
ÇETİN SOYSAL
HAYRİ SİNAN SUNAY
BERHAN ŞİMŞEK
EROL TINASTEPE
CAHİDE TUNÇ
ENİS TÜTÜNCÜ
BEDİR UÇAR
HÜSEYİN ÜNSAL
İNAYET BEGÜM YAVUZ
ABDÜLAZİZ YAZAR
SİNAN YERLİKAYA
EMİNE YURDATAP

CHP YÜKSEK DİSİPLİN KURULU

YDK ÜYELERİ

YDK BAŞKANI
ORHAN ERASLAN

YDK BAŞK. YARD.
ORHAN AKBULUT

YDK SEKRETERİ
SELAHATTİN ÖCAL

ERGÜN AYDOĞAN
MEHMET BOZTAŞ
KEMAL CENGİZOĞLU
AVNİ ÇELEBİ

MERAL ÇİL
GÖKSEL DEMİRTAŞ
TUFAN DOĞU
SALIHA ÖĞÜTÇÜ

TÜRKAN GÜLDEREN ÖZTEKİN
NAZMIYE NÜKET TUĞCU
ALİ MUSTAFA UZUN
İBRAHİM YILMAZ

I.- GİRİŞ

I- GİRİŞ

1.1.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN KONUŞMALARINDAN ALINTILAR

- **“Ayrımcılık yapılmaya başlandı mı, birlik, bütünlük bozuldu mu, kardeşlik ortadan kalktı mı, insanlar birbiriyle çatışmaya başlıyor. En tehlikeli olay budur”**
  - ✓ *“Bizi Alevi diye, Kürt diye bölmek isteyenlere hayır demek zorundayız.*
  - ✓ *Türkiye’yi bir din devletine dönüştürmek isteyenlere karşı, laikliği ortadan kaldırmaya çalışanlara karşı, kadının nasıl giyineceğini, nasıl yaşayacağını dini kurallara göre belirlemek isteyenlere karşı, O’na karışmayın, herkes nasıl isterse öyle yaşar diyeceğiz.*
  - ✓ *Devletimizin laik kimliğini ayakta tutacağız. Mustafa Kemal **Atatürk**’ün bize vasiyeti bu. Atatürk’ün emaneti bu...”*
  - ✓ *“Irak’a Iraklı kalmadı. Irak’ta şimdi ne var? Irak’ta Sünni var, Şii var, Kürt var, Türkmen var. Bunların hepsi Iraklı idi. Iraklıyken bir ve beraberdiler. Şimdi Alevi’ydi, Sünni’ydi, Şii’ydi, Türkmen’di, Kürt’tü diye ayrıldı birbirlerine girdiler. 1 milyon Iraklı sen, ben diye öldürüldü.*
  - ✓ *Türkiye’yi bundan sakınmak zorundayız. Türkiye’yi bundan sakınmak için de kardeşliğimizi, birliğimizi, bütünlüğümüzü korumak zorundayız”*
- **“Rumeli ve Balkan gerçeği sadece bizim Türkiye Cumhuriyeti’nin değil, Türkiye Cumhuriyeti’nden önce Osmanlı İmparatorluğu’nun da özüdür, köküdür”**
  - ✓ *“Ben ne zaman Rumeli ve Balkan sözünü duysam yüreğim titrer. Bilirim nasıl bir çağ açan, tarih değiştiren bir kültürdür”*
  - ✓ *“Sizler bu memleketin kimliğini oluşturan en güçlü cevherlerden birisiniz. En sağlam ana damarlardan birisisiniz. İyi ki varsınız. Sizlerle Türkiye daha güzel, sizlerle Türkiye daha zengin, daha akıllı, daha becerikli ve geleceğe yönelik daha iddialı. Hep beraber daha güçlü olacağız”*
  - ✓ *“Balkan ve Rumeli gerçeğini dile getirirken, Türkiye’nin yaşadığı büyük acıları dile getirirken, Balkan ve Rumeli gerçeğinden ortaya çıkıp Osmanlı İmparatorluğu’nun çöküş koşulları içinde, yeni çağdaş ve bağımsız bir devleti kurmak için ortaya çıkan insanın **Mustafa Kemal** olduğunu, Manastırlı bir hemşehriniz olduğunu nasıl unuturuz?”*

- **“Kimse Türk Milletine İslamiyet’i öğretmeye kalkması, Dinimizle milletimiz arasından çekilsinler.**
  - ✓ *Ellerini dinimizden, milletimizden, devletimizin içinden çeksinler.*
  - ✓ *Devletimizi karıştırmassınlar, milletimizi karıştırmassınlar, dinimizi karıştırmassınlar”*

- **“Ne laikliğimizi güvence altına almak için demokrasiden vazgeçmeyi kabul ederiz, ne de demokrasinin bedeli olarak laikliğin ortadan kaldırılmasını kabul ederiz.**
  - ✓ *Hem laiklik, hem demokrasi. Demokrasinin bedeli hiçbir zaman laiklik olamaz. Olmayacaktır.*
  - ✓ *Laikliği sahiplenmenin bedeli de hiçbir demokrasiden vazgeçmeyecek olmayacaktır, olmamalıdır”*
  - ✓ *“Laiklik olmazsa demokrasi olur mu? Laiklik olmazsa cumhuriyet kalır mı?*
  - ✓ *Laiklik olmazsa kadın-erkek eşitliği olur mu? Kadın-erkek eşitliği olmazsa cumhuriyet olur mu? Demokrasi olur mu? Kalkınma olur mu? İlerleme olur mu?*
  - ✓ *Laiklik olmazsa inanç ilkeleri, yaşam biçimi olarak dayatılırsa, bireyin, insanın özgürlüğü kalır mı?”*

- **“Dışişleri Bakanı gidiyor Avrupa’da diyor ki, “Türkiye’de Müslümanlar baskı altındadır”**
  - ✓ *Ey gafil, eğer Müslümanlar Türkiye’de baskı altındaysa 6 yıldır iktidardasın. Niye o baskıyı kaldırırvermedin?*
  - ✓ *Sen Türkiye’de Müslümanlar baskı altında diyorken, acaba kafanda bir başka İslamiyet’i mi taşıyorsun?*
  - ✓ *“Hangi İslamiyet senin kafandaki?. Başbakanın dizinin dibinde oturduğu Hikmet Yar’ın kafasındaki İslamiyet mi senin kafandaki İslamiyet?”*

- **“Başbakan’a dedim ki sen bu davanın savcısıysan, ben de mazlumların, mağdurların, hakkı yenen insanların, hak etmediği muamelelere maruz bırakılan insanların avukatıyım.**
  - ✓ *Sen istiyorsun ki, senin ezmek istediklerine ben de sahip çıkmayacağım, sen herkesi köşede, tehada kıştırıp, ezeceksin. Hayır, hep beraber senin karşına dikileceğiz”*
  - ✓ *“Benim görevim hukuka, mazlumların, mağdurların, hakları ihlal edilenlerin haklarına sahip çıkmaktır.*

- ✓ *Adamı almışlar, daha yaşı 40'larında. 11 ay içeride tutmuşlar. Neyle suçlandığını bile söylemiyorlar, sadece sen bu büyük teşkilatın kasasıydın, para sende diyorlar. 11 ay sonra cesedi çıkıyor. Hayata ve ailesine değil, ölüme tahliye edildi,. Bunun hesabını sormayacak mıyız?"*
- ***"Başbakan diyor ki, biz çetelere, mafyalara karşı savaş açtık. Ne çetesi, ne mafyası?"***
  - ✓ *Çete dediğin kim, Cumhuriyet Gazetesi'nin Ankara temsilcisi Mustafa mı?*
  - ✓ *Çete, o mafya Türk ordusuna şerefle yıllarca hizmet etmiş, ülkenin en kritik noktalarında bir ömür geçirmiş olan insanlar mı çete, mafya?*
  - ✓ *Sen çete, mafya arıyorsan kendi çevrene bir bak."*
  - ✓ *"Temiz eller kim, sen kimsin? Eğer temiz eller operasyonu yapacak, bunun için düğmeye basacaksan, önce senin elinin temiz olması lazım. Arkasında 13 yolsuzluk dosyasıyla bir Başbakan temiz ellerden söz etmek hakkına sahip değildir"*
- ***"İzmir'i kimden alacaksın? Atatürk'ten mi alacaksın İzmir'i? Peki, kim için alacaksın? Kimin adına alacaksın? O dizinin dibinde oturduğun Hikmet Yar adına mı alacaksın İzmir'i?"***
  - ✓ *"Türkiye'yi artık bunların elinden alma zamanı gelmiştir.*
  - ✓ *Biran önce Türkiye yeni bir anlayışa, yeni bir yönetime kavuşturulmalıdır...*
  - ✓ *"Bugün binlerce arkadaşım sadece CHP'ye katılmıyor. Sadece CHP'ye sahip çıkmıyor. Bu arkadaşlarım CHP aracılığıyla Türkiye'ye sahip çıkıyorlar.*
  - ✓ *Çünkü, şimdi Türkiye'ye sahip çıkma zamanıdır."*

1.2.- MESAJLAR

1.2.1.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL CEZMİ KARTAY'IN ÖLÜMÜ NEDENİYLE BİR MESAJ YAYINLADI

Genel Başkan Baykal siyaset dünyasının saygın ve seçkin isimlerinden biri olan, Sosyal Demokrasi Partisi (SODEP) Genel Başkanlığı'nı yapan Cezmi **KARTAY**'ın ailesini aradı, CHP ve şahsı adına **KARTAY**'ın ölümünden duyduğu büyük acıyı ilettiler ve başsağlığı diledi. Baykal aynı zamanda rahmetli **Kartay**'ın 13 Ağustos günü yapılan cenaze törenine de katılarak, başsağlığı dileklerini yakınlarına ve partililere bir kez daha sundu.

İzmit'te 1920 yılında doğan Cezmi **KARTAY**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu. Çeşitli ilçelerde kaymakamlık yapan Kartay, 1952-1960 yılları arasında Mülkiye Müfettişliği ve Başmüfettişliği görevlerini üstlendi.

Haziran 1960'da Malatya Valiliği'ne atanan Kartay, bu görevi sırasında dört yıl Malatya Belediye Başkanlığı'nı da yürüttü. Kartay, daha sonra, Merkez Valiliği ile Tekirdağ ve Gaziantep Valiliği'nde bulundu. 1980 yılında kendi isteği ile görevden ayrılan Kartay, 1983 yılı Mayıs ayına kadar Ankara Ticaret Borsası Genel Sekreterliği yaptı.

Sosyal Demokrasi Partisinin (SODEP) kuruluşunda, kurucu üye olarak aktif politikaya giren Kartay, 27 Haziran-17 Aralık 1983 arasında SODEP Genel Başkanlığı, daha sonra SODEP ile SHP Genel Başkan yardımcılıkları görevlerinde bulundu. Kartay, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Su ve Kanalizasyon İdaresi (ASKİ) Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu ile İş Bankası Yönetim Kurulu ve Şişe Cam Yönetim Kurulunda üye olarak görev yaptı.

13 Ağustos 2008'de yaşamını yitiren Cezmi **KARTAY**, evli ve 3 çocuk babası idi. Türk İdareciler Derneği, Mülkiyeliler Birliği, CHP, Atatürkçü Düşünce Derneği, TESAV (Toplumsal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı) ve Anadolu Kulübü üyesiydi. "11 Eylül 1980'den Günümüze Siyasal Anılar ve Sosyal Demokrasinin Öyküsü İsimli" Kitabı bulunmaktadır.

1.2.2.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL SİVAS MADIMAK OTELİ'NİN YAKILMASININ 15. YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE BİR MESAJ YAYINLADI

2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Oteli'nde genç, yaşlı, etnik köken ve inanç farkı gözetmeksizin **insanlarımızı diri diri yakanlar, kardeşliğimizi dinamitlemek, aydınlığı karanlığa boğdurmak istediler.**

Madımak'ta 37 can'ın yakılmasının üzerinden 15 yıl geçmiş olmasına rağmen, bu katliamın acısı belleklerde tazeliğini koruyor.

Ancak memnuniyetle görüyoruz ki, üzüntülerini yüreklerine gömenler, acılarını içlerinde taşıyanlar öç alma duygusu taşımıyorlar. Onlar, tehlikenin farkındalar, sorunun kaynağını da, nedenini de, kardeşliğin önemini de biliyorlar.

Biz de CHP olarak, Sivas'ta yakınlarını yitirmiş olanların acılarını, kendi acımız biliyor, o acıyı içtenlikle paylaşıyor, yüreğinde dostluk, kardeşlik, barış, insan sevgisi olan her kişi ve kuruluşu, Cumhuriyetin kazanımlarına sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Tarihin kütüğüne, Madımak'taki vahşetin hedefi, laik cumhuriyet, Cumhuriyetin değerleri ve kurumları olarak kaydedilmiştir.

Ne yazık ki, 15 yıl önce Madımak'ta Türkiye'nin aydın ve demokratlarını yakanlar ile, o saldırganlığı destekleyenlerin uzantıları bugün de aynı anlayışı paylaşmaktadırlar.

Bunlar, Atatürk'ten veya devrimlerinden bahsedildiği zaman travma geçirenler, Laik Cumhuriyeti, Atatürk ilke ve devrimlerini içlerine sindirememiş olanlardır.

Bu gerçek, karşı karşıya olduğumuz tehlikenin büyüklüğünü de göstermektedir.

Tehlikenin farkında olan CHP dün olduğu gibi, bugün de, dinin siyasallaştırılmasına veya siyasetin dinselleştirilmesine müsaade etmeyecek, Madımak Otelinde yakılan 37 canı da unutmuyacak, unutturmayacaktır...

Bu nedenle, **insanlık ayıbının yaşandığı Madımak Oteli** zaman geçirilmeden "Barış ve Kardeşlik müzesi" haline getirilmeli, **insan yakılan yerde insanlara kebab yedirme utancına son verilmelidir.**

Madımak'ı müzeye dönüştürmeliyiz ki, barışın ve kardeşliğin dinamitlenmek istendiği Sivas'ta olduğu gibi, bütün Türkiye'de de, barış ve kardeşlik düşmanlarının oyunları bozulsun.

Bu büyük acıdan barış ve kardeşlik çıkarmamız, bu kardeşliği sonsuza kadar sürdürmemiz dileğiyle, Madımak'ta yaşamını yitiren can'ları saygıyla anıyor, yakınlarının acısını kendi acımız bilerek, üzüntülerini içtenlikle paylaşıyor, birliğin, beraberliğin kardeşliğin güvencesi olan halkımızı da sevgiyle, saygıyla selamlıyorum".

1.2.3.- GENEL SEKRETER ÖNDER SAV MADIMAK'IN YAKILMASININ 15. YILI NEDENİYLE BİR MESAJ YAYINLADI

"2 Temmuz 1993, Cumhuriyet tarihimizin en acılı ve üzüntülü günlerinden birisidir. Mahkeme ve Yargıtay Kararlarında "**Anayasal Düzeni Zorla Bozmaya Kalkışma**" eylemi olduğu belirlenen Sivas Katliamı, Laikliğe, Cumhuriyete ve Demokratik Hukuk Devletine başkaldırı olarak nitelendirilmiştir.

Olayın yaşanmasından buyana 15 yıl geçmiş olmasına karşın Sivas Katliamı, toplumumuzun, insanlarımızın belleklerinde acısını ve tazeliğini koruyor. 35 insanımızın yakılarak öldürülmesinin failleri, yargı önüne çıkarılan 124 kişi ile sınırlı değildir.

Yargılananlar, kaçıp yargılanamayanlar, ceza alanlar, sonradan af niteliğindeki uygulamalarla bir bir salıverilenler, bir buzulun görünen kesimidir. Suyun altında kalanlar, görünmeyenler ya da saklandıklarını sananlar arasında, sanıkları azmettiren kimi siyasetçiler, yöneticiler yazılı ve görüntülü basın yayın organlarının temsilcileri vardır. Onlar, yargı kararları ile değil fakat tarih önünde kamu vicdanında mahkum olmuşlardır.

Sivas'ta eşlerini çocuklarını, sevdiklerini, yakınlarını, canlarını yitirmiş olanlar, yıllardır acılarını içlerinde taşıyorlar ama bir oç alma duygusunu yaşatmıyorlar. Hem mahkeme kararları, hem de kamuoyundaki genel yargı ve değerlendirme, Cumhuriyet'in temel niteliklerinin korunması, dini siyasete alet etme heveslerinin yıkılması ve benzer olayları, düşünebilecek olanlara uygulanacak yaptırımların netleşmesi açısından Sivas olayları ve yargı kararları, bir ibret dersi olmalıdır.

15 yıl önceki katliamı, unutmak, unutturmaya düşünmek bile istemeyiz. Bunu unutturmamak, yeni katliamlara yol vermek olur. Göstermelik dostluk, kardeşlik ve acıları bölüşme sözleri sık

sık dile getiriliyor; ama uygulamada hiçbir somut belirtisi görülüyor. Sivas Madımak otelini kebabçı dükkanı olmaktan çıkarıp Alevi Kültürünün korunmasına katkı sağlayacak çerçevede “**HOŞGÖRÜ MÜZESİ**”ne dönüştürme istek ve çabalarına sırt çevrilmesini anlamak ve anlatmak fevkalade zordur.

CHP olarak Sivas'ta yakınlarını yitirmiş olanların acılarını, bir kez daha bölüşüyoruz. Yüreğinde dostluk, kardeşlik, barış ve insan sevgisi olanları, demokrasi ve Cumhuriyetin kazanımları, birikimleri ve demokratik laik Cumhuriyet için halkımızın esenliği için uyanık olmaya çağırıyoruz.

1.2.4.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ KÖKSAL'A BAŞSAĞLIĞI DİLEDİ

Genel Başkan Deniz Baykal Emniyet Genel Müdürü Oğuz Kaan Köksal'a bir mesaj göndererek, şehit polislerimize rahmet, Polis teşkilatına da başsağlığı diledi.

“ABD İstanbul Başkonsolosluğu'na yönelik alçakça saldırı sırasında polis memurlarımızdan Nedim Çalık, Erdal Öztaç ve Mehmet Saçaklıoğlu'nun şehit olduğunu, bazı polislerimizin de yaralandığını büyük bir üzüntüyle öğrendim. Bu saldırıyı şiddet ve nefretle kınıyorum.

Öte yandan, saldırganlardan 3'ünün etkisiz hale getirilmiş olması, güvenlik güçlerinin terörle mücadele konusundaki kararlılığını göstermektedir.

Şehit olan Nedim Çalık, Erdal Öztaç ve Mehmet Saçaklıoğlu'na rahmet, şahsınızda şehitlerimiz Çalık, Öztaç ve Saçaklıoğlu'nun ailelerine ve polis teşkilatımıza sabır ile başsağlığı, yaralı güvenlik mensuplarımıza da acil şifalar dilerim” dedi.

1.2.5.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL KKTC CUMHURBAŞKANI MEHMET ALİ TALAT'I KUTLADI

Genel Başkan Deniz Baykal KKTC'nin kuruluşunun 25., 1974 Barış Harekatı'nın da 34. yıldönümü nedeniyle KKTC Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat'a göndermiş olduğu mesaj aşağıda verilmiştir.

“Sayın Cumhurbaşkanı,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 25. ve 1974 barış harekâtının 34. yıl dönümü vesilesiyle şahsım ve Cumhuriyet Halk Partisi adına tebriklerimi sunarım. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti halkının iradesiyle kurulmuş ve bugüne kadar her türlü baskıya rağmen bağımsızlığını, egemenliğini, toplumsal ve ekonomik gelişimini sürdürmeyi başarmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bundan sonra da varlığını sürdüreceğine olan inancım tamdır.

Barış için atılacak her adımda iki tarafın egemen eşitliği ilkesinin titizlikle korunacağına inanıyorum. Bu düşüncelerle şahsınızda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti halkının kuruluş yıldönümünü tekrar kutluyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum”

1.2.6.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL KONYA VALİSİNE BAŞSAĞLIĞI DİLEKLERİNİ İLETTİ

Genel Başkan Deniz Baykal Konya Valisi Osman Aydın'ı arayarak Taşkent ilçesine bağlı Balcılar beldesinde yurt binasının çökmesi sonucunda 14 öğrencinin yaşamını yitirmesi, 30'a yakınının da yaralanmasından duyduğu büyük üzüntüyü ilettili.

Can kaybının artmaması dileğiyle yaşamını yitirenlere rahmet, yaralılara da acil şifalar dileyen Genel Başkan Baykal, Vali Aydın'ın şahsında çocuklarının acısıyla sarsılan ailelere, Konyalılara ve eğitim camiasına da başsağlığıyla sabır dileklerini ilettili.

Genel Başkan Baykal Vali Osman Aydın ile görüşürken Milletvekili Atilla Kart Başkanlığındaki CHP Heyetinin Konya'da incelemeler yapacağını, çocuklarını yitiren aileler dahil, ilgili ve yetkililerle görüşeceğini belirtti.

Deniz Baykal CHP heyetinin hazırlayacağı rapordan sonra yurt binasının çöküşünü, bu çöküşün arkasındaki somut durumu, sorunları çok ayrıntılı olarak ele alıp değerlendireceklerini, sorumlulardan mutlaka hesap sorulması için olayın takipçisi olacaklarını söyledi.

1.2.7.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL GENELKURMAY BAŞKANI BÜYÜKANIT'A BAŞSAĞLIĞI DİLEDİ

Genel Başkan Deniz Baykal Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'a bir mesaj göndererek başsağlığı diledi. Baykal'ın mesajı şöyle;

"Erzincan'ın Kemah İlçesi'ne bağlı Olukpınar Köyü yakınlarında, askeri aracın geçişi sırasında, teröristlerin yola yerleştirdikleri mayını uzaktan kumandayla patlatması sonucu 1'i subay, 8'i Mehmetçik olmak üzere, 9 askerimizin şehit olduğunu, 2 askerimizin de yaralandığını büyük bir acı ve üzüntüyle öğrendim.

Terör örgütüyle mücadeledeki haklılığımıza haklılık ve terörle mücadeledeki kararlılığımıza kararlılık katan bu kalleşçe saldırıyı nefretle kınarken, şehitlerimize rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diler, şahsınızda şehitlerimizin ailelerine, Türk Silahlı Kuvvetlerimize sabır ile başsağlığı, yaralı askerlerimizin ailelerine de bir daha böyle bir acı yaşamamaları dileğiyle geçmiş olsun dileklerimi sunarım"

1.2.8.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ELVAN ABEYLEGESSE'Yİ KUTLADI

Genel Başkan Deniz Baykal 29. Yaz Olimpiyat Oyunları'nda atletizmde bayanlar 10 bin ve 5 bin metrede 2. olarak Türkiye'ye iki gümüş madalya kazandıran Elvan Abeylegesesse'yi kutladı. Yazılı bir açıklama yapan Deniz Baykal, Elvan Abeylegesesse'nin Pekin'deki yaz olimpiyatlarında, Türkiye'nin atletizm tarihindeki en büyük başarısını elde ettiğini belirterek, bunun gurur verici olduğunu söyledi.

Elvan Abeylegesesse'nin bu başarısıyla ülkemizin atletizm tarihinde seçkin yerini aldığını hatırlattı.

1.2.9.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL SANATÇI SUNA PEKUYSAL'IN ÖLÜMÜ NEDENİYLE BİR MESAJ YAYINLADI

"Tiyatromuzun, sinemamızın çok değerli sanatçısı Suna Pekuysal'ı kaybettiğimizi öğrendim. Suna Pekuysal, bizim toplumumuzun, insanlarımızın yürekte sahiplendiği, ilgiyle izlediği çok değerli, çok saygın bir sinema ve tiyatro sanatçısı idi. İçtenlikle sahne yaşamında bir sanatçı

ayrışması çabasına, gayretine, özentisine kesinlikle kendisini kaptırmadan doğaçlama, içinden geldiği gibi bir oyunculuk üslubuyla bütün milletin gönlünü kazanmış bir insandır. Temsil ettiği sevecen, anlayışlı, gerektiği zaman otoriter fakat daima insanları anlayan, insanlara sevgiyle yaklaşan bir kadın karakteriyle toplumumuzun bekleyişlerine çok etkili bir cevap vermiştir, hepimizin gönlünde çok saygın bir yer tutmuştur. Onun kaybı dolayısıyla gerçekten ciddi bir üzüntü içindeyim. Sıkıntılı bir yaşamının son dönemini geçirdi. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum ve bütün sinema, sanat dünyamıza, milletimize bu değerli seçkin sanatçımızın kaybı dolayısıyla başsağlığı dileklerimi sunuyorum.”

1.2.10.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ESKİ CHP MİLLETVEKİLİ GÜNDÜZ ONAT'IN VEFATI NEDENİYLE BAŞSAĞLIĞI DİLEKLERİNİ İLETTİ.

Genel Başkan Deniz **BAYKAL** 1977-1980 döneminde CHP Kırklareli milletvekili olarak görev yapan, 3 dönem Babaeski Belediye başkanı seçilerek yaptığı hizmetler ve dürüstlüğü ile halkın gönlünü kazanan çok değerli siyaset adamı Gündüz **ONAT**'ın 06 Temmuz 2008 tarihinde vefatı nedeniyle ailesine ne yakınlarına başsağlığı dileklerini ve duyduğu derin üzüntüyü ilettiler.

1938 yılında Babaeski'de doğmuş olan Gündüz ONAT, ilk ve orta tahsilini de Babaeski'de tamamlamıştır. 1957 yılında Edirne Ticaret lisesinden mezun olduktan sonra, Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisini maliye bölümünü tamamlayamadan ayrılmıştır. 1960 yılından 1964 yılına kadar, Belediye İşletmeler Saymanlığı görevini yürüten Gündüz Onat; 2 Haziran 1968 de yapılan yerel seçimler sonrasında Babaeski belediye başkanı olmuştur. 1977 yılında yapılan genel seçimlerde ise CHP Kırklareli Milletvekilliğine seçilmiştir.

1981 yılında atandığı İmar İskan Bakanlığı Bakan Müşavirliğinden emekliye ayrıldı. 1984 seçimleri sonrası tekrar Belediye Başkanı seçildi.

06 Temmuz 2008'da vefat etmiştir. 2 çocuk ve bir torun sahibi idi.

1.2.11.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ESKİ CHP MİLLETVEKİLİ ŞÜKRÜ KOÇ'UN VEFATI NEDENİYLE BAŞSAĞLIĞI DİLEKLERİNİ İLETTİ.

Genel Başkan Deniz **BAYKAL** döneminde üç dönem Aydın milletvekili olarak görev yapan, eğitimci ve gazeteci Şükrü **KOÇ**'un vefatı nedeniyle ailesine ne yakınlarına başsağlığı dileklerini ve duyduğu derin üzüntüyü ilettiler.

Aydın'ın Kuyucak ilçesinde 1925 yılında doğan Mustafa Şükrü Koç, Ankara Yüksek Köy Enstitüsünde eğitim gördü. Londra Pedagoji Enstitüsünde yüksek lisans eğitimini tamamlayan Koç, bir dönem gazetecilik de yaptı.

1961, 1965 ve 1973 yıllarında yapılan genel seçimlerinde Aydın milletvekili olarak parlamentoya giren Koç, evli ve iki çocuk babasıydı.

1.2.12.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ESKİ CHP MİLLETVEKİLİ NADİR YAVUZKAN'IN VEFATI NEDENİYLE BAŞSAĞLIĞI DİLEKLERİNİ İLETTİ.

Genel Başkan Deniz **BAYKAL** 2 dönem Burdur Milletvekili olarak görev yapan değerli siyaset adamı Nadir **YAVUZKAN**'ın vefatı nedeniyle ailesine ne yakınlarına başsağlığı dileklerini ve duyduğu derin üzüntüyü ilettiler.

1927'de Tefenni'de doğan Nadir Yavuzkan, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesini bitirdi. Serbest eczacılık yapan Nadir Yavuzkan, 1. ve 3. Dönem Burdur Milletvekili olarak parlamentoda görev yaptı.

II.- SİYASAL GELİŞMELER

II.- SİYASAL GELİŞMELER

2.1.- İÇ SİYASAL GELİŞMELER

2.1.1.- ANAYASA MAHKEMESİ KARARI: “AKP LAİKLİĞE KARŞI TEHDİDİN ODAK NOKTASIDIR”

“Anayasa Mahkemesi’nin 11 üyesinden 10’u, AKP’nin“laikliğe karşı fiillerin odak noktası haline dönüştüğünü tespit etti. Bu bir kriz tespitidir. Anayasa Mahkemesi krizi çözmemiş, tespit etmiştir. Krizden ülkeyi kurtarmak için AKP’ye büyük görev ve sorumluluk düşmektedir. AKP özeleştiri yapmalıdır. Anayasamızın temel ilkelerinden birisi Türkiye’de siyasi rejimimizin, sistemimizin laiklik ilkesine dayalı olarak işleyeceğini öngörmüştür. Anayasamızın bu temel ilkesine karşı odak haline dönüşmüş bir siyasi parti tespiti, AKP’nin yerinin ciddi şekilde sorgulanması sonucunu doğuracaktır.

Bu tespite, kapatma gibi bir yaptırımın uygulanmamış olması tespitin önemini ortadan kaldırmaz. AK Parti’nin kapatılmamış olması, onun mahkûm olduğu gerçeğini değiştirmez. Nitelikli çoğunluk, yani 11 üyeden 7’sinin oyunun gerekliliği yalnızca kapatma için geçerlidir. Oysa partinin laikliğe karşı işleri nedeniyle suçlu bulunup cezasının da temelli kapatma olması gerektiğini söyleyen 6 üyenin yanı sıra, 4 üye de laikliğe karşı suçlu bulup, bu suçun cezasının (eylemlerin ya da delillerin yeterince güçlü olmaması nedeniyle) Hazine yardımının kesilmesi olması gerektiğini beyan etmiştir. Suç varsa ceza vardır. Anayasa Mahkemesi’nin 11 üyesinin 10’unun oylarıyla AK Parti’nin Anayasa’daki laiklik ilkesine karşı suç işlediği gerekçesiyle mahkûm edilmiştir.

Yani AK Parti, Anayasa Mahkemesi’nce aklanmamıştır. Kapatılmamış olması, aklandığını göstermez. Mahkeme Raportörü Osman Can’ın kullandığı tabirle, mahkûmiyeti idam cezasına değil, daha azına olmuştur. Gelecek yıl Hazine yardımının yarısını alamayacak olması bunun kanıtıdır. Partinin tamamen suçsuz bulunması gerektiğini savunan tek üye olan Mahkeme Başkanı Kılıç’ın bu kararın “Çok ciddi bir ihtar olduğunu” söylemesi, “ilgili siyasi partinin” bu kararı çok iyi düşünmesi gerektiği tavsiyesinde bulunması bunun kanıtıdır. AK Parti bu kararla kırmızı kart görmedi, ama iki sarı kart sınırına geldi.

Başbakan Tayyip Erdoğan’ın artık krizi demokratik sürece çekmesi gerekir. Keşke AKP laikliğe karşı eylemlerin odak noktası haline dönüşmemiş olsaydı. Ama şimdi Anayasa Mahkemesi bu dönüşümün gerçekleşmiş olduğunu ezici bir çoğunlukla hükme bağlamıştır. Bu durum karşısında hiçbir şey olmamış gibi devam edilemez.

Anayasamızın temel ilkelerinden birisi Türkiye’de siyasi rejimimizin, sistemimizin laiklik ilkesine dayalı olarak işleyeceği öngörülmüş olmasıdır. Anayasamızın bu temel ilkesine karşı odak haline dönüşmüş bir siyasi parti tespiti Türkiye’deki anayasal sistem içindeki AKP’nin yerinin ciddi şekilde sorgulanması sonucunu doğuracaktır. Bu tespite kapatma gibi bir yaptırımın, bir müeyyidenin uygulanmamış olması bu tespitin önemini ortadan kaldırmaz. Bu tespit vardır ve işlemektedir.

Bu çok ciddi bir kriz durumudur. Anayasa Mahkemesi krizi çözmemiştir, krizi ortaya koymuştur. Bu krizden çıkış Türkiye'nin temel sorumluluğudur. Bu krizden çıkışın tek yolu AKP'nin bundan sonra laikliğe karşı eylemlerin bugüne kadar olduğu gibi odak noktası bir parti olmak kimliğiyle devam edemeyeceğini görmesi ve bu konuda inandırıcı, çok güven veren, kalıcı bir dönüşümü net bir şekilde ortaya koymasındır.

Anayasa mahkemesi bu kararı ile sadece herhangi bir siyasi parti laikliğe karşı eylemlerin odak noktasındadır demenin ötesinde, hükümet ve parlamento çoğunluğu laikliğe karşı eylemlerin odak noktasındaki bir siyasi partinin denetimi altındadır tespitini de yapmış olmaktadır.

Şimdi gelinen noktada AKP'nin Anayasa Mahkemesinin aldığı karar AKP'nin laikliğe karşı bir parti haline dönüştüğü konusundaki Anayasa Mahkemesi tespitini önce anlamasını, kavramasını ve sonrada bunu değiştirme konusunda yeni güven veren bir irade ortaya koymasını zorunlu kılmaktadır.

AKP, yeni bir siyaset, yeni bir anlayış, yeni bir uygulama, yeni bir kadro, yeni bir tutum sergilemek durumundadır. Bugüne kadar olduğu gibi devam etmesi halinde Anayasaya aykırı olduğu Anayasa Mahkemesi tarafından tespit edilen durumun tanınan şans doğrultusunda değerlendirilemeyeceğinin ortaya çıkması Türkiye'de sorunu, sıkıntıyı daha da ağır bir noktaya getirir.

Diğer yandan, halkın iradesi, milletin tercihi, demokratik siyasetin işleyişi laikliğe karşı eylemlerin odak noktası haline gelmiş bir siyasi partiyi etkisizleştirecek demokratik yöntemleri de arayıp, bulup, uygulamak durumundadır.

Başbakan Erdoğan'ın yüreğiyle değişmesi zorunludur. Laiklik ilkesine, cumhuriyetin temel niteliklerine içtenlikle inandığını, politikalarıyla, kadrolarıyla, uygulamalarıyla göstermek durumundadır. Yüreğiyle, beyniyle değiştiğini göstermesi şarttır. Takiye yapmadan, inanarak ve kamuoyunu da inandırarak değişmesi gerekiyor. Çözüm budur. Ben özeleştiri yapsın derken bunu kastediyordum. Eğer bunu yapmaz, Anayasa Mahkemesi'nin verdiği mahkûmiyet kararını, beraat kararı gibi algılayıp aynı yolda devam ederse, Türkiye siyasi krizi aşamaz. Ama dediğim gibi, değişir ve bunu uygulamalarıyla da kanıtlarsa, Anayasa'daki çizgilere döner ve onları içtenlikle sahiplenirse, o zaman bu krizi aşarız. Çözüm yolu budur. Sorumluluk Erdoğan'ın omuzlarındadır, benim üslubumda değildir.

Genel Başkan Deniz BAYKAL

Anayasa Mahkemesi'nden AKP'ye 'ciddi ihtar'

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Abdurrahman Yalçınkaya'nın, temelli kapatılması istemiyle dava açtığı AKP'nin "laikliğe aykırı faaliyetlerin odağı haline geldiği"ne, ancak eylemlerinin kapatılmasını gerektirecek yoğunlukta olmadığına karar verdi. Yüksek Mahkeme, AKP'nin bu yıl aldığı Hazine yardımının yarısının kesilmesine karar verirken, iktidar partisi, gerekçeli kararda sıralanacak uyarıları dikkate almazsa yeni bir davayla karşı karşıya gelebilecek.

Başsavcı Yalçınkaya'nın 14 Mart'ta açtığı davayı 4.5 ay gibi kısa bir sürede karar aşamasına getiren Anayasa Mahkemesi, tarihi kararını 31 saatlik bir çalışma sonunda verdi.

Kılıç, kendisinin davanın bütünüyle reddi yönünde oy verdiğini, Başkanvekili Osman Paksüt, üyeler Fulya Kantarcıoğlu, Mehmet Erten, Necmi Özler, Şevket Apalak ve Zehra Ayla Pektaş'ın kapatma, Sacit Adalı, Ahmet Akyalçın, Serdar Özgüldür ve Serruh Kaleli'nin ise

Hazine yardımından mahrum bırakma yaptırımı uygulanması yönünde oy kullandığını vurguladı.

Kılıç, AKP aleyhine yeni bir dava açılıp açılmayacağı konusunda, “Sayın Başsavcı bu konuda takibini sürdürecektir. Dava açma gereği duyarsa da yerine getirecektir. O takdirde biz de karar vereceğiz” diye konuştu.

Üniversitelerdeki türban yasağını kaldırmaya yönelik Anayasa’nın 10 ve 42. maddelerinde yapılan değişiklik, “**odak**” kararı alınmasında en etkili delil oldu. Başbakan Erdoğan’ın bu değişiklikten önce İspanya’da türban için yaptığı “velev ki siyasi simge” açıklaması da heyetin üzerinde en fazla durduğu deliller arasında yer aldı.

Anayasa Mahkemesi’nin kararını açıklamasının hemen ardından, “*Hiçbir zaman laikliğe karşı eylemlerin odağı olmayan AK Parti bundan sonra da Cumhuriyetin temel niteliklerine sahip çıkmaya devam edecektir. Bu kararla Sadece AK Parti değil, Türkiye de büyük bir haksızlıktan kurtulmuştur, demokrasimiz, bir büyük ayıpla yaşamak zorunda bırakılmamıştır. Millet iradesi yine millet adına yetki kullanan yargı kurumuyla karşı karşıya getirilmemiştir.*” açıklamasını yapan Tayyip Erdoğan’ın, böylelikle, hala “Milli Görüş” gömleğini çıkarmadığını, hiçbir zamanda çıkarmayacağını duyurmak istemektedir.

Umarız Tayyip Erdoğan, en kısa sürede bu kafa ile Türkiye’yi sürüklemekte olduğu kargaşanın farkına ve bilincine varır.

2.1.2.- AKP GN. BŞK. YRDC. EDİBE SÖZEN’İN GERİ TEPEN GERİCİ YASA TEKLİFİ GİRİŞİMİ

AKP Genel Başkanvekili Edibe Sözen, hazırladığı ‘Gençleri Koruma Kanunu Teklifi’nde ilköğretim ve üstü okullarda ‘her dine mensup öğrenciler için ibadethane açılmasını’, porno yayın alan vatandaşların kimlik numaralarının Gençlik Spor Müdürlüğü’nde toplanmasını önerdi. Sözen’in, bir yıl çalışarak hazırladığı ve Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu’na gönderdiğini açıkladığı teklifle gençlerin ‘ahlaki açıdan kontrol altına alınması’ ve ‘doğru yola sevk edilmesi’ hedefleniyor. Teklifin en çarpıcı yanlarından birisi ‘okul mescitleri’ne yasal kılıf getirmesidir. Sözen’in önerileri şöyle:

- Velinin eşlik etmesi haricinde, 18 yaşını doldurmamış çocuk ve gençler otellere, 16 yaşını doldurmamış çocuk ve gençler saat 22.00 - 05.00 arasında lokanta ve restoranlara giremeyecek.
- Diskolar, müzikholler, tavernalar ve saz evlerinde, veli eşlik etmeksizin 18 yaşını doldurmamış çocuk ve gençlerin bulunmasına izin verilmeyecek. Velisiyle gelen de en geç saat 24.00’e kadar kalabilecek. Uymayan işletmelerin sahiplerine, bir yıla kadar hapis cezası verilecek.

- Kamuya açık bir etkinlikte ya da ticari bir işletmede (sergi, tiyatro, sinema vs) çocuk ve gençlerin bedensel, zihinsel ve ruhsal sağlıkları için bir tehlikenin söz konusu olması halinde, yetkili makam, tehlike ortadan kaldırılıncaya kadar katılımı yasaklayabilecek. Yasağa uymayan işletmelerin sahip ve mesul müdürlerine, bir yıla kadar hapis cezası verilecek.
- Çocukların ve gençlerin sağlıklı ruhsal ve fiziksel gelişimleri için, gazete ve dergilerin şiddet ve cinsellik içeren yayınlar yapmaları yasaklanacak. Yasağa uymayan yayın kuruluşlarına altı aylık cirolarından az olmamak üzere para cezası uygulanacak ve mesul müdürlerine bir yıla kadar hapis verilecek. Yasağa uymamanın süreklilik arz ettiği hallerde, bu kuruluşların yayın izinleri iptal edilecek.
- Pornografik yayın yapan dergileri satan bayiler tüketicinin TC kimlik numarası ve imzasını alacak. Bu numaralar her ay Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne bildirilecek. Pornografik içerikli DVD, VCD, video gibi görüntü taşıyıcıların üretilmesi, ithalatı, ihracatı ve iç piyasada satılması izne bağlı olacak.
- Devlet, gençlerin sağlıklı ve dengeli gelişimi için, her seviyedeki okulda, her dine mensup öğrenciler için ibadethane alanı kurmakla yükümlü olacak.
- İnternet kafe ve internet bağlantı hizmeti veren her tür işletmeye 18 yaşından küçüklerin girmesi yasaklanacak. Yasağa uymayan işletmelerin sahipleri hakkında bir yıla kadar hapis cezası uygulanacak.

Teklifinin basına yansımalarının ardından TV kanallarına açıklamalar yapan Sözen, 'porno yayın alan fişlenecek' iddialarına şu yanıtı verdi: "Burada kimlik numarasının verilmesi, bir standart belirlenmesi açısından ifade edilmiştir. AB ülkelerinde farklı standartlar var. Mesela Almanya'da bu, Sosyal Güvenlik Numarası'na göre belirlenen birşey, yani 16 yaşından küçük gençler bunu alırken bir numara veriyorlar. Biz buna Türkiye'de geçici olarak böyle bir standardı uygun gördük, ama bu standardı daha iyi bir şekilde belirleyen bir kamuoyu olursa onu da değerlendiririz. Son dönemde AB mevzuatı içinde gösterilen en büyük çaba Türkiye'de belli standartları oluşturmaktır. Pornografi satışında da bir standart vardır."

Bu faşist zihniyetli, ancak "İslami Devlet" modeline esas olabilecek, hazırlanırken AKP Genel Başkanı'nı haberi olmaması düşünülemeyecek Yasa Teklifine gerekli tepkiyi gösteren;

- CHP İstanbul Milletvekili Prof. Nur **SERTER**, "Bu olsa olsa Edibe hanımın bir fantezisi olabilir. Azınlık dinlerine mensup olanlar, yani Hıristyanlar ve Museviler günde beş vakit ibadet etmezler. Onların arkasına gizlenip bütün okulları imam-hatip lisesi haline dönüştürmenin yapısını hazırlamaya çalışıyorlar " dedi.
- CHP İzmir Milletvekili Canan **ARITMAN** ise, "AKP'nin tarzına uygun bir teklif, Alman Gençlik Yasa Tasarısı'nı tercüme ettik diyorlar.. O yasayı iyi biliyorum. Hiçbir benzeyiş noktası yok" açıklamasını yaptı.

Yardımcısı Edibe Sözen'in hazırladığı çağdışı yasa teklifine karşı kamuoyunun yaygın tepkilerini görünce teklife desteğini şimdilik geri çeken Başbakan Erdoğan'ın, takiyeyi Mart 2009 seçimleri ertesine değin sürdüreceği, nihai politikasını sonra şekillendireceği görülmektedir.

2.1.3.- MHP, AKP'NİN DÜMEN SUYUNDA LAİK DEMOKRATİK CUMHURİYETİMİZİ ZORA SOKMA ARAYIŞLARINI SÜRDÜRÜYOR

Daha evvel;

- Meclis'te 367 sorununu aşarak, Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanı seçilmesini,.
- Türbanın üniversitelerde serbest bırakılmasını amaçlayan anayasa değişikliklerine destek vererek, referandumsuz yasalaşmasına,

katkı sağlayan Devlet Bahçeli liderliğindeki MHP, bir kez daha demokrasimizin geleceğine yeni bir çomak sokma arayışına yönelmiştir.

MHP Genel Başkanı Bahçeli, Anayasa Mahkemesi'nin görev ve yetkilerini düzenleyen Anayasa'nın 148. ve 153. maddelerinde değişiklik yapılarak, türbanın üniversitelerde serbest bırakılmasını öngörüyor. Laik cumhuriyetimize vereceği zararı dikkate almadan, bu sayede kamuoyunda iyice gerilemiş olan oy potansiyelini artırabileceğini umuyor. Bu oportünist yaklaşımın ne partisine, ne demokrasimize, ne de Türkiye'ye hiçbir yarar sağlamayacağını görmemezlikten geliyor

MHP Genel Başkanı Bahçeli'nin, benzeri şekilde, Anayasa'da parti kapatmayla ilgili maddelerin de değiştirilmesi konusunda uzlaşma halinde AKP'ye destek vermeye hazır olduğu görülmektedir.

Grup Başkan vekili Kemal Kılıçdaroğlu, Bahçeli'nin açıklamasını *“Anayasanın değiştirilemez maddeleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal kurtuluş savaşında kabul ettiği çağdaşlaşma projesinin sonucudur. Hiçbir parlamentonun bunu değiştirmeye hakkı da yoktur. Değiştirilmesinin teklif edilememesinin mantığı da burada yatıyor. Eğer değiştirmeye kalkarsanız, AKP'ye çanak tutarsınız, kendi tarihinize, Türkiye'nin çağdaşlaşma tarihine ihanet etmiş olursunuz. Tuzaklar kurularak anayasa değişikliği yapılamaz. Anayasa değişikliği, ortak akıl ve toplumsal uzlaşmayla olmalıdır. Daha da önemlisi Türkiye'yi daha ileri götürecek öneriler getirmelidir. Türkiye'yi ortaçağ karanlığına götürecek değişikliğin adı ise irticadır.”* sözleri ile değerlendirdi.

2.1.4.- ERGENEKON'DA "SAPLA SAMAN", HUKUK DEVLETİ KURALLARI İÇİNDE HIZLA AYIKLANMALIDIR

Ergenekon işi iflas etmiştir... Ergenekon davasının hiçbir ciddiyeti kalmamıştır... Bu davadan ne bir arınma ne bir demokrasi çıkar... Soruyoruz:

- Ergenekon davasının iddianamesinde yasal gerekler yerine getirilmiş midir?..
- Yoksa bu iddianamede savcı kimi sanıkları suçlamaya çabalarken bizzat suç mu işlemiştir?..
- Savcıların, iddianame metinlerinde bizzat suç işlemek yetkileri ve özgürlükleri var mıdır?..
- İddianamede sanığı suçlamak isterken suç işleyen savcıyı yasaların koşullarına davet edecek bir denetim mekanizması adliyemizde yok mudur?..
- 2455 sayfalık bir iddianame devletin adalet organlarında kaç yıl sürecektir bir davaya yol açacaktır?..
- Adil bir zaman süresinde sonuçlanamayacak yapıda, hacimde, dağınıklıkta, karmaşada bir iddianame yazmanın adaletle uzaktan yakından bir ilgisi olmadığını Ergenekon savcısı bilmiyor mu?..
- İddianamede hem suç var... Hem olanaksızlık... Yoksa Türkiye'deki hukukun saygınlığına dinamit koymak mıdır amaç?...

Başsavcı toplumu uyarıyor, "bu bir terör iddianamesi ama sizin bildiğinizden değil, bu başka bir terör" diyor. Neymiş göreceğiz, bu başka terörün ne olduğunu bir süre sonra anlayacağız.

Kamuoyu, Ergenekon davası ile uzun süredir, Türkiye'de cuntalara son verecek, darbecilerle tarihi bir hesaplaşmayı ortaya koyacak, Türkiye'de demokratik rejimi nihai olarak güvenceye kavuşturacak bir hesaplaşmanın yapılacağı anlayışı, bekleyişi içine sokulmuştur. Ancak Ergenekon diye bilinen davayı hazırlamakta olan savcılık makamının açıkları bu iddianamenin bir darbe iddianamesi olmadığı, bir terör iddianamesi olduğunu ortaya koymuştur.

Terör kavramı Türkiye için yaşamsal önemde bir kavramdır. Terör kavramının içini boşaltmaya, sıradanlaştırmaya kimsenin hakkı yoktur. Terör kavramını ulu orta harciâlem bir kavram gibi kullanmak Türkiye'nin terör mücadelesine en büyük zararı vermeyi göze almak demektir. O nedenle herkesin terör kavramı konusunda çok dikkatli, çok sorumlu davranması gerekir.

Bu iddianame Başbakanın tezini sahiplenen bir iddianamedir, temel gerçek budur.

- T. Erdoğan başbakan olmadan önce, *“ben bunları iktidara gelmeden önce biliyordum. Bu çeteyi, böyle bir çete organizasyonunun varlığını iktidara gelmeden önce biliyordum. Hep bunu anlatmaya çalıştım, şimdi de bunu ortaya çıkarmaya çalışıyorum ama bir türlü bürokrasi benimle işbirliği yapmıyor. İşbirliği yapmayanları teker teker ayıklayacağım ve bunu hedefe götüreceğim.”* demişti.
- Danıştay saldırısı ortaya çıktığı zaman da Başbakan *“Bu bir derin komplodur”* demişti. Komplonun içinde bizler dahil herkesin bulunduğunu tespit etmişti.
- Başbakan Danıştay saldırısının hemen sonrasında yapılan AKP Grup toplantısında diyor ki: *“Türkiye’de huzuru ve istikrarı hedef olan bir çete suçüstü yakalandı. Bu saldırı, huzuru sabote etmeye yönelik kanlı bir komplo. Saldırının arkasında bir ihanet çetesi çıktı. Biz Hükümet ve Parti olarak bütün boyutlarıyla bu işin üzerindeyiz. Bizzat şahsım da bu işi takip ediyor. Ne yazık ki bugün hâlâ katilin gerçek yüzüyle yüzleşmekten kaçınanların da olduğunu görüyoruz Danıştay cinayetinde.”*
- Yine daha sonra Başbakan sendikacılarla bir araya geldiği zamanda *“Ergenekon’da bütün deliller Danıştay suikastına çıkıyor. Bilgileri gönderdik, ama nedense yargı bu bağlantıyı kurmaktan kaçındı.”* diye açıklama yapıyor.

İddianame “Danıştay cinayeti Ergenekon çetesinin faaliyetidir” diyor.

Ancak Danıştay davasına bakan Ankara 11. Ağır Ceza, Ergenekon dosyasını İstanbul’dan istetiyor ve inceliyor. Sonra diyor ki; *“Yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucu sanıklar ve sanıklara isnat edilen eylemler ile ilgili yürütülen hazırlık soruşturmasının - yani Ergenekon soruşturmasının- arasında suç vasfını, sanıkların hukuki durumunu ya da sübutu etkileyecek şekilde bir bağlantı tespit edilememiştir. Dolayısıyla o hazırlık soruşturmasının sonucunun beklenmesine gerek de duyulmamıştır.”*

Ortada çeteleşmeyle ilgili, yasaları ihlal eden, çıkar sağlamaya yönelik ya da devletin düzenini sarsmaya yönelik elbette ne uygulama varsa, onlarla ilgili sorumlular hakkında da gereken karar alınmalıdır.

- Ama, böylesine kapsamlı, böylesine çok boyutlu bir davanın kamuoyumuzda siyasi yönlendirmeyle, siyasi etkiyle genişletildiği, gereksiz insanların bunun kapsamı içine alındığı kaygısı, kuşkusu vardır. Bu kuşkunun bir an önce ortadan kaldırılması hepimizin içtenlikle dileğidir.
- Danıştay cinayetini bugün Ergenekon kapsamı içinde gözaltına alınan insanların sorumluluğu altında işlendiği kanıtlanır ise, bu fevkalade önemli bir dönüm noktasıdır. Bunu bir an önce görmeye ihtiyacımız vardır. Bu, işin en ciddi tarafıdır. Eğer böyle bir şey varsa bilelim.
- Ancak eğer Danıştay cinayeti Ankara’daki mahkemenin aldığı karar doğrultusunda, Danıştay’ın ilgili dairesinin aldığı türban kararına tepki göstermek için dini motiflerle

bireysel davranan birisi tarafından işlendi de, bu dava bu hâle dönüştürülmek isteniyor ise, Başbakan'ın o teşhisleri takip edecek hukukçuları da bularak Türkiye'nin önüne bu dava ters yüz edilerek sunuluyor ise, işte bu vahim bir olaydır.

- Bu durumda bu olayın altında iktidar da kalır, onun yordakçıları da kalır. Bu ithamın en kısa zamanda aydınlığa kavuşturulmasını istiyoruz.
- Ergenekon soruşturmasının 2 bin 455 sayfalık iddianamesi ve 441 klasörlük eklerinde yakın tarihte yaşanmış ve karanlıkta kalmış birçok önemli olayla ilgili yeni iddialar ortaya atan tanık anlatımları ve ihbar mektupları var. Anlatımlarda Uğur Mumcu'nun öldürülmesi, Gazi olayları, Behçet Cantürk, Savaş Buldan gibi Kürt işadamlarının öldürülmesi, Sabancı suikastı gibi büyük olayların Ergenekon'la bağlantılı olduğu öne sürülüyor. Savcılık dosyalarda bu belgelere yer verse de sanıklar bunlarla suçlanmadı. Ancak bunların araştırılması için herhangi bir yasal işlem yapıp yapmadığı bilinmiyor.

Özetle, Türk adliyesi, adliyemiz, yargımız tarihi bir sınav veriyor. Bu işin şakaya gelir tarafı yoktur. Tarihi bir sınav veriliyor. Bu sınavdan yargıçlarımızın, adliyemizin onuruyla, şerefiyle yüzü ak bir şekilde çıkacağına kesinlikle inanıyoruz.

Hukuk safсата kaldırılmaz. Hukuk efsane ile beslenemez, somut olaylarla beslenir, kanıtlarla beslenir, gerçeklerle beslenir.

Geldiğimiz noktada, artık bu iş ciddiyetini çok büyük ölçüde kaybetti. Tarihin derinliklerinden yola çıkıp, 20 yıl önceki olaylarla bağlantı kurup, günümüzde bir örgütü kamuoyunun gözünde önemli ağırlıklı, ciddi bir örgüt olarak sunmaya çalışıyorlar. Ama bu, girişime en büyük zararı veren yaklaşımdır. Sağlam, somut, doğru, belki çok iddialı olmayan mütevazı olmayan veriler, öyle tarihin karanlıklarının içinden getirilecek gerekçelerden çok daha önemlidir. Efsaneye, safсатаya tarihin karanlıklarından ilham almaya yöneldiğiniz zaman hukukun ciddiyetinin dışına düşersiniz. Maalesef böyle bir tablo iddianame ile ilgili olarak gözüküyor.

Sorun, Türkiye'yi yönetmek üzere yetki almış olan kadroların devletin hukuk düzenini, anayasal düzenini içlerine sindirememiş olmasından kaynaklanmaktadır.

- İnsanlar gözaltına alınıyor, niye gözaltına alındıklarını bilmiyorlar, ölümcül hasta oluyorlar, ama kimse umursamıyor, tedavi olma ve sağlıklı yaşam hakları çiğneniyor. Birisi Ergenekon organizasyonunun kasası, finansörü olarak gözaltına alınıyor. 11 ay içeride tutuluyor. Bu 11 ay içinde söz konusu kişi hastalanıyor, kanser oluyor. Dışarıda tedavi görmek için müracaat etmesine rağmen son dakikaya kadar içeride tutuluyor, sonra ölümcül hale gelince ancak bırakılıyor, ancak bırakılışından üç gün sonra can veriyor.
- Ailesi geçim sorunu nedeniyle Yalova'da bir yakının yanına sığınmış durumda. İstanbul'da geçimini sağlayamaz hâle gelmiş bir akrabanın yanına geçmek üzere Yalova'ya geçmiş bir aile, bir facia. Böyle bir kişi Ergenekon'un finansörü olmakla suçlanırken, Adalet Bakanlığı'nın aymazlığı sonucu hayatını kaybediyor. Anlaşılır gibi değil.

- Ergenekon'un finansörü olmakla suçlanan ancak tedavi görmesine müsaade edilmediği için yaşamını yitiren, bir anlamda hayatına kıyılan kişinin cenazesi Edirne Belediyesinin katkısıyla İstanbul'a getirilebiliyor.
- Bu durumu hiçbir şekilde ne hukukla ne de insanlıkla bağdaştırmak mümkün değildir. Böyle bir uygulamayı hak bilen, bunu yapma gücünü kendisinde görüp gözünü kırpmadan işi bu noktaya kadar götürebilen bir anlayış, bir zihniyet hepimizi derinden yaralamıştır. Böyle bir hukuk devleti olamaz.

Fişleme ve telefonları dinleme bir demokrasi ayıbıdır, insan hakları ihlalidir

Ergenekon soruşturmasının tutuklu sanıklarından Ergun Poyraz'dan ele geçirildiği belirtilen ve Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ait olduğu ifade edilen sivil toplum örgütlerinin fişlenmesine ilişkin "gizli" belge olayı eğer doğru ise, bu tam anlamı ile **bir demokrasi ayıbı ve insan hakları ihlalidir**.

Eğitim-Sen, İnsan Hakları Derneği, GÜNSİAD, Türkiye Tabipler Birliği (TTB), Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD), KESK, Türk Kamu-Sen, Çağdaş Gazeteciler Derneği gibi sivil toplum örgütlerinin de arasında bulunduğu çok sayıda STK hakkında fişleme yapılması, bunun resmi istihbarat teşkilatı dışındaki, görevleri bu olmayan başka resmi kuruluşlarca gerçekleştirilmiş olması hiçbir şekilde hukuk devleti normlarına, hukukun üstünlüğü ilkelerine sığmaz.

Benzeri şekilde, Ergenekon iddianamesinin temel dayanağını oluşturan telefon dinlemeleri de, yaygınlığı ve uygulanış şekliyle diğer **bir demokrasi ayıbı ve insan hakları ihlalidir**.

Madem yıllardır herkesin telefonu dinlendi, herkesi fişlendi, o zaman Ergenekon iddianamesini hazırlayan Cumhuriyet Savcılarına sormak gerekiyor:

- **Şemdinli** cinayeti, Sivas **Madımak** toplu katliamı, Gaziosmanpaşa **Gazi Mahallesi** olayları oldu?
- Güneydoğu'daki **faili meçhul cinayetler** ne diye aydınlatılmıyor.?
- 1990'lı yıllarda, sonradan cinayet şebekesine dönüşen **Hizbullah'**ı örgütleyenler kimlerdir?
- **Hrant Dink**'in öldürüleceğini bir yıl önceden bilen asker ve sivil istihbarat birimleri, polis yetkilileri bu cinayeti niçin önlemediler?

Terörle mücadelenin yöntemi terörü tecrit etmektir, ayrıştırmaktır, yalnızlaştırmaktır, terör karşısında toplumun en geniş kesimlerinin net tavır takınmasını sağlamaktır.

Terörün olağanlaşmasına engel olmaktır. Terörün doğal karşılanır bir olay hâline dönüşmesine kesinlikle fırsat vermemektir. Teröre alışmamaktır, toplumu alıştırmamaktır, toplumu doğallaştırmamaktır, sıradanlaştırmamaktır.

Terör sıradanlaştı mı çok kötüdür. Onun için teröre karşı bir büyük toplumsal tepkiyi ayakta tutalım diye ben feryat ediyorum. Bunun altında yatan anlayış odur. Sakın ha hazmetmeyelim. “*Terör, ateş düştüğü yeri yaksın. Üzülük canım, keşke olmasaydı, işimize bakalım,*” olmamalıdır. İşimiz bu, bir daha olmamasını sağlamak istiyorsak, olanın karşısında en geniş ve en etkili kararlılık içinde tavır takınmalıyız, bunu sağlamalıyız.

Bütün Türkiye’de hiçbir siyasi amaç gütmenden bütün insanlar, her kökenden insan, her inançtan insan, her siyasetten insan, bütün ülke, kadınıyla erkeğiyle hep beraber bu olayı takbih ettiğimizi, bunu kınadığımızı, bu olayları yapanlara destek olunmasını, onların himaye edilmesini, onlarla ilişki kurulmasını ayıpladığımızı kararlılıkla ortaya koymalıyız.

Bu önemli bir adım olur. Terör böyle tecrit edilir, terör böyle mahkûm edilir. Terör önce toplumsal vicdanda mahkûm edilecek, hep birlikte o hükmü vereceğiz. Öyle ağır bir mahkûmiyet, öyle haklı bir mahkûmiyet olacak ki yarın terör yapmak durumunda kalan bir insan, o görevi üstlenmiş olan bir insan, elindeki bombayı bir yere koyarken düşünmek durumunda kalacak, ben ne yapıyorum demek durumunda kalacak. Ona bunu söyletecek bir toplumsal kararlılığı milletçe sergilememiz gerekir diye düşünüyorum. Hepimiz çok üzülük ama bu olaylarla Türkiye’nin yolunun kesilmesi, Türkiye’de toplumumuzun, demokrasimizin, ulusal bütünlüğümüzün, laik, demokratik cumhuriyet devlet anlayışımızın etkisiz kılınması, tahrip edilmesi hiçbir şekilde mümkün değildir. Bunları aşacak güçteyiz, birikimdeyiz. Bunu yapanlar toplumun tepkisi altında mahkûm edilmelidir ve bir daha böyle olaylara kalkışamaz hâle mutlaka sokulmalıdır ve kimse de bunu yapanlardan korkmamalıdır, korkmamalıdır, “adını söylemeyin” dememelidir.

AB ülkeleri PKK’lıları iade etmeyerek, terörizme itibar kazandırmakta, örtülü destek sağlamaktadır.

Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin, sorulan bir soruya yanıt olarak, Türkiye 2002’de 7 ülkeden 11, 2003’te yine 7 ülkeden 19, 2004’te 11 ülkeden 20, 2005’te 10 ülkeden 29, 2006’da 11 ülkeden 46, 2007’de 13 ülkeden 37 ve 2008 yılının ilk altı aylık döneminde de 7 ülkeden 13 PKK’lının iadesini talep etti. Toplam 175 PKK’lının iade talebine karşılık, sadece 5 ülke tarafından 10 PKK’lı için iade talebi kabul edildi. 2002’de Almanya, 2003’te Kazakistan, 2004’te Azerbaycan, Ukrayna ve Avusturya, 2005’te KKTC ve Kazakistan, 2007’de Almanya ve İran iade taleplerine olumlu yanıt verdi.

Elbette Türkiye terörle mücadelesini kararlılıkla sürdürecektir ve topraklarının her santimetre karesini, her tür şer örgütünden temizleyecektir.

27 Temmuz günü İstanbul Güngören'de 18 vatandaşımızı, 30 Temmuz günü Sivas'ta 1 askerimizi, 2 Ağustos günü de Şırnak'ta 5 geçici köy korucumuzu katlederek çirkin yüzünü göstermeye devam ediyor. Son olarak Erzincan Kemah'da askeri araca yapılan mayınlı saldırı sonucu 1'i yarbay 9 askerimiz şehit edildi.

İçişleri Bakanı Beşir Atalay, Güngören'de 17 kişinin ölümüyle, 154 kişinin ise yaralanması ile sonuçlanan saldırıların tamamen aydınlatıldığını ve olaya karışan tüm zanlıların yakalandığını belirtirken, saldırının, bölücü terör örgütünün eylemi olduğunu açıkladı. Böylelikle, Başbakan Erdoğan'ın da bu konudaki tereddütlerini gidermiş oldu.

Özellikle İstanbul Gaziosmanpaşa'da karşımıza çıkan terör, doğrudan masum sivil halka yönelik bir terördü. Yani bir dini kuruluşa, bir devlet kurumuna, resmî bir kimliğe yönelik bir saldırı niteliğinde kesinlikle değildi, hedefi sadece masum insanlardı. Bu yönüyle karşılaştığımız terör saldırılarının belki en acımasızıdır.

Bu eylemin altında bir umutsuzluk yatıyor, bir çaresizlik yatıyor, her şeyi gözden çıkarmışlık yatıyor, her kutsal değeri, her insanî değeri gözden çıkarabilecek bir noktaya gelmiş olması yatıyor.

Terörle mücadele sorumluluğu sadece silahlı kuvvetlerimize değil, tüm siyasetçilere ve toplumumuzun bütününe ait bir sorumluluktur.

DTP'nin 20 Temmuz'da yapılan kongresinde DTP Grup Başkanı Emine Ayna, koruculara şu uyarılarda bulunmuştu: "*Kendi halkına, kimliğine ihanet içerisinde olan koruculara buradan bir çağrımız var: Koruculuğu bırakın. Yarın öbür gün çocuklarınızın, torunlarınızın temiz bir tarihi olsun. İhanetçilerin torunları denerek anılmasınlar. Koruculuk sistemi yanlıştır, bir halkı aşağılama yöntemlerindedir, korucu Kürtler de koruculuğu boşa çıkarmalıdır... Kürt sorununu tartışırken PKK yokmuş gibi, gerilla yokmuş gibi yaklaşmak gerçekçi olmayacaktır. Hele hele onlara ya teslim olun ya da ölün demek; silahlar susmasın demekle aynı anlamdadır."*

Bu tür üslubun ülkemizde teröre son vermek, hoşgörü ve barışı egemen kılmak için uygun bir üslup olmadığını düşünüyoruz.

Başta Silahlı Kuvvetlerimiz olmak üzere, güvenlik güçlerimiz canla başla terörle mücadelesini sürdürür ve örgüte darbe üstüne darbe vururken, siyasi iradenin de, tüm siyasi partilerin de terörle mücadele konusundaki kararlılığından, duyarlılığından zafiyet hissedilmemeli, her koşulda terör örgütü ve bu örgütün her coğrafyadaki yeminli destekçileriyle mücadele esas alınmalıdır.

Bizim terörle kararlı mücadele konusundaki ısrarımızı toplumu tahrik etmek, bölmek falan gibi anlamak isteyenler var. Bunlar tamamen yanılıyorlar. Teröre kim sahip çıkarsa onun karşısında kararlılıkla tavır takınmalıyız. Teröre kimsenin sahip çıkamayacağı bir ortamı mutlaka yaratmalıyız. Teröre mazur görmemeliyiz.

Terörü idare etmeye çalışmamalıyız. Terör ayrı, teröristlerin kökeni, kökü, ırkı, etnik temelleri ayrı. Bu ikisini kimse birbiriyle karıştırmamalıdır. Her toplumun içinden terörist çıkar, her etnik kesimin, her inanç kesiminin içinden terör çıkar, terörist çıkar, onların çıkmış olması o kesimin tümünü ilgilendirmez, ilgilendirmemelidir. Tam tersine bir Türk vatandaşı terör yaptığı zaman bütün Türkiye mi terör yapmış oluyor? Böyle şey olabilir mi? Kim yapmışsa yanlış yapıyor demeliyiz.

2.1.6.- DİSK: ‘CHP İLE BİRLİKTE HAREKET EDECEĞİZ’

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Başkanı **Süleyman Çelebi**, yerel seçimlerin yaklaştığına dikkat çekerek, “**Bundan sonra tüm konularda CHP ile birlikte hareket edeceğiz**” dedi. CHP İl Başkanı **Gürsel Tekin** de DİSK’in kendileri için çok önemli bir konfederasyon olduğunu vurguladı.

DİSK Genel Başkanı **Süleyman Çelebi** ve yönetim kurulu üyeleri CHP İstanbul İl Başkanlığı’nı ziyaret etti. Tekin, her platformda olduğu gibi, bundan sonra da DİSK’in yanında olacaklarını belirterek, “**Bizden önce, geçmiş yıllarda uzaklaşmışız gibi bir algı vardı maalesef. Böyle bir şey yok. Aramızda ufak tefek sürtüşmeler olsa da DİSK bizim için çok büyük bir örgüt**” dedi.

Çelebi CHP’ye gecikmiş bir ziyarette bulduklarını söyledi. CHP’nin, 1 Mayıs, Tuzla tersaneleri, Sosyal Güvenlik Yasası gibi konularda verdiği desteğin farkında olduklarını dile getiren Çelebi, “**Bundan sonra, emeğe yönelik saldırıların olduğu önemli süreçler yaşayacağız. Burada da CHP’nin desteğinin emekten, demokrasiden, insan haklarından yana olacağını biliyoruz**” diye konuştu.

Yerel seçimlerin gündemde olduğuna işaret eden Çelebi, bu ve diğer konulara karşı ortak hareket edeceklerini söyleyerek;

“**Biz seçimlerden önce tercihini net olarak ortaya koyan bir sendikal görüşe sahibiz. Bunu da çok net yapan bir örgütüz. Bu konuda yalpa yapan örgüt değiliz. Bunun bedelini de ödeyen bir örgütüz. Genel tercihimiz soldan, emekten yana. Tabii ki tanımlamada siyasal tercihimizi ortaya koyarken CHP konusunda tercihimizi bugüne kadar çok net yaptık. Daha önce SHP ile ilgili de yaptık. Daha önce sol, sosyal demokrat arkadaşlarımızın, yönetimlerin iktidara gelmesi konusunda çok açık ve net tavır koyduk. Bugün de bu sürecin içerisindeyiz. Yerel seçimler öncesi bu konudaki tercihimizi ortaya koyacak örgütüz. Sonuç itibarıyla solun, emeğin iktidar olmasını istiyoruz.**” açıklamasını yaptı.

2.1.7.- ŞİMDİ DE ATATÜRK’ÜN KURUMLARINA EL ATILAR: YENİ TTK BAŞKANI’NIN İLGİNÇ GEÇMİŞİ

Yusuf Halaçoğlu'nu görevden alan AKP hükümeti Türk Tarih Kurumu'nun başına tartışmalı bir ismi atadı. Fethullah Gülen'e yakınlığıyla bilinen Türkiye Yazarlar Birliği'nin yönetim kurulu üyeleri arasında yer alan Ali Birinci'yi kamuoyu, türbana özgürlük ve Atatürk'e hakaret eden Atilla Yayla'ya destek kampanyalarına verdiği imzayla tanıyor.

Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu'ndan boşalan Türk Tarih Kurumu Başkanlığı'na getirilmesi beklenen Polis Akademisi Öğretim Üyesi Prof. Dr. **Ali Birinci** ile ilgili ilginç ayrıntılar ortaya çıktı. Birinci'nin, AKP İzmir Gençlik Kolları panelinde yaptığı konuşmada, "**Kemalizm ilerlemeden çok gerilemeye tekabül eder**", "**Neden her yerde bu adamın (Atatürk) fotoğrafları var diye soracaklar**" diyen ve büyük tepki çeken Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. **Atilla Yayla**'ya destek çıktığı öğrenildi. Birinci'nin, Yayla'ya destek için imza toplayan 208 akademisyenden biri olduğu ortaya çıktı.

Birinci'nin "**Başörtüsüne özgürlük**" kampanyasına da imza koyduğu öğrenildi. Birinci, üniversitelerde başörtüsünün serbest bırakılması için başlatılan kampanyaya katılan öğretim üyelerindendi. Kampanyanın duyurusunda "**Her demokratik ülkede olduğu gibi üniversitelerimizde kılık-kıyafet serbestliğinin; din, inanç, düşünce, ırk, grup ve cinsiyet ayrımı yapılmaksızın bütün öğrencilere tanınması gereğine inanıyoruz**" denilmişti.

Birinci'nin bir diğer özelliği ise **Fethullah Gülen**'e yakınlığıyla bilinen Türkiye Yazarlar Birliği'nin yönetim kurulu üyeleri arasında yer alması. Birinci, bir süre önce Türkiye gazetesi yazarı tarihçi **Yılmaz Öztuna**'ya "**Müverrih-i Maderzadın Fülannamesi**" adlı kitabından intihal yaptığı gerekçesiyle dava açmıştı.

2.1.8.- ÇOCUKLAR CEMAATLERE, KAÇAK KURAN KURSLARINA EMANET

Süleymancılar cemaati kuruluşu olan Balcılar Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği'ne bağlı 45 kişilik Boğaziçi Özel Öğrenci Yurdu'nda sabah namazı için uyanan kızlardan 17'si ile Kurs öğretmeni Semra Ünal göçük altında yaşamını yitirdi. 29 öğrenci ise tedavi altına alındı.

Yurt binasındaki çocuklar, saat 04.08'de kılınan sabah namazı için saat 03.30 sıralarında uyandılar. Binayı yerle bir eden patlama ise çocukların kalkmasından dakikalar sonra meydana geldi.

Balcılarda yurt faciasında yaşamlarını yitiren kızların cenaze töreninin en çarpıcı yanı ise görüntülerde tek bir kadının bile olmamasıydı. Kızlarını yitiren anneler, teyzeler, halalar, kız kardeşler, komşu teyzeler yoktu. Onlar evlerde, pencerelerde, kapı aralıklarında yürekleri dağılayan ağıtlar yakıyordu.

Türkiye'de Kuran kurslarını açma ve kapatma yetkisi Diyanet İşleri Başkanlığında bulunuyor. Diyanet dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişi Kuran kursu açamıyor. Konya Balcılar'daki Kuran kursu, Diyanet'ten izin alınmadan açılmış.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, **Kuran Kursları Yönetmeliği** ile **Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliği**'ne göre Kuran kurslarına ilköğretim mezunu 15 yaş ve üzerindeki gidebiliyor. Sadece yaz aylarında Diyanet'in izniyle açılan Kuran kurslarına, ilköğretimin 5. sınıfını bitiren 12 yaşındaki öğrenciler alınabiliyor. Balcılar'daki kursa izin alınmadan küçük yaşta öğrenciler alınmış.

Yasaları göre Kuran kurslarının denetimini Diyanet İşleri Başkanlığı müfettişleri ile il ve ilçelerde müftülüklerin yapması gerekiyor. Ayrıca, Milli Eğitim Bakanlığı müfettişleri ile vali ve kaymakamların gözetim ve denetim hakkı bulunuyor. Yaz Kuran kurslarının ise ilköğretim müfettişleri tarafından denetlenmesi gerekiyor.

Tüm resmi yetkililer inkar etti, ancak Konya'da 17 kızımıza mezar olan yapıda kaçak Kuran Kursu verildiği ortaya çıktı

Konya'daki olayla gündeme gelen Süleymancılar tarikatına bağlı Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği, kaçak kurslarda başı çekiyor. Eski CHP Denizli Milletvekili, eğitimci Mustafa Gazalacı, AKP döneminde yurtlarda, pansiyonlarda ve öğrenci evlerinde yürütülen kaçak Kuran kursu faaliyetlerinin de çok ciddi boyutlara ulaştığını söyledi.

Konya'da öğrencilerin yaşamını yitirdiği kaçak Kuran kursu binasını yaptıran Süleymancılar bağlı Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği, Türkiye'nin hemen her ilinde örgütleniyor. Derneğin ülke genelinde 2 bin 500 pansiyon ve farklı isimlerde oluşumu bulunduğu belirtiliyor. Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı sürekli Kuran kurslarının sayısı AKP iktidarıyla birlikte katlanarak 7 bine ulaşırken, kaçak kursların sayısının 60 bini bulduğu tahmin ediliyor.

Türkiye genelinde Diyanet'in izniyle açılan 7 bin 36 adet Kuran kursu hizmet veriyor. Diyanet raporlarına göre toplam 1817 kurs, aranan şartlara uygun olmadığı için kapalı tutuluyor. Kursların denetimi, merkezden gönderilen müfettişler ile il-ilçe müftüleri tarafından yapılıyor. Kurslara yaz tatillerinde ilgi daha da artıyor. 2006 yılında sürekli kursların yanı sıra camilerde düzenlenenlerle birlikte 58 bin 500 olan yaz Kuran kursu sayısının bu yıl 60 bine ulaşması bekleniyor. 2007 yaz tatilinde Kuran kurslarından 1 milyon 436 bin 168 öğrencinin yararlandığı, bu sayının bu yıl daha da artacağı belirtiliyor.

Diyanet'in yaz-kış sürekli eğitim veren kurslarının sayısı 7 bin 36 iken, sürekli eğitim veren kaçak kursların bu rakamın çok çok üstünde olduğu belirtiliyor. Bu çerçevede yurt, yaz okulu, öğrenci evi adı altında verilen kursların sayısının 60 bine ulaştığına dikkat çekiliyor. Bu tür kurslarda eğitim gören öğrencilerin sayısının da yüz binleri bulunduğu ifade ediliyor.

Konya'daki olayla gündeme gelen Süleymancılar tarikatına bağlı Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği, kaçak kurslarda başı çekiyor. Derneğe bağlı alt derneklerin Türkiye'nin hemen her kentinde pansiyonları ve yurtları bulunuyor. Derneğin ismi, bulunduğu kent ismiyle birlikte anılıyor.

Derneğin, Kuran kursu faaliyeti için özellikle küçük ilçeleri tercih ettiği belirtiliyor. Ülke genelinde dernek çatısı altında örgütlenen il ve ilçe derneklerinin sayısının 1100 olduğu, pansiyonların da bu rakama eklenmesiyle birlikte rakamın 2 bin 500'ü bulunduğu ifade ediliyor. Yalnızca Süleymancılar tarikatının yurt ve pansiyonlarında yaklaşık 30 bin öğrencinin eğitim gördüğüne işaret ediliyor.

Eski CHP Denizli Milletvekili, eğitimci **Mustafa Gazalçı**, ilköğretim 4. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar öğrencilere haftada iki saat din kültürü ve ahlak bilgisi dersi verildiğini, ayrıca ilköğretim 5. sınıfı bitiren öğrencilerin yaz Kuran kurslarına katılabildiklerini söyledi. AKP iktidarı döneminde Kuran kurslarının sayısının neredeyse ikiye katlandığını ifade eden Gazalçı, **"Düşünün, tüm Cumhuriyet döneminde sayıları 4 bine ulaşan kursların sayısı, AKP iktidarıyla birlikte 7 binlere çıktı. Yaz Kuran kurslarının sayısı da aynı şekilde arttı"** dedi. Yurtlarda, pansiyonlarda ve öğrenci evlerinde yürütülen kaçak Kuran kursu faaliyetlerinin de çok ciddi boyutlara ulaştığını ifade eden Gazalçı, **"Buralarda verilen eğitim, bilimsel eğitime karşı bir seçenek gibi sunuluyor. Yurt sorununun öncelikle ele alınması gerekiyor. Devlet buraları tarikatlara bırakmış.. Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu ihtiyacı karşılaması gerekirken karşılayamıyor. Küçük yerleşim birimlerinde ortaöğretim olmadığı için çocuk merkeze gitmek zorunda kalıyor. Burada da devletin olanaklarından yararlanamayınca tarikat yurtları bu boşluğu dolduruyor"** değerlendirmesini yaptı.

Diyanet "bu kurs bize ait değil" diyor, Peki Bakan, Vali, Kaymakam nerede... Bu facianın hesabını kim verecek?

KONYA Müftü vekili Muhammet Ünal, "Konya Taşkent'teki yurdun, Diyanet İşleri Başkanlığı veya İl Müftülüğüyle hiçbir ilgisi yoktur. Bize bağlı olan yerler müfettişlerimiz tarafından denetlendikten sonra bizim onayımızla açılır. Bu yurdun bizle alakası yok" açıklamasını yaptı.

Sormak gerekiyor; devletin Bakanı, Valisi, Kaymakamı görevini yapmıyor, kaçak kuran kurslarını görmemezlikten geliyor, peki, Atatürk'ün kurduğu Diyanet İşleri Başkanlığı ne diye görevini yapmıyor. Ülkede on binlerce kaçak Kuran kursu olduğu, kendi kurslarının yarısı boş olduğu hale yüzbinlerce çocuğumuzun kaçak kurslarda beyinlerinin yıkandığı, ne diye Diyanet İşleri Başkanlığı olayı "duymamazlıktan, görmemezlikten" geliyor.

Nedense, kaçak Kuran Kursları denetlenmiyor, denetlenemiyor!

18 kız çocuğuna mezar olan yurdun, yılda iki kez denetlenmesi gerekirken denetlenmediği, eksikleri ve kaçak kurs olduğu bilindiği halde gereğinin yapılmadığı anlaşıldı.

Konya'nın Taşkent ilçesi Balcılar beldesinde 18 kız öğrenciye mezar olan Özel Boğaziçi Ortaöğretim Öğrenci Yurdu, skandal niteliğindeki denetimsizlik zincirini de açığa çıkardı. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) adına il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince denetlenmesi gereken yurt biçimsel denetimin dışında denetim yapılamadığı için faaliyetini sürdürdü.

Kuran kurslarını denetleyen müftülük, kaçak eğitim verdiği ve bir tarikata bağlı olduğu duyumu almasına rağmen "yetkisi bulunmadığı ve sorumlu tutulabileceği" gerekçesiyle denetimden kaçınırken, bina ne belediye ne de mülki amirlik tarafından denetlendi. Geriye ise aynı şekilde eğitim veren yüzlerce öğrenci yurdu ve kaçak Kuran kurslarının nasıl denetlendiği sorusu kaldı.

Gaz kaçıran LPG tankının sabaha karşı 04.00 sıralarında elektrik düğmesine basılmasıyla infilak etmesi, binlerce çocuğun eğitim gördüğü yurtların kağıt üzerinde denetlendiğini ve kaçak Kuran kursu olarak kullanıldığını ortaya koydu.

Konya'da yaşanan facia, denetimsizlik zincirini ve denetimlerin caydırıcılıktan uzak olduğunu gösterdi. Balcılar Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği, 2000'de, 1990'da yapılan ve bir süre sonra genişletilen üç katlı binada erkek öğrenci yurdu açmak için izin aldı.

Mevzuata göre, MEB'in, ortaöğretime yönelik açılan yurtları mülki idare amirlerinin hazırladığı plan doğrultusunda yılda iki kez denetlemesi gerekiyor. Denetleme raporlarının da valilikler aracılığıyla bakanlığa gönderilmesi zorunluluğu bulunuyor. Yurdun eksiklerden dolayı kapanması gerektiği belirtilirse MEB, süreli ya da süresiz olarak yurdu kapatıyor.

Bakanlıktaki belgelere göre, söz konusu yurt, son olarak kaymakamlık tarafından 29 Mayıs 2008'de denetlendi. Ancak hazırlanan raporda yurdun ne kaçak Kuran kursu olarak kullanıldığı ne de binadaki teknik yetersizliklerle ilgili bilgi yer almadı. Üstelik denetimin yapıldığı tarihte yurdun ne deprem ne de itfaiye raporu bulunmuyordu.

Bu sırada Konya Valiliği'nin kayıtlarında, dernek yönetiminin yurtla ilgili söz konusu denetim tarihinden önce yaptığı başvuru bulunuyordu. Dernek yönetimi, 17 Nisan 2008'de yapılacak ek binada erkek, infilak eden yurttan kız öğrencilere hizmet verebilmek için izin istedi. Valilik de 5 Mayıs 2008 tarihli yazısında belgelerin eksik olduğunu bildirdi ancak dernek yönetiminden yanıt alamadı.

29 Mayıs 2008'deki denetimde kız öğrencilere yönelik kayıt yapıldığı tüm belde halkınca bilmesine rağmen bu yazışmaların akıbeti araştırılmadı. Kaymakamlık ya da belde belediyesi de binanın teknik yeterliliği üzerinde durmadı.

Tüm belde halkı yurttan kızlara yönelik kaçak Kuran kursu eğitimi verildiğini biliyordu. Ancak mevzuata göre ne yurtları denetlemekle görevli MEB, ne de Kuran kurslarının açılmasına izin vermek ve denetlemekle görevli Diyanet İşleri Başkanlığı bunun farkına varamadı.

Her iki kurum, faciadan sonra sorumluluklarını yerine getirdiklerini açıkladı. Oysa ya MEB müfettişleri ya da Diyanet'in durumu fark etmesi gerekiyordu.

Yıkılan yurda 100 metre mesafede İlçe Müftülüğü'nün rutin olarak denetlediği Diyanet'e bağlı bir başka Kuran kursu bulunuyor. Ancak burayı denetleyen müfettişler, kaçak Kuran kursundan haberdar olmalarına rağmen yetkili mercilere herhangi bir bildirimde bulunmadı.

İlçe Müftüsü Mehmet Ak da “*Süleymancılara bağlı faaliyet gösterdiğini duydum. Kaçak kursu ‘denetliyorum’ sanılmasın diye içine girmedim*” sözleriyle kaçak Kuran kursundan haberdar olduğunu ortaya koydu.

Mevzuata göre öğrenci yurtlarının Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yılda 2 kez denetlenmesi gerekir. Denetimlerde Atatürk ilke ve inkılaplarına, cumhuriyetin temel niteliklerine aykırı hareket eden, temel hak ve hürriyetleri kötüye kullanan, öğrencileri buna yönelten, bölünmez bütünlüğe aykırı davranan, mevzuat hükümleriyle uyarılara uymayan, güvenliği sağlamayan yurtların kapatılması gerekiyor.

Ancak Konya Balcılar’daki Kuran Kursu, mevzuata aykırı faaliyet göstermesine rağmen ne kapatıldı ne de herhangi bir ceza gördü.

AKP Yeni TCK’nın 263. maddesini niye değiştirmişti?

Tüm bu denetimler yapıp, erkek öğrenci yurdunda kızlara kaçak olarak Kuran kursu eğitimi verildiği saptansa bile yurdun sahibi dernek yönetimi hapse girmeyecekti. AKP’nin 2005’te değiştirdiği TCK’ya göre bu suça 3 aydan 1 yıla kadar hapis veriliyor. Yeni TCK’ya göre, bu orandaki ceza için suçlu cezaevine konulmuyor. Ceza ya paraya çevriliyor ya erteleniyor. **Yeni TCK’nın 263. maddesinde;**

- ✓ Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açanlara, bunları çalıştıranlara ve bu kurumlarda kanuna aykırı olarak açıldığını bildiği halde öğretmenlik yapanlara, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.
- ✓ Yukarıdaki fıkrada gösterilen yerlerin kapatılmasına da karar verilir” deniliyordu.
- ✓ Ancak 2005’te bu madde değiştirildi ve “*Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişi üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır*” haline getirildi. Bu düzenlemeyle bu kurumların kapatılmasına karar verilmesi hükmü de kaldırıldı.

İstanbul İl Başkanı uyarıyor: “Kaçak Kuran Kursları ile ilgili asıl tehlike İstanbul’da”

Konya’da 18 öğrencinin ölümüyle sonuçlanan kaçak Kuran kurslarından İstanbul’da binlerce bulunduğunu belirten İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin; “**Asıl tehlike İstanbul’daki bu denetimsiz ve kaçak kurslarda. Birçoğu belediyelerin desteği ve kamu kaynaklarıyla yapılan bu kurslarda, eğitimle ilgisi bulunmayan kişilere teslim edilen pırıl pırıl çocukların beyinleri, karanlık düşüncelerle dolduruluyor**” dedi.

İstanbul’da özellikle bu amaçla kurulmuş dernekler tarafından Milli Eğitim Bakanlığı’ndan yalnızca yurt açma yetkisi alınarak yapılan bu yerlerin sadece barınma izni olduğunu belirten İl Başkanı Tekin; “**Yurt açma izniyle yapılan bu yerlerde barınma dışında herhangi bir dini eğitim verilmesi yasak. Ancak hiçbir denetime tabi olmayan bu yurtlar kısa süre içinde kaçak Kuran kurslarına dönüştürülüyor. Genellikle varoş tabir edilen ve sosyal hayattan uzak bırakılmış bölgelerde, sokak aralarında dikkat çekmeyecek şekilde yapılan binalarda açılan bu kaçak kurslar, Türkiye’nin geleceği için büyük tehlike**

yaratıyor. Bu kaçak kurslarda hiçbir eğitim yeterliliği olmayan kişilerce verilen kurslarda Türkiye'nin geleceğini oluşturacak pırıl pırıl beyinler, karanlık zihniyete alıştırılıyor." açıklamasını yaptı.

Bu arada CHP İstanbul Gaziosmanpaşa ilçe başkanı Mehmet Polat, ilçedeki irticai örgütlenmeyi İçişleri Bakanlığı, İstanbul Valiliği ile Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı ve Cumhuriyet Başsavcılığı'na iki ayrı dilekçeyle bildirerek yargıya taşıdı.

Mehmet Polat kaçak kuran kurslarının ve Fettullah Gülen'in nur cemaatinin eğitim yuvaları olan "ışık evleri"nin adreslerini vererek gerekli işlemlerin yapılmasını istediği dilekçesinde, laiklik karşıtı faaliyet yürüten bu kurslara ve bunlara göz yuman yetkililere ilişkin yasal işlem yapılmasını istedi.

CHP Genel Merkezi adına Konya Milletvekili Attila Kart ve arkadaşları tarafından yerinde yapılan inceleme sonrası öneriler:

Balcılar örneği münferit bir olay değildir. Türkiye genelinde bu özellikleri taşıyan yüzlerce kurs ve yurt bulunmaktadır. Bu durum, hem yerel yöneticilerin hem de mülki yönetim birimlerinin bilgisi dahilindedir. Ancak, yukarıda anlattığımız sebeplerle, bu birimler üstlerine düşen idari ve yasal denetim görevlerini **bihakkın** yapmamaktadırlar. Bu sebeple, tüm bu yurtlara yönelik olarak idari inceleme sürecinin başlatılması, beraberinde de bu konuda **Meclis Araştırma Önergesi hazırlanması ve yine bağlı olarak Meclis Soruşturması veya Gensoru konularının** değerlendirilmesini takdirlerinize sunuyoruz.

Öte yandan, Türk Ceza Kanunu'nun 263. maddesinde yeniden ve mutlaka bir düzenleme yapılması ihtiyacı vardır. 765 sayılı yasanın 261. maddesi çerçevesinde bir düzenleme yapılmalıdır. **Kanuna aykırı bir eğitim kurumu varsa, bu kurumun kapatılması suç ve ceza kavramlarının doğal bir sonucu olmak gerekir.** Keza, kanuna aykırı faaliyete iştirak eden öğretmen ve istihdam edenlerin de cezai sorumluluğu mutlaka olmalıdır.

Kur'an Kursları olayında AKP tarafından izlenecek sürecin, Anayasa Mahkemesi'nin kapatmayla ilgili kararı sonrasında **belirleyici ve kilit bir önem taşıdığı görüşünderiz.**

Laiklik karşıtı eylemlerin odağı haline geldiği hükmen sabit olan Adalet ve Kalkınma Partisi; Kur'an Kursları konusunda yapacağı uygulamalarla, ya bu konudaki hükmü kuvvetlendirecek ya da artık bu politikalarından vazgeçtiğini gösterecektir. **Taşkent-Balcılar olayı bu yönüyle de önem arz etmekte olup, belirleyici bir test niteliğinde olacaktır.**

Meydana gelen olay ve patlama; **esasinda sorumsuzluklarını zihniyetinin kaçınılmaz sonucudur.** AKP kadrolarının ve yönetim anlayışlarının yarattığı vahim bir tablo söz konusudur. İnsan prototipini değiştiren sosyo-ekonomik politikalar sonucunda, insanımız "**birey**" olma vasfını kaybetmeye başlamıştır. Bu yönüyle Cumhuriyet'in belki de en önemli kazanımı sekteye uğratılmıştır. "**Birey olma**" yolunda ciddi bir mesafe alan insanımız, bu anlamda da "**geriye dönüş**" sürecine girmiştir.

(Not: Rapor Raporun EKLER bölümünde verilmiştir.)

2.1.9.- HER ALANDA KADROLAŞMA: ORMAN BAKANLIĞI'NDAKİ KRİTİK GÖREVLERE AKP YANDAŞLARI GETİRİLDİ

Antalya'da günlerdir süren orman yangını gözleri bir kez daha AKP kadrolaşmasına çevirdi. İktidar, 2002 yılından bu yana Çevre ve Orman Bakanlığı'ndaki kritik görevlere kendi yandaşlarını getirdi, göreve getirilen birim amirleri muhalif sendikalara üye olan çalışanlara yandaş sendikalara geçmeleri yönünde baskı yaptı. Büyük tepkilere karşın çıkarılan Turizm Teşvik Yasası ve Maden Yasası gibi düzenlemeler, orman yağmasının kapılarını ardına kadar açtı.

Tarım, Orman ve Hayvancılık Hizmet Kolu Kamu Emekçileri Sendikası (Tarım - Orkam Sen) Genel Başkanı **Yücel Gül**, AKP iktidarının 6 yılda uyguladığı kadrolaşma politikalarından Çevre ve Orman Bakanlığı'nın da nasibini aldığını söyledi. İktidarın bakanlıktaki kritik görevlerin tümüne kendi yandaşlarını getirdiğini ifade eden Gül, göreve getirilen birim amirlerinin sendikalı personeli de baskı altına aldığını söyledi.

Türk-İş'e bağlı Orman-İş ve KESK'e bağlı Tarım-Orkam Sen üyesi çalışanlarına iktidara yakın Hak-İş'e bağlı Tarım-Orman İş'e geçmeleri yönünde baskılar yapıldığını ifade eden Gül, **"İdare amirleri noterler çağırarak personeli sendika değiştirmeye zorladı. Birçok personel de bu şekilde sendikasını değiştirdi çünkü personelin yıllık izninden özlük haklarına kadar birçok konu birim amirinin inisiyatifindedir. Hükümet kamudaki örgütlenmesini tamamladı, şimdi kendine bağlı sivil toplum örgütleri, sendikalar kurma çabasıdadır"** değerlendirmesini yaptı.

Başbakan, “**TEMİZ TOPLUM TEMİZ TOPLUM**” diyordu, temiz toplum yapacaksın önce senin elinin temiz olması lazım. Bunun açıklık kazanması lazım. Bunun açıklık kazanması için bak, sana açıkça teklif ediyorum dedim. Anayasadaki dokunulmazlıkla ilgili maddeyi değiştirmek istemiyorsan değiştirmeyelim, Parlamentodaki bütün milletvekillerinin dokunulmazlıklarını kaldırmayalım diyorsan kaldırmayalım ama gel, sadece senin ve benim, Tayyip Erdoğan ile Deniz Baykal’ın dokunulmazlığını kaldıralım.

Sen temiz bir topluma gitmek istiyorsan önce bunu yapalım. Bu, bir ciddi tekliftir. Siyasi polemik olsun diye söylemiyorum, bütün ciddiyetimle Sayın Başbakana bun bir teklif olarak öneriyorum.

Temiz Türkiye: AKP iktidarı döneminde yolsuzluk iddiaları giderek yaygınlaştı, genel başkanın yakın çevresine kadar geldi. Bugüne kadar toplum kendi yaşam düzenine bakıyor, yolsuzluklarla çok fazla ilgilenmiyordu. Ancak ekonomik durumun kötüleşmesiyle birlikte insanlar, nerede ne oluyor sorusunu sormaya başladı. Dışli olayının kamuoyunda tartışılma biçimi bunu gösteriyor. Öyle ki, AKP’ye yakınlığıyla bilinen yazarlar bile, açıklamalardan tatmin olmadıklarını açıkça söylüyorlar. Bunun peşini bırakmayacağız. Eğer temiz toplum isteniyorsa bu, temiz iktidarla başlar. İktidar yolsuzlukların üstüne gitmediği gibi, asıl görevi yolsuzluk iddialarını soruşturmak olan başmüfettişleri sürüyor.

- **PARA VE İMZA ORTADA:** Bu konunun üzerine CHP olarak biz gidiyoruz. Türkiye’nin bu konuya duyarlı olması için çalışıyoruz. Herkes bir yaz rehaveti içinde ama biz görevimizi yapıyoruz. Olayın gerçekleştiği, paranın alındığı, rüşvet olayına karışan kişiler, bu kişilerin attıkları imzalar, hepsi çok net ve her şey ortada.
- **DAHA NE OLSUN:** Son dönemlerdeki en somut, gerçek yolsuzluk olayı, belgeli rüşvetle karşı karşıyayız. Şaban Dışli’nin açıklamaları bile itiraf niteliğinde. Çünkü olay çok somut. Ayrıca Sakarya’daki fabrika olayı da var. Bundan daha büyük ve daha somut bir yolsuzluk olabilir mi? Bir muhalefet lideri olarak bunu anlamıyorum. Daha ne olması lazım.
- **TÜRKİYE DE SUSKUN BAŞBAKAN DA:** Türkiye’nin ayağa kalkması için daha ne olması lazım. Türkiye ne zaman ayağa kalkacak. Bu kadar netlikte bir olay her zaman siyasetçiye, bir parti yöneticisine ve gazeteciye nasip olmaz. Her şey o kadar açık ve ortada ki, kendisi hiçbir şey diyemiyor. Başbakan suskun, Türkiye suskun, medya suskun.
- **ÇİÇEK PARASI İSTİFA ETTİRMIŞTİ:** Geçmişte bir Bakan çiçek parasını bakanlığa ödetti diye istifa etmişti. Ya da ettirilmişti. Dışli olayının yanında sözü bile edilmeyecek bir konu ve bir miktardı.
- **HANİ KAFASINI KOPARTACAKTI:** Başbakan Erdoğan’a seslenerek “Kendi atadığımız adam ya da Milletvekilimiz yolsuzluk yapıyorsa kafasını koparırız. Varsa belge, getirirsiniz, arkasını kovalarız’ demişti. Şimdi soruyorum: Hani kafasını koparacaktın. İşte belge, işte olay, işte kişi” dedi.

İmar rantı vurgunu ve rüşveti olayında gelişmeler:

- 19 Eylül 2006 tarihili Silivri Noterliği'nde imzalanan.'düzenleme şeklinde gayrimenkul satış vaadi anlaşmasına göre TESCO Kipa'nın avukatı Hüseyin Topuzoğlu ile Şaban Dişli'nin ortağı Akademi Matbaacılık Yöneticisi Mehmet Karasu imza koyuyor.
- Konu, Silivri'deki arsaların 'büyük bir hiparmarket olacak şekilde' belediyeden imar tadilatının yapılması ve sorunsuz biçimde TESCO Kipa'ya teslim edilmesi. Tabii bunun bir bedeli var. Henüz arsanın sahibi bile olmamış Karasu'ya, bu meseleleri çözmesi halinde tam 8.4 milyon dolar ödeneceği belgede belirtiliyor...
- Arazi, Aziz Sezginer tarafından 2005'te bulunuyor. Bu girişimciye sonradan Mehmet Solak ile Mehmet Karasu katılıyor.
- 16 Mayıs 2006 tarihinde (Yani TESCO'yla anlaşma imzalamadan 4 ay önce) arazi sahipleriyle pazarlık yapılıyor ve 3 milyon 450 bin dolara alınacağına dair bir anlaşma yapılıyor. Arsa sahiplerine ise 100 bin YTL kapora veriliyor. Bankalardan kredi alamayan (aralarında Mehmet Karasu'nun da bulunduğu) üçlü ekip, yaklaşık 3.5 ay sonra Karasu'nun ortağı Şaban Dişli'nin kapısını çalıyor.
- Siyasi skandal yaratan protokol 31 Ağustos 2006'da imzalanıyor. Belgede, 'kredi sağlanması ve imar durumunun çözümlenmesi' karşılığında AKP Genel Başkan Yardımcısı Şaban Dişli'ye 1 milyon dolar ödeneceği taahhüdünde bulunuluyor.
- Önemli bir not bu tarihten üç gün önce Denizbank Kartal Şubesi'nden 2.5 milyon dolar kredi sağlanmıştır. Artık, hedefe iyice yaklaşılmıştır. Büyük satıcı bulunacak, peşinat alınacak ve 3.4 milyon denkleştirilecek. Arsanın parası ödenecek, aradaki fark paylaşılacaktır.
- Mehmet Karasu, 19 gün sonra TESCO Kipa temsilcisiyle noterde buluşuyor. Şirketten beklendiği gibi 1.5 milyon dolar kapora alınıyor. Arsanın 'sorunsuz olarak' 8.4 milyon dolara satışı için anlaşılıyor.
- Ama TESCO Kipa'nın talepleri dudak uçuklatıyor. İşte TESCO Kipa'nın noter belgesine koydurduğu talepler:
  - ✓ Arsalar en az 20 bin 920 metrekare olarak tek tapu olacak.
  - ✓ İmar tadilatı yapılacak. İnşaat yüksekliği 12.50 m olacak.
  - ✓ İki parsel arasındaki yol ortadan kaldırılacak.
  - ✓ Arsanın yanından geçen E-5 karayolundan hipermarkete giriş ve çıkış yolu açılacak.
  - ✓ Karayolları'ndan ve Silivri Belediyesi'nden alınan izinler imar planlarına işlenecek.
  - ✓ Yaklaşık 5 bin metrekare olan arsa taban alanı 11 bin 76 metrekareye çıkarılacak. Bir başka ifadeyle 0.25 olan TASK oranı 0.75 olacak.
  - ✓ TESCO Kipa arsayı teslim aldığı anda ödenmemiş emlak vs. vergi borcu bulunmayacak.
  - ✓ İmar planlarında "düşük yoğunluklu konut" olarak görünen arazi "alışveriş merkezi" olacak.
  - ✓ İmar değişikliğine kimse dava açmayacak, davalar kazanılacak.
  - ✓ TESCO Kipa araziyi almazsa 750 bin dolar tazminat ödeyecek.

Bu sözleşmeden sonra söz verilenler bir bir yerine getirilmeye başlandı. Mimarlar çalıştı, tadil planları yapıldı, belediyeye başvuruldu, komisyonlar toplandı, üyeler oylarını verdi, her kapı birer birer açıldı. 1/5000'lik nazım imar planı 11 Mayıs 2007 tarihinde Büyükşehir Belediyesi'nde jet hızıyla onaylandı ve Silivri Belediyesi'ne gönderildi. Burada da 2 Temmuz 2007 tarihinde oy çokluğu ile kabul edildi. 1/1000'lik imar uygulama planı ise 9 Ekim 2007

tarihinde tekrar İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'ne geldi. Oy çokluğu ile meclisten geçen imar planı hayata geçirildi.

Karasu ve TESCO Kipa arasında yapılan bu anlaşmadan sonra şart koşulan imar tadilatları aynen yapıldı, hatta fazlasıyla. En büyük değişiklik yükseklikle ilgili oldu. Çünkü TESCO Kipa, 12.5 metre yükseklik isterken imara 15.5 metre olarak işlendi. Düşük yoğunluklu konut alanı alışverişi ve ticaret alanına dönüştürüldü. TASK ise istediği gibi 0.25'den 0.75'e çıkartıldı. Parseller birleştirildi. Araziyi ikiye bölen yol arkaya kaldırıldı. E-5'e bağlantı için izin alındı.

Yani TESCO Kipa'nın istediğinden fazlası yapıldı. 0.75 olan emsal 1.25'e çıkartıldı. Arsaya değer üstüne değer katıldığı için 8.4 yerine 13 milyon dolara satıldı. 18 Ocak 2008'deki, (yani ilk satış anlaşmasından 16 ay sonra) satış skandalı doğdu. Ortak Aziz Sezginer, 8.4 milyon üzerinden payını aldığı için '13 milyon dolara sattınız, payımı artırın' dedi. Bu kabul görmeyince Sezginer, soluğu savcılıkta aldı. Ve Türkiye, "iş takipçiliği" ile "imar sorunu çözme operasyonu"nu öğrenmiş oldu.

DIŞLI vakası AKP'li yüzlerce benzerinin sadece bir örneğidir

Silivri ilçesi 79 Ada, 6.7.8 nolu parsellerin kısmen öz kaynak, kısmen de (2.200.000 USD) bank kredisi ile alınıp (Akademi Ofset A.Ş.'nin üzerine) tüm ticari taramalar ve imar değişiklikleri sonrasında gerçekleşecek satışından 8.600.000 USD) Şaban Dişli'nin şahsına veya işaret edeceği özel ve tüzel kişiliğe, söz konusu banka kredisinden kaynaklı faiz, harç ve bunun gibi tüm masraflar içinden düşülmek ve hesaplanmak kaydıyla brüt 1.000.000 USD ödenmesi peşinen kabul edilmiştir

(Belgenin altında Şaban Dişli'nin yanı sıra, Akademi Ofset A.Ş. adına Mehmet Karasu ile ve şahit Aziz Sezginer ve Mehmet Solak'ın imzaları bulunuyor.)

AKP Sakarya milletvekili ve genel başkan yardımcısı Şaban Dişli, bir arsa alımı dolayısıyla 'kredi, imar durumu, ticari alan çalışmaları karşılığında kendisine 1 milyon dolar iş takip ücreti ödenmesini içeren bir belgeye imza almakla suçlanmaktadır. Yani Dişli, imar durumunu değiştirmek karşılığı 1 milyon dolar iş takibi ücreti talep etmiş ve bu talebi ilgili şirket tarafından yazılı bir protokole bağlanmıştır. Dağıttığım sözleşme 31 Ağustos 2006 tarihidir. Sözleşmede taraflardan birisi de AKP Sakarya Milletvekili Şaban Dişli'dir. Ayrıca, iki de şahit vardır. Arsa, Silivri İlçesi sınırları içinde olup, E-5 Ana Karayolu'nun kenarında bulunan 79 Ada ve 6, 7, 8 no'lu parsellerden oluşmaktadır. Arsa düşük yoğunluklu imarlı olarak satın alındıktan sonra, önce İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde (02 Nisan 2007) imar planı değiştirilerek, gereği için Silivri Belediyesi'ne gönderilmiştir. Yapılan değişiklikte otopark alanı emsale dahil olmaktan çıkarılmış, ticaret alanlarında ise yapı boyutları tümüyle serbest bırakılmıştır.

Bu değişiklik 11 Mayıs 2007 tarihinde Silivri Belediye Meclisi toplantısında, **CHP'li Meclis üyeleri Hüseyin Noyan, İlknur Sönmez, Muharrem Aydoğan, Hatice Ayfer Köylü ve Rauf Berktaş'ın 'Ret' oyuna karşılık**, AKP'lilerin oylarıyla aynen kabul edilmiştir. Değişiklik arsa sahiplerine rant sağlamıştır.

Bu rantın karşılığı olarak Sakarya Sayın Şaban Dişli iş takipçiliğinin karşılığı olarak 1 milyon ABD doları aldı mı?

AKP Genel Başkan Yardımcısı Şaban Dişli, **“Bu belge daha önce ortağı olduğum Akademi Ofset AŞ'nin bir bankadan kredi kullanabilmesi için Bankaya teminat olarak bloke ettirdiğim birikimlerim nedeniyle doğabilecek muhtemel risklere karşı imzalanmış bir protokoldür”** demektedir.

Grup Başkan Vekili Kemal Kılıçdaroğlu sormakta:

- *“2003 tarihinden bu yana sizin Akademi Ofset AŞ ile ilgili bir ortaklığınız yok. Şayet merak ediyorsanız, Ticaret Sicili kayıtlarına bakabilirsiniz. Peki, 2003'ten bu yana ortağı olmadığınız bir şirket lehine hangi gerekçeyle, aradan en az 3 yıl geçmesine rağmen, bir özel bankada 1 milyon Amerikan Dolarınızı bloke ettirdiğinizi söylüyorsunuz? Hiçbir ticari ilişki olmamasına karşın, böyle bir parayı karşılıksız olarak vermeyi, ticari yaşamın gerçekleri ile nasıl ve hangi akılla bağdaştırıyorsunuz?”*
- *“Bir milyon Amerikan Doları'nı yurtdışında kazandığınızı ve Türkiye'ye getirdiğinizi söylüyorsunuz. Hangi ülkede kazandınız, hangi banka aracılığı ile Türkiye'ye getirdiniz? Mademki 1 milyon Amerikan Doları'nı bankaya teminat olarak bloke ettirdiğinizi ve 'doğabilecek muhtemel risklere karşı' söz konusu protokolü imzaladığınızı söylüyorsunuz, o halde bu protokolü niçin noterde yapmadınız? Sözde bloke edilen 1 milyon Amerikan Doları'nın güvencesi olarak bu protokol düzenlenmişse, niçin protokolde bu konuyu anlatan tek bir sözcüğe dahi yer verilmemiştir?”*
- *“Bu protokolü okuyan hiçbir hukukçu, bu protokolün, bankaya bloke edilen 1 milyon Amerikan Doları'nın güvencesi olduğunu söyleyemez. Çünkü Protokol metninde ne 'teminat' ne de 'bloke' sözcükleri geçmemektedir. Kaldı ki, protokol yapılan kişi daha önce Devlet Bakanı Mehmet Ali Şahin'in yeğenini aracı kılarak bir kamu bankasından kredi bulması için rüşvet teklif eden kişidir ve Mehmet Ali Şahin'in şikâyeti üzerine olay yargıya intikal etmiştir.”*
- *“Ortaklıktan ayrılalı en az 3 yıl geçmesine karşın, 2006 yılında böyle bir protokolün altına imza atmanız mı akla uygun? 3 trilyonluk arsanın 48 saat içinde 17 trilyona çıkması mı akla uygun? İstanbul Büyükşehir Belediyesi müdürlüklerinin imar değişikliğine çekince koymalarına karşın ısrarla değişikliğin yapılması mı akla uygun? Konut alanının bir anda ticari alana dönüştürülmesi mi akla uygun?”*
- *Bu olayda gözü doymayan işadamaı, ahlaksız siyasetçi ve işbirlikçi bürokrasi üçgeni bütün unsurlarıyla ortaya çıkmıştır. Haberinizin olmadığını söylediğiniz, ancak altında imzanız bulunan metinde, Silivri ilçesindeki arsaların imar değişiklikleri sonrasında 8 milyon 600 bin dolarlık bir satıştan söz ediyorsunuz. Daha imar durumu değişmemiş arsaların, imar değişikliğinden sonra yüksek bir bedelle satılacağını siz nereden ve nasıl biliyordunuz? Bu, tezgâhın önceden kurulduğu anlamına gelmez mi?”*

Kılıçdaroğlu bu arada bir soru da İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'na yöneltiyor; **“İstanbul'u bir hortumcular başkenti haline getiren”** dediği Kadir Topbaş'a da **“Bir arsanın imar değişikliği ile 48 saat içinde 11 trilyonluk bir rantı bir grup gözü doymaz işadamına ikram etmeyi İstanbul'a hizmet olarak mı düşünüyorsunuz? Bu olağanüstü ranttan başka herhangi bir kişi veya kuruluşa bir pay düştü mü?”**

Dişli ile ilgili iddialar karşısında AKP yönetimi, sessizliğini koruyor. AKP yönetimi, parti yöneticileri ve belediye başkanlarıyla ilgili yolsuzluk iddialarının üzerini, suçlayıcı ihraç etme pahasına hep örttü. Parti yönetiminden pek çok isim benzer iddialarla gündeme gelmiş ama hiçbir işlem yapılmamıştı.

Başbakan, “Tüyü bitmemiş yetimin hakkını yedirmedik, yedirmeyeceğiz. Aksi varsa bunu da aramızda barındırmayacağız” diyerek hakkındaki suç dosyalarını unutturmaya çalışıyor.

Meclis'teki dokunulmazlık dosyalarının dağılımında 21 DTP milletvekilinin 110 dosyası, 18 CHP milletvekilinin 29 dosyası ve 1 MHP milletvekilinin 3 dosyası bulunuyor. 52 AKP'li vekile ilişkin dokunulmazlık dosyalarının sayısı ise 79. Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**, hakkındaki 4 dokunulmazlık dosyası ile partisinden 52 milletvekili hakkındaki 79 dosyayı görmezden geliyor.

- Başbakan **ERDOĞAN** hakkında görevi ihmal, zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, resmi evrakta ve kayıtlarında sahtecilik ile cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçlamalarından 4 ayrı dosya bulunuyor.
- AKP Genel Başkan Yardımcısı **Dengir Mir Mehmet Fırat**'ın ise basın yoluyla halkı sınıf, din, ırk, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek açıkça tahrik etmek suçlamasından 1 dosyası rafta bekliyor.
- Genel Sekreteri **İdris Naim Şahin** hakkında ihaleye fesat karıştırmak, zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, resmi evrakta ve kayıtlarında sahtecilik ile cürüm işlemek için teşekkül oluşturmakla suçlanıyor.
- Diğer bazı AKP'li bakan ve milletvekilleri hakkındaki suçlamalar da şöyle:
  - ✓ Kemal UNAKITAN (*Maliye Bakanı*): Vergi Usul Yasası'na muhalefet.
  - ✓ Mehdi EKER (*Tarım ve Köyişleri Bakanı*): Hukuka aykırı işlemlerden sorumlu olmak.
  - ✓ Abdülkadir AKSU (*İstanbul Milletvekili*): Özel evrakta sahtecilik ve Siyasi Partiler Yasası'na muhalefet.
  - ✓ Akif GÜLLE (*Amasya Milletvekili*): Devlet İhale Yasası'na muhalefet.
  - ✓ Asım AYKAN (*Trabzon Milletvekili*): Mahkeme kararlarına uymamak suretiyle görevi kötüye kullanmak.
  - ✓ Ahmet KOCA (*Afyon Milletvekili*): Yetkili mercilerin emirlerine riayetsizlik.
  - ✓ Soner AKSOY (*Kütahya Milletvekili*): Basın yoluyla hakaret.
  - ✓ Mehmet SEKMEN (*İstanbul Milletvekili*): Bir kısım kooperatiflere usulsüz arsa tahsis etmek.
  - ✓ Müfit YETKİN (*Şanlıurfa Milletvekili*): Evrakta sahtekârlık ve kamu kurumunu dolandırmak, Vergi Usul Yasası'na muhalefet.
  - ✓ Emin TUTAN (*Bursa Milletvekili*): Özel evrakta sahtecilik.
  - ✓ Ali TEMUR (*Giresun Milletvekili*): Özel evrakta sahtecilik.
  - ✓ Özkan ÖKSÜZ (*Konya Milletvekili*): Dolandırıcılık, özel evrakta sahtecilik, Siyasi Partiler Yasası'na muhalefet etmek.
  - ✓ Hüsnü ORDU (*Kütahya Milletvekili*): Görevli memura hakaret ve tehdit.
  - ✓ Zeyid ASLAN (*Tokat Milletvekili*): Kooperatifler Yasası'na muhalefet.
  - ✓ Mikail ASLAN (*Kırşehir Milletvekili*): Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, resmi evrakta ve kayıtlarında sahtecilik ile cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak, tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu yaralamaya sebebiyet vermek.

Bu tür vurgunların önünün alınabilmesi, toplumun yasama organına güveninin artırılabilmesi için Siyasi Ahlak/Etik Yasası çıkarılmalıdır. Bu kapsamda öncelikli olarak;

- Devlet sırtından zenginleşmenin tüm kapıları kapatılmalıdır.
- Siyaset, bir “Kamusal Görev ve Toplumsal Özveri” alanıdır. Siyaseti bir çıkar kapısı, bir servet birikimi alanı olarak görenler siyasete girmemeli, girmiş olanlar ise terk etmelidir.
- Devlet bir hukuk sistemidir. Hukuk ise kaynağını ahlakta bulur. Her aşamada siyasi ahlakı ve erdemi geçerli kılmak, her kademedede dürüst yönetim ve açık toplumu yaşama geçirmek yasama organının ortak hedefi olmalıdır.
- Milletvekili dokunulmazlığı sadece kürsü dokunulmazlığı ile sınırlandırılmalı, mevcut bütün dokunulmazlık dosyaları işleme konulmalıdır.
- Siyasi etik (ahlak) yasası çıkarılmalı, milletvekillerinin kamu kesimi ile hiçbir şekilde çıkar ilişkisine girmemelerini, milletvekilliği dışındaki tüm iş ilişkilerini beyan etmeleri sağlanmalıdır.
- Milletvekili Mal Bildirimleri periodik olarak kamuoyuna açıklanmalıdır.
- “Tüccar Siyaset” anlayışına son verilecek, ticaret ile siyasetin göbek bağları kesilmelidir.

AKP İKTİDARINDA YOLSUZLUK VE KURALSIZLIK İDDİASI İLE İHALE İPTALLERİ 8'E TIRMANDI

AKP'nin iktidarda olduğu 2003 başı ile 2008'in ilk 6 ayı arasındaki 5.5 yılda toplam 14 bin 908 kamu ihalesi şikâyet edildi. Kamu İhale Kurumu (KİK) bunlardan 3 bin 235'ini iptal etti. Böylece AKP döneminde her üç günde iki ihale iptal edilmiş oldu. 2003'te sadece 150 ihale iptal edilirken bu rakam her yıl katlanarak Temmuz 2007-Haziran 2008 arasındaki son 12 ayda 1202'ye çıktı. Böylece AKP iktidarında yıllık bazda iptal edilen ihale sayısı 8'e katlandı. Son bir yılda yapılan her 3 ihaleden birisi iptal edildi.

AKP'nin iktidar döneminde;

- Şikâyet edilen ihale sayısı 2003 yılında 879'dan 2008 yılında 4 bin 379'a çıkarak 4.9 kat arttı.
- İptal edilen ihale sayısı ise 2003'teki 150'den, 2004'te 274'e, 2005'te 386'ya, 2006'da 735'e, 2007'de ise 1048'e çıktı. Bu rakam 2008 Haziran'ından geriye son 12 ayda ise 1202 olarak gerçekleşti. Böylece iptal edilen yıllık ihale sayısı 2003'te 150'den 2008'de 1202'ye çıkarak 8'e katlanmış oldu.
- 2008 yılının ilk altı aylık rakamlarına göre Türkiye'de 45 bin 158 kamu ihalesi ile 22.4 milyar YTL'lik alım yapıldı. Buna göre ihale başına yapılan alım 495 bin YTL oldu.

Özetle; AKP iktidarında bugüne kadar 3 bin 235 ihalenin iptal edildiği ve her bir ihalenin ortalama 495 bin YTL'lik olduğu varsayıldığında, KİK tarafından önlenen AKP iktidarındaki olası yolsuzlukların büyüklüğünün 1.6 milyar YTL olduğu ortaya çıkıyor.

2.2.- DIŞ SİYASAL GELİŞMELER

2.2.1.- AKP İKTİDARI KIBRIS'DA BÜYÜK YANLIŞLAR YAPMAKTADIR

Temmuz ayının başında Kıbrıs'ta önemli bir olay yaşandı. Kıbrıs Rum yönetiminin temsilcisi Hristofyas'la Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin temsilcisi Mehmet Ali Talat bir araya geldiler, buluştular ve bu buluşmadan sonra yapılan açıklamada iki liderin, gelecekteki birleşik Kıbrıs'ta tek egemenlik ve tek vatandaşlık konularında ilke anlaşmasına vardıkları açıklandı. Böyle bir mutabakatın bir tek sonucu olabilir: Bu, Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyetini, Türk Cumhuriyetinin Kıbrıs Devletini temsil eden Rum yönetimine eklemlenmesi ve Kıbrıs Türk halkının Rum hâkimiyeti altına sokularak azınlık hüviyetine indirgenmesidir.

Tabii böyle bir durum ortaya çıkarsa, bu, Kıbrıs'tan Türk askerinin çıkması sonucunu yaratır. Biz, o tek egemenle anlaşmaya sahip değiliz. Egemenlikle ilgili herhangi bir kısıtlama anlayışı yok. Türk askeri çıkacak, garanti anlaşması geçersiz sayılacaktır. Kısacası, bu durum Türk milletinin 1974'ten bu yana Kıbrıs uğruna katlandığı tüm fedakârlıklar karşılığında elde etmiş olduğu kazanımların bir kalemde yok olmasına ve aynı zamanda Türkiye'nin güneyindeki yaşamsal önemdeki bir stratejik ikmal yolunun da kuşatılmasına yol açacaktır.

Günümüzde Kıbrıs üzerinde bir tarafta ülkemizde iktidar ilgililerinin ve neo-liberal aydınların, diğer tarafta ise AB yetkililerinin Kıbrıs ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti konusundaki görüşlerinin daha doğru çerçevede değerlendirilebilmeleri için, 20 Temmuz 1974'de Bülent Ecevit başbakanlığındaki CHP-MSP Koalisyon Hükümeti tarafından gerçekleştirilen Kıbrıs Barış Harekati'nin 34. yıldönümünde, o günün olaylarını bir ölçüde hatırlamakta yarar vardır.

Türkiye'nin izlemekte olduğu hukuka saygılı, barışçı, komşularıyla iyi geçinmeyi temel alan dış politika anlayışı, ne yazık ki, Kıbrıs konusunda çok büyük haksızlıklar yapılarak istismar edilmiştir. 20 Temmuz 1974'e kadar Türkiye, yaşanmış olan haksızlıklar karşısında hukuki konumunun verdiği olanakları bildiği hâlde, etkin bir şekilde bir müdahale yapmamıştır. Ama 20 Temmuz 1974'te Türkiye tarihi bir karar almış ve Kıbrıs'ta yaşanan olaylara, Londra ve Zürih Anlaşmalarının kendisine tanıdığı hakları kullanarak, tamamen uluslararası hukuk içinde etkin bir müdahalede bulunmuştur.

1974 yılına gelinceye kadar Kıbrıs'ta sürekli olarak oradaki Türk toplumunu rahatsız eden, onları ayrılmaya ya da herhangi bir varlık iddiasından vazgeçmeye mecbur eden bir sistematik politika tatbik edilmiştir. Türkler çok ağır mezalime maruz kalmışlar, katliamların hedefi olmuşlar, sindirilmek istenmişler, sürülmek istenmişler, hak ve hukukları ellerinden alınmak istenmiştir.

Londra ve Zürih'te kabul edilmiş olan ortak yönetim anlayışı yarı yolda bırakılmıştır. Türk tarafının devlet düzeyindeki temsil olanakları ortadan kaldırılmıştır. Cumhurbaşkanı yardımcılığı, Dışişleri Bakanlığı konusundaki Türk temsilciliği fiilen işlemez hâle sokulmuş, Kıbrıs Cumhuriyeti bir Rum devleti hâline dönüştürülmüştür. Bu hukuki dönüşümün yanı sıra da orada yaşayan insanlar çok ağır baskılara ve zulme maruz bırakılmıştır. Orada bulunan Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup bir subayın ailesinin (eşi ve çocuklarının) banyoda maruz kaldığı trajedi hâlâ hafızalarda çok tazedir. Bütün bunlar bir vahşet uygulaması olarak değil, siyasi bir amaca yönelik olarak sistemli bir şekilde sahnelenmiştir.

Siyasi amaç, orayı Rum egemenliğinde bir ada hâline dönüştürmek ve daha sonraki aşamada da Enosis yoluyla Yunanistan-Rum bütünleşmesini o topraklarda tesis etmektir. Bu politika, herkesin gözü önünde ve Batılıların da anlayışı ve himayesi altında sahnelenmiştir.

1974 yılında Türkiye, bu tablo karşısında, uluslararası hukukun verdiği olanakları kullanmış ve müdahale kararını almıştır. 20 Temmuzda etkin, başarılı bir müdahale gerçekleştirilmiş, arkasından Ağustos ayında ikinci bir müdahaleyle durum tamamlanmıştır. Makarios'a yönelik sahnelenen darbe girişimi ve onun arkasından gerçekleştirilmek istenen Enosis politikası, Atina'daki Albaylar Cuntasının işbaşında bulunduğu bir dönemde sahneye konulamamıştır, bu oyun Türkiye'nin müdahalesiyle bozulmuştur.

O günden sonra Türkiye, orada yaşayan insanların hukukunu güvence altına alacak siyasi çözümleri iyi niyetle aramıştır. Temel amaç olarak orada bulunan Türk kökenli Kıbrıslıların hukuki güvencesinin sağlanması, insan haklarının teminat altına alınması ve kendilerini yönetme olanaklarının onlara tanınması temel hedef olmuştur. Bu doğrultuda bir çaba o zamandan bu yana kararlı olarak sürdürülmeye çalışılmıştır.

Bu süreç içinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini bir ayrı siyasi oluşum, bir siyasi devlet olarak ilan etmek zorunluluğu ortaya çıkmış ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurulmuştur. Bu, Kıbrıs'taki bir çözüm için bir çıkış noktası oluşturma bakımından önemli bir dayanaktır. Artık bundan sonra eğer Kıbrıs'ta bir siyasi bütünlük aranacak ise, bu siyasi bütünlüğün bir tarafında mutlaka orada yaşayan Türkler ve o Türklerin kendi coğrafyası üzerindeki kontrolleri, o Türklerin kendi siyasi yapıları, siyasi yönetim kurumları ve eşit egemenlik hakkına sahip bir biçimde muhataplarıyla birlikte oluşturacakları yeni üst yönetim, bulunacaktır.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan'ın kendi adıyla anılan Plan, bu doğrultuda bir çözüm taslağı olarak kendisini göstermiştir. O taslak bizi tatmin etmiyordu, çünkü biliyorduk ki o taslak kabul edilmiş olsa idi bir süre sonra oradaki mekanizmalar yoluyla Kuzey Kıbrıs'taki nüfusun kompozisyonu ve coğrafi iki kesimlilik anlayışı ciddi şekilde tehdit altına girebilecekti. Plan'a buna yönelik mekanizmalar yerleştirilmişti. Belli bir süre sonra, on yıl, on beş yıl, yirmi yıl sonra ortaya çıkacak tablo, bugünkü tablo daha olumsuz bir niteliğe dönüşecektir.

Biz, bunu sürekli olarak uyarmıştık, ama ona rağmen Türk toplumu ve Türkiye Cumhuriyeti, Annan Planına destek olma yaklaşımını sürdürdü. Sonuç? Biz kabul ettik ama onlar kabul etmedi. Niye kabul etmediler? Onlar başlangıç noktasında dahi, bir süre sonra geri alacakları bazı olanakları teslim etmek istemediler ve bu konuda kararlı bir tavır içine girdiler.

Kıbrıs'ta gelecekte tek egemenlik ve tek vatandaşlık anlayışına dayalı bir siyasi yapılanma fiilen KKTC'nin tasfiyesi ve kazanılmış olan haklardan vazgeçme anlamına gelir.

Şimdi, geldiğimiz noktada Kıbrıs'la daha kısa bir süre önce, 1 Temmuzda bir önemli görüşme yapıldı. Mehmet Ali Talat ile Hristofyas arasında ikili bir görüşme yapıldı ve bu görüşmeden sonra Birleşmiş Milletler temsilcisi, görüşmenin özünü şu şekilde ifade etti: **"Bu görüşme sonucunda Kıbrıs'ta gelecekte tek egemenlik ve tek vatandaşlık anlayışına dayalı bir siyasi yapılanma konusunda görüş birliği oluşmuştur."** dedi.

Bu, tabii çok önemli ve şaşırtıcı yeni bir tablodur. Yani Türk ve Rum yönetimlerinin liderleri bir araya gelerek, tek egemenliğe ve tek vatandaşlığa dayalı bir siyasi birleşmeyi kabul ettiklerini ilan etmişlerdir. O günden bu yana çok ciddi bir rahatsızlık söz konusudur. Bu rahatsızlık gerek Genel Başkanımız ve gerekse Şükrü Elekdağ tarafından Mecliste dile getirilmiştir. Bu konuda diğer milletvekillerimiz düşüncelerimizi çeşitli vesilelerle ifade ettiler. Sonuçta

kamuoyumuz yeni yeni bu konunun önemini kavramaya ve bu doğrultuda değerlendirmeler yapmaya başladı.

Bir ülkenin dış politikasında içine girdiği herhangi bir angajman veya verilen söz hiçbir zaman uluslararası zeminde unutulmaz. 2004 yılında AB ile gerçekleştirilen müzakerede Türkiye'nin, Güney Kıbrıs'ı Gümrük Birliğine dahil etme konusundaki taahhüdü bu bağlamda ortadadır. Bunları değiştirmek mümkün değil, imzayı attırıyorsunuz, söylüyorsunuz.

Maalesef tarihi bir hata yapılmıştır. Artık bunu Sn. Başbakan'ın "kanla alınmıştır, kesinlikle geri verilemez" türünden boş, hamasi nutukları ile geçiştiremezsiniz; çünkü imzalar atılmıştır.

Tek egemenlik olacak! Tek egemenlik olduğu zaman ne olacak? Kimin egemenliği olacak o? Nüfus çoğunluğu ortada, coğrafya genişliği ortada, siyasi tanınmışlık ortada. Birleşmiş Milletlere üye, Avrupa Birliğine üye ülkelerden birisi söz konusu olan. Dolayısıyla, tek egemenlik denildiği zaman, bu açıkça, "KKTC ortadan kalkacak" demektir.

"Var olan, Avrupa Birliğine üye olan, Birleşmiş Milletlere üye olan, dünyanın tanıdığı egemenliği biz de egemenlik iddiamızdan vazgeçerek kabul etmiş, ona teslim olmuş olacağız", demektir.

Buradaki tek egemenlik anlayışı, "Türkiye'nin muhtemel, oradaki Türk toplumunun muhtemel egemenlik iddiasını ortadan kaldırmayı, ona son vermeyi, var olan egemenliğe onu monte etmeyi" Türklerin içine sindirdiğini tespit etme düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Bu hepimiz açısından çok üzüntü verici bir tablodur.

Üniter devletlerde dahi egemenlik öyle tek egemenlik lafıyla izah edilir bir olay değildir. Egemenliğin temsil edildiği organlar vardır, kurumlar vardır. Parlamentonun temsil ettiği egemenlik vardır, milletin egemenliği kendisini anayasal kurumların yetki alanlarında da gösterir. Bir paylaşım, çoğulcu bir ilişkiler düzeni vardır.

Burada böyle bir arayıştan da vazgeçmiş oluyoruz. Bir tek egemen istiyoruz, tek egemen; devlet tek, egemenlik tek, vatandaşlık tek, ne kadar kolay. Bir devletin içinde dahi böyle net bir tablo yok. Sen, iki ayrı toplumun, iki ayrı kesimin, iki ayrı coğrafyanın, iki ayrı tarihin, iki ayrı dinin, iki aydı dilin yüzlerce yıldır yaşadığı coğrafyada sen nasıl olacak da "tek devlet, tek egemenlik ve tek vatandaşlık" diyebileceksin? O kadar kolay mı bu iş?

Şimdi bize nutuk atıyor Başbakan, hiçbir ciddiyeti yok. Hiçbir ciddiyeti yoktur o sözlerinin. Boş sözlerdir, kamuoyunu tatmin etmeye yönelik, orada verilen ödünleri örtbas etmeye yönelik aldatmaca sözlerdir. Bunlarla Türkiye artık aldatılamaz.

Kıbrıs'ta yaşanmakta olan olayları dikkatle izliyoruz. Söz konusu olan sadece Kıbrıs değildir, Türkiye'nin bu coğrafyadaki konumudur, Türkiye'nin bu coğrafyadaki geleceğidir.

Uluslararası hukuka dayalı haklarımızı kullanarak biz, elde edilmiş kazanılmış durumu sürdüremezsek, koruyamazsak, onun tersine dönüşmesine göz yumarsak, bu Türkiye'nin bu bölgedeki etkinliğini, saygınlığını, ciddiyetini çok ciddi şekilde zaafa uğratar. O nedenle bu konuyu çok önemsiyoruz ve dikkatle bunu izlemeye devam edeceğiz.

Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) savcısı tarafından Darfur'da soykırım yapmakla suçlanan, yirmi yıl evvel darbe ile iktidara gelen ve ülkesini demir yumrukla yönetmekte olan Sudan Devlet Başkan'ı Ömer Hasan El Beşir'in Cumhurbaşkanı GÜL tarafından Türkiye'ye davet edilerek Türkiye-Afrika İşbirliği Zirvesi çerçevesinde İstanbul'da en üst düzey devlet protokolü ile ağırlanması, demokratik ilkeler ve hukuk devleti temelinde kurulmuş olan Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarını derinden sarsmıştır.

Sudan'da son beş yılda hız kazanan çatışmalarda El-Beşir yönetiminin katkısını dile getiren bağımsız ve tarafsız belgeleri görmezden gelmek Türk dış politikasının uluslar arası etiğe uzak bir yaklaşımı benimsemiş olduğunu göstermesi bakımından ibret verici bir durumdur.

Bu durumun gerekçesi, BM Güvenlik Konseyi'ne 2009 ve 2010 yılları için geçici üyelik talebimize destek sağlanması olarak açıklansa dahi, AKP iktidarı tarafından izlenmekte olan ilkesiz, teslimiyetçi, Atatürk'ü içine sindiremeyenleri baş tacı eden AKP dış politikasının yeni bir çelişkisi olarak tarihe geçmiştir.

Tabiatıyla izleyeceğimiz dış politika çok yönlü ve ulusal çıkarlarımızı destekleyici doğrultuda olmalıdır. Türkiye'nin Ekim ayında yapılacak oylamada Güvenlik Konseyi'ne Geçici Üyelik için BM'ye üye 192 ülkeden en az 128'inin olurluğu gerekiyor. Bu amaçla her türlü kulis ve tanıtım faaliyetleri sürdürülmelidir. Ancak bunu yaparken, "**Sudan Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne taraf değildir, Roma Protokolünü de imzalamadık, bizim ülkemizde şeriat kuralları geçerlidir, şeriat kurallarının geçerli olmadığı bir mahkeme beni yargılayamaz**" diyebilen bir darbecinin Sn. Gül'ün ve Türkiye'nin dolaylı koruması altına girmiş olması kabul edilemez.

Doğal olarak Sudan tarihsel bağlarımız olan bir dost ülkedir, Sudan halkı kardeşlerimizdir. Ancak, bu durum, Uluslararası Ceza Mahkemesi'ni tanımayan, şeriat kuralları arkasına sığınan Beşir'in sahiplenilmesi ve ikinci kez ülkemize davet edilerek onurlandırılmasını gerektirmez. Hele zirveye katılan hükümet görevlilerinin konuyu, "**biz işimize bakarız**" şeklinde yorumlamaları sadece bir talihsizlik değil, uluslar arası etik ve insan hakları konularına duyarsızlıktır.

UCM'nin "Darfur'da resmen soykırım yapmakla" suçladığı, Sudan'ın Darfur bölgesinde "binlerce kadına tecavüz", "cinayet", "milyonlarca kişiye zorunlu sürgün" gibi on suçun baş sorumlusu olmakla yargılanan, BM kaynaklarına göre 300 bin kişinin ölümünden sorumlu tutulan Beşir'e Sn Gül tarafından, Türkiye tarafından uzatılmış olan el, aynı zamanda Bosna'da gerçekleştirilmiş olan "etnik temizlik" sürecinde yaşamlarını yitirmiş olanlarından kemiklerini sızlatmıştır.

2003 yılından sonra sivillere yönelik saldırıların artması, ölümlerin sona ermemesi sonucu BM Güvenlik Konseyi harekete geçerek, 1564 sayılı kararla BM Genel Sekreter'inden Darfur'daki olayları araştırmak için bir araştırma komisyonu kurmasını istedi.

Komisyon bölgede, hükümet güçleri, onlarla birlikte hareket eden Arap milisler, yani Cancavidler ile isyancı Afrikalı gruplarla temas etti. Genel Sekreterlik hazırladığı raporda özellikle genç kızlara yönelik sistematik şiddet kullanımı ve tecavüz, sivillere saldırılar, 800'e yakın köyün yakılması, zorunlu göçe zorlamalar gibi hususları kapsamıştır. Akabinde BM Güvenlik Konseyi 1593 sayılı kararı ile UCM'yi Darfur'da işlenen suçların faillerinin sorgulanması konusunda yetkilendirmiştir. Bunun üzerine UCM savcısı harekete geçmiş ve El-Beşir'in suçlanması süreci başlatılmıştır.

Ahmedinecad Türkiye'ye geldi ve "**Anıtkabir teferruattır, asıl olan Ayasofya'dır**" dedi. Güvenlik nedeniyle yolların kapatılmasını da , "**İran'da böyle şeyler yapılmaz, yollar niye kapatıldı**" diyerek Türkiye'nin uygulamalarını adeta alaya aldı. Sonra tüm protokol kurallarını çiğneyerek, Cumhurbaşkanı Gül'ün yanında ABD Başkanı Bush'a kafa tuttu. Ondan sonra da, "**siz nerede olursanız olun, bizim görüşümüz bu**" diyerek, ne doğal gaz anlaşmasını, ne de ekonomik işbirliği anlaşmasını imzaladı. Sadece kendi propagandasını yaparak sırtını döndü gitti. Hükümet ve Dışişleri camiası da bu tabloya alkış tuttu ve çok başarılı bir ziyaret olarak açıklama yaptı.

Bu tam bir fiyaskodur. Burada İran'ın molla yönetimi tarafından laik demokratik Türkiye Cumhuriyetine, onun simgeleşmiş ilkelerine, M.K.Atatürk'ün değerlerine yönelik bir küstah, kabul edilemez tavır söz konusudur.

Ancak burada suçlu olan ne Ahmedinecad ve onun mollalardan oluşan yönetimi, ne de onu camide şakşaklayan yerli mollalardır. Suçlu olan AKP hükümeti ve dışişleri bakanlığıdır. Baş suçlu ise Cumhurbaşkanı Gül ve Dışişleri Bakanı Babacan'dır.

Onur Öymen, bu onur kırıcı durumu, "**Siz İranlılarla İsfahan'da mı görüşüyorsunuz? Ahmedinejad'ın Ankara'ya gelmemesinin sebebi ne olabilir? Bunlar önemli... Ancak Anıtkabir konusu bambaşka bir durum. Türk milli kahramanının manevi kişiliğine saygı göstermek gerekir. Eğer siz bunları ufak tefek ayrıntı olarak değerlendiriyorsanız, Cumhuriyeti de teferruat olarak sayıyorsunuz demektir.**" şeklinde değerlendirdi.

Dışişleri Bakanı **Ali Babacan**'ın, Ahmedinejad'ın Türkiye ziyaretinde Anıtkabir'i ziyaret edip etmeyeceği ile ilgili soruya verdiği, "**Böylesine önemli bir ziyaret öncesinde, böyle ufak tefek detayları, bu tartışmaları son derece yersiz görüyorum. Ziyaretin başarısına gölge düşürecek yaklaşımlar olarak görüyorum**" yanıtı iktidarın kafasının ardındaki projenin varlığının ve Türkiye Modeli'nin bilincinde olmamanın sonucudur. Böyle bir kişinin ülkemizin dış politikasını yönetiyor olması büyük bir talihsizliktir.

2.2.4.- SAKAŞVİLİ, GÜRCİSTAN'IN BAŞINA DERT AÇTI

Gürcistan Cumhurbaşkanı Mihail Saakaşvili, belki de zamanın geldiğini düşünmüştü. Seçim kampanyasında verdiği 2008 sonuna dek Güney Osetya bölgesinde kontrolü yeniden ele alma sözünü tutmak için koşulları uygun buldu. Üstelik 8 Ağustos'ta bütün dikkatler Pekin'de, Olimpiyatların açılışında olacaktı. Rusya Başbakanı Vladimir Putin, Olimpiyat açılışına davetli olarak, davet edilen pek çok dünya lideri gibi Pekin'de, devlet Başkanı Dimitri Medvedev ise Volga nehri kıyısında tatilindeydi.

Gürcü tanklarının 7 Ağustos gecesi başladığı harekâtın hedefi, özerk Güney Osetya bölgesinin başkenti Şinvali idi. 8 Ağustos sabahı Gürcü uçakları da harekâta katıldı, tanklar Şinvali'ye girdi, çatışmalar başladı.

Rusya yetkililerine göre, Rus ordusunun karşı saldırısı ve doğrudan Gürcistan hedeflerini vuran saldırısı 14 saat sonra başladı. Rus jetleri Gürcistan başkenti Tiflis yakınlarındaki bazı askeri üsleri dahi vurdular.

Rusya'nın beklenmedik sertlikteki karşılığı, ABD'den beklenen, belki Gürcü yönetiminin umduğu sertlikte bir tepki görmedi. ABD'nin çağrısıyla toplanan BM Güvenlik Konseyi ' tarafları ateşkese çağırma' gibi mütevazı bir kararı dahj, Rusya'nın itirazıyla çıkaramadı. Rusya, daha 8 Ağustos'ta tek taraflı ilan ettiği ateşkesin Gürcüler tarafından ihlal edildiğini öne sürüyordu.

Aynı gün Başbakan Tayyip Erdoğan, İstanbul'dan Pekin'e, Putin'e ulaşmaya, 'itidal' çağrısı yapmaya çalışıyordu. Saakaşvili'ye ulaşip itidal telkin etmekte bir zorluk çekmemişti. Ama petrol ve gaz meseleleri görüşülürken daha kolay ulaşılabilen Putin'e bu kez ulaşamıyordu. 9 Ağustos'ta Putin, Pekin'den Rusya Federasyonu üyesi özerk bölge Kuzey Osetya'yın başkenti Vladikavkaz'a, Başbakan Erdoğan'da Bodrum'a geçerken, telefonla Putin'e ulaşma çabası devam etti. Görüşme mümkün olamadı.

Bunun üzerine 9 Ağustos gecesi Ankara talep düzeyini düşürdü, Dışişleri Bakanı Ali Babacan'ın, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov ile görüşmek istediği Moskova'ya duyuruldu. O da hemen olamadı..

Bu arada, Gürcistan'dan kopmak isteyen bir diğer özerk bölge, Abhazya da ayaklanırken, Rusya'nın Karadeniz donanmasına bağlı savaş gemilerinin Gürcistan'ın dünyaya çıkış kapılarından olan Poti limanını ablukaya aldı..

Bunun üzerine, Lavrov henüz Babacan'ı aramadan önce, Gürcistan Güney Osetya'da çekildiğini ilan etti. Ama Gerek BM Genel Sekreteri Ban Ki Mun, gerekse Avrupa Birliği çağrılarına karşın Rusya geri adım atmıyordu. Moskova'nın yalnızca Güney Osetya'nın değil, (Güney Kafkasların en stratejik karayolunun geçtiği Kudurui geçidinin bulunduğu) Abhazya'nın da artık Tiflis'le ilişkisini koparmasını istediği, bu hamle sonuçlanana dek harekâtı sürdüreceği anlaşıyordu.

Amerikan yönetimine gereğinden fazla güvenen Saakaşvili, zamanın geldiğini, koşulların oluştuğunu düşünerek, ABD yönetimi için bile arkasında durulması zor olan bir hamle yaptı. Güney Osetya'yı almayı amaçlayan bu hamle sonucu, yalnızca o bölge değil, Abhazya da artık elinden tamamen çıktı.

Saakaşvili bu hamleyle ülkesini küçülttü, ordusunu oyuncağa çevirdi. Oysa.eski lider Eduard Şvardnadze'nin dış destekli 'Kadife Devrim' sırasında kendi halkına şiddet kullanmamak için koltuğunu Saakaşvili'ye terk ettiği unutulmamalıdır..

Güney Osetya ve Abhazya'dan Rus birlikleri büyük oranda çekilebilir; ama bu yalnızca bu iki özerk bölgede en kısa zamanda yapılacak referanduma kadar sürecektir. Rus yetkililere göre kaçınılmaz olan referandumlarda bu iki bölgenin de Rusya Federasyonu'na katılma ihtimali yüksektir.

Rusya bu hamleden güçlenerek çıktı. İran'la uğraşan ABD yönetiminin kendisini Kafkaslar'da batağa saptırmak istemediği görüldü.

Bu gelişmeler Türkiye için çok önemli. Türkiye, Gürcistanla dost ve müttefik ülke ilişkisine girerken,. Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı, Şahdeniz gaz boru hattı, Bakü-Tiflis-Kars demiryolu hattı, Kafkaslar'da yeni işbirliği imkânları açan projeler olarak öne çıktı. Rus doğal gazına bağlı ve iyi bir müşteri olan Türkiye, yine de Moskova ile bir dengeyi koruyabiliyordu. Saakaşvili hükümetinin abartılı hamlesi, bu dengeleri de, Azerbaycan ve Türkiye'nin Gürcistan'la giriştiği işbirliği ortamını da tehlikeye attı.

Gerçi Rusya'nın Gürcistan'ın Poti'deki petrol tesislerini vururken Türkiye ve Azerbaycan'la petrol ve gaz hatlarına zarar vermemesi, bu konuda gösterdiği özenin işareti olarak da görülebilir. Ama işler bu noktadan sonra ülkemiz açısından daha zor olacaktır.

Amerikan yönetimi Saakaşvili'yi Osetya cehennemine itenin Rusların iddia ettiği gibi kendileri olmadığını anlatmaya çalışıyorlar.

Rusya Devlet Başkanı **Dimitriy Medvedev**, 12 Ağustos 2008'de, Gürcistan'ı barışa zorlama operasyonunun sona erdiğini açıkladı. Böylece, çıkması artık kaçınılmaz hale gelmiş olan, ama yine de ansızın patlak veren "**Beş gün savaşı**" sona erdi. Savaşın ana sonucu, Rusya'nın Güney Osetya'yı elinde tutabilmesi, Abhazya'daki konumunu pekiştirmesi ve Gürcülerin askeri potansiyeline ağır bir darbe indirmesidir.

Gürcistan'ın 7 Ağustos'ta yeniden Tiflis'e bağlamak için Güney Osetya'ya saldırması ve Osetlerin yardımına koşan Rusya'nın askerlerini Gürcü topraklarına sokmasıyla Kafkasya'da başlayan kritik süreç, Kremlin'in kararıyla yeni bir aşamaya taşındı.

Son gelinen noktada, Rusya Parlamentosu'nun üst kanadı Federasyon Konseyi ve alt kanadı Duma ayrı ayrı olağanüstü toplanarak, Gürcüstan'a bağlı ayrılıkçı özerk bölgeler Güney Osetya ve Abhazya'nın bağımsızlığını destekleme kararı aldı.

Bu şartlar altında başka bir yol kalmadığını söyleyen Rusya Cumhurbaşkanı Medvedev'de, "*Abhazya ve Güney Osetya halklarının özgür irade beyanlarına, Birleşmiş Milletler hükümlerine, 1975 Helsinki Sözleşmesi'ne ve diğer uluslararası hukuk kurallarına dayanarak Rusya'nın Abhazya ve Güney Osetya'nın bağımsızlığını tanıdığını bildiren kararı imzaladım. Bütün diğer devletleri de bu bağımsızlığı tanımaya çağırıyorum. Zira bu, insanların hayatını koruyabilmenin yegâne yoludur*" açıklamasını yaptı. Akabinde, diğer ülkeleri de Abhazya ve G.Osetya'nın bağımsızlıklarını tanımaya çağırarak Medvedev, ayrıca Rusya Dışişleri Bakanlığı'na, Abhazya ve Güney Osetya ile derhal diplomatik ilişki kurma talimatı verdi.

Medvedev, Rusya'nın sorunu başından beri barışçıl yoldan çözmek istediğini ve Tiflis'e bu yönde telkinde bulunduğunu söyledi, "*Ama 7 Ağustos gecesi Tiflis seçimini yaptı. Saakaşvili siyasi amaçları için soykırım yolunu seçti. Bu durumda ben de zor ama insanların hayatını korumak için gerekli olan bir karar aldım, Güney Osetya ile Abhazya'nın bağımsızlıklarının tanınması için kararname imzaladım*" dedi. Ankara'da temaslarda bulunan ABD Senatosu

Ortada iki konu açık;

- Birisi, Rusya'nın tavrının, yirminci yüzyılda, özellikle 2. Dünya Savaşı'ndan sonra oluşan uluslararası hukuk sisteminin çöktüğünü göstermiş olması.
- Diğeri ise, Gerekçesi ne olursa olsun, Saakaşvili'nin yanlış hesabının faturasını Gürcü halkı daha fazla ödememelidir. Gürcistan'ın yeniden ayakları üzerinde durması sağlanmalıdır.

Tüm bu gelişmelere karşın Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Gürcistan sorunu patlar patlamaz bir büyük aktör edasıyla sahneye çıkıp bir **"Kafkasya İşbirliği ve İstikrar Platformu"** kurulmasını önermesi, uygulanabilme olanağı hiç olmayan ve hatta yanlış sonuçlar yaratabilecek bir platform oluşturmaya yönelmesi, Erdoğan'a ancak iki-üç gün süren bir sov alanı yaratmaktan başka fiilen bir işe yaramadı.

AKP iktidarı altında Dışişleri Bakanlığı'nın yapabildiği tek şey, **"Türkiye, Gürcistan'ın bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne önem atfetmekte ve son gelişmelerden büyük endişe duymaktadır. Türkiye, mevcut sorunun barışçı yollarla çözümlenmesinden yanadır"** açıklaması ile yetinmek oldu.

Oysa, Dış İlişkiler Komitesi'nin Cumhuriyetçi üyelerinden Richard Lugar, Dışişleri Bakanı Ali Babacan'la görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından önerilen "Kafkas İttifakı" projesinin, ABD'ye danışılmadan açıklandığını söyledi. Lugar, öneriyle ilgili tartışmaların Rusya'nın bölgeden çekilene kadar ertelenmesi gerektiğini savundu.

Gürcistan ile Rusya arasında başlayan savaş uzadığı takdirde Türk ekonomisinin bu durumdan zararlı çıkması kaçınılmaz olacak.

2007 yılında tükettiğimiz toplam gazın yüzde 64'ünü Rusya'dan aldık. İran gazının payı yüzde 17, Azeri gazının payı yüzde 4, Nijerya ve Cezayir'den gelen sıvı gazın payı yüzde 15 oranında. Ürettiğimiz elektriğin 2007 yılında yüzde 48.5'ini doğalgazdan ürettik. Tükettiğimiz petrolde Rus petrolünün payının yüzde 60 olduğu belirtiliyor. Bunu başka kaynaklardan buluruz ama pahalı alırız.

Rusya bizim için önemli pazar. Siyasi gerginlik nedeniyle ticari ilişkilerimizin gelişmemesine rağmen toplam ihracatta Rus pazarının payı yüzde 10'lara ulaştı. Tek başına Rus pazarına sattığımız mallardan gelen döviz, 27 AB ülkesine sattığımız mallardan gelen dövizin yüzde 20'si büyüklüğünde. Rusya'dan gelen zengin turist sayısı yılda 2.5 milyonu aştı.

Diğer yandan, Türkiye enerji koridoru olmaya çalışıyor. Ama Türkiye koridorundan geçecek doğalgaz ve petrol boru hatları kan ve can bağı içinde olduğumuz Gürcistan toprağından geçiyor.

Gürcistan'da 100 civarında Türk firması faaliyet gösteriyor. Türk şirketlerinin yatırımları 600 milyon doları buluyor. Azerbaycan'a yapılan kara taşımacılığının 400 milyon dolarlık kısmı Gürcistan üzerinden geçiyor. Bu yıl Almanya'nın tahtını elinden alan Rusya ise Türkiye'nin birinci ticari partneri konumunda. Türkiye ile Rusya'nın 2007 toplam ticaret hacmi 28 milyar dolar. Bunun 18 milyar doları doğalgaz ithalatından kaynaklanıyor. Rusya ile 2008'in ilk dört ayında ise 12 milyar 756 milyonluk toplam ticaret hacmine ulaşılmış durumda.

Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) petrol boru hattı, Bakü-Tiflis-Erzurum doğalgaz boru hattı ve son olarak geçen günlerde temeli atılan Bakü Demiryolu Projesi, Gürcistan ile Türkiye'nin en önemli projeleri arasında yer alıyor.

Rusya ile kültürel olarak da ilişkiler giderek artıyor. 2007 yılı Türkiye'de Rusya yılı olarak kutlanmıştı. 2008 yılı da Rusya'da Türkiye yılı olarak kutlanıyor. Rusya'daki Türk yatırımları 6 milyar doları buluyor. Enka, Ramstore, Efes, Şişecam, Zorlu Grubu, Arçelik ve birçok şirketin Rusya'da yatırımları bulunuyor. Rus özel sektörünün son yıllarda Türkiye'deki özelleştirme ihalelerine olan ilgisi ve yatırım kararları, Türkiye'nin Rusya için cazip bir yatırım üssü olduğunu kanıtlamış durumda. Rusya Federasyonu'nun Türkiye'deki yatırımları toplamı ise 3.5 milyar dolar.

Dolayısıyla, Gürcistan ile Rusya arasında başlayan savaş uzadığı takdirde Türk ekonomisinin bu durumdan zararlı çıkmaması mümkün görünmüyor.

ABD gemilerinin Karadeniz'e açılmasından sonra Montrö Sözleşmesi'ne göre belirlenen 21 günlük süreden geri sayım başladı. Genel Başkan Yardımcısı Onur Öymen, *bu konudaki gelişmeleri, "ABD'nin genel politikası daima denizlerin serbestliği olmuştur. Denizlerde güçlü olduğu için, hiçbir kayıt altına alınmadan serbestçe hareket etmek istemiştir. Ama Montrö Anlaşması, sadece Karadeniz'e sahildar devletleri değil, onun dışındaki devletlere de avantaj sağlamıştır. Karadeniz'deki sahildar devletlerin Boğazlar'dan çıkışı da kayıtlara bağlıdır. Amerika çok uzun vadeli düşünürse, Montrö'nün kendi lehine olduğunu görecektir. Bu bakımdan şimdiye kadar açıkça sözleşmenin değiştirilmesini istememiştir. Türkiye'ye düşen görev, bu sözleşmenin titizlikle uygulanmasıdır. Türkiye eğer gerekli titizliği göstermezse, gerek sahildar devletler gerek başkaları Montrö'nün değiştirilmesini gündeme getirebilirler. Veya Türkiye'nin kendisine uyguladığı istisnaları, kendilerine de uygulamasını isteyebilirler. Türkiye çok dikkatli bir politika izlemek zorundadır."*

III.- EKONOMİK ve SOSYAL GELİŞMELER

III.- EKONOMİK VE SOSYAL GELİŞMELER

Hedefimiz; “istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip bir ekonomi”; “bilgi toplumuna dönüşen, yaşam kalitesi yükselen, barış içinde dengeli kalkınan sosyal Türkiye’dir”.

3.1.- EKONOMİDE GENEL DURUM

Ekonomide hedefimiz; sıcak para ve ithalatla şişirilmiş sanal büyüme değil, istikrar içinde üretime dayalı dış rekabet ve ihracat gücü yüksek, sağlıklı, arzu edilen nitelikte, sürdürülebilir hızlı büyüme, güçlü ulusal sanayi, adil bölüşümdür.

On yıllık “sıkı IMF uygulaması sonunda” Türkiye ekonomisinde;

- İç açık (bütçe açığı ve iç borçlanma sorunu) devam ediyor.
- Dış açık (döviz açığına-cari açığa dayalı olarak, dışarıya bağımlılık) devam ediyor.
- İstihdam sorunu ciddileşmiş durumda.
- Yüksek faiz ve düşük kur politikası sonucu YTL aşırı değerli, döviz aşırı ucuz hale geldi.
- Kurdaki düzeltme ekonomiyi sarsacağından, uygulama mecburen sürdürülüyor.

Bunlardan biz yakınıyorduk. Şimdi IMF İcra Direktörleri Kurulu da bunları kabul ediyor. Bunları Türk ekonomisinin “kırılganlığı” olarak görüyor.

Türkiye'nin **işsizlik** ve **yoksulluk** sorunlarını makul boyutlarda kontrol altına alabilmesi, ülkeye yeterli düzeyde **doğrudan yabancı sermaye** ve **ileri teknoloji girişini** sağlayabilmesi için, orta dönemde ortalama yüzde **7 reel sürdürülebilir büyüme hızına** ulaşabileceği bir **siyasal istikrar** ve **ekonomide güven** ortamını gerçekleştirmesi zorunludur.

Buna karşın AKP'nin siyasal ve ekonomi alanında izlemekte olduğu politikalar sürekli olarak güven ortamını sarsmakta, doğrudan sermaye yatırımlarına yönelik uygun ortam yaratılamamakta, desteksiz ve sahipsiz kalan üretim ekonomisi gerekli büyüme hamlesini gerçekleştirememektedir.

3.1.1.- EKONOMİDEKİ YAVAŞLAMA İKİNCİ ÇEYREKTE ARTTI...

- **Tüketicilerin kredi kartıyla yaptıkları harcamalar azalıyor:** Kredi kartı ile tüketici harcamaları 2008'in ilk çeyreğinde yüzde 6,8 artarken, ikinci çeyrekteki artış yüzde 2 ile sınırlı kaldı.
- **Kapanan işyeri sayısı hızla artıyor: Kapanan ticaret ünvanlı işyeri sayısı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 27,5 artışla 3 bin 50 oldu. Yılın ilk yedi ayda kapanan toplam ticaret ünvanlı işyeri sayısı, geçen yılın eş dönemine göre yüzde 83,3 artarak 27 bin 264'e tırmandı.**
- **Üretimde artış hızı geriliyor:**
  - ✓ Yılın ilk iki çeyreğinde **üretim artışı** 2007'nin altında. 2007'nin ilk 6 ayında artış yüzde **5,4 iken**, bu yılın ilk altı ayında **yüzde 4,4'e geriledi.**
  - ✓ Sanayi sektöründeki artış hızları ise geçen yılın ilk altı ayında yüzde 6,0 iken bu yıl **yüzde 4,9** olarak gerçekleşti. Haziran 2008'de ise sanayi üretimi sadece yüzde 0,8 artışla dibe vurdu.

3.1.2.- EKONOMİNİN LOKOMOTİFİ OLAN ULUSAL SANAYİ TEKLİYOR, SANAYİCİ UMUTSUZ:

Hedefimiz: “teknolojik düzeyi ve dış rekabet gücü yüksek, sosyal ayağı güçlü ileri ulusal sanayidir”

Türkiye, son yirmi yılı büyük ölçüde, daha önce yaratılmış üretim yapılarının sağladığı olanaklarla aşmıştır. Önümüzdeki yıllarda ekonominin rotasını tekrar “teknolojik yapılanma, AR-GE, yenilikçilik temelinde ileri sanayileşme” aksına çevirmek zorundadır.

CHP iktidarında, rekabet gücü yüksek, stratejik öncü sektörlerle odaklanmış ileri sanayileşmeyle ve Bilgi Çağı'nın olanaklarının doğru değerlendirilmesiyle, Türkiye ekonomisinin ortalama yüzde yedi düzeyinde sürdürülebilir gerçek büyüme potansiyeline ulaştırılması hedef alınacaktır.

Yüksek verimliliğe dayalı, dış rekabet gücü yüksek, bilgi çağının (bilişim -bilgisayar, mikroelektronik, telekomünikasyon, bilgi ve iletişim teknolojiler - ileri teknoloji malzemeleri, biyoteknoloji, nano teknoloji, nükleer ve uzay teknolojileri gibi) ileri sektörlerinde yoğunlaşan “Ulusal Sanayileşme” temel önceliğimiz olacaktır.

- Özellikle sanayide duraklama alarm vericidir. İSO Başkanı Sayın Küçük'ün geçenlerde yakındığı gibi, Sanayi sektörü ekonominin lokomotifi olmak durumundadır.Bu lokomotifin işleyebilmesi için;
  - ✓ Üretim ekonomisine, ve sanayi malları üretimine dayalı ihracata daha güçlü destek verilmesine,
  - ✓ Sektörel önceliklere göre yönlendirilecek teşvik sisteminin etkinliğe kavuşturulması, sabit sermaye yatırımları için uygun ortam yaratılmasına,

- ✓ Sanayicinin düşen karlılığını ve dış rekabet gücünü artıracak yeniliklere ve AR-GE yatırımlarına yönelmesine güçlü şekilde arka çıkılmasına, ihtiyaç vardır.

3.1.3.- ENFLASYONDA TEKRARDAN YÜKSELİŞ SÜRECİNE GEÇİLDİ:

Enflasyon hedeflemesi politikası izleyen Türkiye, yüzde 4 olarak belirlediği hedefe karşın Temmuz 2008 itibariyle yüzde 12,06 ile hedefi üç kat aşmıştır. Yılın ilk yedi ayındaki artış (% 6,61) son beş yılın en yüksek düzeyidir.

- TC Merkez Bankası yayınladığı son raporda enflasyonun 2008 yılı sonunda, en iyimser senaryoya göre TÜFE'nin yüzde 10,6 olarak gerçekleşmesini beklemektedir.
- Ancak Temmuz ayı sonu itibariyle, geçen yıl sadece **yüzde 2.08** iken bu yıl ilk yedi ayda yüzde **15,18**, yıllık olarak ise **yüzde 18,41** düzeyine tırmanmış olan **ÜFE** enflasyonunun, **TÜFE** üzerinde yaratacağı baskı dikkate alındığında, Merkez Bankası'nın bu tahminin hiç de gerçekçi olmadığı çok açıktır.
- Ana harcama grupları itibariyle bir ay önceye göre en yüksek artış %5,34 ile konut grubunda gerçekleşmiştir. Temmuz ayında endekste yer alan gruplardan ev eşyasında %0,98, lokanta ve otellerde %0,93, çeşitli mal ve hizmetlerde %0,92, haberleşmede %0,91, eğitimde %0,86, gıda ve alkolsüz içeceklerde %0,44, eğlence ve kültürde %0,43, sağlıkta %0,10 artış gerçekleşmiştir.
- Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE'de en yüksek artış %21,84 ile konut grubunda gerçekleşmiştir. Gıda ve alkolsüz içecekler (%15,28), lokanta ve oteller (%14,83) artışın yüksek olduğu diğer harcama gruplarıdır.
- ÜFE yükselince (maliyet artışına dayalı olarak toptancı fiyatlar artınca), TÜFE'nin önüne geçince, ÜFE ile TÜFE çizgisi arasındaki makas açılır. Fakat makas pratikte uzun süre açık kalmaz. Bir süre sonra (parası olsa da, olmasa da) tüketici, mal ve hizmetleri yüksek fiyatla satın almaya mecbur kalır. TÜFE de (tüketici fiyatları/perakende fiyatlar) yükselir. Tüketici enflasyonun altında ezilmeye başlar.
- 2004'de yüzde **8,60**, 2005'de yüzde **8,18**, 2006'da yüzde **9,60**, 2007'de ise yüzde **8,76** olarak gerçekleşmiş olan **TÜFE**'nin, **bu yıl** krizden sonra ilk kez **iki rakamlı** düzeye çıkacağı, **yüzde 12'nin üzerinde gerçekleşeceği** görülmektedir.

Halkın enflasyonunun ise bunun iki katı düzeyinde olduğu, yüzde 25'in üzerine ulaştığı bilinmektedir.

- Yıllardır küçük üreticilerin, işçinin, memurun ve emeklilerin büyük bir özverisi ile sürdürülmüş olan enflasyonla mücadele sürecinde, yeniden bu noktaya gelmiş olması ülkemiz açısından büyük bir talihsizliktir.
- Enflasyon hedeflemesi yapan bir ülkenin, hedeflenenin **üç katı** bir enflasyonu normal karşılaması mümkün değildir. Hükümet işin kolayını bulmuş, enflasyon artıkça Merkez

Bankası hedef enflasyon düzeyini yükseltiyor. Ancak bu çaba ile enflasyonun özellikle üretim sürecimiz ile sabit gelirliler ve küçük üreticiler üzerindeki yıkıcı sonuçlarını gizleyebilmesi mümkün değildir.

- Enflasyon endekslemesi politikası izleyen **25 ülkenin** hiçbirisinde hedeften sapma bu düzeyde olmamıştır. Hükümet, birçok alanda olduğu gibi, **ekonomide istikrarı sağlama, enflasyonu tek rakamlı düzeylere çekme konusunda da başarısız olmuştur.**

AKP Hükümeti'nden ve ekonomi yönetimi, iktisat literatürüne yeni yeni katkılar yapıyor! Önceki gün Merkez Bankası Başkanı, enflasyon hedefini yüzde 10.6 olarak güncellediğini söyledi.

- Enflasyon hedeflemesi, MB'nin piyasalara, kamuoyuna bir taahhüdüdür. Bu taahhüt o kadar önemlidir ki, tüm para ve mali politika araçları tek enflasyon hedefine göre belirlenir. Örneğin o zaman kimsenin "faiz neden yüksektir?" deme hakkı kalmıyor.
- MB 2002 yılından 2005 sonuna kadar gizli enflasyon hedeflemesi uyguladı. 2006 ve 2007 yıllarında açık enflasyon hedeflemesi uyguladı. Bu güne kadar enflasyon hedeflemesi uygulayan ülkeler içinde en başarısız ülke biz olduk. Açık enflasyon hedefi, her iki yılda da yüzde yüz saptı.
- Bu durum MB'ye olan güveni zedeledi... Ekonomide istikrarı bozdu. Bu nedenledir ki, son bir yılda ekonomi hızlı düşüşe geçti. Newsweek de "Türkiye bu sene en kötü performansı gösteren piyasalardan biridir" diye yazdı.
- Şimdi MB'nin enflasyon hedefinde güncelleme diye hedefi değiştirmesi, eşyanın tabiatına aykırıdır. Çünkü, enflasyon hedefi bir defa tespit edilir. Güncelleme MB zafiyetini gösterir. Ekonomik istikrara, sapmadan daha büyük zarar verir.
- Fiyat istikrarına ulaşılabilmesi için basiretli bir para politikası gereklidir, ancak bu tek başına yeterli değildir. Uygulanan maliye politikaları ve yapısal reform süreci de en az para politikası kadar önem taşımaktadır.

Türkiye, OECD Ülkeleri içinde sanayicisi doğalgaza, Macaristan'dan sonra en yüksek bedel ödeyen ikinci ülkedir.

<u>Ülke</u>	<u>Fiyat (dolar/ton)</u>
Macaristan	753.7
Türkiye	723.3
Kore	668.1
İsviçre	662.4
Fransa	524.9
Slovak Cum	514.2
Polonya	496.4
Çek Cum	493.8
Portekiz	484.3
İspanya	455.2
Meksika	387.4
Finlandiya	332.8
ABD	332.1

Bu arada, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Elektrik Mühendisleri Odası, doğalgaza yapılan zamların 1 Ekim’de yapılacak elektrik zammını tetikleyeceğini belirtti. EMO’dan yapılan açıklamada şöyle denildi:

“Elektrik üretiminde kullanılan doğalgaza yapılan kesintisiz tesisler için yüzde 16.6, kesintili enerji kullanıcıları için ise yüzde 19.9 oranındaki zam, elektriğe 1 Ekim 2008’de yapılacak ‘otomatik zam’ yoluyla son kullanıcıya bir kez daha yansıtılacaktır. Türkiye’de elektrik enerjisinin yaklaşık yarısının doğalgazdan üretildiği göz önüne alındığında, diğer kaynaklara zam yapılmaması durumunda bile 1 Ekim 2008’de belirlenecek elektrik zammı oranının yüzde 10’un altına inmeyeceği görülebilir.”

ENFLASYON		Temmuz 2008	Geçen Aya Göre	Geçen Ay Haziran 2008	Geçen Yıla Göre	1 Yıl Önce Temmuz 2007
TÜİK	ÜFE Aylık	% 1.25	↑	% 0.3233	↑	% 0.0640
	ÜFE Yıllık	% 18.41	↑	% 17.0284	↑	% 2.0761
	TÜFE Aylık	% 0.58	↑	% -0.3611	↑	% -0.7302
	TÜFE Yıllık	% 12.06	↑	% 10.6092	↑	% 6.8995

3.1.4.- CARİ AÇIK, HIZ KESMEDEN ARTMAYA DEVAM EDİYOR.

CARİ AÇIK NEDİR:

Bir ülkenin dış dünya ile ekonomik ilişkileri ödemeler dengesi adı verilen bir bilançoda izlenir. Bu bilanço ülkenin dış dünyadan kazandığı döviz gelirlerini ve dış dünyada yaptığı döviz giderlerini bir denge yaklaşımı ile sergileyerek söz konusu dönem içinde ne kadar döviz açığı ya da döviz fazlası verdiğini ve eğer varsa bu açığı nasıl finanse ettiğini ortaya koyar. Ödemeler dengesi başlıca iki bölümden oluşur: Cari denge ve sermaye hesabı.

Cari denge kendi içinde dört alt dengeden oluşur: Mal dengesi (bir ülkenin yurtdışına sattığı mallardan elde ettiği döviz gelirleri ile yurtdışından aldığı mallara ödediği döviz bedelleri arasındaki farkı gösterir), hizmetler dengesi (bir ülkenin yurtdışına sağladığı nakliye, sigorta, turizm vb. gibi hizmetlerden elde ettiği döviz gelirleri ile yurtdışından aldığı benzeri hizmetlere karşılık ödediği döviz bedelleri arasındaki farkı gösterir), yatırım gelirleri dengesi (bir ülkenin yurtdışında yaptığı doğrudan sermaye yatırımları karşılığında elde ettiği kârlar, portföy yatırımları karşılığında elde ettiği faizler vb. ile yabancıların o ülkede yaptığı benzer yatırımlar karşılığında elde ettiği kâr ve faiz biçimindeki döviz gelirleri arasındaki farkı gösterir) ve cari transferler (yurtdışındaki işçilerden sağlanan döviz girdilerini gösterir).

IMF dahil uluslararası kuruluşlar da artık cari işlemler açığının, Türkiye için en büyük risk olduğunu telaffuz etmeye başladı.

- Hükümet üyelerinin de cari açık konusunda endişeli oldukları anlaşılıyor. Ancak aynı hükümet üyeleri beklentileri yönetmek için finanse edildiği sürece cari açığın önemli olmayacağını söylüyorlar. Türkiye de ithalat ve ihracat farkından doğan dış ticaret açığının bir kısmı turizm gelirleriyle, işçi dövizleriyle, yurt dışı müteahhitlik gelirleri ile karşılanıyor... Geriye döviz gelir ve döviz giderleri farkı olarak cari açık kalıyor. Başka bir ifade ile, cari açık bir ülkenin döviz kaybını gösteriyor.
- AKP iktidarında bu sene dahil, toplam 234.8 milyar dolar dış ticaret açığı oluştu. Bu açığın bir kısmı yukarıda saydığımız gelirlerle karşılandı. Geriye 164.6 milyar dolar cari açık kaldı. Yani Türkiye'nin AKP iktidarında 164.4 milyar döviz kaybı oldu.
- Yılın ilk **6 ayında** geçen yılın aynı dönemine göre cari açık 8 milyar dolar (yüzde 41,9 oranında) artarak, **27 milyar 347 milyon dolara yükseldi**. Hem üretim yavaşlıyor, hem de cari açık artıyor. Bu, ekonomideki sorunların çok yönlülüğünün ve derinliğinin bir açık göstergesidir.
- **Merkez Bankası Beklenti Anketine** göre, yıl sonunda Cari Açık değerinin **50 milyar 272 milyon dolara** tırmanması beklenmektedir.
- Bu düzeyde cari açık, eski Milli Gelir serisine göre Milli Gelirin **yüzde sekizine**, Milli Geliri eski seriye göre **yüzde 35** daha yüksek gösteren Yeni Milli Gelir serisine göre ise **yüzde 6'sı** düzeyine ulaşmaktadır. Oysa, **2002 yılında cari açık sadece 1,5 milyar dolar, cari açığın Milli Gelire oranı ise yüzde 0,3'ü düzeyinde idi**.
- Özetle, **AKP iktidarının 6 yılında gerçekleşen toplam cari açık, daha önceki 80 yılda gerçekleşen toplam cari açığı dörde katlamaktadır. 1923-2002 döneminde toplam 42,753 milyar dolar cari açık verilmişken, 2003-2008 döneminde gerçekleşen cari açık toplamı 164,0 milyar dolara tırmanmaktadır.**

Tabiatıyla son aylardaki cari açık artışının bir nedeni küresel fiyat gelişmeleri, artan enerji ve emtia fiyatlarıdır. Ancak, bu olgunun arkasına sığınmak mümkün değildir.

- Yurtiçi tasarruf yeteneğimiz düşük düzeyde. Dolayısıyla, büyüme hızımızı artırabilmemiz için yabancıların tasarruflarına ihtiyaç duymaktayız. Ancak yüksek reel faiz ortamında ülkeye doğrudan yabancı sermaye yerine kısa vadeli spekülâtif sermaye giriyor. Onun da döviz dengemize katkısı geçici nitelikte oluyor. Bu kısır denge mutlaka aşılmalıdır.
- Bilindiği gibi, yüksek reel faizlerin cazibesıyla Türkiye'ye akmakta olan finansal sermaye, ülkemizde dövizin fiyatını ucuzlatmakta; bunun sonucunda da ithalat kamçılanmakta ve cari açık büyümektedir. Ucuz ithalat diğer bir yandan da yurtiçinde yan sanayileri ve yerli ara malı ve girdi üreticilerinin kazançlarını eritmekte, ucuz ithal girdileri yerli sanayileri piyasadan dışlamaktadır. Bunun sonucunda orta ve küçük boy işletmeler ve dikey bağlantılı yan sanayiler teker teker üretimden çekilirken Türkiye'nin ara ve yatırım mallarında dışa bağımlılığı artmaktadır.
- Hızlı ve dengeli büyüyen, daha çok döviz yaratan, daha yüksek rekabet gücüne ulaşan, teknoloji üretim yeteneği olan bir ekonomik yapı gerçekleştirilmediği sürece dış fiyat

artışlarından ve sıcak para hareketlerinden olumsuz etkilenme sürecektir, cari döviz dengemiz açık vermeye, kriz tehdidi altında kalmaya devam edecektir.

- Belli ki, Hükümet de kontrolünden çıkan bu durumdan memnun değil. Hükümet ülkede güven ve istikrar ortamı yaratarak sorunun çözümünü kolaylaştıracağına, şikayet üretmekle meşgul. Ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Şimşek'de Türkiye'nin yüksek cari açığının uzun dönem sürdürülmesinin zor olduğunu açıklıyor. Belli ki Bakan Şimşek sorunların şikayet üretmekle değil sağduyulu ulusal politikalar üretmekle, bunları muhalefetle paylaşarak ve kararlılıkla uygulayarak çözümlenebileceğinin henüz farkında değil.

Hükümet, “cari açığı düzeltecek formülü söyle” diyor. Al sana formül:

Senin cari açığın izlediğin politikanın sonucudur. Nedir o politika? Yüksek faiz, düşük kur politikasıdır. Faizi yüksek tutuyorsun, kuru düşük tutuyorsun. Niçin yapıyorsun? Kendi açığımı dışarıdan para tedarik ederek kapatayım diyorsun. Yabancı paralar için cazip olmaya çalışıyorsun. Türkiye'deki alın teriyle üretim yapacak yatırımcı için değil, çiftçi için değil, esnaf için değil, iş adamı için değil, sanayici için değil, Türkiye'nin sırtından para kazanmak isteyen için Türk ekonomisini kârlı hâle getirmek amacıyla bu politikayı uyguluyorsun.

Sonuç ne oluyor? Sonuç: Çiftçi kenara çekiliyor, esnaf kenara çekiliyor, sanatkâr kenara çekiliyor, iş adamı kenara çekiliyor, sanayici kenara çekiliyor ya da diğerlerine teslim ediyor, satıyor, onlara intikal ettiriyor.

Buradan kim kazanıyor? Türkiye'ye para verenler. Sen ona göre kurgulamışsın ekonomiyi. Yüksek faiz...

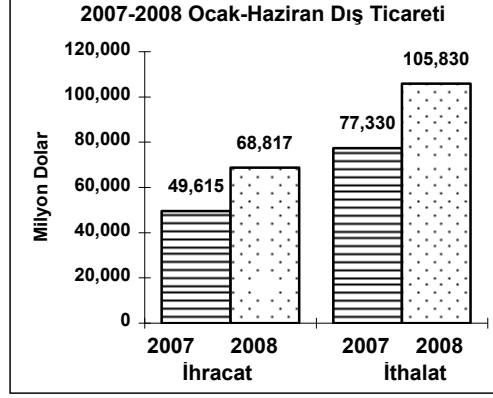
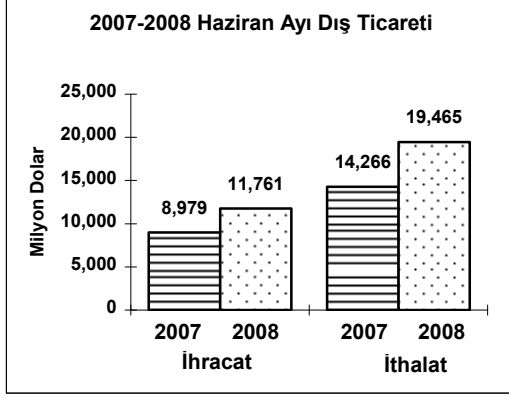
O faizi kim alıyor? Türkiye'de insanların faiz alacak mecali mi var, borçlarını ödeyemiyor insanlar. Türkiye borçlu. Borçlu olan ülkede sen yüksek faiz uyguladığın zaman borçlu olan insanları daha da eziyorsun. İş adamı borçlu, özel sektör, reel sektör borçlu, çiftçi borçlu, esnaf borçlu herkes borçlu, faizi sen yükseltiyorsun. Yükselterek faizi onları batırıyorsun. Kimi abat ediyorsun? Türkiye'ye borç verecek olanı abat ediyorsun, Türkiye'ye para getireni. Türkiye'ye parayı neyle getiriyor adam? Dolarla getiriyor. Ne yapıyor? Türk lirasına çeviriyor, iç borçlanma senedi alıyor, devlete borç veriyor ve sen de ona olağanüstü yüksek faiz veriyorsun. Dünyanın en yüksek faizini sen veriyorsun.

“Cari açık niye veriyorum?” diyor. Cari açığı dünyanın en yüksek faizini verdiğin için veriyorsun. Dünyanın en yüksek faizini veriyorsun, o gelen para içeride senin tasarruf etmene gerek yok gibi bir manzara yaratıyor ve giderek onlara endeksli bir ekonomi politikası içine giriyorsun. Bu kadar yüksek döviz gelışı kuru baskı altına kalıyor. Kuru baskı altına aldığı için kur düşüyor. Türkiye'ye gelirken doları Türk lirasına çevirirken bir kur üstünden çeviriyor, bir süre sonra kur daha da düştüğünden oradan da dolara dönerken kârlı olarak çıkıyor dönüyor.

Bundan kazanan Türkiye değildir, Türkiye'nin üretici güçleri değildir, yatırımcı güçleri değildir, Türkiye'nin tasarrufçu güçleri değildir bundan yararlanan. Bundan yararlanan yabancı yatırımcılardır, yabancı tasarruf erbabıdır, yabancı finans çevreleridir, onlar yararlanıyor. Türkiye onlara oluk oluk su veriyor, kan veriyor, can veriyor, onlar Türkiye'den nemalanıyor, besleniyor, Türkiye de giderek kavruluyor, Türkiye'deki ekonomi de giderek bu yüklerin altına giriyor.

Bu arada dış ticaret hacmi artarken dış ticaret açığı da büyüyerek cari açığın yükselmesinde önemli etmen olmaktadır.

Yılın ilk 6 aylık verilerine göre **dış ticaret açığı** geçen yıla göre yüzde 45,7 artarak, 7,7 milyar dolara tırmanmıştır. Dış ticarete diğer bir olumsuzluk da, ihracatın ithalatı karşılama oranının yılın ilk 6 ayında, yüzde 60,4 ile son yılların en düşük düzeyine gerilemiş olmasıdır.

Haziran 2008	Haziran 2008	Haziran 2007	Değişim (%)
İhracat (Milyon \$)	11 761	8 979	31,0
İthalat (Milyon \$)	19 465	14 266	36,4
Dış Ticaret Dengesi (Milyon \$)	- 7 704	- 5 287	45,7
Karşılama Oranı(%)	60,4	62,9	-

3.1.5.- DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR GERİLİYOR:

CHP iktidarında, yerli veya yabancı sabit sermaye yatırımcıları için en uygun ortam sağlanarak girişimcilik ruhu özendirilecek; iş ahlakı kurallarının gözetilmesi hedeflenip, piyasa kurallarına en verimli şekliyle işlerlik kazandırılacaktır. Bu amaçla, ekonomide alınacak kararlara işverenlerin ve çalışanların etkin olarak katılımı sağlanacaktır.

Yurt dışında yerleşiklerin Türkiye’de gerçekleştirdikleri gayrimenkul alımları da dahil olmak üzere, **Doğrudan Yabancı Yatırımlar**, 2007’de yılın 6 ayında 12 milyar 520 milyon dolar iken, bu yıl aynı dönemde **yüzde 39,4 azalarak 7 milyar 587 milyon dolarla sınırlı kalmıştır**. Bunun 1 milyar 473 milyon doları gayrimenkul alımlarıdır. Özetle, Türkiye’nin gerçek ihtiyacı olan, üretim gücümüzü ve teknolojik alt yapımızı güçlendirecek yeni fabrika ve tesisler için **DYY girişi son derece düşük düzeydedir**.

Ülkemiz bu amaca dönük **DYY girişlerini özendirecek güven, istikrar ve uygun yatırım iklimi ortamını hızla gerçekleştirmek zorundadır**.

3.1.6.- 2003’DEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE’NİN KREDİ NOTU SÜREKLİ GERİLEMEKTEDİR:

2001 krizinden sonra uygulanan istikrar programı ile kısa sürede toparlanma sürecine giren makro dengeler sonucu Türkiye’nin kredi notu, 2003 yılı sonunda FİTCH’ göre (**B pozitif**), MOODY’S e göre (**B1 duragan**), STANDART&POORS’a göre ise (**B+ Duragan**) olarak belirlenmiştir.

Günümüzde ise, FİTCH notu (**BB – duragan’a**), MOODY’S (**Ba3 duragan’a**), STANDART&POORS ise (**BB- Negatif’e**) indirmişlerdir.

Günümüzde 802 bin yurttaşımız, kredi kartı veya banka kredisi borcunu vadesinde ödeyememiş olması nedeniyle TC Merkez Bankasının kara listesine girmiş durumdadır. Oysa bu rakam 6 yıl evvel AKP işbaşına geldiği zaman 18 bin düzeyindeydi.

Türkiye’ye gelen doğrudan yabancı sermaye girişi bu yıl, geçen yılın eş dönemine göre yüzde 50 düzeyinde azalmıştır. Portföy yatırımlarına yönelik kısa vadeli sermaye hareketlerinde de son zamanlarda net azalış görülmektedir.

Son beş yılda Türkiye dış dünyaya 25 milyar dolar kaynak transfer etmiştir. Bu çıkan kaynakların bir kısmı kâr payı olarak çıkmıştır. Türkiye özelleştirme yaptı, birtakım işletmelerini sattı, şimdi o satılan işletmeler yabancıların eline geçtikten sonra kâr transfer etmeye başladılar. Transfer etmeye başladıkları kâr çığ gibi büyüyor. Bu yıl 3 milyar dolar düzeyinde olacağı anlaşılıyor. Bu artış sonucu Türkiye AKP iktidarı döneminde dış dünyaya 7,5 milyar dolar kâr transferi yaptı.

Son beş yılda yapılan özelleştirme gelirlerinin toplamının 20 – 25 milyar dolar arasında olduğu tahmin ediliyor ki, bunun 7 – 8 milyar doları daha tahsil edilmemiştir ama transfer edilen kâr payı bu dönemde 7,5 milyar dolara gelmiştir ve hızlanarak artmaktadır.

Bu, vahim bir tablodur. İzlenen ekonomi politikalarının nasıl ağır bedeller ödettiğini Türkiye’ye bu uygulama çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Cari açığı kapatmak için artık bütün ağırlık hem finans hem de reel sektör kaynaklı olmak üzere kredi kullanımına kaydırılmıştır. Yani açığımızı faiz ödeyip borç alarak, kredi alarak kapatabiliyoruz.

İlk beş ay sonunda net kredi kullanımı 18 milyar dolara ulaşmıştır. 18 milyar dolar bu beş ayda net kredi kullanmışızdır. Buna rağmen kaynak girişleri yetersiz kaldığı için, Türkiye uzun bir süreden beri ilk kez Merkez Bankası rezervlerini ilk beş ay sonunda 1,1 milyar dolar eritmek zorunda kalmıştır. Türkiye döviz açığını rezervden finanse etme noktasına gelmiştir. Bu ağır bir tablodur.

3.1.7.- AŞIRI YÜKSEK DÜZEYDEKİ YURTIÇİ FAİZ ORANLARI SORUN OLMAYA DEVAM EDİYOR.

Piyasalardan yapılan iç borçlanmanın aylık ortalama vadesi ve ağırlıklı ortalama maliyeti yılbaşından beri sürekli artmaktadır. Kredi maliyetlerini ve doğrudan yatırım ortamını olumsuz etkileyen, enflasyonu besleyen yüksek faiz politikası üretim ekonomisinin kamburu olmaya devam etmektedir.

10 Haziran 2008'de ihraç edilen 13 Ocak 2010 itfa tarihli YTL. cinsi iskontolu DİBS'lerin **ortalama yıllık bileşik faizi yüzde 21.54** olmuştur. Tüm DİBS'lerin yüzde 68 'i bu tür kağıtlardan oluşmaktadır.

Euro karşısında değer kazanmaya devam eden dolar, Türkiye'de ise yüksek faizin baskısı altında. Türkiye'nin dünyada en yüksek reel faiz veren ülkelerin başında gelmesi sonucu, **TL, dolar karşısında asgari yüzde 25 düzeyinde değerli konumdadır.** Bunun olumsuz sonuçlarını ekonomimiz artan dış ticaret açığı ve cari açık ile ulusal sanayimizin katma değer ve istihdam yaratma yeteneklerini gereğince kullanamaması ile ödemektedir.

3.1.8.- AKP İKTİDARI TÜRKİYE'Yİ HIZLA BORÇ BATAĞINA SÜRÜKLEMİŞTİR.

- **Temmuz 2008 sonu itibariyle, MERKEZİ YÖNETİMİN;**
  - ✓ İç borçlarının toplamı **261,1 milyar YTL.**'ye,
  - ✓ Dış borçlarının toplamı **71,4 milyar dolara,**
  - ✓ **Toplam borçları ise 345,8 milyar YTL'ye,** tırmanmıştır. Oysa, **2002 Ekim sonu** itibariyle, Merkezi Yönetim toplam borcu **144,2 milyar YTL.** idi. Yani AKP iktidarı döneminde Merkezi Yönetimin toplam borcu **yüzde 140,0** oranında artmıştır.
- Benzeri şekilde, 2008'in birinci çeyreği sonunda ülkenin **kamu ve özel TOPLAM DIŞ BORÇLARI 262,9 milyar dolara** tırmanmıştır. Oysa 2002 yılı sonunda **129,6 milyar dolardı, AKP iktidarı döneminde yüzde 180,0** oranında artış gösterdi.
- Bu arada, 2002 yılı sonunda **43,1 milyar dolar** olan **ÖZEL SEKTÖR DIŞ BORÇLARI Toplamı, Mart 2008 sonu itibariyle yüzde 299,1** oranında artarak **172,0 milyar dolara** tırmandı. Böylece, **özel sektörün dış borçlarının** ülkenin toplam dış borçları içinde payı, **2002 yılı sonunda yüzde 33,1** iken **Mart 2008 sonunda yüzde 65,4'e** tırmanmış bulunmaktadır. Doğal olarak özel sektör dış borçlarının bu yüksek düzeyde olması, özel kesim dış finansmanının döviz kuru düzeyi ile çok yakın bir etkileşim içine sokmakta, adeta düşük kur politikasının devamı için bir baskı unsuru oluşturmaktadır.
- Bu çerçevede, ülkemizin dış ve iç, kamu ve özel **TOPLAM BORÇ YÜKÜ,** 2002 yılı sonunda **220,5 milyar dolar** iken, **Mart 2008 sonu itibariyle yüzde 132,2 oranında artarak 512,2 milyar dolara yükselmiştir.**
- Ekonominin cari açıktan sonraki ikinci 'yumuşak karnı' olan kısa vadeli dış borç stoku ise, Haziran 2008 sonu itibariyle, 53 milyar dolara dayandı. Özel sektördeki borçlar nedeniyle kısa vadeli dış borç AKP döneminde yüzde 222 arttı
- Türkiye'nin yüksek kur riski oluşturan ve tamamına yakını özel sektöre ait kısa vadeli dış borç stoku, yılın ilk altı ayında 11 milyar dolar büyüyerek 52.8 milyar dolara ulaştı. 2002 sonunda kısa vadeli dış borçların toplamı 16.4 milyar dolar, 2007 sonu itibarıyla ise 41.8 milyar dolar düzeyinde bulunuyordu.

- Bu yılın ilk altı ayında söz konusu borç stoku 11 milyar dolar artış gösterdi. Altı aylık dönemde şirketlerin kısa vadeli dış borcu 5.6 milyar dolar artarak 28.3 milyar, bankalara ait borç da 5.4 milyar dolar artışla 22.2 milyar dolara ulaştı. Merkez Bankası'nın kısa vadeli dış borcu ise beş ayda 9 milyon dolarlık bir azalışla 2.2 milyar dolara geriledi.

3.1.9.- HÜKÜMETİN TALAN ZİHNİYETİ VE İDEOLOJİK NEDENLERLE SÜRDÜRDÜĞÜ ÖZELLEŞTİRMELER YARGIDAN DÖNÜYOR

Hükümet, Danıştay'ın son bir ayda şeker fabrikalarından sonra otoyol ve köprülerin de özelleştirilmesini durdurmasına karşın, özelleştirmeye devam ediyor. Danıştay Nöbetçi Dairesi'nin, dokuz otoyol ve iki boğaz köprüsünün işletme hakkı devri yöntemiyle 31 Aralık 2008'e kadar özelleştirilmesine ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK) kararının yürütmesini durdurması kararına rağmen hükümet özelleştirmelere devam için çalışmalarını sürdürüyor.

Danıştay'ın otoyollar ve köprülerin özelleştirilmesi kararını durdurması sonrasında Özelleştirme İdaresi Başkanı Metin Kılıcı haddini aşan, yasamayı küçümseyen bir üslupla, "Tatil öncesi yoğun gündem yerine ilgili yasa Meclis'ten geçemedi, tatilden sonra söz konusu tasarinın yasallaşmasını beklediğimiz için, Danıştay'ın kararı, köprü ve otoyolların özelleştirme sürecini etkilemez" demiştir.

Bu küstah zihniyete sahip, AKP'nin TBMM'deki milletvekili sayısı çoğunluğuna sığınmış bir yöneticinin bir gün bile kamu idaresinde yer almaması gerekir. Kendisini derhal istifaya, Hükümeti ise bu konularda sorumlu davranışa çağırıyoruz.

AKP hükümetleri döneminde özelleştirme işlemleri yargıdan dönen bazı kurumlar aşağıda belirtilmiştir:

- **Şeker Fabrikaları:** Danıştay özelleştirme işlemlerini 8 Ağustos'ta durdurdu. Buna karşın ÖYK beş gün içinde yeni kararı çıkardı.
- **İskenderun Limanı:** Danıştay işletme hakkı devir sözleşmesini 2006'da iptal etti.
- **Çeşme Limanı:** Danıştay işletme hakkı devir sözleşmesini 2006'da iptal etti.
- **Seydişehir Alüminyum İşletmeleri:** Danıştay Başbakan Erdoğan'ın yakını müteahhit Mehmet Cengiz'e yapılan varlık satışını 2006'da iptal etti. Ancak alıcı tesisi hala kullanıyor.
- **TÜPRAŞ:** Kuruluşun yüzde 14,76'lık hissesi Global Menkul Kıymetler sahibi Mehmet Kutman aracılığıyla piyasa değerinin yüzde 8'i altında İsraili işadamı Sami Offer'e satışı Danıştay tarafından 2006'da durduruldu.
- **SEKA Balıkesir:** Kurumun, ÖİB tarafından yapılan piyasa değeri raporunda teknik değerinin 55 milyon dolar çıkmasına karşın 1,1 milyon dolara Yeni Şafak gazetesi'nin sahibi Albayraklar'a satışı Danıştay tarafından 2005'de iptal edildi.

3.1.10.- TARIM KAVRULUYOR, ÇİFTÇİ PERİŞAN, HÜKÜMET DUYARSIZ

Çiftçimizin yoksullaşmasına, doğaya teslim olmasına, kuralsız piyasa koşullarında kaderine terk edilmesine, “çiftçiyi yok sayan anlayışa” son vereceğiz. Çiftçimizi refaha kavuşturacağız.

Tarım ve hayvancılık sektörünün gelecek on yıl süresince, geçmiş 40 yılda gerçekleşen ortalama büyüme hızının iki katı bir büyüme hızına ulaşması için Tarımda Yeni Bir Düzen oluşturmak hedefimizdir

"Son Bir Yılda Gübrede %180, Mazotta %40 Fiyat Artışı İle Çiftçilerimiz, Girdi Kullanamaz Hale Gelmiştir"

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar'ın açıklamasına göre, ülkemizde hektar başına saf besin maddesi olarak 83 kilogram gübre kullanılırken, Yunanistan'da 154.5 kg., Fransa'da 226,4 kg ve İngiltere'de 337.8 Kg kullanılmaktadır.. Bu değerlerden de açıkça anlaşılacağı gibi, ülkemizde mevcut gübre kullanım düzeyi, tarımı geliştirmiş ülkelere göre çok düşüktür.

Sn. Bayraktar, bu konuda; "*Halen ihtiyaç duyulanın yarısı kadar gübre tükettiğimiz ve gübrenin bitkisel üretimde %40 dolayında üretimi artırıcı etkisi olduğu dikkate alınarak yapılacak bir hesaba göre; yeterince gübre kullanmamaktan dolayı yaklaşık 13 milyar YTL tutarında bir üretim kaybımız olduğu anlaşılmaktadır. Üreticilerimizin yeterli gübre kullanamamasında en önemli etken gübre fiyatlarında yaşanan artışlardır. Son bir yılda gübrede meydana gelen bu fiyat artışları çiftçilerimizi gübre kullanamaz hale getirmiştir. Nitekim 2007 yılında ki gübre tüketimi 2006 yılına göre %4 oranında azalmıştır.*" açıklamasını yapmıştır.

▪ **Ağustos ayı itibarıyla son bir yıllık gübre fiyat artışlarına baktığımızda;**

- ✓ Amonyum nitrat (%26N) gübresindeki artış % 91,2,
- ✓ Amonyum sülfat (%21 N) gübresindeki artış %110,5,
- ✓ Amonyum nitrat (%33N) gübresindeki artış ise %78,6,
- ✓ DAP gübresinde ise % 180 oranında olmuştur.

Gübrede gerçekleşen fiyat artışı mısır maliyetinde masraflar içinde %23 olan gübrenin payını %37'ye yükseltmiştir. 2007 yılında 1 dekar mısır üretimi için 53 YTL gübre bedeli ödenirken, 2008 yılında bu rakam 107 YTL'ye yükselmiştir.

Benzer şekilde artan gübre fiyatları 2007 yılında buğday maliyetinde masraflar içerisinde %18 olan gübrenin payını %23'e yükseltmiştir. 2007 yılında 1 dekar buğday üretimi için 25 YTL gübre bedeli ödenirken, 2008 yılında bu rakam 40 YTL'ye yükselmiştir.

2008 yılında artan gübre ve mazot fiyatları 2007 yılına göre mısır maliyetinin %20, buğday maliyetinin %27 oranında artmasına sebep olmuştur.

Artan maliyetler karşısında ödenen destekler yetersiz kalmaktadır. 2007 yılında hububat üreticilerine dekar başına verilen gübre desteği 2,13 YTL, mazot desteği 2,88 YTL'dir.

Buğday üretiminde dekara 15 Litre, mısır üretiminde 20 litre mazot kullanılmaktadır. Görüldüğü üzere verilen mazot desteği 1 litre mazotu ancak karşılamıştır.

Dünya ile rekabet edebilmek için rekabet ortamını iyileştirmek gerekmektedir. Fransa çiftçisinin mazotu %40 daha ucuza kullandığı, Polonya çiftçisinin mazotu ÖTV'siz aldığı bilinmektedir.

Tarımda kullanılan mazot miktarı TZOB hesaplarına göre yaklaşık 3,5 milyar lt'dir. Çiftçiler kullandığı mazotun litresinde 1 YTL ÖTV, %18 oranında KDV ödemektedirler.

2008 yılında da üreticilere gübre ve mazot desteği yapılmasına yönelik tebliğ yayınlanmıştır. 2007 yılında verilen destek miktarlarının çok düşük olması 2008 yılında özellikle küçük çiftçilerin başvuruda bulunma isteklerini azaltmıştır. Çiftçilerimiz verilen destek miktarının, desteği alabilmek için başvuru esnasında yapılan masraflara ve emeğe değmediğini düşünmektedirler.

Hükümet tarım ürünlerine, fındığa fiyat açıklamaktan kaçıyor

Başbakan, partimizin hububat fiyatlarıyla ilgili fiyat talep eden açıklamalarına cevaben; *“Biz, fiyat açıklarsak fiyat düşer, o nedenle biz fiyat açıklamıyoruz.”* demekte. Türkiye bu yıla gelinceye kadar hep fiyat açıklıyordu. Yani bu yıla kadar açıklanan fiyatlar fiyatı düşürmek için mi açıklanıyordu? Yani fiyatı düşürüp düşürmeyeceği açıklayacağın fiyata bağlı. Eğer sen zaten yetersiz olan girdi fiyatlarındaki olağanüstü artış karşısında yetersiz kalan, şu anda piyasadaki fiyatın altında bir fiyat açıklarsan elbette fiyat düşer. Ama senden beklenen üreticiyi himaye edecek, koruyacak, onun yaptığı harcamaları telafi edecek bir fiyat açıklamasıdır. Aslında bu ciddi bir fiyat verme niyetinde olmadığının itirafıdır Başbakanın.

Bu tablo maalesef fındık için de şu ana kadar geçerli gözüküyor. İlk kez Türkiye’de bu tarih itibarıyla fındıkla ilgili hiçbir resmî güven verici bir açıklama, fındık fiyatlarıyla ilgili bir resmî değerlendirme yapılmamıştır. Fındıkta da bir an önce bir açıklamaya ihtiyaç var. Üstelik fındık üreticisinin ve Toprak Mahsulleri Ofisi devreye sokularak sıkıntıya sürüklenen Fiskobirlik’in ödenmesi gereken alacakları var, o konuların da bir an önce çözülmesine gerek vardır.

Mayıs ayı başında hububat, buğday Çukurova’da 65 kuruştı, şimdi 53 kuruşa düştü. Açıklamadı hükümet, ama açıklamadığı hâlde fiyat aynı şekilde aşağıya doğru inmeye başladı. Polatlı’da bir ay önce 61 kuruş olan Anadolu kırmızı sert buğdayı, bugün 55 kuruşa düşmüştür. Aynı fiyat hareketlerini Anadolu’nun bütün yerlerinde de görmek mümkündür.

Fındık fiyatı konusunda Başbakan’a ulaşamayan Ziraat Odaları, kendisine gazete ilanlarıyla seslendi

Fındık fiyatı konusunda beklentilerini iletmek için aylardır Başbakan’la görüşmeyi başaramayan ziraat odaları, çareyi **“Başbakana açık mektup”** başlığı altında gazetelere ilan vermekte buldular.

İlanda *“Fındığı dar bir pazara hapsedmiş olan ticaret gruplarının öncelikle kendilerini sorgulamasını sağlayarak fındık üreticileriyle zat-ı âliniz arasına duvar örmek isteyenlere müsaade etmeyiniz”* deniliyor. 400 binin üzerinde fındık üretici ailesinin karşısında fındık ticareti ve ihracatının yüzde 70’ini elinde bulunduran 10 firmanın varlığının serbest piyasa

oluşumuna engel oluşturduğuna dikkat çekilen ilanda, “Devletin müdahil olmadığı bu piyasada fiyatlar dip rakamlarda oluşmakta, bölge insanı ve ülke ekonomisi zarar görmektedir. Devlet müdahalesinin belirsiz olduğu bugünlerde piyasada oluşan 2.50 YTL / kg fiyat bunun bir göstergesidir. Son üç yıldır müdahale alımları için fındığa aktarılan 1.5 milyar doları bir Hazine zararı gibi gösterenler, bazı gerçekleri zat-ı âlinizden saklamaktadırlar. Saklanan gerçek; müdahale alımlarına ayrılan 1.5 milyar doların karşılığında ülkemizin ve Karadeniz bölge insanının 4 milyar dolar fazladan gelir elde etmesi gerçeğidir” denildi.

Mektupta 1998-2002 sezonunda 1 milyon 90 bin ton iç fındık ihraç edildiğini, karşılığında 3 milyar 323 milyon dolar döviz girdisi elde edildiği, 2003-2007 döneminde ise 1 milyon 108 bin ton ihracat karşılığında 7 milyar 240 milyon dolar döviz elde edildiği hatırlatılarak şöyle devam edildi:

“Son beş yılda bir önceki beş yıllık dönemle yaklaşık aynı miktarda ürün ihraç etmemize rağmen 4 milyar dolara yakın fazladan bir ihraç geliri elde edilmiştir! Lütfen bu tabloyu zatı âlinize serbest piyasa söylemlerine yönelik bilgi aktaranlarla sorgulayınız! 4 milyar dolara yakın fazladan gelir elde edilmesinin sebebi son üç yıldır devletin fındıkta müdahaleci olarak varım demesidir. Fındık ihraç fiyatları düştüğü takdirde çok fındık satarız bilgisini verenler doğru söylemiyorlar. Fındığı dar bir pazara hapsetmiş olan ticaret gruplarının öncelikle kendilerini sorgulamasını sağlayarak fındık üreticileriyle zatı âliniz arasına duvar örmek isteyenlere müsaade etmeyiniz.”

Geçim sıkıntısı ile alivreciler arasında sıkışmış bulunan fındık üreticisi AKP politikaları ile son derece mağdur durumdadır.

- Ülke olarak dış dünya piyasalarında tekelci konuma sahip olduğumuz iki ihraç ürünümüzden biri olan fındık (diğeri bor ve türevleridir) fındık ürününü bugünkü koşullar altında serbest piyasa koşullarına terk edilemez. **Kesinlikle fındıkta bir devlet politikasına ihtiyaç vardır.**
- **Müdahale alımı** yapılmazsa Karadeniz Bölgesinde ekonomi büyük sıkıntıya girer.
- Fındık ticareti ve ihracatının yüzde 70'i on firmanın elindedir. Bunlar iç piyasada fındık fiyatı ile istedikleri gibi oynayarak 400 bin fındık üreticisinin kaderini ellerinde tutmaktadırlar. Fındık, Fındık fiyatı derhal açıklanmalı ve **açıklanacak olan fiyat 5.50 YTL./TL.'nin altında olmamalıdır.**
- Fındık ihracatında işlenmiş fındığa daha çok yer verilmesi desteklenmelidir.
- Ancak böylelikle hem fındık üreticisi emeğinin karşılığını alabilir, hem de dünya fındık üretiminin yüzde 75'ini, ihracatının ise yüzde 80'ini gerçekleştiren Türkiye dış pazarlara empoze edeceği fiyatla ulusal ekonomimize iki milyar dolar civarında ihracat geliri sağlayabilir.

3.1.11.- PİYASADAKİ ETİN YÜZDE 25'İ, SÜTÜN YÜZDE 40'I KAÇAK.

TZD'nin '2008 Hayvancılık Raporu'na göre, Türkiye'de tüketilen 1 milyon 200 bin ton etin yüzde 25'i kaçak, yani toplam et üretiminin 400 bin tonu kayıtdışı. 1990 yılında 560 bin ton et kayıt altında üretilmekteydi. 2007 yılında ise kayıtlı et üretimi sadece 576 bin 841 ton oldu, aradan geçen 18 yılda sektörde kayıtdışılık yaygınlaştı.

Rapor'da, İstanbul'daki ruhsatlı mezbaha oranının yüzde 30'u geçmediği, kesilen etlerin yarısından fazlasının denetim dışı kesildiği için imha edilmesi gerektiğini, semt pazarlarının denetlenmediğini, kaçak hayvan girişinin, şap, şarbon, tüberküloz gibi hastalıklara neden olduğu belirtilmektedir.

Türkiye'de 1983 yılında büyükbaş hayvan varlığının 13 milyon iken 2007 yılında bu rakamın 11.1 milyona gerilediğinin belirtildiği Raporda, süt üretiminin yalnızca üçte birinin kayıt altında olduğunu vurgulanmaktadır.

Bu çerçevede, süt üretimi, 2007 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3.16 artarak 12 milyon 329 bin 789 ton olarak gerçekleştiği, ülkemizde üretilen sütün yaklaşık yüzde 13'ünün modern fabrikalarda, yüzde 47'sinin büyük işletme ve mandıralarda değerlendirildiği, geri kalan yüzde 40'lık bölüm ise 'sokak sütü' olarak tüketildiği belirtilmektedir.

Bu hususlar ekonominin genelinde olduğu gibi hayvancılık sektöründe de kayıtlılığın önemini açıkça ortaya koymaktadır. Hayvancılık sektörünün hızla kayıt içine alınması hem halkımızın sağlığı, hem de hayvancılık sektörünün gelişmesi açısından zorunludur. Bu anlayışla iktidarın kaderine terk etmiş olduğu hayvancılık sektörü önemsenererek, sektörü kayıt altına alma çalışmaları en kısa sürede tamamlanmalı, hayvancılıkta sınırlardan kaçak girişler engellenmeli, yüksek vasıflı kültür ırklarının soy kütüğü ve verim kayıtlarının tutulmasında, ürünlerin pazarlanmasında görev üstlenecek Hayvan Yetiştiricileri Birlikleri desteklenmelidir.

3.2.- SOSYAL GELİŞMELER

Ekonomik büyüme ve verimlilik artışından çalışanlara, esnafa ve çiftçiye yeterli pay verilmesi, halkımızın refah düzeyinin ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi” Sosyal Refah Toplumu yapılanmasının eksiksiz gerçekleştirilmesi, sosyal kalkınma stratejimizdeki temel yaklaşımımızdır.

3.2.1.- İŞSİZLİK YÜZDE 20’YE YAKIN DÜZEYLERDE, YAPISALLAŞMIŞ VE KRONİKLEŞMİŞTİR...,

AKP'nin reel sektörleri dışlayan, üretim ve yatırım artışı ile istihdam yaratmaya yönelmeyen politikalarının yansımasıyla işgücünde arzın talepten daha hızlı artması, tarımda açığa çıkan nüfusun, ekonominin diğer alanlarında istihdamının giderek zorlaşması gibi nedenlerle bu durum sürmektedir.

İşsizlik bir numaralı sosyo-ekonomik sorun olmaya devam etmekte, giderek artan yoksulluğun ve açlığın da temel nedeni olmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan resmi verilere göre 2008 Mart döneminde (Nisan- Mayıs- Haziran 2008 dönemi), Türkiye genelinde işsizlik oranı, **yüzde 8,9'**, iş gücüne katılma oranı ise yüzde 49,6'dır. Kentli gençler arasında ise resmi işsizlik oranı yüzde 19,4 düzeyindedir.

İş aramak için resmi kanalları kullanmayan, dolayısıyla kayıtlarda yer almayan çok geniş bir işsiz kesimin de, hükümet tarafından açıklanan yüzde 10,7'lik kesim içinde yer almadığı dikkate alınmalıdır.

TÜİK, iş bulma umudunu kaybedenler ve diğer nedenlerle “iş bulma umutlarını yitirmiş olmaları nedeniyle **iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olanlar**” ile “**mevsimlik çalışanlar**” olarak nitelendirilen grupları “**Toplam İşgücüne**”, dolayısıyla “**Toplam İşsizler**” rakamı içine dahil etmemektedir.

Bunun sonucunda da, Hükümetin açıkladığı Resmi İşsizlik Rakamları, işsizlik gerçeğini çarpıtmakta ve gizlemekte, “**sokaktaki işsizlik**” olarak da nitelendirilen **Gerçek İşsizlik Oranının** ancak yaklaşık yarısını göstermektedir. Yani ülkemizde “**Gerçek İşsizlik**”, Hükümetin açıkladığının yaklaşık **iki katı**, yani **yüzde 18,0 düzeyindedir. Gençler arasında ise yüzde 30'ların üzerindedir.**

- **Bu dönemdeki işsizlerin;**
  - ✓ % 71.9'u erkek nüfustur.
  - ✓ % 58.2'si lise altı eğitimlidir.
  - ✓ % 27.4'ü bir yıl ve daha uzun süredir iş aramaktadır.
  - ✓ İşsizler sıklıkla (% 30.6) "eş-dost" vasıtasıyla iş aramaktadır.
  - ✓ % 85.3'ü (1 milyon 846 bin kişi) daha önce bir işte çalışmıştır.
- Daha önce bir işte çalışmış olan işsizlerin % 51.8'i "hizmetler", % 22.9'u "sanayi", % 17.3'ü "inşaat", % 8'i ise "tarım" sektöründe çalışmıştır.

Yaptığı işten dolayı sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlar:

Yaptığı işten ötürü herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan çalışanların oranı, önceki yılın aynı dönemine göre 2.2 puanlık azalışla % 45.4 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre tarım sektöründe sosyal güvenlikten yoksun çalışanların oranı % 87.6'dan % 87.7'ye yükselirken, tarım dışı sektörlerde % 32.4'ten, % 29.7'ye düşmüştür.

İşgücü durumu (Mayıs) (Resmi düzeltilmemiş veriler)

	TÜRKİYE		KENT		KIR	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Kurumsal olmayan sivil nüfus (000)	68 796	69 563	43 363	44 270	25 433	25 293
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (000)	49 118	49 881	31 323	32 140	17 796	17 741
İşgücü (000)	23 965	24 440	14 319	14 758	9 647	9 682
İstihdam (000)	21 843	22 277	12 760	13 133	9 082	9 144
İşsiz (000)	2 123	2 164	1 558	1 626	564	538
İşgücüne katılma oranı (%)	48.8	49.0	45.7	45.9	54.2	54.6
İstihdam oranı (%)	44.5	44.7	40.7	40.9	51.0	51.5
İşsizlik oranı (%)	8.9	8.9	10.9	11.0	5.8	5.6
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11.5	11.5	11.2	11.3	12.4	11.8
Genç nüfusta işsizlik oranı ⁽¹⁾ (%)	17.5	16.3	19.9	19.4	13.4	11.1
Eksik istihdam oranı (%)	3.4	3.5	3.1	3.3	3.9	3.8
Genç nüfusta eksik istihdam oranı ⁽¹⁾ (%)	3.7	4.0	3.1	3.4	4.7	5.1
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	25 152	25 441	17 004	17 382	8 149	8 059
Tarım dışı işsizlik (%) (eksik istihdam dahil) (*)	14,9	15,0	14,3	14,7	16,3	15,6
Genç nüfusta işsizlik (%) (eksik istihdam dahil) (*)	21,2	20,3	23,0	22,8	18,1	16,2

(*) (Çalışmak için işbaşı yapmaya hazır oldukları halde, iş bulabilme umutlarını yitirip iş aramayanlar DAHİL DEĞİLDİR)

3.2.2.- TÜKETİCİ HAKLARI LAFTA KALİYOR

1963 sonrasında kalkınma planlarında Türkiye'nin ortalama tasarruf eğilimi yüzde 21 olarak hesaplanıyordu. Son yıllarda bu oran yüzde 16'ya geriledi. Yani bugün daha çok tüketen, daha az tasarruf eden bir toplum olduk.

Tasarruf eden de aynı zamanda tüketicidir. Bu nedenle tüm toplum tüketicidir. Üretici de aynı zamanda tüketicidir.

Tüketicinin korunması hakkında kanun, 1995 yılı başında çıktı. Ancak bugün görünen odur ki, tüketici hakları kanunla da korunmuyor. Hükümet, tüketici karşısında adeta taraf tutuyor...

Örneğin Sanayi Bakanı, "Kredi kartları faizine sınır gelmez diyor" Aslında ise kredi kartları faizine yasa gereği sınır var. Merkez Bankası üst sınırı tayin ediyor. İlan ediyor. Yani yasaya göre üst sınır var. Ancak Merkez Bankası çok yüksek bir üst sınır koyuyor. Bankaların yüzde doksanı da bu üst sınırdan faiz alıyor.

Belki MB üst sınır koymasaydı, bankalar utanır, kredi kartlarına tefeci faizinden daha yüksek faiz almazlardı.

Merkez Bankası web sayfasında mevduata azami faiz oranlarını da ilan ediyor. Örneğin, bir ay vadeye kadar mevduata verilecek en yüksek faiz yüzde 28.5 olarak açıklanmış durumda.

Yine aynı Merkez Bankasının Web sayfasında, Banka kartları ve kredi kartlarına uygulanacak en yüksek faiz oranı, akdi faizler için aylık 4.39 (yıllık basit faiz 52.68 ve yıllık bileşik faiz yüzde 67.5) ilan edilmiş. Gecikme faizi olarak da aylık yüzde 5.14 (basit yıllık 61.68 ve bileşik yıllık 82.5) faiz ilan edilmiş.

Bankalar akdi faizi ve gecikme faizini basit faiz olarak hesap ediyor... Ancak o faizi ödeyen açısından, faizin alternatif maliyeti bileşik faizdir.

Özetle, hükümet ve Merkez Bankası tüketiciden yana değil... Daha açık olarak söylemek gerekirse, hükümet ve Merkez Bankası, bankaların lobiciliğini yapıyor.

3.2.3.- HÜKÜMET ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKKINA DUYARSIZ

Ülke Genelinde Geçen Yıl 7 Bin 183 Çocuk Kayboldu, 833'ü Bulunamadı

Türkiye'de geçen yıl 7 bin 183 kayıp çocuk bildirimi yapıldı. Bunlardan 6 bin 350'si bulunurken, 833 çocuk bulunamadı. İstanbul'da ise kaybolan 253 çocuktan hiçbirine ulaşılamadı.

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı tarafından hazırlanan “**Kayıp Çocuk Raporu**”na göre kayıp çocuklar üç bölüme ayrılıyor: Kendi isteğiyle kaçanlar, kaçırılanlar, istemeden de olsa yoksulluk gibi nedenlerle kaçanlar. Çocukların kaçmalarında; özentisi, ebeveyn boşanması, kentleşememe gibi alt başlıklar varken kaçırılanların genelde terör örgütlerinin ve çetelerin eline düştüğüne vurgu yapılıyor. Çocuk ticareti, dilencilik ve cinsel sömürü de diğer önemli nedenler arasında.

Kayıp çocukları hastalık, uyuşturucu, şiddet ve cinsel istismar gibi ciddi sorunlar bekliyor. Raporunda, “**Bazı çete ve terör örgütleri, kayıp çocukları kullanmak istemektedirler. Bu çete ve örgütler çocuk yaştaki insanları kandırarak örgüte kazandırmak için çaba içerisindedirler. Türkiye gibi yıllardır terörle uğraşan bir ülke için sorun bu açıdan da önem taşımaktadır. Bu şekilde teröre bulaşan çocuk sayısı toplamının yüksek olduğu iddia edilmektedir**” ifadeleri de kullanılmakta.

Aranan ancak hâlâ bulunamayan kayıp çocuk sayısının en fazla olduğu 24 ilin arasında 253 çocuk ile İstanbul ilk sırada yer alıyor. İstanbul'u Balıkesir (47), Bursa (42), Ankara (30), Şanlıurfa (29), Mardin (28), Kocaeli (25), Çanakkale (24), Tekirdağ (20), Osmaniye (18), İzmir (15), Niğde (15), Aydın (14), Hakkâri (14), Manisa (13), Çorum ve Tokat (12), Eskişehir, Kırklareli, Malatya, Mersin, Samsun (11), Batman ile Sakarya (10) izliyor.

İstanbul'da 2007'de kaybolan 253 çocuktan hiçbirisi bulunamadı. Bursa'da kaybolan 439 çocuktan 42'si, Ankara'da 1006 çocuktan 30'u, Şanlıurfa'da 222 çocuktan 29'u, İzmir'de 642 çocuktan 15'i, Mardin'de 77 çocuktan 28'i bulunamadı. Balıkesir (47), Kocaeli (25), Tekirdağ (20), Niğde (15), Çorum (12), Tokat (12), Mersin (11), Samsun (11), Batman (10) ve Sakarya'da (10) da kaybolan çocukların hiçbirisi bulunamadı.

3.2.4.- SAĞLIKTA ÖLÜME ‘DÖNÜŞÜM’

Türkiye'nin ilk, başkentin en büyük doğumevi olan Dr. Zekai Tahir Burak Hastanesi'nde Temmuz ayından itibaren 49 bebeğin yaşamını yitirmesine gerekçe olarak gösterilen “**hasta yoğunluğunun**” temelinde AKP'nin sağlıkta uyguladığı politikalar yatıyor.

AKP döneminde Türkiye'nin dört bir yanında bulunan “**sağlıkta birinci basamak**” olarak tanımlanan “**koruyucu sağlık hizmeti**” veren kurumlar (sağlık ocakları) ya kapatıldı ya da unutuldu. Anne ve çocuk sağlığı konusunda hizmet veren sağlık ocaklarındaki personel sıkıntısının yanı sıra fiziksel koşulların da kötü olması, bu kurumları hizmet veremez hale getirdi. Koruyucu sağlık hizmeti veren sağlık ocakları yerine dayatılan “**aile hekimliği uygulaması**” hem sağlık çalışanlarını, hem de yoksul yurttaşları mağdur etti. SSK'ye bağlı hastanelerin 2003 yılında Sağlık Bakanlığı'na herhangi bir plan yapılmadan devredilmesinin ardından hasta sayısında büyük bir artış yaşandı.

Koruyucu sağlık hizmetinden yoksun bırakılan yurttaşlar, herhangi bir hastalık karşısında önleyici hizmet alamadıkları için tedavi edici hizmet veren hastane önlerinde uzun kuyruklar oluşturuyor. Herhangi bir sağlık sorunu yaşayan yurttaşlar etkisizleştirilen sağlık ocakları yerine hastaneye gitmek zorunda kalıyor.

AKP döneminde çıkan bazı yasa ve yönetmelikler ile de sağlık çalışanların iş yükü arttı. Sağlık çalışanları yoğun mesai ve hasta yoğunluğu nedeniyle hastalara tam olarak hizmet veremiyor. Başkentin göbeğinde onlarca bebek yaşamını yitirirken, aynı zamanda çocuk sağlığı uzmanı da olan Sağlık Bakanı **Recep Akdağ** hastaneye bile gitmeye gerek görmüyor. Bakan bir açıklama da yapmıyor.

Bilindiği gibi, hastanede bebek ölümleri konusunu **araştırma heyetine devreden Akdağ**, Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**'ın “**Her kadın 3 çocuk doğurmalı**” açıklamasına “**Ortalama olarak bir ailenin 2 çocuk veya daha aşağısında çocuğu olursa nüfusumuz ihtiyarlar ve o zaman başka problemlerle karşı karşıya kalırız**” diyerek destek vermişti.

Diğer yandan, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Ankara Şube Başkanı **İbrahim Kaya**, Türkiye genelindeki hastanelerde personel sayısının az, hasta sayısının çok olmasının hastaneleri kilitlediğini belirtti. Türkiye'de sağlığa ayrılan bütçenin yüzde 3'ü geçmediğini vurgulayan Kara, “**Dünya Sağlık Örgütü Türkiye bütçesinin en az yüzde 10'unu kamu sağlığına ayırması gerektiğini belirtiyor. Fakat bugün varolan sağlık ocakları kapatılıyor**” dedi.

‘Bebek ölümlerinin nedeni enfeksiyon’

- Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ndeki bebek ölümlerini TBMM'ye taşıyan Muğla Milletvekili Dr. Ali Arslan aşağıdaki sorulara hükümetten yanıt istedi:
  - ✓ Hastanede son bir ayda 504 bebeğin 42'sinin ölmesi, yetkililer tarafından anormal olmayan bir durum olarak değerlendirilmiştir. Sizce bu durum normal midir? Bu açıklama hangi bilgilere, araştırmalara dayandırılarak yapılmıştır?
  - ✓ Bir haftada 20 bebeğin öldüğü hastanede ölüm nedenlerinin araştırılması için Bakanlığınızca bir çalışma yapılmış mıdır? Hastane yetkililerin enfeksiyon olmadığı iddiaları bu çalışmaya mı dayandırılmaktadır?

- ✓ Hastanedeki tadilat ne zaman başlamıştır? Tadilat yapılmasının bebek ölümlerinde etkisi olma ihtimali var mıdır? Olayla ilgili herhangi bir ihmal söz konusu mudur? Bir bebeğin yatması gereken kuvözde üç bebek yatırıldığı doğru mudur? Ölen bebeklerin kutuda ailelerine teslim edilmesi nasıl bir anlayıştır? Hastane başhekimiyile aranızda, soruşturma açılmasını engelleyen ideolojik bir yakınlığınız var mıdır?”

Doğum çok, kuvöz yok

Türk Sağlık-Sen'in yaptığı araştırma da, Türkiye'deki bebek ölüm oranlarının yüksekliğine de dikkat çekilirken, Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastanelerdeki kuvöz sayısının yetersiz olduğu belirtilerek, **“Bir yılda Türkiye’de 1 milyon 400 bin doğum gerçekleşirken hastanelerdeki kuvöz sayısı ise sadece bin 532. Oysaki Türkiye’de 5 bin kuvöze ihtiyaç var. Yeni doğan yoğun bakım yatak sayısı ise bin 233”** denildi.

Türkiye'deki bebek ölüm oranlarının AB ülkelerinin çok üstünde olduğu vurgulanan açıklamada, bu oranın Türkiye’de binde 21.7, İsveç’te binde 3, İspanya, Almanya, Çek Cumhuriyeti ve Yunanistan’da binde 4, İngiltere’de binde 5, Polonya’da binde 7, Bulgaristan’da binde 12, Romanya’da binde 17 düzeyinde bulunduğu kaydedildi.

OECD'nin 2007’de yaptığı araştırmaya göre ise İzlanda’da her bin bebeğin 2.3’ü hayatını kaybederken, Yunanistan’da 3.8’i, ABD’de 6.8’i, Türkiye’de 23.6’sı ölüyor. Gelişmiş ülkelerin yanı sıra, Slovak Cumhuriyeti ve Meksika gibi ülkeler de, bebek ölüm oranları Türkiye’nin gerisinde kalıyor.

3.2.5.- ATATÜRK'ÜN VASIYETİYLE TÜRK ULUSUNA MİRAS BIRAKTIĞI AOÇ'DE TALAN BİTMİYOR.

AOÇ'ye ilişkin olarak Anakent Belediyesi'nin yaptığı Nazım İmar Planı'nın 26 Haziran 2008'de Ankara 13. İdare Mahkemesi tarafından hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmesi hâlâ gündemdeyken, TBMM tatile girmeden bir gün önce jet hızıyla geçirilen bir yasayla AOÇ sınırları içinde bulunan 258 bin 186 metrekare arazi GSGM'ye devredildi. Kabul edilen yasa ile söz konusu arazi ve bunun üzerinde yer alan spor tesisleri ve müştemilatı, AOÇ ile yapılacak bir protokolle, 49 yıl süreyle bedelsiz olarak GSGM'ye tahsis edilecek. Genel Müdürlük, spor alanlarının spor hizmeti ve faaliyetlerinde kullanılmak üzere spor kulüplerine veya spor federasyonlarınca amacına uygun kullanımını teminen her türlü tedbirin alınması, denetimin yapılması ve gerektiğinde tahsislerin kaldırılması konusunda yetkili olacak. Bu alanda yapılan spor tesisleri, sporun geliştirilmesi dışında ticari bir amaç için kullanılmayacak, tahsis edilmeyecek. Genel Müdürlük tarafından yapılacak spor tesislerine verilecek izinden bedel alınmayacak. Böylece AOÇ üzerinde spor kompleksi olan Gençlerbirliği ve Ankaragücü spor kulüpleri, bu tesisleri hiçbir ücret ödmeden kullanabilecek.

Atatürk, kurmuş olduğu çiftliği bizzat kendisi 13 yıl işlettikten sonra 11 Haziran 1937 tarihinde yazdığı vasiyet mektubuyla Türk ulusuna emanet etti. TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası'nın verilerine göre, 1937 yılında AOÇ'nin arazilerinin Aydos Yaylası ile birlikte toplamı 102 bin dekar, Aydos Yaylası hariç çiftliğin Ankara'daki arazi varlığı yaklaşık 52 bin dekar büyüklüğündeydi. AOÇ arazilerinin başka kurum ve kuruluşlara devri 1950'li yıllarda başlarken, günümüzde söz konusu talan yasalara konu edilerek tüm hızıyla sürüyor. 50 bin dekarlık Aydos Yaylası'nın üst kullanım hakkı 1982 yılında Çevre ve Orman Bakanlığı'na devredilmesinin ardından 52 bin dekara inen AOÇ'de bugüne kadar 22 bin 78 dekar arazi koparıldı. Günümüzde AOÇ 10 bin 413 dekarı tarım arazisi, 11 bin 504 dekarı orman ve park alanı, 6 bin 881 dekarı başka kurum ve kuruluşlara kiralanmış alan, 4 bin 275 dekarı, taşocağı bataklık ve yol 320 dekarı hayvanet bahçesi olmak üzere toplam 33 bin 393 dekar büyüklüğündeki araziye sahip.

2007 yılında kabul edilen yasa ile Anakent Belediyesi'nin AOÇ'ye safari park yapması, biri 40, diğeri 25 metre genişliğinde bulvar ve caddeler inşa etmesi öngörülüyor. Nazım İmar Planı mahkeme tarafından iptal edilen projenin gerçekleşmesi durumunda AOÇ daha da küçülecek. TBMM tatile girmeden bir gün önce jet hızıyla kabul edilen bir başka yasayla da AOÇ'nin 258 dekarının da GSGM'ye devredilmesiyle toplam arazinin 32 bin dekarın da altına düşeceği tahmin ediliyor.

CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş, bugüne kadar kamu kurum ve kuruluşlarının AOÇ arazisini talan ettiğini belirterek, "*Oysa Mustafa Kemal Atatürk bu araziye kendi öz parasıyla edinmiş, Türkiye'deki modern tarımın araştırılması, geliştirilmesi amacı ve Ankaralıların eğlenmesi, dinlenmesi amacıyla Hazine'ye devretmiştir. O günden bugüne, 22 bin dekarlık bir alan da maalesef talan edilmiştir*" dedi. Ateş, Gençlerbirliği ve Ankaragücü spor kulüplerinin halen kullandığı alanın büyüklüğünün 126 dekar olduğunu ancak bunun yanı sıra 132 dekar alanın daha GSGM'ye devredildiğine dikkat çekti.

3.2.6.- ÇEVRECİNİN DANİSKASIYMIŞ!!!

Başbakan Erdoğan'ın "Çevrecinin daniskasıyım" sözlerine CHP yazılı bir açıklamayla tepki gösterdi. Erdoğan'a Pinokyo örneğini hatırlatan CHP Grup Başkanvekili Okay, "Başbakan Türkiye'deki bir numaralı çevre sabıkalısıdır" dedi.

Başbakan, Türkiye'deki bir numaralı çevre sabıkalısıdır. O yüzden Başbakan'a, Pinokyo örneğini hatırlatmakta fayda var" dedi. "Sayın Başbakan'ın yavuz hırsız ev sahibini kovarmış atasözümüzü hatırlatan sözlerini duyunca 'Pes artık' dedik. Herhalde biraz olsun **AKP**'nin uygulamalarını izleyenler Başbakan'ın bu üslubunu ancak tebessümle karşılamışlardır. Türk Dil Kurumu sözlüğünde 'Daniskasını yapmak' deyiminin 'Bir işi her yolu deneyerek gerçekleştirmek' anlamına geldiği belirtilmekte. Bu açıdan bakarsak Başbakan'ın gerçekten deneyerek çevreyi katletmeyi başardığını söyleyebiliriz. Çevrenin katledilmesinin örneklerini ortaya koyan yasaların hepsini **CHP**, **Anayasa Mahkemesi**'ne taşımıştır.

Bu kapsamda;

- 2-B uygulaması ile orman arazilerinin talan edilmesi.
- Mahkemenin iptal ettiği kızıl ağaçları orman vasfından çıkararak yasa.
- Türk Ceza Kanunu'nun "Çevrenin kasten kirletilmesi" başlıklı 181. maddesi ile "Çevrenin taksirle kirletilmesi" başlıklı 182. maddesinin yürürlüğe girmesini 2 yıl erteleyen düzenleme.
- Turizmi Teşvik Kanunu'nda tüm orman arazilerinin "turizmi teşvik" söylemi ile talan edilmesinin önünü açan değişiklik.
- 'Cargill Yasası' olarak bilinen Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile metrekaresi 5 YTL karşılığında tarım arazilerini işgal edenleri affeden ve tarım arazilerini yapılaşmaya açan yasa.
- Maden Kanunu'nda yapılan değişiklikle tüm ormanlar, milli parklar, tabiat parkları, su havzaları, kıyı alanlarının madencilik faaliyetine açılması.
- Petrol, jeotermal kaynaklar ve maden arama faaliyetlerinin çevresel etki değerlendirme (ÇED) kapsamı dışına çıkarılması.
- Çevre Kanunu'nda yapılan değişiklikle madencilik faaliyetlerinde ÇED aranmaması,

gibi AKP yasalarını CHP'nin iptal talebi ile Anayasa Mahkemesi'ne götürmüş olmasını Başbakan Erdoğan umursamayabilir, ancak halkımız kendisinin rant sağlamak ve sağlamak için nasıl bir çevre sabıkalısı olduğunu çok iyi bilmektedir.

Çevre katliamı: en modern cezaevinin pis suyu dereye akıtılıyor!

Kapatılan Bayrampaşa Cezaevi'ndeki mahkumların nakledildiği, 5 Temmuz'da hizmete giren Silivri Cezaevi, çevre suçu işledi. Az sayıda mahkum bulunduğu için arıtma tesisi çalıştırılmayan cezaevinin kanalizasyonu Kula Deresi'ne akıtıldı. Dere suyunun kirlenmesiyle

çevrede seracılık ve sebzeçilik yapan Yolçatı ve Çeltik köylüleri ayaklandı. Kınalı'dan denize dökülen dere bu bölgenin de kirlenmesine neden oldu. CHP İstanbul Milletvekili Prof. Dr. Sacid Yıldız da Adalet, Sağlık ile Çevre ve Orman Bakanlığı'nın yanıtlanması için TBMM'ye soru önergesi verdi.

- İstanbul Milletvekili Prof. Dr. Sacid Yıldız, TBMM'ye sunduğu önerge ile ilgili bakanlara şu soruları yöneltti:
  - ✓ Kula Deresi ve denize girilen bölgeden numune alınarak tahlil yapılmış mıdır? Yapıldıysa kirlilik oranı ne kadar çıkmıştır?
  - ✓ Denizin kirlenmesine göz yumulmasının nedenleri nelerdir?
  - ✓ AB standartlarına uygun olan cezaevinin arıtma tesisi olduğu halde kanalizasyon atıklarının arıtılmadan dereye boşaltılmasına göz yuman cezaevi yetkililere Sağlık ve Adalet Bakanlıkları uyarıda bulunulmuş mudur?
  - ✓ Bakanlık olarak gerek Silivri Cezaevi yetkililerinin gerekse İSKİ'nin konu ile ilgili almış olduğu geçici önlemleri yeterli bulmakta mısınız?
  - ✓ Silivri'de denize girilecek yerler sağlık açısından ne derece güvenlidir?
  - ✓ Sağlık Bakanlığı olarak, İSKİ'nin geçici önlemlerini yeterli bulmakta mısınız?
  - ✓ Dereye ve denize karışan atık sular salgın hastalıklara da zemin hazırlamaktadır, bu konuyla ilgili Sağlık Bakanlığınca alınan önlemler nelerdir?
  - ✓ Silivri'ye cezaevi yapım izni verilirken gerek çevrenin gerekse bölgede yaşayan ve geçimini çiftlikle sağlayan insanların zarar görmemesi için yeterli ölçüde inceleme ve araştırmalar yapılmış mıdır?

3.2.7.- TUZLA TERSANESİNDE İŞ GÜVENLİĞİ ÖLÜM SAÇMAYA DEVAM EDİYOR

Tuzla Tersaneleri'nde uzun süredir yaşanmakta olan iş kazaları sonucu ölen işçi sayısı, ilgili işverenlerin iş güvenliği konusundaki yükümlülüklerini gereğince yerine getirmediğinin, Çalışma Bakanlığı'nın ise ölümcül olayları sadece seyretmekle yetindiğinin açık kanıtıdır. Olayın dehşet verici diğer bir boyutu ise, Tuzla tersaneler bölgesindeki işçi ölümlerinin son yıllardaki hızlı artışıdır. Liman, Tersane Gemi Yapım-Onarım İşçileri Sendikası Limter-İş'in istatistiklerine göre Tuzla Tersaneleri'nde 1985 yılından bu güne toplam 110 işçi eksik güvenlik önlemlerinden dolayı hayatını kaybetmiştir.

Ölen işçi sayısında özellikle 2005 yılından itibaren yoğun bir artış kaydedilmiştir. Öyle ki, sadece geçtiğimiz üç buçuk yıl içerisinde toplam 57 işçi ihmal sonucu ölmüştür.

Çözüm, işveren temsilcilerinin, üniversitelerden ve uygulamadan gelen iş güvenliği uzmanların, TMMOB, Türk Tabipler Birliği, ilgili işçi ve işveren sendikaları temsilcileri, Çalışma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı ile Tuzla ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı temsilcilerinden oluşan bağımsız bir komisyonun kurulmasıdır. Bu komisyonun sağlıklı ve güvenceli çalışma şartlarına ilişkin yapacağı önerilerin tüm ilgili taraflarca yerine getirilmesi tersane şirketleri tarafından uygulanması sağlanmalıdır.

Tersanelerde peş peşe yaşanan bu ölümlerden sonra yükselen tepkiler üzerine Denizcilik Müsteşarlığı, '**Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik**' hazırlamıştı. Yönetmelik şu düzenlemeleri getiriyor:

"Tesis işleticisi işletme izni aldığı tarihten itibaren en fazla üç yıl içinde Türk Akreditasyon Kurumu tarafından gemi inşa sektöründe akredite edilmiş belgelendirme kuruluşlarından (TS EN ISO 9001) kalite ve (TS EN ISO 14001) çevre ile iş sağlığı ve güvenliği (OHSAS 18001) standartlarında belgelerini almakla yükümlü tutulacak. Tersane ve tekne imal yerlerinde çalışanların yüzde 2'si mühendis, bunun da yarısı gemi mühendisi olacak. Vinçleri kullanan operatörler ve yardımcıları, sertifikalı ve tersanenin daimi personeli olacak. Tesis işleticisi, deniz güvenliği, çevre, can, mal emniyeti, iş sağlığı ve iş güvenliği bakımından ilgili mevzuata göre gerekli tedbirleri almakla yükümlü olacak. Taahhütlerine uymadıkları belirlenen tesisler yükümlülüklerini yerine getirmezlerse işletme izinleri askıya alınacak.

Önemli olan bu ve benzeri hususların uygulanmasını sağlamak ve uygulamanın çok yakın denetimini gerçekleştirmektir. Ancak bu aşamada bilinmesi gereken bir temel husus vardır. Ülke ekonomimiz açısından son derece önemli olan gemi yapım sanayi bu iş kazalarından derin yara almıştır. Bu durumun önünün alınamamasını sadece Tuzla tersanelerindeki işçilerimiz ve işverenlerimiz değil tüm sanayimiz ödeyecektir. Bu noktadan sonra artık Tuzla'da meydana gelebilecek her yeni kaza, işveren ayrımı yapılmadan Tuzla tersanelerinin tümünün, hatta gemi inşa sanayimizin bütününün itibarını tüketecektir. Bu nedenle konuya bütünlük içinde bakılmalı, "**total iş güvenliği, total kalite denetimi, çık yönlü sorunların çözümüne "total yaklaşım" anlayışı egemen olmalıdır.**

3.2.8.- CUMHURBAŞKANI'NI REKTÖR ATAMALARI TOPLUM VİCDANINI SIZLATIYOR

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün üniversitelere yapacağı toplam 49 atama ile türban düzenlemesine karşı çıkan Üniversitelerarası Kurul'da 98 üye değişecek

Bugün Türkiye'de 127 üniversitede 610 fakülte, 690 yüksekokul, 250 enstitü ve 90 bin kadar öğretim elemanı mevcuttur. Bu kadar büyük bir organizasyonu tek bir merkezden yönlendirmenin veya kontrolünün giderek daha zorlaşmakta olduğu görülmektedir.

Bugün ülkemizde uygulanan, 'seçim-atama karma sistemi, bize 12 Eylül 1980 ihtilalinin bir armağanıdır. Mevcut sistem son tercihin devlet başkanının elinde olmasını amaçlamaktadır.

Rektör seçim yöntemi gereğince demokratik değildir. Mevcut sisteme siyasetin müdahalesine fazlası ile açıktır. Rektörün görev tanımının yeterince fonksiyonel değildir.

Üniversitelerimizin bilim üreten, içeride ve dışarıda birbirleri ile yarışırken toplumsal sorumluluklarından kopmayan, özerk, etkin, katılımcı, özgürlükleri yücelten, kaliteli eğitim veren kurumlar olarak faaliyetlerine devam edebilmelerinin, öncelikle;

- Yeterli "bilgi, teknik ve sosyal altyapısına" sahip olmaları,
- Yeterli düzeyde parasal kaynağa süreklilik içinde sahip olmaları,
- Rektörlerin ve Üniversite senatolarının görev ve yetkilerinin daha işlevsel hale getirilmesi,
- Üniversiteler arası kurulun yetkilerinin ve çalışma alanının genişletilmesi,
- YÖK'ün yetki ve sorumluluklarının eşgüdüm ile sınırlandırılması, sağlanmalıdır.

Bu gerçeklere rağmen iktidarın, Cumhurbaşkanlığı makamı ile ittifak ve dayanışma içinde atanacak rektörler üzerinde üniversiteleri teslim alma çabaları içinde olduğu görülmektedir.

Beklenildiği gibi Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün rektör atamaları tartışmalara ve tepkilere neden oldu. Cumhurbaşkanı **Abdullah Gül** göreve geldiği günden beri 26 üniversitenin rektörünü belirledi. yeni kurulan üniversitelere atayacağı 23 rektör, türbanın üniversitelerde serbest bırakılmasına karşı çıkan Üniversitelerarası Kurul'un (ÜAK) dengesini de değiştirecek.

Toplam 49 üniversitenin rektörünün yeniden atanmasıyla birlikte, üniversitelerde türbanın serbest bırakılması amacıyla hazırlanan anayasa değişikliğine karşı çıkan ÜAK'deki dengeler de ters yüz olacak. Her üniversite rektörünün yanı sıra üniversitelerden bir temsilcinin de üye olduğu ÜAK'de 98 üye değişmiş olacak.

Rektörlerin seçim sistemiyle atama yöntemi sorun yaratmakta. Üniversitelerin seçtiği altı adayı YÖK üçe indiriyor cumhurbaşkanı da üç adaydan birini atıyor. YÖK'ün ve Cumhurbaşkanı'nın tercih kullanmalarının yasal dayanağı mevcut. Bu konuda yetkileri var. Ancak bu yüzden, bu yöntem hem demokratik değil hem de özgür olmaları gereken üniversitelerin bir anlamda siyasi vesayet altına girmelerine neden oluyor.

Bilimin siyasi vesayet altında olmaması gerekir. Üniversiteler kendi kendilerini yönetecek bir sisteme sahip olmalıdır. Akademik özgürlük yönetim bağımsızlığından, bilimsel araştırmaların özgürlüğü de mali özerklikten geçiyor. Üniversitelerimiz maalesef bu iki olanağa da sahip değiller.

Mevcut sistemde Cumhurbaşkanı veya YÖK Başkanı'yla ters düşen bir adayın en çok oyu olsa bile rektör olma şansı yok.

Son atamalarda bunun iki çarpıcı örneğini görüldü. Birincisi, Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kadri Yamaç'ın açık farkla en yüksek oyu almasına rağmen YÖK tarafından Cumhurbaşkanı'na gönderilen listeye alınmamasıydı.

İkincisi ise eski Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Akaydın'ın en yüksek oyu olan aday olarak YÖK tarafından Çankaya'ya ilk sırada gönderilmesine rağmen Cumhurbaşkanı Gül tarafından elenmesiydi.

Yeni YÖK Başkanı ve yönetimine karşı tutum alan bu iki rektörün biri YÖK aşamasında diğeri de Çankaya aşamasında elenmiş oldu. Her iki ismin elenmesinde de siyasi tercih kullanıldığı çok açık.

Rektör atanan üniversiteler ve atanan rektörleri:

Üniversite Adı	Atanan Rektör (Prof. Dr.)	YÖK'ün sunduğu Sıralama	Üniversitenin Oy Sıralaması
Akdeniz Üniversitesi	İsrafil Kurtcephe	2. sıra	1. sıra
Ankara Üniversitesi	Cemal Taluğ	1. sıra	1. sıra
Atatürk Üniversitesi	Hikmet Koçak	1. sıra	1. sıra
Boğaziçi Üniversitesi	Kadri Özçaldıran	1. sıra	3. sıra
Cumhuriyet Üniver.	İlyas Dökmetaş	2. sıra	3 kişi eşit oy
Çukurova Üniver.	Alper Akınoğlu	1. sıra	2. sıra
Dicle Üniversitesi	Ayşegül Jale Saraç	1. sıra	3. sıra
Dokuz Eylül Üniver	Mehmet Füzün	2. sıra	2. sıra
Ege Üniversitesi	Candeğer Yılmaz	1. sıra	1. sıra
Erciyes Üniversitesi	Hasan F. Keleştemur	1. sıra	3. sıra
Fırat Üniversitesi	Ahmet Feyzi Bingöl	1. sıra	3. sıra
Gazi Üniversitesi	Rıza Ayhan	1. sıra	1. sıra
Gaziantep Üniver	M. Yavuz Coşkun	1.sıra	3. sıra
İnönü Üniversitesi	Cemil Çelik	1.sıra	3. sıra
İst. Teknik Üniver	Muhammed Şahin	1. sıra	1. sıra
K.deniz Tek. Üniver	İbrahim Özen	1. sıra	1. sıra
19 Mayıs Üniversite	Hüseyin Akan	1. sıra	2. sıra
ODTÜ	Ahmet Acar	1. sıra	2. sıra
Trakya Üniversitesi	Enver Duran	1. sıra	1. sıra
Uludağ Üniversitesi	Medet Mete Cengiz	1. sıra	1. sıra
Yıldız Teknik Üniver	İsmail Yüksek	1. sıra	2. sıra

Bildiriyi imzalayan üç aday rektör oldu

Cumhurbaşkanı Gül'ün, Cumhuriyet, Dicle, Dokuz Eylül, On Dokuz Mayıs, Yıldız Teknik, Boğaziçi, Çukurova, Erciyeş, Fırat, Gaziantep, İnönü, ODTÜ, üniversitelerinde yapılan seçimlerde en çok oy alan rektör adayları yerine 2. ve 3. sıradaki adayları ataması, yasalara uygun olmakla birlikte fiilen demokratik üniversite ilkesine aykırıdır.

Keza, Sn. Gül'ün türbana özgürlük bildirisine imza atanlar arasında yer alan Prof. **Hüseyin Akan**'ı 19 Mayıs ve Prof. **Hasan Fahrettin Keleştemur**'u da Erciyes Üniversitesi rektörlüğüne getirmesi dikkat çekti.

Gül'ün Dicle Üniversitesi Rektörlüğü'ne getirdiği Prof. **Ayşe Jale Saraç** ise 2002 genel seçimlerinde AKP'den milletvekili aday adayı, 2007 genel seçimlerinde ise AKP Diyarbakır milletvekili aday olmuştur. Saraç, türban bildirisine de imza atmıştı.

- Sayın **Cumhurbaşkanı**'nın, örneğin,
  - ✓ **Sivas**'taki **Cumhuriyet** Üniversitesi'nin Rektörü iken tekrar aday olarak meslektaşlarından en yüksek oyu alan Prof. Dr. **Mehmet Bakır**'ı,
  - ✓ **Başbakan Tayyip Erdoğan**'ın eski müsteşarının "**intihal**" yaptığına ilişkin iddiaları soruşturduğu için; **Akdeniz Üniversitesi Rektörü** Prof. Dr. **Mustafa Akaydın**'ı,
  - ✓ **On dokuz Mayıs** Üniversitesi'nde en çok oy alan ve **Atatürkçü** kimliğiyle Prof. Dr. **Murat Aydın**'ın değil de daha önce **Refah Partisi**'nden, son seçimde de **Adalet ve Kalkınma Partisi**'nden milletvekili olmaya soyunan Prof. Dr. **Hüseyin Akan**'ı;
  - ✓ **Dokuz Eylül Üniversitesi**'nde hem arkadaşlarından en fazla oy alan hem de **Çankaya Köşkü**'ne **YÖK** tarafından sunulan listedeki birinci isim olan Prof. Dr. **Sedef Gidener**'i değil de **kardeşinin AKP ilçe başkanı olması**'ndan başka bir özelliği bulunmayan Prof. Dr. **Mehmet Füzün**'ü;

"türban" konusundaki kararlı tutum ve beyanları nedeniyle rektörlüğe tayin etmediği anlaşılmaktadır.

Sayın Gül rektör atamaları konusunda bir anlamda kendisinden bekleneni yaptı. Gül'ün tayinleri İstanbul Teknik Üniversitesi'nde 11'i profesör olmak üzere 12; Gazi Üniversitesi'nde 3 ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nde 1 öğretim üyesinin protesto amacıyla istifa etmelerine yol açtı.

CHP Milletvekili **Nur Serter**, Gül'ün rektör atamalarını siyasi bir yaklaşım içinde yaptığını söyledi. Üniversitelerin kendi seçtikleri kişiler tarafından yönetilmesi gerektiğini vurgulayan Serter, "**Yasaya göre, üniversiteler Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda öğrenci yetiştirmekle yükümlüdür**" diye konuştu. Gül'ün atamalarda Atatürkçü çizgideki yönetim anlayışı sergileyen rektörleri veto ettiğini ifade eden Serter, "**Bunun en somut örneği, ÜAK Başkanı Akaydın'ın ikinci defa rektörlüğe atanmamış olmasıdır**" dedi.

IV.- PARTİ FAALİYETLERİ

IV. PARTİ FAALİYETLERİ

4.1.- PARTİ ÇALIŞMALARI

4.1.1.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN NİĞDE-ULUKIŞLA GEZİSİ (5 Temmuz 2008)

Yurt gezilerine aralıksız olarak devam eden Genel Başkan Deniz Baykal, 5 Temmuz Cumartesi günü Niğde Ulukışla'ya gitti. Ankara'dan helikopter ile hareket eden Genel Başkan Deniz Baykal, Ulukışla Bölge Trafik'e inerek sünnet törenine katıldı ve daha sonra şehir turu yaparak halka seslendi.

4.1.2.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İZMİR GEZİSİ (9-10-11 Temmuz 2008)

9 Temmuz günü İzmir'e hareket eden Genel Başkan Deniz Baykal, Adnan Menderes Havaalanında karşılandı ve Konak Belediyesi Yeşilyurt Kapalı Spor Salonu'nun Açılış Törenine katıldı.

Genel Başkan Deniz Baykal öğlen saatlerinde 9 Eylül Platformu toplantısına ve Karşıyaka Kapalı Spor Salonu'nda yapılan üye kayıt törenine katıldı.

Karşıyaka Belediyesi'nin Latife Hanım Köşkü ile İsmail Cem Kültür Merkezi, Zübeyde Hanım Huzurevi, Karşıyaka Belediyesi Barış Anıtının açılış törenlerine ve Balkan Göçmenleri Federasyonu'nun yemeğine katıldı.

Genel Başkan Deniz Baykal İzmir programına 10 Temmuz Perşembe günü Balçova Belediyesini ziyaret ile devam etti. Narlıdere Belediye Hizmet Binası açılış törenine katıldı.

Güzelbahçe'de halkı selamlayan Deniz Baykal, Seferhisar, Urla, Mordoğan, Karaburun, Alaçatı, Belediyelerini ziyaret ederek ayrı ayrı halkı selamladı. Daha sonra Çeşme İlçesine geçen Genel Başkan Deniz BAYKAL tamamlanan Dalyanköy çevre düzenlemesi hizmete açtı.

4.1.3.- CHP HEYETİ ABDAL MUSA ŞENLİKLERİNE KATILDI

Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Yılmaz **ATEŞ**'in Başkanlığındaki CHP heyetinde, MYK Üyesi Ali **KILIÇ**, Mersin Milletvekili Vahap **SEÇER**, Kahramanmaraş Milletvekili Durdu **ÖZBOLAT** ve Antalya Milletvekilleri Osman **KAPTAN**, Hüsnü **ÇÖLLÜ**, Atilla **EMEK** ile Tayfun **SÜNER** bulunuyor.

Yılmaz ATEŞ Başkanlığındaki heyet CHP Antalya İl binasında bir basın toplantısı yaparak, gazetecilerin sorularını yanıtladı ve Abdal Musa Şenliklerine katıldı.

4.1.4.- GENEL BAŞKAN BAYKAL 5 BİN 846 İZMİRLİNİN CHP ROZETİ TAKTİ (10 Temmuz 2008)

İzmir'in heyecanı yükselmeye başladı. İzmir Türkiye'nin gidişatını gözlüyor, izliyor ve bu gidişat karşısında sesini yükseltmek zorunda olduğunu düşünüyor, harekete geçiyor ve Cumhuriyet Halk Partisine katılma kararını alıyor. Binlerce İzmirli kardeşim bugün Cumhuriyet Halk Partisine girme kararını aldılar. Kendilerine yürekten teşekkür ediyorum ve hoşgeldiniz diyorum.

Bugün Cumhuriyet Halk Partisine İzmir'de katılan değerli arkadaşlarımdan önemli bir kısmı, 30 kadarı İzmir'deki esnaf kuruluşlarımızın yöneticileri, oda başkanlarıdır:

- ✓ İzmir Marangoz ve Bilumum Ağaç İşleri Odası Başkanı Sayın Mustafa Kara,
- ✓ İzmir'de Terziler ve Konfeksiyoncular Odası Başkanı Sayın Mevlüt Türün,
- ✓ Bornova'da Oto Tamirciler Odası Başkanı Sayın Uğur Dömek.
- ✓ Bornova Oto Tamirciler Odası Başkan Vekili Sayın Hayrettin Çoban.
- ✓ Buca Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Sayın Muharrem Okutucu,
- ✓ Sayın İzmir Sıhhi Tesisatçılar ve Kaloriferciler Odası Başkanı Kemal Erözel.
- ✓ Bergama Bakkallar Odası Başkanı Sayın Salim Söyler.
- ✓ İzmir Radyo ve Elektronik Teknisyenleri Odası Başkanı Sayın Ali Üstün.
- ✓ İzmir Fırıncılar Odası Başkanı Sayın Necdet Durmuş.
- ✓ İzmir Bakkallar ve Bayiler Odası Başkanı Mustafa Tokmakçioğlu.
- ✓ İzmir Büfeciler Odası Başkanı Sayın Selahattin Arslan.
- ✓ Bornova Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Sayın Mustafa Akkaya.
- ✓ Ödemiş Maden İşleri Odası Başkanı Sayın Erol Nokta.
- ✓ İzmir Kuaförler Odası Başkanı Sayın Sezai Apaydın.
- ✓ İzmir Berberler Odası Başkanı Sayın Nihat Başakıncı.
- ✓ İzmir Harmancılar ve Kamyoncular Odası Başkanı Sayın Nafi Karaca.
- ✓ Menderes Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Sayın Kazım Uysal.
- ✓ İzmir Pide ve Gevrekçiler Odası Başkanı Sayın Şükrü Erişen.
- ✓ Bayındır Şoförler Odası Başkanı Sayın Davut Akarsu.
- ✓ Bayındır Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı İzzet Taşlı.
- ✓ Çeşme Şoförler Odası Başkanı Sayın Hakkı Kocakaya.
- ✓ Menderes Şoförler Odası Başkanı Sayın Mehmet Gemici.
- ✓ Bağyurdu Şoförler Odası Başkanı Sayın Beyhan Şirin.
- ✓ Kemalpaşa Esnaf Sanatkarlar Odası Başkanı Sayın Temel Küçük.
- ✓ Dikili Şoförler Odası Başkanı Sayın Ali Şenol.
- ✓ Ören Esnaf Odası Başkanı Sayın Osman Ortak.
- ✓ İzmir Emlak Komisyoncular Odası Başkan Vekili Sayın Mustafa Nezir.
- ✓ İzmir Girişimci Kadınlar Derneği Başkanı Sayın Emel Denizarslanı.
- ✓ Balçova Şoförler Odası Başkanı Cemal Kilicier.
- ✓ Buca Spor Sevenler Derneği Başkanı Sayın Levent Yavuz.
- ✓ Buca Yörükler Derneği Başkanı Sayın Mehmet Arslan.
- ✓ Şoförler Esnaf Sanayi Odası Başkanı Rüştü Çelikkör.

Değerli arkadaşlarımdan, bütün bu kardeşlerime ve onlarla beraber bugün Cumhuriyet Halk Partisine katılan binlerce yeni Cumhuriyet Halk Partiliye Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı olarak hoşgeldiniz diyorum.

4.1.5.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN TRABZON ve RİZE GEZİSİ (12 Temmuz 2008)

Genel Başkanı Deniz Baykal 3 günlük İzmir gezisinden sonra 12 Temmuz 2008 Cumartesi günü Trabzon ve Rize-Pazar'a gitti. Trabzon İl Başkanlığını ziyaret eden Genel Başkan Hamamizade İhsanbey Kültür Merkezinin temelini attı ve burada halkı selamladı.

Trabzon'da Yeşiltepe parkını hizmete açan Genel Başkan, Trabzonspor Kulübünü ziyaretinin ardından parti görevli ve yöneticileriyle bir toplantı yaptı.

Genel Başkan Deniz Baykal, Trabzon'dan Rize'nin Pazar ilçesine hareket ederek, Pazar belediye binasını hizmete açtı, Pazar sahilinde kırathane'de halkla sohbet etti.

4.1.6.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN BURSA GEZİSİ (18 Temmuz 2008)

Genel Merkez ve TBMM'deki çalışmalarla birlikte yurt gezilerini aralıksız sürdüren Genel Başkan Baykal 18 Temmuz günü ise Bursa'ya gitti.

Bursa Koza Han'da Kapalı Çarşı Esnafı ile kahvaltı ettikten sonra esnafı ziyaret etti, Parti Okulu'nu hizmete açan Genel Başkan CHP'ye katılanlara rozet taktı.

Bursa Nilüfer Belediyesi Olimpik Yüzme Spor tesislerinin temelini atan Genel Başkan Deniz Baykal, Nilüfer Belediyesi Altınşehir Gençlik Merkezi'ni hizmete açtı, Mudanya Mütareke Meydanında halkı selamladı ve bir konuşma yaptı.

4.1.7.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ERZİNCAN GEZİSİ (19 Temmuz 2008)

19 Temmuz 2008 cumartesi günü Erzincan'a giden Genel Başkan Deniz Baykal, 5. Hacıbektaş Vakfı Alevi Kültür Festivali'ne katıldı, Geçit Beldesi'nde Cemevi'nin temelini attı, Altınbaşak Beldesi'nde ki Cemevi'ni ziyaret etti. Mollaköy, Altınbaşak, Yoğurtlu beldelerini ziyaret ederek açılış törenlerine katıldı ve buralarda konuşmalar yaptı. (Baykal'ın Cemevi temel atma töreninde yaptığı konuşma Raporun ek bölümünde verilmiştir.)

4.1.8.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN MALATYA GEZİSİ (26 Temmuz 2008)

Yurt gezilerine Malatya'yla devam eden Genel Başkan Deniz Baykal, Yamaç mahallesinde, bir konuşma yaptı ve "Siyasetin hedefi arazi, toprak, arsa, rant değildir. Siyasetin hedefi insandır, insanın mutlu olması, yüzünün gülmesidir" dedi. Daha sonra Arguvan Türkü festivaline katıldı ve burada yaptığı konuşmada "Türküler Türkiye'mizin altına atılmış imzalıdır" dedi.

4.1.9.- GENEL SEKRETER SAV ERGENEKON SORUŞTURMASI İLE İLGİLİ GÖZALTILAR KONUSUNDA AÇIKLAMA YAPTI

“Uzun bir süredir yapılmakta olan bir soruőturmanın kapsamının genişletildiği anlaşılıyor. Henüz tam olarak açıklanmamış olmakla birlikte 24 kişinin daha İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın isteği ile gözaltına alındığı söyleniyor.

Aralarında toplumun yakından tanıdığı Mustafa Balbay, Hurşit Tolon, Sinan Aygün ve Şener Eruygur gibi isimlerin bulunması şaşırtıcı ve üzücü olmuştur. Özellikle demokratik, laik, sosyal hukuk devleti anlayışından Atatürk ilke ve devrimlerinden ödün vermeyen çizgisinde düşünce, görüş ve faaliyetlerinden ödün vermeden yayın hayatını sürdüren Cumhuriyet gazetesine gözdağı verilmekte olduğu görüntüsü de dikkatlerden kaçmamaktadır.

Ülkemizde herkesten önce hakimlerin ve savcılarının anayasaya, kanuna ve hukuka uygun işlem yapmaları, hukuk devletinin başlıca görevlerindedir. Yapılan işlemlerin, gözaltına alınmaların geçmişte çarpıcı ve üzücü örneklerini yaşadığımız kamuoyunda infial yaratan hukuka aykırılık boyutuna gelmemesini temenni ederiz. Demokratik hukuk devletinde savcılarının da işlem, karar ve uygulamalarının, adalet anlayışı içinde insan hak ve özgürlüklerine saygılı biçimde hukukun üstünlüğü kurallarına dayanması kaçınılmazdır.

Bir soruőturmanın sıkıyönetim uygulamalarını aratmayacak boyutlara varması Gözaltına alınmaların ülkenin yazarları, gazetecileri, aydınları ve toplumda önemli görevler yapmış olan kimi yöneticiler üzerinde Demoklesin Kılıcı gibi sallandırılması toplumu derinden yaralamakta, hukuk, adalet ve hukukun üstünlüğü ilkelerine saygıyı zedelemektedir.

Toplumda en ürkütücü ve tedirginlik yaratıcı uygulamalar, kimi makam ve mercilerin, kaynağını Anayasa'dan yasalardan ve hukuktan almayan yetkiler kullanır hale gelmesi endişesidir.

Son gözaltına alınmaların bir parti kapatma davası nedeniyle Anayasa Mahkemesi'nde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın sözlü açıklama yaptığı günde olması da ilginç bir rastlantı olup ister istemez çok çarpıcı ve farklı çağrışimleri akla getirmektedir.

Son gözaltına alınmaların nedenleri kısa zaman içinde aydınlatılmalı ve kamuoyu bilgilendirilmelidir. Hukuk devletinde keyfi uygulamalar yapılıyor sanısı, herkesi tedirgin eder. Daha önceki gözaltına alınmaların yanlışlığı haksızlığı ve hukuksuzluğu anımsanırsa yine bir keyfilik mi yapılıyor kuşkusuz zihinlerde yer ediyor. Gözaltına alınanlara ve yakınlarına, çalışma arkadaşlarına geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyor, hukuksuzlukların, haksızlıkların, usulsüzlüklerin bir an önce giderilerek aramıza dönmelerini diliyoruz”

4.1.10.- GENEL BAŞKAN BAYKAL VE CHP MYK ÜYELERİ, CUMHURİYET GAZETESİ İLE ADD VE ATO'YU ZİYARET ETTİ

MYK toplantısından sonra Genel Sekreter Önder Sav ve çok sayıda MYK üyeleriyle Cumhuriyet Gazetesi Ankara Temsilciliği ile ADD ve ATO'yu ziyaret eden Genel Başkan Baykal gözaltı olaylarının toplumu çok derinden etkilediğini belirterek, bu olayın çok ciddi kaygıların ortaya çıkmasına neden olduğunu söyledi.

Baykal, toplumun çok saygın, değerli, anlayışlı, değerleri bilinen, yıllardır toplumun gözü önünde, kimliği her türlü tartışmanın üstünde, tanınan insanların birbiri ardından gözaltına alınmasının "muhalefetin bir genel tasfiyesi arayışının parçası olarak toplumda algılandığını ve bu nedenle de çok ciddi kaygıların ortaya çıkmasına neden olduğunu" söyledi.

Demokratik bir toplumda, hukuk devletinde, toplumun saygın insanlarının bir gece ansızın, içeriği belli olmayan herhangi bir somut kanıt ortaya konulmadan gözaltına alınmasının çok yadırgatıcı bir uygulama olduğunu belirten Baykal şunları söyledi;

'İstikrarlı, hukukun, demokrasinin kökleşmiş olduğu toplumlarda böyle durumlarla karşı karşıya kalınmaz, kalınmamalıdır. Toplum, öngörebilir olmalıdır. İnsanlar, yarınlarından emin olmalıdır. Eğer ortada gerçekten önemli, saygın kişilerin gözaltına alınmasını, ağır suçların hedefi haline getirilmesini haklı kılacak kanıtlar, deliller varsa bunların toplumu tatmin edecek bir açıklıkta en kısa zamanda ortaya konulması lazımdır'.

Bu tutuklamalar bir yılı aşkın süredir devam ediyor ortada iddianame yok, hala yok. Hala dalga dalga gözaltına alma uygulamaları sürüyor. Bunu doğal karşılamak, hukukun, adaletin işleyişinin bir doğal gereği diye kabul etmek gerçekten çok zordur. Hele bu davayla ilgili olarak iktidar yetkililerinin başta Başbakan, diğer AKP yetkililerinin, yandaş gazetecilerin uzun süreden beri ortada hiç bir hukuki delil ve mesnet yokken bu konuda ciddi suçlamaları kamuoyuna kabul ettirmeye çalışmaları, sistemli bir kampanyayı yürütüyor olmaları gerçekten çok şaşırtıcı olmuştur. Hukuk devleti adına, adalet adına kabul edilemez bir tablo şekillenmiştir. Herhangi bir demokratik toplumda, bir yılı aşkın süre ortada ciddi bir iddianame konmadan toplumun önemli insanlarının gözaltında tutulması uygulamasını kabul etmek gerçekten çok güçtür.

Bu anlayışı, bu tabloyu yadırgadığımızı, kabul etmediğimizi ifade etmek istiyorum. Bir an önce hukuk işlemelidir. Bir an önce iddianameler ortaya konmalı, mahkeme konuyu kapsamlı şekilde, iddiaları bilerek ve bu iddialar etrafında kamuoyunu tatmin edecek açıklığa olayı kavuşturmalıdır.

Burada 'önce suçla ve yargılamadan mahkum et' anlayışı uygulanıyor olamaz.

Ortada suçlama var, bir kanaat oluşturma çabası var, ama yargılama yok. Bir an önce yargılamayı bekliyoruz. Adalet bir an önce devreye girmelidir.

Başbakan (ben daha iktidara gelmeden bu işi biliyorum) demiştir. Yani Başbakan'ın kafasında bir siyasi proje var ve o projeyi yaşama geçirmeye çalışıyor. AKP'li yandaş gazeteler bu konuda sistematik yayınlar yaptılar. Bunlar ortada. Bu olayın adli, hukuki bir dava olarak çağdaş toplumlarda görüldüğü gibi bir dava gibi ele alınıp işlediğini kabul etmek çok güçtür ve bu fevkalade yanlıştır.

100. Yıl Üniversitesi Rektörü ve arkadaşlarıyla ilgili aylarca iddianame ortaya konmadı. Aylarca bu muameleyi taşıyamayan genel sekreter yardımcısı şeref intiharı uyguladı. Kimsenin kılı kıpırdamadı. Bir süre sonra dava beraat ile sonuçlandı. Buna benzer başka davalara da. Şimdi yeni büyük bir dava. Tek parti dönemlerinde, dikta ülkelerinde zaman zaman ortaya çıkan toplu suçlama, yargılama ve mahkum etme ve belli bir siyasi hedefe ulaşma anlayışı içerisinde uygulanıyor izlenimi ortaya çıkıyor. Buna toplum olarak herkesin, her sağduyulu insanın tepki göstermesi zorunludur. Bu anlayış içinde bu toplumun suçlu haline dönüştürmek istenen insanlarına bu muameleyi kabul etmediğimizi söylüyoruz."

Genel Başkan Baykal Baykal Cumhuriyet Gazetesi'ndeki ziyaretten ayrılırken, " Cumhuriyet Gazetesi'nin saygın, çizgisi, anlayışı belli bir gazete olduğu ve gazetecilerin de yılların gazetecileri olduğunu vurguladı.

Ziyaret sonrası, "Hangi dönemlerden gelindi geçildi hiç bir dönem böyle bir itham, suçlama, yıldırma, sindirme kampanyası ülkede yürütülmedi" diyen Baykal, "Atatürkçüler, laik Cumhuriyete inananlar ve onu savunanlar, AKP'ye muhalefet edenler, herhangi bir davayla en ağır şekilde suçlanabilirlermiş gibi bir ortam yaratılıyor. Bir korku toplumu yaratılıyor.

Korkunun egemenliğinde bir toplum oluşturulmak isteniyor. Bunu engellemek hepimizin görevidir" şeklinde konuştu.

4.1.11.- GENEL BAŞKAN BAYKAL, HEYKEL TRAŞ ESRA ÖZTAY'I KABUL ETTİ, ERGENEKON İDDİANAMESİ HAKKINDA BASININ SORULARINI YANITLADI

Genel Başkan Deniz Baykal MYK öncesi heykeltraş Esra Öztay'ı kabulü sırasında gazetecilerin Ergenekon İddianamesi ile ilgili, "Ergenekon soruşturmasının 600 yıllık Agarta efsanesine dayandığı şeklindeki iddialar var, ne diyorsunuz" sorusunu şöyle yanıtladı...

"Bu geldiğimiz noktada, artık bu iş ciddiyetini çok büyük ölçüde kaybetti. Maalesef bunu söylerken üzüntü duyuyorum ama gerçeğin o olduğu kanısındayım. Tarihin derinliklerinden yola çıkıp, 20 yıl önceki olaylarla bağlantı kurup, günümüzde bir örgütü kamuoyunun gözünde önemli ağırlıklı, ciddi bir örgüt olarak sunmaya çalışıyorlar. Ama bu, girişime en büyük zararı veren yaklaşımdır. Sağlam, somut, doğru, belki çok iddialı olmayan mütevazı olmayan veriler, öyle tarihin karanlıklarının içinden getirilecek gerekçelerden çok daha önemlidir. Hukuk safsata kaldırmaz. Hukuk efsane ile beslenemez, somut olaylarla beslenir, kanıtlarla beslenir, gerçeklerle beslenir. Efsaneye, safsataya tarihin karanlıklarından ilham almaya yöneldiğiniz zaman hukukun ciddiyetinin dışına düşersiniz. Maalesef böyle bir tablo iddianame ile ilgili olarak gözüküyor. Üzüntü verici bir manzara.

Burada önemli olan olay Danıştay saldırısı ile ilgili değerlendirmeler. Bunun netleşmesine ihtiyaç var. Bu konu siyasi tercihe göre yorumlanacak bir konu değil. Ortada bir olay var, cinayet var. Yapan kişi ele geçirilmiş. Elde ne kadar delil, kanıt varsa ne kadar bağlantı varsa bu ortaya konulmalıdır ve bize yargı net güvenilir bir sonuç vermelidir. Eğer bu gerçekten Ergenekon diye tabir edilen, şu ana kadar ortaya çıkan isimlerin bir örgüt oluşturdukları, kendi aralarında bir işbirliği ve dayanışma olduğu ve birlikte bir çalışma yaptıkları bu çalışma çerçevesi içinde de Danıştay saldırısını planladıklarını bu konuda birilerini azmettirdikleri görevlendirdikleri ve bu olayın bu şekilde gerçekleştiği iddiası kanıtlandığı anda bu olağanüstü bir olaydır.

Şimdi iddianame benim gözümde sadece bu nokta ile irdelenecektir. Bu iddianamenin turnusol kağıdı bu iddiadır. Bu söz konusu ise evet. Yaratılan havaya, heyecana, gözaltılara ve kamuoyuna verilen bilgilere oluşturulan bekleyişe uygun bir tablo var demektir. Bu sağlam bir hukuki inceleme sonucunda ortaya çıkarsa, bir hukuki gerçek olarak bu çıkarsa herkesin buna saygı göstermesi lazımdır, muazzam bir olaydır. Olabilir, yani tarih içinde toplumlarda böyle olaylar görülmüştür. Provokasyon yapmak için hiç olmadık çevreler, olmadık cinayetlerin sorumlusu olarak ortaya çıkarlar. Böyle bir durum varsa bu ciddidir.

Şimdi bu iddia var. Bu iddiayı ilk Başbakan yaptı. Daha savcılar, emniyet, güvenlik görevlileri bu konuda tek bir kelime söylemezken Başbakan bu budur dedi. Hepimiz de hayret ettik. Elde deliller var, tutulmuş insan var. İnsanın kendi dilekçesi var. Ailesinin açıklaması var. Gazeteciler, Başbakanın çevresindeki yayın organları 'Hayır bildiğiniz gibi değil, olayın içinde olay var. Bu işin tam tersi söz konusudur. Bunun arkasında bir derin komplo var' dedi. Başbakan bunu söyledi. Garipsedik. Kimse itibar etmedi. Ama şimdi geldiğimiz noktada, İstanbul'da savcılık, Başbakanın bu tezini benimsemiş gözüküyor. Bunu ortaya atıyor. Bu tez gerçekten doğru ise bu önemli.

Ama bu tez doğru değilse, ortadaki mahkeme kararına rağmen, bunca somut kanıtla rağmen, bütün Türkiye'yi ayağa kaldırıp, Türkiye'nin pek çok önemli insanının gözaltına alıp, aileleri

insanları perişan edip, gözaltında bir takım insanların ölümüne sebep olup toplumun önemli kesimlerini korkutup, kaygılandırıp, itham edip, bu iddiayı ortaya atıp sonra da buradan hukuki bir sonuç çıkmaz ise bu iddiayı ilk ortaya atan da, onu ciddiye alıp takip edip ortaya koyamayan da çok ağır bir sorumluluk altında olur. Olayı buradan izlemek lazım.

Danıştay saldırısı kimin eseridir. Böyle bir Ergenekon organizasyonu bu işin arkasında mıdır? Bunu açıkça söylüyor iddianame. Bu çok ciddi iddiadır. Temel konu budur. Kim azmettirdi? Tanınmayan birisi. Paşanın bununla ne ilgisi var. Sen o olaydan yola çıkarak mı bunu tutuyorsun? İlhan Selçuk'un Danıştay saldırısıyla ilişkisini ortaya koymak durumundadır. Mustafa Balbay'ın koymak durumundadır. Tahliye edilmiş olmalarına rağmen. Sinan Aygün'ün ilişkisini ortaya koymalıdır. Bu konulabilirse mesele yok. Hepimiz çıkarız topluma bunun ne kadar önemli haklı tespit olduğunu söyleriz. Yargı adliye müthiş sınav veriyor”

4.1.12.- GENEL SEKRETER ÖNDER SAV POLATLI'DA YAŞANAN KURAKLIKLA İLGİLİ AÇIKLAMA YAPTI

Polatlı'da incelemelerde bulunan CHP heyetinin Başkanı Genel Sekreter Sav, Polatlı'nın kuraklıktan etkilenen ilçeler kapsamına alınmadığını belirtti.

Önder Sav, ilçenin geçen yıl kuraklık kararnamesinde yer almasına ve çevresindeki bölgelerin yeni kararnameye alınmasına rağmen, Polatlı'nın bu sene kuraklık kapsamına alınmamasını kınadı.

Son iki yılda ülkede kuraklık olduğuna dikkat çeken Sav, Polatlı'da kuraklıktan zarar gören ürün oranının yüzde 30'u aşmadığı belirtilerek yardım yapılmadığını söyledi.

Hasar tespitinin yeterli özenle yapılmadığını belirten Sav, ilçenin bazı bölgelerindeki ürün kaybının yüzde 40-50'ye vardığını, Türkiye'nin yavaş yavaş buğday ihraç eden ülke konumundan çıkarak ithalatçı konuma geldiğini hatırlattı. Sav, 2002 yılından bu yana iktidarda bulunan AKP'nin tarım politikasında fevkalade yanlış yaptığını ve köşeye sıkıştığını belirtti.

CHP Heyetinin incelemeleri sırasında basın mensuplarına açıklamalarda bulunan ve sorularını yanıtlayan Genel Sekreter Önder Sav, AKP iktidarı döneminde mazot ve gübre girdilerinde yüzde 200-300'lere varan oranlarda artış olduğunu belirtti. Bu gerçeğe rağmen buğday fiyatları artmadı diyen Önder Sav, çiftçinin düştüğü durumun iktidar tarafından yeterli şekilde algılanmadığını söyledi. Sav, "Bir karşılaştırma yaparsak, kendisine dört defa mali af çıkartan maliye bakanından alınmayan para Polatlılı çiftçinin bütün zararını karşılayacak miktardadır. Vakit geçirmeden Polatlı da, kuraklığa el atılması gerekmektedir. Alım yapması gereken Toprak Mahsulleri Ofisi(TMO) ne gariptir ki piyasada yok. Bir an önce bu işe el atılmalı. TMO piyasaya girmelidir" dedi.

Polatlı'da yaşanan kuraklık nedeniyle Sakarya Irmağının Polatlı'da kurduğuna dikkat çeken Genel Sekreter Sav, bunun kuraklığın en somut göstergesi olduğunu söyledi;

4.1.13.- CHP ANTALYA'DAKİ ORMAN YANGINLARI KONUSUNDA MECLİS ARAŞTIRMASI AÇILMASINI İSTEDİ

CHP Milletvekilleri Osman **KAPTAN**, Atila **EMEK**, Tayfur **SÜNER**, Hüsnü **ÇÖLLÜ**, Ramazan Kerim **ÖZKAN** Ve Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet **SEVİGEN** İmzasıyla TBMM Başkanlığı'na Meclis Araştırması önergesi sundu. .

“Antalya/Manavgat İlçesi Karabük Köyünde 31 Temmuz 2008 tarihinde çıkan yangın, 4 Ağustos 2008 tarihi itibarıyla söndürülemedi, Manavgat'ın Çardak bölgesinde, Koru Dağı ve Karabucak Mevkilerinde halen devam etmektedir.

Geniş bir alanda etkili olan bu yangın da; Serik İlçemizin Karataş Köyünde iki vatandaşımız yanarak hayatını kaybetmiş, 60 ev yanarak kül olmuş, 88 ahır ile büyükbaş ve küçükbaş hayvanlarda yanmıştır. Bu köyde ki yangın süresince; “devletin hiçbir yangın söndürme faaliyeti yapmadığı, beş gündür de; Karataş Köyünü, Orman Bakanı başta olmak üzere hiçbir bakanın gelip durumu yerinde görmediği, devletin gerekli tedbirleri zamanında almadığı” muhtar ve köylüler tarafından ifade edilmektedir. Sarıbalı köyünde de altı ev yanmıştır.

3 Ağustos 2008 tarihinde CHP Genel Başkanı Sayın Deniz Baykal ve beraberindeki Milletvekilleri; yangın bölgesindeki incelemelerinde, Karataş Köylülerinin, içler acısı durumunu ve yaşamlarını bile sürdüremeyecek halde olduklarını, devletin acilen önlem almasının gerekli olduğunu, bizzat yerinde tespit etmişlerdir.

Son zamanlarda Antalya başta olmak üzere, ülkemizdeki orman yangınlarının ciddi boyutlar kazanması, küresel ısınmadan dolayı ileride çok daha vahim tehditlerin oluşabileceği dikkate alınarak;

- 1- Manavgat/ Karabük Köyünde başlayan yangının çıkış nedeni veya nedenlerinin tespit edilmesi,
- 2- Serik/Karataş Köyünün yanması sırasında, neden yangın söndürme çalışması yapılmadığının açıklığa kavuşturulması,
- 3- Yangın söndürmelerde ilk müdahalede gecikme olup olmadığı,
- 4- Yangını söndürme çalışmalarında gerekli araç ve gereçlerin yeterli olup olmadığı, etkin, verimli ve koordineli çalışmaların yapılıp yapılmadığı,
- 5- Yangından zarar gören vatandaşların acil insani ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanmadığı,
- 6- Manavgat ve Serik' te bu yangında yanan alanın miktarı, Orman Bakanına göre dört bin hektar, CHP heyetine birifing veren Orman Bakanlığı ilgisine göre sekiz bin hektar, basına göre de 14-15 bin hektar olarak açıklanmıştır. Yanan alanın gerçek miktarının belirlenmesi,
- 7- Yangın alanlarının tekrar ormanlaştırılması ve yangından zarar gören vatandaşların ekonomik, sosyal, psikolojik rehabilitasyonu ile köylerin tekrar iskanı için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi,
- 8- Orman yangınlarının, hızlı, etkili ve verimli bir şekilde söndürülememesinin ve söndürme faaliyetlerinin sadece rüzgara bağlı olarak açıklanmasının yanında, Orman Bakanlığındaki kadrolaşmanın ve nitelikli eğitim verilmemesinin etkisinin olup olmadığının araştırılması,
- 9- Ulusal düzeyde mevcut yapılan klasik yangın söndürme metotları yerine daha etkili olabilecek alternatif yangın söndürme modellerinin oluşturulması için,

yurt içi ve yurt dışında araştırma yapmak ve çözüm önerileri geliştirmek için, bir meclis araştırma komisyonunun kurulması gereklidir.”

4.1.14.- CHP BEBEK ÖLÜMLERİNİN HESABINI SORUYOR

Genel Başkan Yardımcısı Yılmaz **ATEŞ**, Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşanan bebek ölümlerine ilişkin olarak, "Ortada bir ihmal var, bir sorumsuzluk var. Bu sorumsuzluk buradaki personelden ziyade Sağlık Bakanı'na aittir, Başbakan'a aittir" dedi.

Genel Başkan Yardımcısı Yılmaz **ATEŞ**, CHP Ankara Milletvekilleri Zekeriya **AKINCI** ve Nesrin **BAYTOK** ile bebek ölümleriyle gündeme gelen Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne giderek incelemelerde bulundu.

Yılmaz Ateş, hastaneden ayrılırken gazetecilere yaptığı açıklamada, hastane başhekimisi ve bölüm şeflerinden konuyla ilgili bilgi aldıklarını söyledi. Hastane personelinin kendilerine başvuran hastaları geri çevirmemek için kapasitenin üzerinde hasta kabulü yoluna gittiğini gözlemlediklerini belirten Ateş şunları söyledi;

"Tüm Ankara'daki riskli bebek doğumları için, çok acı verici bir rakam, 140 yatak var. Bunun 70'i bu hastanemizde. Bu hükümetin sanki bir Başbakanı, bir bakanı, bir yetkilisi yok. Buraya daha bir yetkilisi gelip, 'Nedir bu olay?' dememişlerdir. Öyle anlaşılıyor ki bu hükümet Ankara'daki sağlık sorununun çözümünü 'Büyük Doğum' diye bilinen bu hastanemize bırakmış. Yeni bir yatırım, geliştirme yok. Bu hastane de personeli de canla başla çalışmak için uğraşırken maalesef bu acı olaylar yaşanmış. Aldığımız bilgilere göre geçen yılın Temmuz ayına göre, hem hasta sayısında bir artış var, hem de ölüm oranında bir artış var. Geçen yıldan bu yıla göre binde 2'lik bir artış var. Demek ki bu olay basında, medyada yer almasa Türkiye'nin de haberi olmayacaktı."

Yılmaz Ateş, bir gazetecinin "Gözlemlerinize göre, 'Bu hastanede ihmal yoktur' diyebilir misiniz?" şeklindeki sorusuna şu karşılığı verdi:

"Bizim bir gözetim, denetim olanağımız olmadı. Birimleri gezdik, dolaştık. Sayın Başhekim'in verdiği bilgileri doğru olarak kabul etmek durumundayız. Ama görülen şu ki ortada bir ihmal var, bir sorumsuzluk var. Bu sorumsuzluk buradaki personelden ziyade Sağlık Bakanı'na aittir, Başbakan'a aittir. AKP iktidarının sağlıksız sağlık politikalarından kaynaklanan bir durum mevcut."

Genel Başkan Yardımcısı Ateş CHP'nin konuyu yargıya taşıyıp taşımayacağına yönelik soruyu yanıtlarken de Cumhuriyet Savcılarının herhangi bir suç duyurusuna gerek olmadan harekete geçmeleri gerektiğini, ancak bunun yaşanmadığını hatırlattı.. Ateş, CHP'nin konuyu inceleyip TBMM gündemine taşıyabileceğini de söyledi.

Öte yandan CHP Grup Başkanvekili Kemal Kılıçdaroğlu, Ankara Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı ve Araştırma Hastanesinde meydana gelen bebek ölümlerinin arkasında, iktidarın kadrolaşmasının yattığını belirtti.

Kılıçdaroğlu, TBMM'de gazetecilerle yaptığı sohbet toplantısında, AKP hşkşmetinin seçimler öncesinde ısrarla "Sağlıkta ağ atladık, sağlıkta çok önemli değişimler gerçekleştirdik" dediğini, ancak bu değişikliklerin halka yansımalarının son derece dramatik olduğunu söyledi. Konuyla ilgili bugşn gazetelerde yer alan fotoğrafın insanın yşreğini burktuğunu ifade eden Kılıçdaroğlu, şöyle dedi;

"len çocuğunun cenazesi, karton bir kutu içerisinde babaya teslim ediliyor. Kendisinden de bir belge alınıyor. Böyle bir tabloyu, 21. Yşzyılın Tşrkiye'sine layık gören siyasal iktidarı açıkça kınıyorum. Hangi kişi, hangi kurum olursa olsun, bir babanın eline karton kutu içinde çocuğunun cesedi teslim edilemez, edilmemelidir. Bu hastanedeki lşmler önce inkar edilmiştir, kamuoyundan gizlenmeye çalışılmıştır. Bereket versin rgştlş toplum olmanın bir yararı var. Sendika bunları gşndeme getirmiştir. Sendika, bu hastanede yaşanan olayları, nedenlerini açıklıkla kamuoyunun bilgisine sunmuştur. Bu lşmlerin arkasında yatan temel neden AKP hşkşmetinin acımasızca kadrolaşmasıdır. Sağlık Bakanlığında liyakat, kariyer gözardı edilmiş, her iktidar döneminde sınavla alınan şef ve şef yardımcıları, Bakanın iki dudağı ile atanır hale gelmiştir."

Kemal Kılıçdaroğlu, bu kadrolaşmanın nedenlerinden birisinin de Anayasa Mahkemesi olduğunu belirterek şunları söyledi;

"Klinik şef ve şef yardımcılarının atanması dolayısıyla yerel mahkemenin verdiği kararlar, Danıştayın verdiği kararlara rağmen Hşkşmet, bile bile bir yasa daha getirmiştir. Yine klinik şef ve şef yardımcıları bir Bakanın iki dudağı arasında atanmışlardır. CHP olarak Anayasa Mahkemesine bu yasal değişikliğin yşrştmesinin durdurulması için gittik ancak Yşce Mahkeme bir karar vermedi.

Daha sonra Sağlık Bakanlığı klinik şef ve şef yardımcılarını atayacağını, kendi internet sitesinde yayınladı. Onun zerine Anayasa Mahkemesine, 19 Haziran 2006 tarihinde ek bir dilekçe verdik, 'Bir an önce karar verin bu klinik şefleri atanacak' diye. şu ana kadar Anayasa Mahkemesi lştfedip bu dosyaya bakmadı. O nedenle bugşnkş lşmlerden sorumlu tutacaksak, bu sorumlulardan birisi de Anayasa Mahkemesidir. Hiçbir Anayasa Mahkemesi yesi ve Başkanı, 'Bizim iş yşkşmşz çok yoğundu, bu nedenle bu dosyaya bakmadık' diyemez. Daha önce aynı konuda verilmiş Anayasa Mahkemesi kararları var. Bizim ikinci bir uyarı dilekemiz var, ama maalesef bunlar göz ardı edilmiştir."

4.1.15.- CHP YÖNETİCİLERİNDEN KARTAY AİLESİNE TAZİYE ZİYARETİ

Eski (SODEP) Genel Başkanı **Cezmi KARTAY**, tedavi grdřđ Haceteppe Üniversitesi Tıp Fakşltesi Hastanesi'nde hayatını kaybetti. Eski Sosyal Demokrasi Partisi (SODEP) Genel

Başkanı, Kocatepe Camisi'nde düzenlenen törenin ardından Karşıyaka Mezarlığı'nda son yolculuğuna uğurlandı.

Cumhuriyet Halk Partisi yöneticileri, yaşamını yitiren SODEP eski genel başkanlarından Cezmi Kartay'ın ailesine taziye ziyaretinde bulundu.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Önder **SAV**, Genel Saymanı Mustafa **ÖZYÜREK**, Genel Başkan Yardımcısı Yılmaz **ATEŞ** ve Genel Sekreter Yardımcısı Mesut **DEĞER**, bugün yaşamını yitiren SODEP eski genel başkanlarından Cezmi Kartay'ın ailesini ziyaret ederek başsağlığı dileklerini iletiler.

Kartay'ın cenaze töreninde Genel Başkan Baykal, Genel Sekreter Önder Sav, parti yöneticilerinden Yılmaz Ateş, Cevdet Selvi, Onur Öymen, Mustafa Özyürek, Algan Hacaloğlu, Mesut Değer, CHP Ankara il başkanı, partili belediye başkanı ve ilçe başkanları, çok sayıda partili de hazır bulundu.

1920 yılında doğan Kartay, çeşitli ilçelerde kaymakamlık yaptıktan sonra 1952-1960 yılları arasında Mülkiye Müfettişliği ve Başmüfettişliği görevlerini üstlendi. Haziran 1960'ta Malatya Valiliği'ne atanan Kartay, bu görevi sırasında dört yıl Malatya Belediye Başkanlığı'nı da yürüttü. Kartay, Tekirdağ ve Gaziantep Valiliği'nde de bulundu. SODEP'in kuruluşunda, kurucu üye olarak aktif politikaya giren Kartay, 27 Haziran-17 Aralık 1983 tarihleri arasında SODEP Genel Başkanlığı, daha sonra SODEP ile SHP Genel Başkan yardımcılıkları görevlerinde bulundu.

4.1.16.- YANGIN MAĞDURLARINA BAYKAL TESELLİSİ

Genel Başkanı Deniz Baykal Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde geçirdiği anjionun ardından THY uçağı ile Antalya'ya gitti. Baykal, burada gazetecilerin sağlık durumu ile ilgili sorularını, "Çok iyiyim" diyerek cevapladı. Deniz Baykal, daha sonra Antalya il yetkilileri ve milletvekilleri ile beraber Antalya'nın Manavgat ve Serik ilçelerine bağlı köyleri etkileyen yangının zararlarını yakından görmek amacıyla, Karataş köyünde yanan evlerin bulunduğu mahalleleri ziyaret etti ve vatandaşlara geçmiş olsun dileğinde bulundu.

Mahalleliler yoğun olarak Baykal'a evlerinin yandığı sırada orman ve itfaiye ekiplerinin gerekli müdahaleyi yapmadığını söyleyerek, söndürme çalışmalarında ihmal bulunduğunu söylediler. Baykal, vatandaşları dinledikten sonra yaptığı konuşmada, **"Burada etkili bir mücadele olmadığını yönünde yaygın şikayet var. Hiç kimseyi suçlamak istemiyorum. Ama burada yaygın bir şikayetin olduğu anlaşılıyor. Kimler sorumlu, o iş ayrı. Şimdi önemli olan buranın yeniden inşa edilmesi"** dedi. **Baykal bu konuda TBMM'de genel görüşme önergesi verildiğini** kaydetti.

Serik ve Manavgat ilçelerinde etkili olan büyük yangın, ancak 6'ncı gününde tamamen kontrol altına alınabildi. Resmi açıklamalarda 4 bin 550 hektarlık verimli ormanın kül olduğu ifade edilen bu orman yangını afeti, havadan yangınla mücadelede hala ne kadar yetersiz kaldığımızı göstermiştir. Dünyanın en güçlü hava kuvvetlerinden birine sahip olan ülkemizin, orman yangınlarına havadan etkin müdahaleyi sağlayacak uçak ve helikoptere yeterli sayıda sahip olmadığımızı bir kez daha ortaya koymuştur.

Bu durum, dünyanın en güzel ve doğa zengini bölgelerine sahip olan ülkemize hiç yakışmamaktadır. Yangınla mücadele konusunda, en çağdan ekipman, en ileri bilimsel yöntemler ve iyi eğitilmiş kadrolarla en kısa sürede yeniden örgütlenilmelidir.

Kendisini çevreyi korumanın "daniskası" olarak tanımlayan Başbakan Erdoğan, boş laf etmeye son vermeli, orman yangını ile mücadele konusundaki yetersizliklerimizi görmeye başlamalıdır.

4.1.17.- GENELKURMAY BAŞKANI ORG.YAŞAR BÜYÜKANIT GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'I CHP GENEL MERKEZİNDE ZİYARET ETTİ

30 Ağustos günü Genelkurmay Başkanlığı'nı İlker **BAŞBUĞ**'a devredecek olan Org.Yaşar **BÜYÜKANIT** CHP Genel Merkezinde Genel Başkan Deniz Baykal'a veda ziyaretinde bulundu.

4.1.18.- CHP HEYETİ DR. SADIK AHMET VEFATININ 13. YILDÖNÜMÜNDE ANMA TÖRENİNDE HAZIR BULUNDU

Genel Başkan Yardımcısı Bihlun Tamaylıgil Başkanlığındaki CHP Heyeti Gümülcine'ye gitti. 10 Milletvekilinden Oluşan CHP Heyeti Müftü **Mehmet Emin AGA**'nın Kabrini ziyaret ettikten sonra **Dr. Sadık AHMET**'in Kabri başında yapılan anma törenine katıldılar.

Gümülcine'ye giden, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Bihlun **TAMAYLIGİL** Başkanlığındaki CHP heyetinde, MYK Üyesi ve Tekirdağ Milletvekili Faik **ÖZTRAK**, Parti Meclisi Üyesi ve Tekirdağ Milletvekili Enis **TÜTÜNCÜ**, Bursa Milletvekili Kemal **DEMİREL**, Edirne Milletvekilleri Rasim **ÇAKIR** ile Bilgin **PAÇARIZ**, Kırklareli Milletvekilleri Tansel **BARIŞ** ile Turgut **DİBEK**, Balıkesir Milletvekili Ergün **AYDOĞAN** ve Antalya Milletvekili Atilla **EMEK** bulundu.

CHP heyeti saat 11.00'de İpsala Gümrük Kapısından Yunanistan'a geçiş yaptı. Saat 13.00'te İskeçe Türk Müftülüğünü, daha sonra İskeçe Türk Birliğini ziyaret eden CHP heyeti, saat 15.00'ten itibaren Müftü Mehmet Emin Aga'nın Kabrini, Gümülcine Başkonsolosluğunu, Gümülcine Müftülüğünü, Gümülcine Türk Gençler Birliğini ziyaret etti.

Saat 18.00'de Dr.Sadık Ahmet'in Kabri Başında düzenlenen Anma Törenine katılan CHP heyeti saat 20.00'de Gümülcine Eski Camiindeki Mevlid-i Şerifi dinledikten sonra gece 22.30'da Enez'e döndü.

25 Temmuz Cuma günü Enez Belediye'sini, Keşan İlçe Başkanlığını, Keşan Belediye'sini ziyaret eden CHP Milletvekilleri akşam İstanbul ve Ankara'ya döndü.

4.1.19.- İSTANBUL İL BAŞKANININ AÇIKLAMASI: "DÜZCE'NİN KANALİZASYONU MELEN ÜZERİNDEN İSTANBUL'A POMPALANIYOR"

İstanbul İl Başkanı Gürsel **TEKİN** İstanbul'un su ihtiyacının karşılanmasında ana kaynak olarak belirlenmiş olan Melen Çayı'ndan Düzce'nin kanalizasyonunun karışmakta oluşu konusunu bir basın toplantısı düzenleyerek kamuoyuna aktardı.

İSTANBUL'UN susuzluk sorununa çözüm olarak kamuoyuna tanıtılan ve 20 Ekim 2007'de kente 105 kilometre uzunluğundaki borularla getirilen Melen suyuyla ilgili tartışmalar bitmiyor. Kış aylarında günde 750 bin metreküp su alınan ancak bu miktar geçtiğimiz günlerde 250 bir

metreküpe kadar düşen Melen suyuyla ilgili dün CHP İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin bir basın toplantısı düzenleyerek açıklamalar yaptı.

Gazetecilere, Melen çayına karışan kanalizasyon ve sanayi atıklarının görüntülerini izleten CHP İstanbul İl Başkanı Tekin, "Bu suyu analiz ettirdik, kolibasili oranı 1000 çıktı, oysa tehlikeli sınır 150'dür, bu su içilemez", uyarısında bulundu.

"Sayın başbakan İstanbul il Başkanlığı yaptığı dönemde, su zamlarını protesto etmek için İSKİ'nin önüne çadır kurmuştu. O dönemki Terkos suyu fiyatla bu dönemi karşılaştırdık, o zaman su 1 dolarken, şimdi 3,5 dolara geliyor.". diyen Sn. Tekin, iktidarı İstanbul halkına saygıya ve temiz, dürüst, ucuz, sağlıklı ve güvenli hizmet vermeye çağırırdı. Bu sorumsuzluğun hesabını İstanbulluların önümüzdeki yerel seçimlerde AKP'den ve Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan soracağını vurguladı.

İstanbul'un ciddi boyutlarda su sorunuyla karşı karşıya bulunduğunu ve Büyükşehir Belediyesi'nin bir "su politikası" olmadığını iddia eden Tekin şunları söyledi: "Geçen hafta Melen Çayı'nda incelemelerde bulduk. Gördük ki Melen suyuna Düzce'nin kanalizasyonu ve sanayi atıkları karışıyor, havzada herhangi bir koruma bandı yok, bu nedenle de hayvanlar rahatça dolaşiyor. Uğurluköy'deki Melen Çayı'nın İstanbul'a pompalanmadan önce depolandığı yerden numune aldık ve Bakırköy İl Halk Sağlığı Laboratuvarı'na 'kuyu suyu' diye incelettirdik. Analiz sonucunda 1000 oranında koli basili çıktı. Normal şartlarda 200 koli basili olan yerlerde denize girmek bile tehlikeli. Analiz sonucunda İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik uyarınca içerisinde partiküller ve gözle görülen canlı organizma tespit edildiğinden suyun kullanıma uygun olmadığı belirtildi. Milyar dolarlık harcama yapılıyor, ama koruma bandı bile yok. Her su arıtılabilir, ama suyun kirlenmemesi gerekir. Kirlenmiş suyu arıtmak çok zor."

4.1.20.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ÇANAKKALE GEZİSİ (22 Ağustos 2008)

22 Ağustos 2008 Cuma günü Çanakkale'de giden Genel Başkan Deniz Baykal, kapalı spor salonunun temel atma törenine katıldı, 1065 peronlu pazar yerinin açılışını yaptı. Esenler'de 168 konutun tapusunu dağıttı ve burada halka seslendi.

4.1.21.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İZMİR GEZİSİ (22-23 Ağustos 2008)

Çanakkale'den İzmir'e hareket eden Genel Başkan Deniz Baykal, 77. İzmir Enternasyonal Fuarının açılış törenine katıldı. Geceyi İzmir'de geçiren Genel Başkan 23 Temmuz 2008 Cumartesi sabahı basın temsilcileriyle, gazetecilerle kahvaltı etti ve sorularını yanıtladı. Daha sonra Buca-Konak-Bornova ilçelerinin kırsal kesimlerinde halkı selamladı. Akşam saatlerinde ise Yeni Foça'ya geçerek belediyenin yeni hizmet binası açtı ve Foça festivaline katıldı.

4.1.22.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN AFYONKARAHİSAR GEZİSİ (24 Ağustos 2008)

24 Ağustos 2008 Pazar günü Afyonkarahisar'a hareket eden Genel Başkan Afyonkarahisar Kemerkaya kasabasında bulvarı hizmete açtıktan sonra halkla sohbet etti. Sultandağı

Yeşilçiftlik kasabasına geçerek burada halkla sohbet eden Genel Başkan Afyonkarahisar ticaret ve sanayi odası, ticaret borsası, esnaf odası, sendikalar, sivil toplum örgütleri, gazeteciler cemiyeti, gazeteciler derneği temsilcileri ile bir araya geldi.

Genel Başkan Deniz Baykal , Afyonkarahisar merkezden Şuhut'a geçti ve Şuhut 4. Kültür Ve Sanat Etkinliklerine katıldı. Parti binasının açılışını yapan Genel Başkan gece Şuhut'tan ayrıldı.

4.1.23.- GN. BŞK. DENİZ BAYKAL'IN KATILDIĞI ETKİNLİKLER

3 Temmuz 2008	Cumhuriyet Gazetesi Ankara Temsilciliği, ADD ve ATO'yu Ziyaret
3 Temmuz 2008	PM öncesi güncel gelişmelerin değerlendirilmesi
3 Temmuz 2008	ABD Büyükelçiliği'nde ABD Bağımsızlık Günü Nedeniyle Verilen Receptiona Katılım
4 Temmuz 2008	NTV - Canlı Yayın
5 Temmuz 2008	Niğde – Ulukışla'yı Ziyaret ve Show TV- Anahaber Bülteni
6 Temmuz 2008	TFF Başkanı Hasan Doğan'ın Ölümü Nedeniyle Mesaj
7 Temmuz 2008	Habertürk – Canlı Yayın (Basın Kulübü)
8 Temmuz 2008	CHP TBMM Grup Toplantısı
9 Temmuz 2008	Şehit Polisler Nedeniyle Emniyet Genel Müdürü Köksal'a Mesaj
9-10-11 Temmuz 2008	İzmir ve İlçelerine Gezi
12 Temmuz 2008	Trabzon ve Rize Gezileri
15 Temmuz 2008	CHP TBMM Grup Toplantısı
16 Temmuz 2008	MYK öncesi Heykeltraş Esra Öztay'ı Kabul
16 Temmuz 2008	CHP MYK Toplantısı
18 Temmuz 2008	Bursa'da Parti Okulu'nun Açılışında Ders
19 Temmuz 2008	KKTC'nin Kuruluşunun 25. Barış Harekatının
19 Temmuz 2008	34. Yıldönümü Nedeniyle Cumhurbaşkanı Talat'a Mesaj Erzincan'da Hacı Bektaş Veli Festivaline ve Cemevi Temel atma töreni katılım
22 Temmuz 2008	CHP TBMM Grup Toplantısı
23 Temmuz 2008	CHP MYK Toplantısı
26 Temmuz 2008	Malatya'da Arguvan Türkü Festivaline Katılım
28 Temmuz 2008	İstanbul-Güngören'de Halkla Görüşme, ve Ziyaretler
29 Temmuz 2008	CHP TBMM Grup Toplantısı
30 Temmuz 2008	CHP MYK Toplantısı
31 Temmuz 2008	Anayasa Mahkemesi'nin AKP Hakkında Verdiği Kararın

1 Ağustos 2008	Değerlendirilmesi Konya'da Çöken Yurtta Yaşamını Yitiren Çocuklarla İlgili Olarak Valiye Mesaj
2 Ağustos 2008	Şırnak'ta Koruculara Yönelik Terörist Saldırı Nedeniyle Yazılı Açıklama
3 Ağustos 2008	Antalya'da Yanan Ormanlık Alanlarda İncelemeler
10 Ağustos 2008	Osetya'da Silahlı Saldırıya Uğrayan Kanaltürk ile NTV çalışanlarına geçmiş olsun mesajı
11 Ağustos 2008	Cezmi Kartay'ın ölümü ve Erzincan'da 1'i Subay 9 Askerin şehit olması nedeniyle Mesaj
12 Ağustos 2008	Parti Yöneticileriyle Birlikte Cezmi Kartay'ın Ailesini Ziyaret
13 Ağustos 2008	Cezmi Kartay'ın Cenaze Törenine Katılım
14 Ağustos 2008	Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'ın Veda Ziyareti
16 Ağustos 2008	Pekin Olimpiyatlarında Gümüş Madalya Kazanan Elvan Abeylegesse'yi Kutlama
18 Ağustos 2008	"AKP Yolsuzluğun da Odağı" Başlıklı Yazılı Açıklama Yaptı
19 Ağustos 2008	Parti Programı üzerinde Özel Toplantı
20 Ağustos 2008	CHP MYK Toplantısı
22 Ağustos 2008	Çanakkale Gezisi
22 Ağustos 2008	77. İzmir Enternasyonal Fuarının açılış törenine katılım
23 Ağustos 2008	İzmir- Foça Festivaline katılım
24 Ağustos 2008	Afyonkarahisar Gezisi
26 Ağustos 2008	Jandarma Genel Komutanlığı görevini devralan Orgeneral Atilla Işık'a kutlama mesajı
27 Ağustos 2008	Kara Kuvvetleri Komutanlığı görevini devralan Orgeneral Işık Koşaner'e kutlama mesajı
28 Ağustos 2008	Genelkurmay Karargahında yapılan Genelkurmay Başkanlığı devir teslim törenine katılım
30 Ağustos 2008	Zafer Bayramı nedeniyle Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'un kutlamaları kabul töreni ve Genelkurmay Başkanlığı'nın Zafer Bayramı receptionuna katılım
31 Ağustos 2008	CHP PM Toplantısı
31 Ağustos 2008	İstanbul-Üsküdar Dünya Barış Günü Şöleni

4.2.- DİĞER FAALİYETLER

4.2.1.- GENÇLİK KOLLARI ÇALIŞMALARI

02.07.2008 tarihinde CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Fatih PALA, Gençlik Kolları Genel Saymanı Bahattin TEMİZER, MYK üyeleri Mehmet YURTSEVEN ve Ali Mert TAŞCIER 2 Temmuz'da Sivas Katliamı'nda hayatını kaybedenleri anmak için Sivas'ta Madımak Otelinde gerçekleştirilen törene katıldılar.

08.07.2008 tarihinde Kocaeli İl Gençlik Kolları Ankara'ya gelerek bir dizi ziyaretlerde bulunarak çalışma raporlarını sundular ve yeni dönem çalışma sürecini değerlendirdiler. CHP Genel Merkezi'ne gelerek Gençlik Kolları Genel Başkanı Fatih PALA'yı ziyaret eden heyet, daha sonra Genel Sekreterimiz Önder SAV ile bir araya geldiler. Genel Merkez'den TBMM'ye hareket eden heyet CHP Grup Toplantısı'na katıldılar. Grup toplantısının ardından Genel Başkanımız Deniz BAYKAL'ı TBMM'deki makam odasında ziyaret eden heyet, önümüzdeki süreçle ilgili değerlendirmelerde bulundular. Daha sonra Urfa Tarım Kurultayı'nda talihsiz bir kaza sonucu hayatını kaybeden Gençlik Kolları Genel Sekreteri Ersin ÇILDIR'ın ailesini ziyaret eden heyet üzüntülerini iletip, taziyelerini sundular.

15.07.2008 tarihinde Ankara'ya gelen Çorum İl Gençlik Kolları TBMM'deki grup toplantısına katılarak Genel Başkanımız Deniz BAYKAL'ın haftalık grup konuşmasını dinlediler. Ardından CHP Genel Merkezi'ne gelen heyet Gençlik Kolu MYK üyeleriyle bir araya geldi. Ardından Genel Sekreterimiz Önder SAV'ı ziyaret eden gençlik kolu yöneticileri, faaliyetlerini aktardılar. Gençlik kolu yöneticileri daha sonra Genel Başkanımız Deniz BAYKAL'ı ziyaret ederek çalışmalarını aktardılar.

26.07.2008 tarihinde İzmir İl Gençlik Kolları'nın seçim çalışmalarına başlama toplantısı Gençlik Kolları Genel Başkanı Fatih PALA başkanlığında gerçekleştirildi. Yoğun bir katılım oranı ile gerçekleşen toplantıda seçime dönük çalışma modelleri tartışıldı. Gençlik Kolları Genel Başkanı Fatih PALA ve Gençlik Kolları İzmir İl Başkanı Berk ULUSAL seçime dair beklentilerini ve belirlenen çalışma yöntemlerini katılımcılara aktardılar. Daha sonra İlçe Gençlik Kolları Başkanları ve Yöneticileri konu hakkında görüş ve önerilerini sundular.

01-10.08.2008 tarihleri arasında Gençlik Kolları Genel Başkan Yardımcısı Özgür CÖMERT İstanbul'da ilçe gezilerine katılmıştır.

02.08.2008 tarihinde yapılan Gençlik Kolları MYK toplantısında Ersin ÇILDIR'ın vefatı üzerine boşalan Gençlik Kolları Genel Sekreterliği'ne yapılan gizli oylama sonucu Ali Mert TAŞCIER getirilmiştir. Boş olan MYK üyeliğine ise Makbule CENGİZ atanmıştır.

11.08.2008 Tarihinde Ankara İl Gençlik Kolları Abdullah Gül'ün yaptığı rektör atamalarına tepki olarak bir basın açıklaması düzenledi. Ankara Gençlik Kolları İl Başkanı Mert ÜNLÜ'nün basın açıklamasını yapmasının ardından partili gençler tarafından bildiri dağıtıldı. Ankaralıların büyük ilgi gösterdiği etkinliğe Gençlik Kolları Genel Sekreteri Ali Mert TAŞCIER ve Gençlik Kolları MYK Üyesi Makbule CENGİZ de katıldı.

12.08.2008 tarihinde Gençlik Kolları Genel Başkan Yardımcısı M. Ümit KÜÇÜKKAYA Sakarya İl Gençlik Kolları Başkanlığı'nı ziyaret etmiştir.

15.08.2008 tarihinde MYK üyesi Emre ÇAKIR Kırıkkale İl Gençlik Kolları'nı ziyaret etmiştir.

15.08.2008 tarihinde MYK üyeleri Hasan GENCER ve Utku YILMAZ Burdur İl gençlik kollarını oluşturmak üzere Burdur İl Gençlik Kolları'nda çalışmalarda bulunmuştur.

16.08.2008 tarihinde MYK üyeleri Hasan GENCER ve Utku YILMAZ Isparta İl Gençlik Kolları'nı ziyaret etmiştir.

22.08.2008 tarihinde, Gençlik Kolları Genel Başkan Yardımcısı Özgür CÖMERT Yalova İl Gençlik Kolları Başkanlığı'nı ziyaret etmiştir.

23.08.2008 tarihinde MYK üyesi Emre ÇAKIR Zonguldak İl Gençlik Kolları'nı ziyaret etmiştir.

23.08.2008 tarihinde Siyaset Bilimci Gürbüz EVREN, parti örgütlenmesi ve seçmenle iletişim üzerine eğitim semineri vermiştir.

25.08.2008 tarihinde Gençlik Kolları Genel Başkan Yardımcısı Özgür CÖMERT, Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli İl Gençlik Kolları Başkanlığı'nı ziyaret etmiştir.

03.05.2008 - 02.08.2008 TARİHLERİ ARASINDA OLUŞTURULAN İL GENÇLİK KOLLARI:

Uşak-Asım Ersoy ÖZEN; **Bayburt**-Murat KONCA; **Hatay**-Yusuf YASİNOĞLU; **Kayseri**-Mustafa Devrim DEMİRTAŞ; **Kütahya**-Yercan GÜLSEVEN; **İzmir**-Berk ULUSAL; **Elazığ**-Bahri Yıldırım GÜNDÜZ; **Samsun**-Cihan KOL; **Trabzon**-Ömer ÇOBAN; **Nevşehir**-Özgür ÜLKÜ; **Artvin**-Cüneyt ÖZTÜRK; **Eskişehir**-Ali KARATAŞ; **Manisa**-Gündüz KOYUNCU; **Sinop**-İ.Kerem ONUR; **Kırşehir**-Murat YAVUZ; **Karabük**-Avni ORDU; **Kastamonu**-Yılmaz TURHAL; **Bitlis**-Çağlar TERZİ; **Amasya**-Çağrı DOĞAN; **Yozgat**-Durdu IŞIK; **Denizli**-Derya SUBAŞI; **Rize**-Önder SARI; **Gümüşhane**-İbrahim BAYRAM; **Ankara**-Mert ÜNLÜ; **Kahramanmaraş**-Umut Eyüp KARACA; **Kırıkkale**-İlker ALPTEKİN; **Ordu**-Candan ŞAHİN; **Bursa**-Devrim Taylan ÖZEN

KOMİSYONLAR

DERGİ KOMİSYONU

Merkez Yönetim Kurulu üyelerimizin sorumluluğunda yürütülen komisyonda farklı dallarda birçok üniversite öğrencisi yer almaktadır.

Genç Söylev Dergimizin ilk sayısı Aralık 2007'de çıkmış 10.000 adet basılmıştır. Dergimizin ikinci sayısı Şubat 2008'de çıkmış ve 15.000 adet, üçüncü sayısı Nisan 2008'de çıkmış ve 15.000 adet, dördüncü sayısı Haziran 2008'de çıkmış ve 15.000 adet, beşinci sayısı ise Ağustos 2008'de çıkmış ve 20.000 adet basılmıştır.

Dergimiz nüfuslarına oranlanarak tüm İl Gençlik Kolları Başkanlıklarımıza örgütümüze ve halkımıza dağıtılmak üzere gönderilmiştir. Genç Söylev Dergisi aynı zamanda üniversitelere ve öğretim üyelerine, Sivil Toplum Örgütleri'ne, siyasi partilere, basın mensuplarına ve köşe yazarlarına kargo yolu ile ulaştırılmıştır.

İLETİŞİM VE DOKÜMANTASYON KOMİSYONU

Merkez Yönetim Kurulu üyelerimize sorumluluğu verilen İletişim ve Dokümantasyon Komisyonu illerine, cinsiyetlerine, meslek guruplarına ve ilgi alanlarına göre tasnif edilmiş 14 Milyon e-posta adresine sürekli olarak e-posta gönderilmektedir. Genel Başkanımızın ve

Partimizin çalışmaları ve görüşleri bu e-postalar aracılığıyla sürekli olarak gönderilmektedir. Komisyonumuzun tüm çalışma ve eylem belgeleri bir arşiv haline getirilmektedir.

DIŞ İLİŞKİLER KOMİSYONU

Merkez Yönetim Kurulu üyelerimize sorumluluğu verilen Dış İlişkiler Komisyonumuz, 'Ecosy' ve 'lusy' ile ilişkilerimizi devam ettirmektedir. lusy üyeliği noktasında lusy Genel Sekreterliği'nce istenen hazırlıklar gerçekleştirilmektedir.

EĞİTİM KOMİSYONU

Merkez Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşlarımıza sorumluluğu verilen Eğitim Komisyonumuz İstanbul İl Gençlik Kolları ile birlikte Eğitim Programı'nı hazırlamıştır. İlk dersini Sayın Genel Başkanımızın verdiği eğitim programı ciddiyle devam ettirilmektedir.

İlk dersin görüntüleri Genel Merkezimizde 4.000 adet basılmış ve tüm İl Gençlik Kollarına gönderilmiştir.

04.06.2008 tarihinde yoksullukla mücadele ile ilgili 5.000 adet bildiri dağıtılmıştır.

02.07.2008 tarihinde Seyranbağları Huzurevi komisyon üyelerimizden oluşturulan bir heyetle ziyaret edilmiştir.

Eğitim komisyonu olarak Halk Üniversitesi'ni 25.10.2008 tarihinde başlatmak için akademisyenlerle görüşmekte olup Halk Üniversitesi çalışmaları devam etmektedir.

Üniversite yerleştirme sonuçlarına yönelik çalışmalarımız devam etmekte ve üniversiteyi kazanan arkadaşlarımıza CHP Gençlik Kolları olarak gereken yardımları İl Gençlik Kollarımız aracılığıyla yapmaktayız.

BÜLTEN KOMİSYONU

Merkez Yönetim Kurulu Üyemiz, İl Gençlik Kollarımızın faaliyetlerinin yer aldığı periyodik bir bülten hazırlıklarına başlamıştır.

Bu amaçla üniversiteden partimizde çalışmak için gelen arkadaşlarımızdan bir komisyon oluşturma çalışmaları devam etmektedir.

4.2.2.- HALK GAZETESİ

CHP adına sahipliğini Genel Sayman ve İstanbul Milletvekili Mustafa **ÖZYÜREK**, Yayın Kurulu Üyeliğini CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Yılmaz **ATEŞ**, BYKP

Başkanı ve Ankara Milletvekili Nesrin **BAYTOK** ve 22. Dönem Antalya Milletvekili Feridun **BALOĞLU**, Sorumlu Yazı İşleri Müdürlüğünü de Turan **ÖZKAN**'ın üstlenmiş olduğu **HALK GAZETESİ**, 15 Mayıs 2005'ten bu yana, yeni düzeni içinde 15 günde bir çıkmakta ve her sayısı 125 bin adet basılmaktadır. Gazete, İl, İlçe, Belde, Belediye Başkanlıkları ile Medya Kuruluşları, Sivil Toplum Örgütleri ve Sendikalara gönderilmektedir.

▪ **HALK GAZETESİ**'nin;

- ✓ **105. Sayısında, “CHP Tarım ve Çiftçi Kurultayında halk konuştu” ve “Anayasa Mahkemesi, üniversitelere türbanla girilmesini öngören değişikliği iptal etti”** haberleri manşet oldu.
- ✓ **106 - 107. Sayı, “CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'dan Başbakan Erdoğan'a: “Kirli ellerle temiz eller operasyonu yapılamaz”** manşetiyle çıktı.
- ✓ **108 - 109. Sayıda, “AKP'li Dişli'den 1 milyon dolara iş takipçiliği: AKP Yolsuzluk odağı”** haberi manşeteydi.

4.2.3.- CHP TBMM GRUBUNUN ANAYASA MAHKEMESİ'NE AÇMIŞ OLDUĞU İPTAL DAVALARI (23. Dönem)

Sıra No	Kanun No ve Kabul Tarihi	Kanunun Adı	Başvuru Tarihi	Sonucu
1	5766 04.06.20 08	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.07.2008	
2	5767 11.06.20 08	Türkiye Radyo ve Televizyon kanunu İle Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.07.2008	
3	5786 10.07.20 08	Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	07.08.2008	
4	5782 03.07.20 08	Tapu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	07.08.2008	

4.3.- SEÇİM ÇALIŞMALARI

4.3.1.- YEREL SEÇİMLERE HAZIRLIK NEDENİYLE GENEL BAŞKAN YARDIMCILARININ BAŞKANLIĞINDA 4 KOMİSYON KURULDU

Adayları erken açıklayacağız: Yerel seçimler sadece belediye başkanlarının seçilmesi ile sınırlı olmayacak. AKP'nin yaptıklarını, verdiği zararları anlatma ortamı da oluşturacak. Biz, adaylarımızı olabildiğince erken açıklayacağız. Bir tarih veremem ama adayları netleştirdikçe kamuoyu ile paylaşacağız. Parti yönetimindeki tüm arkadaşlar bu konuda görüş birliği içinde. Adayımız, bölgenin yerel şartlarına uygun olmalı, genel kabul görmeli. Temel kriterimiz bu olacak.

Genel Başkan Deniz **BAYKAL** Başkanlığı'nda yerel seçimlere hazırlık çalışmalarını değerlendiren CHP MYK Genel Başkan Yardımcılarının başkanlığında 4 komisyon kurdu. MYK, yeniden yapılanmanın gereği olarak illerdeki çalışmalara fiilen katılacak MYK üyelerini de belirledi. Her MYK üyesi 4 il'deki çalışmalardan sorumlu olacak.

Genel Sekreter Önder Sav MYK'da alınan kararları ve yerel yönetim seçimleriyle ilgili değerlendirmeleri bir genelgeyle il ve ilçe başkanlıklarına ilettiler. Genel Sekreter Sav imzalı genelgeye göre,

Yerel Yönetim Seçimleri Komisyonu: Bihlun **TAMAYLIGİL** Başkanlığındaki Yerel Yönetim Seçimleri Komisyonu'nda MYK üyeleri M. Rıza **YALÇINKAYA**, Fevzi **TOPUZ** ve Suat **BİNİCİ**,

Siyaset ve Propaganda Komisyonu: Yılmaz **ATEŞ** Başkanlığındaki Siyaset ve Propaganda Komisyonu'nda Genel Sekreter Yardımcıları Algan **HACALOĞLU** ve Mehmet **SEVİGEN** ile, MYK Üyeleri Nur **SERTER** ve Erdoğan **TOPRAK**,

Sivil Toplum Örgütleri İle İlişkiler Komisyonu: Cevdet **SELVİ** Başkanlığı'ndaki Sivil Toplum Örgütleri İle İlişkiler Komisyonu'nda Genel Sekreter Yardımcıları Mehmet Ali **ÖZPOLAT** ve Mesut **DEĞER** ile, MYK üyeleri Mehmet Ali **SUSAM** ve Savcı **SAYAN**,

Dış İlişkiler ve Ekonominin Yerel Yönetimlere Etkisi Komisyonu: Onur **ÖYMEN**'in başkanlığındaki Dış İlişkiler ve Ekonominin Yerel Yönetimlere Etkisi Komisyonu'nda da, MYK üyeleri Faik **ÖZTRAK**, Ahmet Sırrı **ÖZBEK** ve Ali **KILIÇ** yer aldı.

Genel Sekreter Önder **SAV** imzasıyla, görevlendirilen MYK üyeleriyle il ve ilçe başkanlıklarına gönderilen genelgede ise şu görüşlere de yer verildi;

“Ülkemiz, cumhuriyetimiz, demokrasimiz ve partimiz, fevkalade önemli sorunların yaşandığı bir döneme girmiştir. Demokrasinin, Demokratik-Laik Cumhuriyetin, Atatürk devrimlerinin, ülkemizin bütünlüğünün, iç barışının, geniş halk kesimlerinin insanca yaşayabilmesinin önündeki engel AKP iktidarındır. Böyle bir dönemde CHP'nin daha da güçlenmesi kaçınılmaz hale gelmiştir ve bu hem tarihi bir sorumluluk, hem de tarihi bir zorunluluktur.

Demokrasiyi kazaya uğratmadan halkımızla birlikte ülkemizi AKP iktidarından kurtarmak her Cumhuriyet Halk Partisinin ve vatandaşlarımızın öncelikli görevidir. Burada önderlik, CHP'lilere ve örgütlerimize düşmektedir.

Bu gerçek göz önünde tutularak Merkez Yönetim Kurulu toplantısında, partimizin etkili, sistemli, sonuç alıcı çalışmaları hızlandırması kararlaştırılmıştır.

Bu amaçla, Ankara, İstanbul ve İzmir için farklı bir çalışma yürütüleceğinden, bu illerimiz dışında kalan 78 ilimizde, 18 Merkez Yönetim Kurulu üyemiz görevlendirilmiştir. Genel Sekreter ve Genel Sayman bu görevlendirmeler dışında tutulmuştur.

Yerel yönetim seçimleriyle ilgili çalışmalara Parti Meclisi üyelerimiz, Milletvekillerimiz ve uzmanlarda katılacaklardır.”

4.3.2.- MYK ÜYELERİ ÖRGÜTÜN ÇALIŞMALARINI YÖNLENDİRME VE KATKI SAĞLAMA İLE GÖREVLENDİRİLDİ.

İl, ilçe kongreleri tamamlanarak 32. Olağan kurultayımız gerçekleşmiştir. Ülkemiz, cumhuriyetimiz, demokrasimiz ve partimiz, fevkalade önemli sorunların yaşandığı bir döneme girmiştir. Böyle bir dönemde demokratik, laik Cumhuriyet, Atatürk devrimleri, bölge barışı, Türkiye'nin bütünlüğü ve geniş halk kesimlerinin insanca yaşaması için CHP'nin daha da güçlenmesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu gerçek göz önünde tutularak 13 Ağustos 2008 tarihli Merkez Yönetim Kurulu toplantısında, partimizin etkili, sistemli, sonuç alıcı çalışmaları hızlandırması kararlaştırılmıştır. Bu amaçla 78 ilimizde, 18 Merkez Yönetim Kurulu üyemiz (Genel Sekreter ve Genel Sayman hariç) görevlendirilmiştir. Görevlendirme listesi ekte gönderilmektedir. Ankara, İstanbul ve İzmir illeri için farklı bir çalışma yürütüleceğinden bu illerde görevlendirme yapılmamıştır.

Demokrasinin, Demokratik-Laik Cumhuriyetin, Atatürk devrimlerinin Türkiye'nin bütünlüğünün, iç barışının, bölge barışının, geniş halk kesimlerinin insanca yaşayabilmelerinin önünde bugünkü AKP iktidarı büyük bir engel oluşturmaktadır. Demokrasiyi kazaya uğratmadan demokratik yöntemlerle halkımızla birlikte ülkeyi bu iktidardan kurtarmak her Cumhuriyet Halk Partilinin ve vatandaşlarımızın öncelikli görevidir. Burada önderlik, CHP'lere ve örgütlerimize düşmektedir. 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak olan yerel yönetim seçimleri için önümüzdeki süreçte çalışmalarımız, düzenli-sürekli ve örgütlü bir şekilde sürdürülecektir.

MYK üyelerinin görevlendirildikleri iller aşağıda, görevlendirme ile ilgili Genel Sekreterlik Genelgesi **EK**'te verilmiştir.

	SORUMLU OLAN MYK ÜYELERİ	GÖREVLİ OLDUKLARI İLLER
1	YILMAZ ATEŞ Genel Başkan Yardımcısı	ANTALYA-BURDUR KARS-ARDAHAN-İĞDIR

2	CEVDET SELVİ GENEL BAŞKAN YARDIMCISI	KIRIKKALE-KIRŞEHİR AKSARAY-DİYARBAKIR
3	ONUR ÖYMEN Genel Başkan Yardımcısı	KAYSERİ-NİĞDE GÜMÜŞHANE-BAYBURT
4	BİHLUN TAMAYLIGİL Genel Başkan Yardımcısı	KÜTAHYA-UŞAK-DENİZLİ BİLECİK-K.MARAŞ
5	MESUT DEĞER Genel Sekreter Yardımcısı	MALATYA-ADİYAMAN G.ANTEP-KİLİS
6	ALGAN HACALOĞLU Genel Sekreter Yardımcısı	AYDIN-MANİSA-MUĞLA AĞRI-VAN
7	M.ALİ ÖZPOLAT Genel Sekreter Yardımcısı	YALOVA-SAKARYA-KOCAELİ MUŞ-BİNGÖL
8	MEHMET SEVİGEN Genel Sekreter Yardımcısı	ESKİŞEHİR-AFYONKARAHİSAR ISPARTA-MARDİN
9	SUAT BİNİCİ MYK Üyesi	BOLU-DÜZCE-ZONGULDAK ERZURUM-ERZİNCAN
10	ALİ KILIÇ MYK ÜYESİ	SİNOP-SAMSUN TUNCELİ-ELAZIĞ
11	A.SIRRI ÖZBEK MYK Üyesi	BARTIN-KARABÜK OSMANİYE-HATAY
12	FAİK ÖZTRAK MYK Üyesi	KONYA-KARAMAN ARTVİN-RİZE
13	SAVCI SAYAN MYK Üyesi	KIRKLARELİ-EDİRNE-TEKİRDAĞ ŞIRNAK- HAKKARİ
14	FATMA NUR SERTER MYK Üyesi	ORDU-GİRESUN BİTLİS-SİİRT
15	M.ALİ SUSAM MYK Üyesi	ÇANKIRI-KASTAMONU MERSİN-ADANA
16	ERDOĞAN TOPRAK MYK Üyesi	ÇORUM-YOZGAT-NEVŞEHİR TRABZON
17	FEVZİ TOPUZ MYK Üyesi	BALIKESİR-ÇANAKKALE BURSA-BATMAN
18	RIZA YALÇINKAYA MYK Üyesi	AMASYA-TOKAT-SİVAS Ş.URFA

4.3.3.- YENİ OLUŞTURULAN İLÇELER

Bilindiği gibi büyükşehir belediyesi sınırları içinde ilçe kurulması ve bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında 06 Mart 2008 tarih ve 5747 kanun no ile kabul edilen kanun gereğince aşağıda isimleri verilen toplam **43** yeni ilçe kurulması kararlaştırılmıştır.

İlgili yasa ile **Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Kocaeli, Mersin, Sakarya, Samsun** illerindeki Merkez ilçeleri ile İstanbul **Eminönü** ilçesi **Fatih** ilçesine bağlanarak kaldırılmış, Erzurum Ilıca ilçesinin adı ise **Aziziye** olarak değiştirilmiştir.

Yeni oluşturulan ilçelerle ilgili ilçe teşkilatlarının kurulmasına yönelik çalışmalar hızla sürdürülmektedir. Önümüzdeki iki hafta içinde tüm yeni ilçelerde ilçe yönetim kurullarının oluşturulması planlanmaktadır.

S.NO	İLİ	İLÇESİ
1	ADANA	ÇUKUROVA
2	ADANA	SARIÇAM
3	ANKARA	PURSAKLAR
4	ANTALYA	AKSU
5	ANTALYA	DÖŞEMEALTI
6	ANTALYA	KEPEZ
7	ANTALYA	KONYAALTI
8	ANTALYA	MURATPAŞA
9	DİYARBAKIR	BAĞLAR
10	DİYARBAKIR	KAYAPINAR
11	DİYARBAKIR	SUR
12	DİYARBAKIR	YENİŞEHİR
13	ERZURUM	PALANDÖKEN
14	ERZURUM	YAKUTİYE
15	ESKİŞEHİR	ODUNPAZARI
16	ESKİŞEHİR	TEPEBAŞI
17	İSTANBUL	ARNAVUTKÖY
18	İSTANBUL	ATAŞEHİR
19	İSTANBUL	BAŞAKŞEHİR
20	İSTANBUL	BEYLİKDÜZÜ
21	İSTANBUL	ÇEKMEKÖY
22	İSTANBUL	ESENYURT

S.NO	İLİ	İLÇESİ
23	İSTANBUL	SANCAKTEPE
24	İSTANBUL	SULTANGAZİ
25	İZMİR	BAYRAKLI
26	İZMİR	KARABAĞLAR
27	KOCAELİ	BAŞISKELE
28	KOCAELİ	ÇAYIROVA
29	KOCAELİ	DARICA
30	KOCAELİ	DİLOVASI
31	KOCAELİ	İZMİT
32	KOCAELİ	KARTEPE
33	MERSİN	AKDENİZ
34	MERSİN	MEZİTLİ
35	MERSİN	TOROSLAR
36	MERSİN	YENİŞEHİR
37	SAKARYA	ADAPAZARI
38	SAKARYA	ARIFIYE
39	SAKARYA	ERENLER
40	SAKARYA	SERDİVAN
41	SAMSUN	ATAKUM
42	SAMSUN	CANIK
43	SAMSUN	İLKADIM

4.3.4.- TÜRKİYE GENELİNDE BELDE BELEDİYELERİNİN DURUMU

Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde ilçe kurulması ve bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında 06 Mart 2008 tarih ve 5747 kanun no ile kabul edilen kanun gereğince Büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan ilk kademe belediyelerinden;

- ✓ Türkiye genelinde ilgili yasa çıkmadan önceki belde sayısı : **2294**'dür.
- ✓ Tüzel kişilikleri kaldırılarak köy veya mahalle statüsüne çevrilen belde sayısı: **1098**'dir.
- ✓ İlçe statüsüne çevrilen aşağıda isimleri verilen belde sayısı: **32**'dir.

Belde statüsünü koruyan ekte bağlı olduğu il ve ilçelere göre düzenlenen toplam **1164** belde mevcuttur.

Ancak, bu konu ile ilgili CHP'nin Anayasa mahkemesine kanunun iptal edilmesi yönündeki isteği henüz karara bağlanmamıştır.

STATÜLERİ BELDEDEN İLÇEYE ÇEVİRİLENLER LİSTESİ

	İL	İLÇE	BELDE İKEN BAĞLI OLDUĞU İLÇE
1	ANKARA	PURSAKLAR	KEÇİÖREN
2	ANTALYA	DÖŞEMEALTI	ANTALYA MERKEZ
3	ANTALYA	MURATPAŞA	ANTALYA MERKEZ
4	ANTALYA	KONYAALTI	ANTALYA MERKEZ
5	ANTALYA	KEPEZ	ANTALYA MERKEZ
6	ANTALYA	AKSU	ANTALYA MERKEZ
7	DİYARBAKIR	KAYAPINAR	DİYARBAKIR MERKEZ
8	DİYARBAKIR	YENİŞEHİR	DİYARBAKIR MERKEZ
9	DİYARBAKIR	SUR	DİYARBAKIR MERKEZ
10	DİYARBAKIR	BAĞLAR	DİYARBAKIR MERKEZ
11	ERZURUM	PALANDÖKEN	ERZURUM MERKEZ
12	ERZURUM	YAKUTİYE	ERZURUM MERKEZ
13	ESKİŞEHİR	TEPEBAŞI	ERZURUM MERKEZ
14	ESKİŞEHİR	ODUNPAZARI	ESKİŞEHİR MERKEZ
15	İSTANBUL	BEYLİKDÜZÜ	BÜYÜKÇEKMECE
16	İSTANBUL	ESENYURT	BÜYÜKÇEKMECE
17	İSTANBUL	ARNAVUTKÖY	GAZİOSMANPAŞA
18	İSTANBUL	ÇEKMEKÖY	ÜMRANİYE
19	KOCAELİ	ÇAYIROVA	GEBZE
20	KOCAELİ	DARICA	GEBZE
21	KOCAELİ	DİLOVASI	GEBZE
22	MERSİN	AKDENİZ	MERSİN MERKEZ
23	MERSİN	MEZİTLİ	MERSİN MERKEZ
24	MERSİN	TOROSLAR	MERSİN MERKEZ
25	MERSİN	YENİŞEHİR	MERSİN MERKEZ
26	SAKARYA	ADAPAZARI	SAKARYA MERKEZ
27	SAKARYA	SERDİVAN	SAKARYA MERKEZ
28	SAKARYA	ARİFİYE	SAKARYA MERKEZ
29	SAKARYA	ERENLER	SAKARYA MERKEZ
30	SAMSUN	İLKADIM	SAMSUN MERKEZ
31	SAMSUN	CANIK	SAMSUN MERKEZ
32	SAMSUN	ATAKUM	SAMSUN MERKEZ

Son günlerde diğer partilerden (DSP,ANAP, DP, MHP) aday olarak belediye başkanı seçilmiş çok sayıda başkan partilerinden istifa ederek CHP'ye girme dileklerini türlü şekillerde ortaya koymaktadırlar.

Bu kapsamda isimleri aşağıda belirtilmiş olan mevcut belediye başkanları partilerinden istifa ederek partimize katılmışlardır.

SON DÖNEMDE PARTİMİZE KATILAN BELEDİYE BAŞKANLARI VE BELEDİYE MECLİS ÜYELERİ

İL	İLÇE	BELDE	BELEDİYE BŞK.	BELEDİYE MEC. ÜYESİ
İSTANBUL	SİLİVRİ	KAMILOBA	RIDVAN Y. BİLGE	

İSTANBUL	SİLİVRİ	KAMILOBA		ALİ KARADUMAN
İSTANBUL	SİLİVRİ	KAMILOBA		NECDET SAVAŞ
İSTANBUL	SİLİVRİ	KAMILOBA		SELAHATTİN KOCAMAN
İSTANBUL	SİLİVRİ	KAMILOBA		BÜLENT ÇOBAN
İSTANBUL	SİLİVRİ	KAMILOBA		EŞREF BAĞIRAN
ORDU	MESUDIYE	YEŞİLCE	YEKTA AYDIN	
ORDU	MESUDIYE	YEŞİLCE		RAFET ÖCAL
ORDU	MESUDIYE	YEŞİLCE		TEVFİK BENLİ
ORDU	MESUDIYE	YEŞİLCE		YAVUZ ÜNAL
ORDU	MESUDIYE	YEŞİLCE		VEYSEL AKSOY
ORDU	MESUDIYE	YEŞİLCE		RAHMİ ARICAN
ORDU	MESUDIYE	YEŞİLCE		SALİM ŞENER
ORDU	MESUDIYE	YEŞİLCE		ALİ BAKACAK
TOKAT	TURHAL	ÇAYLI	SEFER ÇAKIN	
TOKAT	TURHAL	ÇAYLI		SALMAN BAYLAN
TOKAT	TURHAL	ÇAYLI		RIZA AĞAR
TOKAT	TURHAL	ÇAYLI		AZİZ AYLAR
TOKAT	TURHAL	ÇAYLI		YAVUZ YALÇINKAYA
TOKAT	TURHAL	ÇAYLI		DUR SUN KOÇ
TOKAT	TURHAL	ÇAYLI		DURAN ARI
TOKAT	MERKEZ	YAĞMURLU	ALİ H. BİNGÖL	
TOKAT	MERKEZ	YAĞMURLU		MEHMET MERAL
TOKAT	MERKEZ	YAĞMURLU		SADIK YIKAR
TOKAT	MERKEZ	YAĞMURLU		VELİ BAYGIN
TOKAT	MERKEZ	YAĞMURLU		GÜLAHMET AYGEN
TOKAT	MERKEZ	YAĞMURLU		MUHARREM ÇELİKEL
TOKAT	MERKEZ	YAĞMURLU		HASAN DOĞAN
YOZGAT	SORGUN	BAHADIN	ŞİMŞEK TÜRKEN	
YOZGAT	SORGUN	BAHADIN		HAYDAR TURAN
YOZGAT	SORGUN	BAHADIN		ESNET ERTUNÇ
YOZGAT	AYDINCIK			OSMAN TEKÇAM
TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	MÜREFTE	ABDULLAH PERÇİN	
TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	MÜREFTE		HASAN ADALI
TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	MÜREFTE		MUSTAFA TUNA
TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	MÜREFTE		REMZİ ZÜMBÜL
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK	KADİR BAYRAM ÜNAL	
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK		HÜSEYİN SOMUNCU
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK		HÜSEYİN PEMBEGÜL
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK		HİLMİ YAMAN
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK		SELİM SÖZER
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK		FEVZİ KAYA
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK		GÖKSEL SAYGI
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK		ÜLFETTİN NALBANT
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK		MEHMET SEÇKİN
KIRKLARELİ	LÜLEBURGAZ		EMİN HALEBAK	

4.4.- ÖRGÜT VE ÜYELİK KONULARINDA GELİŞMELER

4.4.1.- 03 TEMMUZ 2008 TARİHİNDEN SONRA ÖRGÜTTE MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER

- 1- 03/07/08 tarihinde sağlık nedenleriyle istifa ile boşalan **KIRKLARELİ** İl Başkanlığına, İl Yönetim Kurulu 05/07/2008 tarihinde kendi içinde yaptığı gizli oylama ile Recep ZENGİN'i oy birliği ile İl Başkanı olarak seçmiştir.
- 2- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan BURSA-**GÜRSU** İlçe Yönetim Kurulu'nun Aytekin ÖZKAN Başkanlığı'nda atanmasının uygunluğuna MYK'nın 16 Temmuz 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 3- İstifa nedeniyle boşalan ELAZIĞ-**AĞIN** İlçe Başkanlığı görevine, İl Yönetim Kurulu'nun 19 Temmuz 2008 tarihli toplantısında Mehmet SERTTAŞ seçildi.
- 4- Boş bulunan SAKARYA-**FERİZLİ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mustafa ONUŞ Başkanlığı'nda atanmasının uygunluğuna MYK'nın 23 Temmuz 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 5- Boş bulunan BALIKESİR-**MERKEZ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mustafa Ömür BOYUER Başkanlığı'nda atanmasının uygunluğuna MYK'nın 23 Temmuz 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 6- Boş bulunan **SAMSUN İl Başkanlığı** görevini yürütmek üzere Vedat YILMAZ'ın atanmasına ve İl Yönetim Kurulu'nun oluşturulması çalışmalarına başlanmasına MYK'nın 23 Temmuz 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 7- 27 Temmuz 2008 Pazar günü yapılan **ÇANAKKALE İl** Kongresinde Serdar SOYDAN İl Başkanlığı görevine seçilmiştir.
- 8- Üst üste üç defa toplanamaması nedeniyle düşmüş ve boşalmış bulunan KAYSERİ-**DEVELİ** İlçe Yönetim Kurulu'nun yeniden oluşturulması için İl Yönetim Kurulu'nun görevlendirilmesine MYK'nın 30 Temmuz 2008 tarihli toplantısında karar verildi. Develi'de halen İlçe yönetimi boş bulunmaktadır.
- 9- Boş bulunan MUŞ-**MALAZGİRT** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mehmet TAN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 30 Temmuz 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 10-Yeniden oluşturulan **SAMSUN İl** Yönetim Kurulu üyelerinin atanmasına MYK'nın 30 Temmuz 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 11-DİYARBAKIR-**BİSMİL** İlçe Başkanı Hasan VURAL 05 Ağustos 2008 tarihinde istifa etti. İlçe yönetim kurulunun 06/08/2008 tarihinde yaptığı toplantıda İlçe Başkanlığına Fahreddin VURAL'ı salt çoğunlukla seçildi.

12-İstifalarla düşmüş ve boşalmış bulunan ANKARA-**KIZILCAHAMAM** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mehmet DEMİR Başkanlığı'nda atanmasının uygunluğuna MYK'nın 13 Ağustos 2008 tarihli toplantısında karar verildi.

13-5747 sayılı kanun kapsamında kurulan ANKARA İl'i **PURSAKLAR** İlçe Yönetim Kurulu'nun İlhami ÇELİK Başkanlığı'nda atanmasının uygunluğuna, MYK'nın 20 Ağustos 2008 tarihli toplantısında karar verildi.

4.4.2.- PARTİ KÜTÜĞÜ

PARTİ KÜTÜĞÜNE KAYITLI ÜYELER

30 Ağustos 2008 tarihi itibarıyla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmiş olan 2008-1. dönem üyelerle birlikte **Parti Kütüğü**'nde 923 ilçede kayıtlı **asıl** üye sayısı **622.948**'dir. 923 ilçeye yeni kurulan ilçeler dahil edilmemiştir.

Parti Kütüğüne kayıtlı üyelere,

✓ **161.285**'i kadın üyelere,

✓ **96.585**'i 1978 doğumlu olanlar temel alınarak kaydıyla genç üyelere,

oluşmaktadır.

ADAY ÜYELER:

30 Ağustos 2008 tarihine kadar CHP Genel Sekreterliği'ne intikal ettirilmiş olup, 6 ayını tamamlayarak önümüzdeki günlerde askıya çıkartılacak yaklaşık **12.000** aday üye vardır.

SAVCILIK TESPİTİ İLE BİRDEN FAZLA PARTİ DE ÜYE GÖRÜNENLER

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tüm siyasi partilerin üyelerini dönemsel olarak siyasi partiler siciline aktarımı sırasında olağan olarak yaptığı mükerrer kontrolü sırasında tespit ettiği başka siyasi parti kayıtlarında üyelik durumu aktif olarak gözükkenleri, 16.07.2008/722 sayılı yazısında, "**2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 6. Maddesi'nin 2. fıkrasına göre, kimsenin aynı zamanda birden fazla partinin üyesi olamayacağı, aksi halde üyelik sıfatının bu siyasi partilerin hepsinde birden sona ermiş sayılacağı**" göz önünde bulundurularak, ilgi yazı ekinde isimlerini belirtilen **174** kişinin üyeliklerinin düşürüldüğünü Genel Sekreterliğimize bildirilmiştir.

İlgili yazıda belirtilen **174** kişinin üyelikleri Parti Kütüğünden düşürülerek Genel Sekreterliğimizin 15.08.2008 tarih ve 3109 sayılı yazısı ile tüm il ve ilçe başkanlıklarına bildirilmiş, ilgililerden üyeliklerini CHP'de devam ettirmek isteyenlerin dilekçelerinin Genel Sekreterliğe gönderilmesi gerektiği belirtilmiştir.

KİMLİK KARTI

Genel Merkez Parti Kütüğüne kayıtlı **622.948** asıl üyemizden **546.085**'ne üye kimlik verilmiş olup, üye kimlik kartlarını henüz alamayanlardan,

- ✓ Kimlik kartı önümüzdeki günlerde ilçe başkanlıklarına gönderilecek olan **20.702** asıl üyemizin,
- ✓ Fotoğrafları bozuk veya olmadığı için üye kimlik kartları yapılamayan **56.161** asıl üyemizin, İlçe Başkanlıklarından istenen fotoğraflarından Genel Sekreterliğimize ulaşanlara ilişkin,

üye kimlik kartlarının yapımı çalışmalarına devam edilmektedir.

T.C. KİMLİK NUMARALARININ TAMAMLANMASI

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 11.07.2006 tarih ve 2006/238 sayılı yazısı ile, Başbakanlığın 20 Haziran 2002 tarih ve 9330 sayılı genelgesine istinaden 01.01.2003 tarihinden itibaren ülkemiz genelinde tüm kurumların uygulaması zorunlu olan T.C. Kimlik Numarasının, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan üye kayıtlarında da bulunması ve bu konuda Parti Kütüğündeki T.C. Kimlik Numarası eksik olan üyelerin bilgilerinin tamamlanması gerektiği bildirilmiştir.

Bu konu ile ilgili en son Genel Sekreterliğimizin 14.02.2008 tarih ve 2008-4 sayılı genelgesi ile Parti Kütüğünde kayıtlı **asıl** üyelerimizden T.C. Kimlik Numaraları eksik olanların listesi kimlik numaralarının tamamlanması için İlçe Başkanlıklarına gönderilmiştir.

Bu çerçevede, İlçe Başkanlıkları ve Genel Sekreterlik Üye Yazım Birimi tarafından T.C. Kimlik Numaraları tespit edilenlere ait bilgiler, hem parti kütüğüne işlenmiş, hem de Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirilmiştir.

Buna rağmen hala bu konudaki bilgileri eksik olan **27.316** parti üyesinin vatandaşlık kimlik numaralarının bulunması işlemi devam etmekte olup, bu kişilere ilişkin listeler düzenlenerek, sorumlu oldukları illere göre, ilgili il ve ilçe başkanlıklarına da iletilmek üzere, Merkez Yönetim Kurulu üyelerine, bilgi amaçlı verilmiştir.

Yeni tespit edilecek T.C. Kimlik Numaraları kişilerin üyelik kayıtlarının siyasi partiler siciline aktarılabilmesi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına da ayrıca bildirilecektir.

Halen T.C kimlik numaraları Parti Kütüğünde kayıtlı olmayan üyelerin il bazında sayı dağılımı aşağıda belirtilmiştir.

**T.C.KİMLİK NUMARASI OLMAYAN ÜYELERİN
İL BAZINDA SAYI DAĞILIMI**

30.08.2008

İL	SAYI	İL	SAYI
ADANA	955	KAHRAMANMARAŞ	312
ADİYAMAN	170	KARABÜK	20
AFYON	195	KARAMAN	32
AĞRI	51	KARS	189
AKSARAY	70	KASTAMONU	177
AMASYA	63	KAYSERİ	121
ANKARA	1.866	KIRIKKALE	139
ANTALYA	535	KIRKLARELİ	84
ARDAHAN	13	KIRŞEHİR	76
ARTVİN	64	KİLİS	3
AYDIN	392	KOCAELİ	696
BALIKESİR	156	KONYA	218
BARTIN	17	KÜTAHYA	18
BATMAN	189	MALATYA	221
BAYBURT	20	MANİSA	396
BİLECİK	35	MARDİN	142
BİNGÖL	48	MERSİN	1.664
BİTLİS	101	MUĞLA	194
BOLU	8	MUŞ	60
BURDUR	14	NEVŞEHİR	44
BURSA	717	NİĞDE	19
ÇANAKKALE	90	ORDU	128
ÇANKIRI	5	OSMANIYE	94
ÇORUM	73	RİZE	49
DENİZLİ	111	SAKARYA	138
DİYARBAKIR	403	SAMSUN	153
DÜZCE	13	SİİRT	67
EDİRNE	68	SİNOP	17
ELAZIĞ	147	SİVAS	270
ERZİNCAN	10	ŞANLIURFA	166
ERZURUM	350	ŞIRNAK	84
ESKİŞEHİR	267	TEKİRDAĞ	181
GAZİANTEP	631	TOKAT	211
GİRESUN	77	TRABZON	82
GÜMÜŞHANE	3	TUNCELİ	34
HAKKARİ	7	UŞAK	94
HATAY	656	VAN	258
İĞDIR	61	YALOVA	73
ISPARTA	63	YOZGAT	152
İSTANBUL	8.857	ZONGULDAK	257
İZMİR	2.412	GENEL TOPLAM	27.316

V.-EKLER

V. EKLER

5.1.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN KONUŞMALARI

5.1.1.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN BURSA PARTİ OKULU'NUN AÇILIŞINDA, YAPTIĞI KONUŞMA (19-07-2008)

Saygıdeğer konuklarımız, değerli partililerim, parti yöneticilerim, Ankara'dan bu çalışmamıza katılmak için gelmiş olan çok değerli Cumhuriyet Halk Partililer, Bursa örgütümüzde görev almış olan değerli kardeşlerim ve sevgili Bursalılar, hepinizi içten sevgilerle, saygılarla Selamlıyorum. Hepinize hoş geldiniz diyorum.

Bugün Bursa'da yoğun bir program uygulayacağız. Bunun ikinci aşamasında parti okulumuzun açılış töreninde bir aradayız. Başka belediye çalışmalarımız var, açılışlarımız var. Mudanya'da toplantılarımız var onlara da katılacağız.

Bursa örgütümüzü şuana kadar gerçekleştirdiği çalışmalar ve bu ziyaretimiz vesilesiyle ortaya çıkan çalışma anlayışı dolayısıyla yürekten kutluyorum. Sayın Başkanımızı, değerli yöneticilerimizi, partililerimizi Bursa'da Cumhuriyet Halk Partisine yeni bir atılım kazandırma, Cumhuriyet Halk Partisini canlandırma, Cumhuriyet Halk Partisini Bursa'yla kucaklaştırma konusunda yeni bir arayış içine, yeni bir heyecan içine girdiklerini mutlulukla gözlemliyorum ve bu çalışmalarını dolayısıyla gerçekten içten, yürekten kendilerini kutluyorum ve başarılar diliyorum.

Böyle bir atılıma Bursa'da çok ihtiyacımız var. Cumhuriyet Halk Partisi olarak Bursa'da arzu ettiğimiz noktada olmadığımızı biliyoruz. Bunu biran önce sağlamak için hepimize görev düşüyor, sorumluluk düşüyor. Bunu hep beraber gerçekleştirmek durumundayız. Bu konuda öncelikle tabi il yönetimimiz inisiyatifi eline alacaktır ve Cumhuriyet Halk Partisini Bursa'yla kucaklayacaktır. Biz de bu çalışmalarda bize düşecek olan görevi, sorumluluğu içtenlikle yerine getireceğiz. Her türlü katkıyı vereceğiz, birlikte yapacağız.

Bursa Türkiye'mizin en önemli merkezlerinden birisi. Bursa'nın arkasında muhteşem bir tarih var. Bursa'nın etrafında muhteşem bir coğrafya var. Bursa insan malzemesiyle, ekonomik altyapısıyla muazzam bir deneyimin yansıdığı yer. Ta Osmanlı, Selçuklu'nun öncesine kadar, Hitit'lere, Firigyalılara kadar giden muhteşem bir tarihi var. Muazzam bir olay Bursa ve sürekli değişen, yenilenen, oluşan bir sosyolojik yapısı var. Böyle bir yapının içinde sosyal demokrasinin, Cumhuriyet Halk Partisinin çok daha etkili, çok daha belirleyici olması gerektiğine inanıyorum. İnşallah bunu bu çalışmalarla biran önce gerçekleştireceğiz. Bu arayışımızı kararlılıkla birlikte sürdüreceğiz.

Bugün Bursa il örgütümüzün eğitim çalışmaları açısından bir önemli adım attığına tanık oluyoruz. Bir parti okulu, parti eğitim merkezi oluşturma kararını daha önceden almışlardı. Bu konuda ilk girişimler gerçekleştirilmişti. Şimdi burada artık resmen, fiilen bunun açılışını

gerçekleştiriyoruz. Bundan sonra gençlerimizin eğitilmesi, yetiştirilmesi için, partimizin içinde, partimizin dışında yer alan, bize katkısı olabilecek olan çok değerli insanların, uzmanların, bilim adamlarının, değerli saygıdeğer aydınlarımızın Cumhuriyet Halk Partili gençlerimizin yetiştirilmesi, hazırlanması bakımından her türlü yapacaklarını görüyorum. Bundan da mutluluk duyuyorum. Bu girişimi de yürekten kutluyorum. Gerçekten bir örnek olmalıdır.

İstanbul'da bir süre önce bir parti okulu açmıştık. Şimdi burada bir parti okulunu açıyoruz. Bir süre sonra buradaki eğitimi daha biçimsel, daha kayda dayalı bir eğitim haline dönüştürmeliyiz. Ve burada eğitim görecektir olan gençlerimiz eğitimlerini belgeleyen bir takım sertifikalara sahip olmalıdır. Parti içinde insanlar artık daha eğitilmiş, daha birikimli insanlar olarak görev alma şansına sahip olmalıdır.

Belediyecilik nedir, partililik nedir, Türkiye'nin temel sorunları nedir? Bize düşen görevler nedir bunu çok doğru bir biçimde en iyi şekilde gençlerimize aktarmak bizim görevimizdir. Bu doğrultudaki girişim çok yerinde bir girişim olarak gözüküyor. Ben değerli arkadaşlarımı bu çabaları dolayısıyla da yürekten kutluyorum. Parti okulunun hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlarım,

- Biz Cumhuriyet Halk Partisiyiz. Cumhuriyet Halk Partisi dünya çapında bir tarihi arkasında taşıyan bir parti.
- Cumhuriyet Halk Partisi sıradan bir iktidar organizasyonu değil. İktidarda pay kapma amacına yönelik günün şartları içinde şekillendirilmiş bir iktidar arayışının yön verdiği bir kuruluş değil.
- Cumhuriyet Halk Partisi bir devletin şekillenmesi mücadelesi içinde sorumluluk üstlenmiş olan bir parti.
- Cumhuriyet Halk Partisi, daha devlet yokken var, Meclis yokken var, Silahlı Kuvvetler yokken var.
- Cumhuriyet Halk Partisi Anadolu işgal altındayken oluşmuş bir parti.

Müdafaa-i Hukuk Hareketi işgale karşı bağımsızlık ruhuyla ortaya çıkan insanların dayanışmasından kaynaklanan bir siyasi yapılanma. Ortada daha modern Türkiye yok, devlet yok, meclis yok, hiçbir şey yok. Sadece Anadolu'nun işgaline karşı bir milli refleks var.

Bağımsızlık ruhunu ayakta tutma, kendi kaderimizi kendimizin tayin etme hakkını talep etme, Anadolu'dan Türkleri süpürüp atmak isteyen, bunların artık burada yeri yok, geldikleri yere gitmelidir diyen sömürgeci ülkelerin siyasetçilerine karşı, biz buradayız, var olmaya devam edeceğiz.

Kendimiz olarak var olacağız. İncancımızla, dinimizle, geleneklerimizle, kültürümüzle, kimliğimizle biz buradayız ve burada var olmaya devam edeceğiz.

Gidecek olan biz değiliz, siz gideceksiniz diyenlerin oluşturduğu bir hareket Müdafaa-i Hukuk Hareketi.

Değerli arkadaşlarım,

Cumhuriyet Halk Partisinin bu mücadelesi başarıya ulaşmıştır. Dünyada ilk kez 20. yüzyılın daha başlangıcında bir bağımsız devlet oluşturma çabasının ilk somut zafere ulaştığı örnek olmuştur. İşgal altına alınmış olan ülkelerin bağımsızlıklarını elde edebileceklerini kanıtlayan

ilk örneği Mustafa Kemal'in bu mücadelesi ortaya koymuştur ve bütün dünyaya örnek olmuştur. O nedenle Cumhuriyet Halk Partisinin ve Mustafa Kemal'in bu milli bağımsızlık mücadelesi bütün dünyada, üçüncü dünya ülkelerinde, ezilen halkların gözünde, Afrika'da, Asya'da, Ortadoğu'da, Hindistan'da, Çin'de fevkalade büyük etkiler yaratmıştır. Hala Çin'de modern Türkiye, Mustafa Kemal ders olarak okutulur. Hepsini için muhteşem bir örnek oluşturmuştur.

Değerli arkadaşlarım,

Cumhuriyet Halk Partisi bu mücadelenin belkemiğidir, sahibidir.

- Devlet kurulduktan sonra Cumhuriyet Halk Partisi devletin siyasi şekillenmesinin, hukuki şekillenmesinin, kurumsallaşmasının, çağdaş bir yapıya kavuşturulmasının gereklerini yerine getiren, bunun mücadelesini veren bir siyasi parti olarak çıkmıştır.
- Cumhuriyet Halk Partisi dünyada ilk kez bir modernleşme projesini, değişim projesini, yenilenme projesini, ortaçağın kültüründen, ortaçağın değerler sisteminden, ortaçağın hukukundan, ortaçağın ekonomisinden, zihniyetinden, inançlarından sıçrayarak çağı yakalamaya yönelik bir büyük modernleşme projesini ortaya koyan siyasi parti olmuştur.

Devleti kurduk, bunun üstüne yatalım. Yok öyle bir şey. Görev o zaman başlamıştır.

- Devlet kurulduktan sonra eğitim, ekonomi, hukuk, kültür, yenilenme, değişim birbiri ardından pek çok projeye ortaya atılmıştır.
- Cumhuriyet Halk Partisi bir toplumu ileriye götürmek için, çağı yakalar hale getirmek için, bir parçası olduğu Ortadoğu kültürünün içinden sıyrılıp, çıkıp çağın kültürüne, hukukuna, eğitimine, değerlerine ulaşmasını sağlamak için gereken atılımları belirleyen ve uygulayan bir siyasi partidir.
- Hukuk reformları yapılmıştır. Muazzam bir olaydır. Bunların en mütevazısını düşünmek şimdi pek çok kişi için bir hayaldir. Medeni hukuk, aile hukuku, ceza hukuku, ticaret hukuku, tüm bir hukuk sistemi çağın anlayışına göre değiştirilmiştir.
- Böyle bir değişimi yaşamış içinde bulunduğumuz coğrafyada başka bir ülke yoktur. Hukuk değiştirilmiştir.
- Ona göre eğitim değiştirilmiştir. Medreseden üniversiteye geçilmiştir. Okul sistemi değiştirilmiştir, eğitim zihniyeti değiştirilmiştir.
- Kadının toplumdaki statüsü değiştirilmiştir. Kadın erkek ilişkisi yeniden eşitlik anlayışına dayalı olarak şekillendirilmiştir. Mirasta, hukukta, tanıklıkta, aile birliğinin oluşumunda, boşanmada, her alanda kadın eşit bir hukuka sahip kılınmıştır. Siyasette, oy kullanma, seçme seçilmede.
- Türkiye'de bu haklar verildiği zaman siyasi haklar, daha İsviçre'de kadınların seçme ve seçilme hakkı yoktu. Türkiye'de verildi. Niye? Çünkü böyle bir modernleşme projesine Türkiye'de Cumhuriyet Halk Partisi sahipti.

Bunlar gerçekleştirildi değerli arkadaşlarım. Bu muazzam bir iştir. Tarihin kaydettiği en köklü, en büyük değişimlerin başında gelir ve Türkiye çağ atlamıştır, medeniyet değiştirmiştir.

Değerli arkadaşlarım,

- Bu değişim hiç kuşku yok, bugünkü demokrasi anlayışımız içinde olmamıştır.
- Bu değişim hiç kuşku yok çok partili bir düzen içinde de olmamıştır.

- Bu değişim hiç kuşku yok referandumlarla, halk oyuna sunulan teklifler ve onların onaylanmasıyla olmamıştır.

Nasıl olmuştur? Bunun gerekli, zorunlu olduğuna inanan çağın ve dünyanın gidişatını doğru okuyan ve Türkiye'nin de büyük sancılar yaşamadan bu dönüşümü gerçekleştirmesi gerektiğine inan insanlar halklarına, toplumlarına, milletlerine acı yaşatmadan bu dönüşüme öncülük yapmışlardır. Alışkanlıklar kırılmıştır. Şartlanmışlıklar kırılmıştır. Tartışmasız kabul edilen dogma düşünceler, değerler sorgulanmıştır. Olaya bir de böyle bakın, böyle bir gerçek var denilmiştir ve bu değişim, bu dönüşüm elbette bir devrim dönüşüm olarak ortaya çıkmıştır. Şimdi birileri travma diyorlar. Travma diye bahsettikleri bu dönüşümdür işte.

Elbette bu dönüşüm yerleşik alışkanlıkları, yerleşik çıkarları, statükoyu, eski düzeni, eski düzene göre şekillenen zihniyetleri rahatsız etmiştir. Elbette bunun yer yer ciddi acıları, sancuları da yaşanmıştır. Kolay değil böyle bir toplumun dönüşümü.

- Pek çok insan bunu anlamakta güçlölkle karşı karşıya kalmıştır. Tepki gösterme gereğini hissetmiştir. O tepkiler bazen suikastlar şeklinde ortaya çıkmıştır.
- Bazen o tepkileri büyük ülkeler kendi çıkarları için Türkiye'yi tehdit etmek üzere kullanmayı denemişlerdir. Musul meselesinde Türkiye'yi etkisizleştirmek için bu tepkileri birileri kullanmışlardır.
- Din adına kullanmışlardır. Başka değerler adına kullanmışlardır. Bunlar yaşanan olaylar. Önemli olan şu; Türkiye bu dönüşümü yaşamakla doğrumu yaptı, yanlış mı yaptı? Bir bedel ödenmiş olabilir. Bu bedeli ödeyenlere de şimdi derin bir saygı duyabiliriz. Onları anlayabiliriz. Onların yaşadığı acılara sempaside duyabiliriz.

Ama önemli olan soru, bu dönüşüm iyi mi olmuştur, yoksa yanlış mı olmuştur.

- Keşke bu yapılmıyaydı.
- Keşke biz alfabeyi değiştirmeseydik.
- Keşke biz mecelleyi değiştirmeseydik.
- Keşke biz eğitim düzenimizi, medreseyi değiştirmeseydik.
- Keşke biz kılık kıyafetimizi değiştirmeseydik mi diyoruz?

Eğer onu demiyorsak o zaman bu dönüşümü saygıyla karşılamamız lazımdır. Acı olan şudur; şimdi bazı siyasetçiler bu dönüşümü istismar etme çabası içinde kendilerini ortaya koymuşlardır ve zaten Türkiye'de bir siyasi gelenek hep bunu istismar edip gelmiştir. Ama artık Türkiye bugün geldiği noktadan geriye dönemez. Türkiye ortaçağ değerlerini, ortaçağ zihniyetini aşmıştır. Türkiye çok önemli bir sıçramayı yapmıştır.

Efendim, demokrasiyle bunu yapaydık. Neyle yapacaktık. Neredeydi demokrasi. Bunu yapan insanlar Türkiye'ye demokrasiyi getirmek için en büyük mücadeleyi vermişlerdir.

O 1920'li yıllarda dahi, çok partili rejimi denemişlerdir iyi niyetle. Ama iki defa o dönüşüm düşük yapmıştır, sürdürülememiştir. Efendim sürdürülseydi. Bu tartışmaların bir anlamı yok. Niyet orada. Çok partili düzene Türkiye'yi taşıma arzusu net bir şekilde ortada.

Nitekim bu çok partili yaşama geçme fırsatı büyük Atatürk'e nasip olmamıştır. Ama İsmet İnönü 1950'de bunu çok büyük bir kararlılıkla dünyaya örnek olacak şekilde yaşama geçirmiştir. Bilerek geçirmiştir. Demokrasi Türkiye'de işlesin istemiştir. Onun bedelini de ödemiştir.

Şimdi bu kadar büyük dönüşümler yaşanmış, demokrasi Türkiye'ye gelmiş. Demokrasi bu demin anlattığım dönüşümlerin üstüne gelmiş.

Önce Türkiye o dönüşümleri yaşamış. O dönüşümlerin adı ne? O dönüşümlerin adı Cumhuriyet.

Cumhuriyet dediğimiz o. Cumhuriyetin altyapısı o, kültürü o. O cumhuriyet kültürü ortaçağın bağlantılarından, ilkelerinden, zihniyetinden, değerlerinden toplumu çıkarıp insanları birey olarak, vatandaş olarak çağın anlayışıyla buluşturmaya yönelik dönüşümler. O belli bir düzeye geldikten sonra, onun üzerinde Türkiye çok partili rejimi hayata geçirmeyi başarmıştır.

Şimdi 1950'den günümüze kadar 58 yıldır bu çok partili rejim yürüyor. Zaman zaman kesintiler oluyor. Ama her kesintiden sonra tekrar hiç kuşku duymadan hepimiz demokrasiyi tekrar işletmeyi deniyoruz. Biran bile kuşku duymuyoruz.

Çok partili rejim bizim Cumhuriyet Halk Partililerin hiçbir şekilde ödün veremeyeceğimiz bir temel anlayıştır.

- Cumhuriyetimize sahip çıkıyoruz, çıkmaya devam edeceğiz.
- cumhuriyet temeli üzerinde Türkiye'yi demokratik bir rejim içinde, çok partili demokratik bir rejim içinde siyasetini götürür noktaya taşıyacağız.
- Eğer bunu başaramazsak bunun en büyük üzüntüsünü biz yaşarız. Çünkü demokrasi Türkiye'nin modernleşme projesinin ileri bir aşamasıdır. Orada başarısızlığa uğramayı biz içimize sindiremeyiz.

Değerli arkadaşlarım,

Cumhuriyet Halk Partililer, biz, hepimiz çok partili rejimin sıkıntıya girdiği dönemlerin tümünde, siyasal yaşamımızın ortaya koyduğu bu süreç içinde 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980'de, demokrasiyi askıya alan bu müdahale dönemlerinde Cumhuriyet Halk Partililer olarak hemen hemen hepimiz inançla demokrasi safında yer tutmuşuz. Bir başka türlü düşünce içine girerek, bir farklı değerlendirme yapmaya kesinlikle imkan yoktur.

Demokrasi, çok partili rejim Cumhuriyet Halk Partililerin temel angajmanıdır.

- 12 Martta o zamanki Genel Sekreterimiz Bülent Ecevit ve onun çalışma arkadaşları olarak bizler, hepimiz askeri müdahaleyle işbirliği yapılması anlayışını kararlılıkla reddetmişizdir.
- Cumhuriyet Halk Partisinin bir müdahaleye alet edilemeyeceğine inandığımızı söylemişizdir ve görevlerinden istifa etmiştir bu insanlar.
- Cumhuriyet Halk Partisinin kimlik değişimi hemen bu olayın arkasında 1972 yılında Genel Başkan değişimiyle, Bülent Ecevit'in Genel Başkanlığa seçilişiyle örgütümüzün, partililerimizin, tabanımızın demokrasiye inanan, askeri yönetime teslim olmayan bir Cumhuriyet Halk Partisi anlayışını benimsemesiyle netlik kazanmıştır.
- Hepimiz 12 Mart döneminde bugün Cumhuriyet Halk Partisinde görev almış arkadaşlarımdan o dönemi yaşamış olanların hemen tümü demokrasi safında kararlılıkla yer tutmuş insanlardır.
- 12 Eylül'de aynı sınav büyük bir başarıyla verilmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi kapatılmıştır. Üstelik bir yargı kararıyla değil. Üstelik sorgulanarak değil, yargılanarak

değil, ifadesi alınarak değil. Bir mahkeme kurularak değil. 5 kişinin kararıyla Cumhuriyet Halk Partisi kapatılmıştır.

- Cumhuriyet Halk Partililer gözaltına alınmıştır. Cumhuriyet Halk Partililer sürgüne gönderilmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi baskı altına alınmak istenmiştir.

O şartlar altında dahi biran bile bu dönemin geçeceğine ve demokrasinin Türkiye'ye geleceğine yönelik inancımızda en küçük bir tereddüt olmamıştır. Ben Zincirbozan'dayken de, Merkez Komutanlığı'ndayken de biliyordum ki, bu dönemi aşacağız, Türkiye'ye demokrasiyi mutlaka getireceğiz.

Demokrasi bizim temel angajmanımızdır. Kimsenin bu konuda kuşku duymaya hakkı yoktur. Demokrasi inancının bedelini en yüksek düzeyde ödemiş olan insanlar bugün Türkiye'de Cumhuriyet Halk Partililerdir. Türkiye'nin her yerindeki Cumhuriyet Halk Partililer, ilçelerde illerde, 12 Eylül'de, ondan önce inançlarıyla, kişilikleriyle her noktada demokrasiye olan inançlarının bedelini ödemek zorunda kalmışlardır.

Kimisi 1402'lik olmuştur. Cumhuriyet Halk Partili olduğu için, Cumhuriyet Halk Partisi ilkelerini benimsediği için kamu görevinden atılmış, mesleğinden dışlanmış ve kamu yönetiminin dışına itilmiştir.

Kimisi 1402'lik olmuştur, kimisi haksız yere gözaltına alınmıştır, tutuklanmıştır. Aylarca hukuk sistemi onları dinlemek imkanını bulamamıştır.

Bütün bunlar yaşanmıştır. Partileri kapatılmıştır, dernekleri kapatılmıştır, sendikaları kapatılmıştır. Bu bedelleri hepimiz ödemiştir. Yani bugün ortada bir demokrasi söylemiyle geceyi, gündüzü birbirine bağlayanlar var. Onların demokrasi inançlarının bedelini nerede ödediklerini doğrusu anlamak mümkün değildir.

Ama askeri yönetim işbaşına gelip demokrasi askıya alındığı zaman bu işin karşısında daima net bir şekilde Cumhuriyet Halk Partililer yer almıştır.

Değerli arkadaşlarım, geldiğimiz noktada bir gerçekle karşı karşıyayız. Türkiye'de iktidarı elinde bulunduran insanlar Türkiye'nin bu tarihi dönüşümünü kavramış olan, buna saygı duyan, bunun önemini, değerini bilen ve bunu kendi hedefine taşıma kararlılığı içinde olan insanlar olarak gözüküyor. Ve sorun, sıkıntı büyük ölçüde buradan kaynaklanıyor.

Bugün işbaşına gelen insanlar demokrasi adına geliyorlar. Demokrasinin olanaklarıyla geliyorlar. Demokrasinin sağladığı fırsatları değerlendirerek geliyorlar. Ama o demokrasinin altında bir cumhuriyet altyapısının ne kadar önemli olduğunu kavrayabilmiş değiller.

Tam tersine demokrasinin kendilerine sağladığı olanakları cumhuriyeti tahrip etmek için, cumhuriyetin temellerini ve kazanımlarını ortadan kaldırmak için bir fırsat gibi kullanmaya çalışıyorlar.

Türkiye'nin bugün yaşadığı sorunların altında yatan ana neden budur. Hem cumhuriyete, hem demokrasiye inanan insanların elinde Türkiye yönetilmelidir. Cumhuriyeti demokrasinin önünde bir engel gibi değil, tam tersine onun altyapısı gibi gören insanların elinde Türkiye yönetilmelidir.

Demokrasiyi cumhuriyetten rövanş almak için, o travmanın hesabını sormak için bir fırsat diye düşünenler sadece cumhuriyeti değil, demokrasiyi de tehlikeye atmaktadırlar.

Değerli arkadaşlarım,

Demokrasi bir iktidarın ele geçirme yöntemi değildir. Demokrasi bir değerler sistemi, bir yaşam biçimidir.

Eğer demokrasiyi iktidarı ele geçirme yönteminden ibaret sayarsanız ve sadece o tarafıyla ilgilenirseniz, iktidarı ele geçirdikten sonrada başka hiçbir şeyle bizim ilgilenmemize gerek yok dersiniz demokrasiye çok büyük bir zarar vermiş olursunuz. Demokrasi bir prosedür değil, bir yöntemden ibaret değil. Bir iktidarı ele geçirme fırsatı değildir..

Demokrasi bir değerler sistemi, bir yaşam biçimi bir kültürdür.

- Sizin gibi düşünmeyen insanlara saygı duymadır,
- Sizi desteklemeyen insanların hukukuna, hakkına, yetkilerine değer verme, onların kamu yönetiminde, onların ihalelerde, ekonomik yaşamda herkes gibi hak sahibi olabileceğine içtenlikle inanmadır,
- Siyaseti bizden olanlar, olmayanlar ekseninde temellendirmemedir,
- Bizden olanları da inançlarından, anlayışlarından, zihniyetlerinden, örgütlenmelerinden, tarikatlarından, cemaatlerinden dolayı tarif etmemedir.
- Bunun ötesinde **vatandaş olan herkesi eşit sayabilme anlayışı içine girmedir.**

Bu olmadan demokrasi çerçevesi içinde ortaya çıkabilirsiniz, oy alabilirsiniz, iktidara gelebilirsiniz. Ama bu zihniyeti değiştirmedığınız sürece demokrasiyi işletemezsiniz. Ve demokrasiyi işletememenin sorumluluğunu da kimsenin sırtına yıkamazsınız. Yapay, uydurma iddialarla bu tabloyu tersyüzü yapamazsınız. Bunun sorumlusu olarak tarih mutlaka sizi gösterecektir.

Değerli arkadaşlarım, bugün geldiğimiz noktada Türkiye’de çok büyük bir başarıyla dünyanın takdirini kazanan bu Türkiye Modelinin ciddi şekilde sarsılmak istendiğine tanık oluyoruz.

Yani Türkiye’nin ortaya koyduğu bu büyük dönüşüm projesi, yaşam biçiminin değişmesi, eğitimin, hukukun değişmesi ve bir Ortadoğu İslam toplumunun bir çağdaş Avrupa toplumu gibi yükseliş noktasına geliyor olması modeli ciddi şekilde engellenmek istenmektedir.

Şuanda bu birikime karşı, bu başarıya karşı bir arayışın, bir başkaldırının sergilenmekte olduğuna tanık oluyoruz. Cumhuriyetle bir hesaplaşma anlayışının, cumhuriyetin birikimleriyle, kazanımlarıyla bir topyekün hesaplaşma ve o kültüre bugün sahip çıkanlara haddini bildirme, onlara bir misilleme yapma anlayışının ön plana çıktığına tanık oluyoruz.

Bunun için her şey gözden çıkarılıyor. Başta hukuk gözden çıkarılıyor. Hukukun temel ilkeleri vardır. Hukuk bütün insanların, medeniyetin temelidir. Hukuk olmadan bırakınız demokrasiyi, cumhuriyeti, medeni bir yaşam olmaz. İşin temelinde hak, adalet, hukuk en temel unsurlar olarak durur. Onları gözeteceksiniz. Medeni toplum olmanın gereğidir. Bırakın siyasi ayrışmaları hukuk işin temelidir.

Doğruyu beraber tarif edeceğiz. O doğru kişisel konuma göre, siyasi hesaba göre değiştirilmeyecek. Doğru, doğru kalacak.

Hukukun temsilcisi kadının gözü bağlı olacak. Kimseye bakmayacak, kimin ne olduğunu bilmeyecek. Zengin mi fakir mi, diplomalımı, diplomasız mı? Benim dinimden mi, benim dinimden değil mi? Benim etnik kimliğimden mi, benim etnik kimliğimden değil mi? Benim tarikatımdan mı, benim tarikatımdan değil mi? Benim cemaatimden mi, benim cemaatimden değil mi? Hiç bunları görmeyecek. Gözü bağlı olacak.

Kılıcı olacak ama kınında olacak. Kullanmaya gerek kalmayacak. Zarif bir hanım olacak. Eğer gözü kapalı bir hanımın yerine, orayı, burayı idare etmeye kalkan bir insanın eline adaleti verirseniz o adalet olmaktan çıkar.

Adalet en temel konu. Bunu koruyacaksınız. Adalette her iddia ortaya konulabilir. Ama hiçbir iddia safsatayla kanıtlanmaz, efsaneye hukuk kanıtlanmaz. Safsatayı hukuk taşımaz, efsaneyi hukuk taşımaz.

Tarihin karanlıkları içinden hikayeler anlatarak, deliller getirerek hukuk işlemez. Hukuk somut delille, kanıtlarla, belgeyle, bilgiyle, bağlantı ile işlemez. Mış mış la hukuk olmaz.

Neymiş, 600 yıl öncesinden günümüzdeki bu cumhuriyetle hesaplaşma iddiasına kanıt getireceğiz. Uğur Mumcu'yu Ergenekoncular öldürmüş. Ahmet Taner Kışlalı'yı Ergenekoncular.

Uğur Mumcu'nun paramparça olmuş kemiklerine saygı gösterin. Ahmet Taner Kışlalı'nın ruhuna saygı gösterin.

Değerli arkadaşlarım, acı bir dönem yaşıyoruz. Bu dönemin en acı tarafı da hukukun içine sürüklenmek istediği durumdur. Bizi en çok rahatsız edende budur. Ama inanıyorum Türkiye'nin hukuk birikimi, Türkiye'nin sağlam hukuk gelenekleri, Türkiye'nin dürüst, inançlı, sağlam hukukçu kadroları hukukumuzla karşı tezgahlanan bu tertibi boşa çıkarmayı başaracaklardır. Bu inanç içindeyim. Bunu başarmak zorundayız.

Değerli arkadaşlarım,
Hukuk sınav veriyor hukuk. Gözaltına alınmış olan insanlar değil. Hukukun kendisi sınav veriyor. Bütün dünyanın gözü de Türkiye'nin üzerindedir. Bunun hukukumuzun yüz akıyla başarıyla vereceği bir sınav olmasını bir kez daha diliyorum. O umudumu inançla bir kez daha ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım,

Cumhuriyet dönüşümünün en temel noktalarından birisi bizim cumhuriyetle birlikte ortaya koyduğumuz vatandaşlık anlayışıdır. Din siyaset ilişkisidir. Modern Türkiye'nin temellerinde bu iki ana köşe taşı kavram yatar.

Kimdir vatandaş? Bir devlet kuruyoruz. Bu devletin kurucu unsurları kim? Buradaki temel anlayış çok açık bir şekilde ifade edilmiştir.

- Türkiye Cumhuriyeti bir ırk devleti değildir, bir kan devleti değildir, bir kafatası devleti değildir. Türkiye Cumhuriyeti bir siyasi bilinç devletidir.
- Beraber yaşama iradesinden güç alan, ülkeyi birlikte sahiplenmeyi öngören, misak-ı milli sınırları içinde yaşayan halka Türk milleti denir.
- Bu halkın içinde herkes var. Bu halkın içinde Balkanlardan gelmiş olan muhacirler, göçmenler var. Bu halkın içinde Çerkezler var, Gürcüler var, Boşnaklar var.
- Bu halkın içinde Anadolu'da belki 1000 yılı aşkın bir süreden beri yaşayan insanların torunları, çocukları var.
- Bu halkın içinde Kürtler var, bu halkın içinde Lazlar var.
- Bu halkın içinde herkes var, hepimiz var.

- Aleviler var, Sünniler var.
- **Hep beraberiz. Hiçbir ayırım yok, hiçbir farklılık yok. Hiçbir üstünlük yok. Hepimiz eşitiz, hepimiz kardeşiz, hepimiz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıyız.**

Bu anlayış Türkiye Cumhuriyetinin temelindeki anlayıştır. Eskiden daha farklı anlayışlardı. Eşitlik var şimdi. Herkes eşit, herkes kardeş. Hukuk eşit, siyaset eşit. Hep beraberiz, kadın erkek eşit. Bu anlayış var. Bu modern bir anlayıştır. Yeni bir anlayıştır.

Bu anlayışı cumhuriyetimiz benimsemiştir, cumhuriyetin temelinde yatan budur. Irkçılık yok, ayrımcılık yok. Kimsenin kimseye üstünlük taslama hakkı yok. Türkiye 70 milyon insanın her birisinin eşit şekilde tapusuna sahip olduğu bir devlettir. Hepimizin ayrı ayrı her insanın, yeni doğmuş bebekten, yaşını başını almış vatandaşımıza kadar hepimizin eşit hakka sahip olduğu bir devlettir. Türkiye hepimizindir. Bu temel bir anlayış.

İkinci temel anlayış; Cumhuriyetin temelindeki din ve siyaset birbirinden ayrı olacak.

- Din saygıdeğer, din hepimizin kendi inançlarımızı, kendi tercihlerimizi, kendi ibadetimizi özgürce yaşayabileceğimiz bir alan. En kutsal kavram, en kutsal kurum din. Dine hepimiz en büyük saygıyı göstereceğiz. O bizim manevi dünyamız. Düşünce dünyamız var. Hepimizin fikirleri var, hepimizin kimliğimiz var, hepimizin maneviyatımız var. O maneviyatımızın ne olacağını kimse bize söylemeyecek. Özgürce maneviyatımızı yaşayacağız. İncamız serbest, dinimiz serbest, ibadetimiz serbest. Buna kimsenin el uzatmasına imkan yok. Türkiye 1000 yılı aşkın bir süreden beri Müslüman. 1000 yıllık bir tarihi var Türkiye'de İslamiyet'in.
- Kimsenin Türkiye'ye İslamiyet öğretmeye hakkı yok. Daha Türkiye'de bugün din tartışması açmak isteyenlerin doğmadıkları bir tarihte de, onlar ortadan çekilip gittikten sonrada Türkiye Müslüman bir toplum olmaya devam edecek. 1000 yıldır Müslüman'ız, binlerce yıl daha Müslüman olacağız. Türkiye'de İslamiyet dünyada en güzel şekilde yaşanıyor. En özgür şekilde yaşanıyor. 70 bin cami 5 vakit ezanı Muhammedi'yi dile getiriyor. Camiler açık, ibadet serbest. İsteyen hacca gidiyor. İsteyen bayramını, dini dayanışma günlerini en iyi şekilde, en özgür şekilde kutlayabiliyor. Türkiye'de dini yayın yapan televizyonlar, dini yayın yapan radyolar, gazeteler, dergiler serbest. Kimse kimseye karışmıyor. Öyle olacak. Hepimiz incamızla, hepimiz dinimizle, İslamiyet'imizle, Peygamberimizle, Kuran'ı Kerimle iftihar ediyoruz. İftihar etmeye de devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlarım, ama bir özellik var. Din bir inanç konusu olarak en saygın, en özgür, en güzel şekilde toplumumuzun yaşamında yer tutacak.

Ama din hukukumuzu, eğitimimizi, siyasetimizi, devlet yönetimimizi belirlemeyecek.

Demokrasi diyoruz. Bu alanlarda demokrasinin olabilmesi bunun tartışma götürmez bir şekilde önceden karara bağlanmamış olmasını gerektiriyor.

Eğer din bize hukuku söylerse demokrasi içinde hukuku nasıl tartışacağız. Çünkü dinde tartışma yok, dinde iman etmek var, teslim olmak var. Dinde muhalefet olmaz. Şirk koşmak yok dinde. Siyasette muhalefet var. Siyasette farklılık var. Siyasette tartışma var. İman ederek siyaset olur mu? Bugün buna oy verirsin, yarın iş yokmuş bunda dersin başkasına oy verirsin. Kimsede seni dininden döndü diye suçlamaz. Siyaset bunu gerektirir, demokrasi bunu gerektirir.

Eğer demokrasi olarsa demokrasinin alanı hepimizin iman, teslimiyet alanının dışında bir alan olacak. İman teslimiyet alanı ayrı. O din alanı. Hukukta hukuku bize din söyleyecekse o

zaman siyasetin, demokrasinin orada ne gereği var. Eğer eğitimi nasıl yapacağımızı bize din söyleyecekse ne gerek var. Eğer siyaseti din bize dikte edecekse o zaman siyasette görüş değiştirmek dinden çıkmak anlamına gelecek. Nerede demokrasi o zaman?

Değerli arkadaşlarım, bu ayrımı yapmak lazım. Bu ayrımı insanlık yaptı. Bu sadece İslamiyet'le ilgili bir konu değil. Bu konu Hıristiyanlıkta var. Bu konu Musevilikte var, her yerde var. İnsanlık bunu yaşadı. Batı çok ağır bedeller ödedi. Yüzlerce yıl birbirinin boğazını kesti, sendin bendim diye. Yok Papanın mı sözü geçecek, imparatorun mu sözü geçecek? Papamı imparatora hükmedecek, imparator mu Papaya hükmedecek. Bu tartışmalar Avrupa'yı yüzyıllarca kan revan içine soktu. Sonunda geldiler. Papanın hakkı Papaya, devletin hakkı devlete.

Mustafa Kemal bunu getirdi Türkiye. Mustafa Kemal bu tartışmayı ayıralım dedi. Bunu koydu. Laiklik değimiz bu.

Laiklik dediğimiz din var, din saygıdeğer, din en kutsal kavram. Laikliğin altında dinle devleti çatıştırmayın anlayışı var. Dinle devleti çatıştırmayın. Dine de ihtiyaç var, devlete de ihtiyaç var.

Efendim devlet dinin devleti oluversin. İşte İran'da öyle. Irak'taki kavgaları görüyorsunuz. Talibanın durumunu görüyorsunuz. Bunun sonu yok değerli arkadaşlarım. Bunun sonu yok. Bu yanlış, bu tehlikeli. Bunu çok iyi kavramamız lazım. Dini istismar etmek isteyenler bunu açıktan söylemezler ama hep buraya doğru işi getirmeye çalışırlar. Bin dereden su getirirler.

Geçenlerde Dışişleri Bakanı Avrupa'da gitti dedi ki Avrupalılara, siz Hıristiyanlar Türkiye'de baskı altında diyorsunuz. Bırakın Hıristiyanları dedi Türkiye'de Müslümanlar baskı altında dedi. Bunu söyleyen Türkiye'nin Dışişleri Bakanı. Türkiye'yi savunmak görevi olan insan. Türkiye'yi savunuyor. Yaranacak yabancılara. Onlar bir söyleyince Türkiye'nin aleyhinde bu üç söyleyerek onları bastırarak. Onlar Hıristiyanlar baskı altında deyince elbette baskı altında, Müslümanlarda baskı altında diyecek. Onlarda aferin sana diyecekler. Aynen bu manzara yaşanmıştır değerli arkadaşlarım.

Şimdi tabi bu çok can sıkıcı bir olay. Sıradan bir dil sürçmesi olsa önemli değil. Canım ağzından bir laf kaçmış dersin. Öyle değil. Ağzından laf kaçmadı. Zihniyet faş oldu. Nedir mesele? Müslümanlar baskı altında diyor.

Kardeşim sen 6 yıldır devletin başındasın. Müslümanlar baskı altındaysa öncelikle senin görevin o baskıyı kaldırmaktır. Kaldırsana baskıyı. Kaldıramıyorum. Niye kaldıramıyorum? Çünkü anayasada laiklik var diyorsan, mesele o ise bunu açık söyle. Evet anayasamızda laiklik var.

Onun için Türkiye dünyada Müslüman ülkeler içinde demokrasi en ileri, hukuk devleti en ileri, ekonomisi en ileri, kadının statüsü en ileri olan ülkedir. Onun için öyledir. Onu kaldırırsak ne olacağını biliyoruz. Bak Irak'tan biliyoruz. Bak Irak'a, Irak kalktı yerine Şii'ler geldi, Sünni'ler geldi, Türkmenler geldi, Kürtler geldi ne oldu? 1 milyon Iraklı hayatını kaybetti.

Değerli arkadaşlarım,

Ağızındaki bakla bu herhalde. Niye yapamıyorsun o zaman? İşte laiklik var anayasada ondan yapamıyorum diyecek herhalde.

Değerli arkadaşlarım, burada bu kadar insanız. Müslümanlara Türkiye’de baskı yapıldığını düşünen kaç kişi var aramızda? Benim bildiğim 70 milyonun içinde Müslümanlara baskı yapılıyor diye düşünen ciddi grubun olamadığına inanıyorum. Hiç böyle bir şey de görmedim. 70 milyon insan Türkiye’de yaşanan İslamiyet’in en güzel, en doğru İslamiyet olduğunu biliyor. Hacca giden insanlara sorun. Hacca gittiğiniz zaman görürsünüz. Şöyle bir bakarsınız iftiharla ya en iyi İslamiyet bizimkilermiş, bir şunlara bak, bir bizimkilere bak diye göğsünüz kabarır. Türkiye’de İslamiyet en güzel şekilde yaşanıyor. Biz öyle düşünüyoruz. Herhangi bir baskı hissetmiyoruz, herkes özgür. Herkes isteyen çocuğunu, torununu alır camiye götürür, namazını kıldırır, ibadetini öğretir, dersini verir. Yapacağını yapar. Böyle yaşıyoruz biz.

Eğer Türkiye’de Müslümanlar baskı altında diyorsan, tabi benim aklımdan şu geçiyor acaba Türkiye’de 70 milyonun yaşadığı İslamiyet’le senin kafadaki İslamiyet farklı İslamiyetler mi? **Biz kafamızdaki İslamiyet’i yaşıyoruz ve bununla da iftihar ediyoruz. Sende elini üstümüzden çek kardeşim, çek!**

Senin kafanda acaba farklı bir İslamiyet var onun için mi sen baskı altında diyorsun. Eğer o farklı İslamiyet’se, hangi İslamiyet o?

O bizim yaşadığımız İslamiyet değilse acaba senin Başbakanının Hikmet Yar’ın dizinin dibine çökerken, Hikmet Yar’ın kafasında yer alan İslamiyet mi?

Sen o İslamiyet’i mi taşımak istiyorsun da onun için baskı altında diyorsun.

Bakın bu zihniyet arkadaşlarım. Bu herhangi birisinin değil Dışişleri Bakanının zihniyeti. O onu söyledi. Söylemeyenlerde duruyor arkasında. O da ayrı.

Geçenlerde televizyona bir genç kız çıktı, dedi ki, ben Atatürk’ü sevmiyorum. Humeyni’yi seviyorum. Gazeteci sordu ona, ya bu yakışık alır mı, böyle bir şey söylenebilir mi? Atatürk bağımsızlığı sağladı, onun sayesinde özgür ve bağımsız. Onun sayesinde sen özgürlüklerini yaşıyorsun. Kızın söylediği söz şu; Keşke İngiliz işgali devam etseydi, ben daha özgür olurum dedi.

Değerli arkadaşlarım,

Bu anlayışa dikkat ediniz.. Bu bir rastlantı mı? Atatürk’ü sevmiyor Humeyni’yi seviyor ve İngiliz işgali keşke devam etseydi diyor. Yani Damat Ferit’te öyle düşünüyordu. O zamanki İstanbul yönetimi öyle düşünüyordu. İstanbul yönetiminin etrafındaki o zamanın gazetecileri öyle düşünüyordu. İstanbul yönetiminin etrafındaki bazı din adamları öyle düşünüyordu. Buna karşılık birileri de hayır diyordu biz bu topraklarda kendi inancımızla, kendi kimliğimizle özgür yaşayacağız, çekin gidin kardeşim diyordu. Ve bunu dediği için bütün İslam dünyasında, Asya’da, Ortadoğu’da, Afrika’da, dünyanın her yerinde bütün Müslümanların kalbinde yer etmişti onun için.

Bu cumhuriyetin yetiştirdiği çocuklar bugün gelip bunu söylüyorlar. Keşke İngiliz işgali devam etseydi. Sen o lafı git de 1 milyon vatandaşını kaybetmiş olan bir Iraklıya söyleyiver. Şimdi maruz kaldığı işgal dolayısıyla 1 milyon insanını kaybetmiş olanlara işgalin devam etmesinin daha uygun olduğunu söyleyiver. Bağımsızlık mücadelesini Pakistan’da vermiş olan İkbâl’e onu söyleyiver. Git Hindistan’da bağımsızlık mücadelesini vermiş olan Gandi’ye onu söyleyiver. Cezayir’de o mücadeleyi vermiş olan sen Cezayirlilere söyleyiver.

Aklın, mantığın, sağduyunun bu kadar ters yüz olduğu bir durum olabilir mi değerli arkadaşlarım. Oluyorsa niye oluyor. Sormanız gereken soru bu. Bu tesadüf mü? Niçin böyle oluyor. Şimdi böyle olursa yarın ne olur? Nereye gidiyor bu süreç? Bu iyi bir iş mi, doğrumu? Bunu biran önce durdurmak zorunluluğu yok mu? Kimin işine geliyor bunlar?

Değerli arkadaşlarım,

Türkiye’de bütün bunlar bir büyük fotoğrafın parçasıdır. Hukuk sistemimiz ciddi sınav veriyor dedim.

Cumhuriyete karşı bir hesaplaşma en ileri ölçülerde sahneleniyor dedim.

Bunun içinde acaba sadece yerli destekçiler mi var? Bu hesaplaşmanın arkasında başka bir takım uluslararası güçler yok mu? Nedir bu iş? Yani Türkiye’de en sıradan insan hakları ihlali karşısında bütün batı dünyasının siyasi kurumları ayağa kalkar. Ergenekon diye diye Türkiye’de en ileri insan hakları ihlalleri yapılıyor. Bunlara karşı uluslararası tepkiye tanık oluyor musunuz?

Değerli arkadaşlarım, Türkiye çok ciddi bir senaryonun hedefi haline gelmiştir. Bunu bilip bunu hep birlikte göğüslemeliyiz. Cumhuriyetimiz, demokrasimiz ve Türkiye’nin o büyük tarihi dönüşümü şimdi iç, dış çeşitli işbirlikleri sonucunda tehdit altına alınmıştır. Buna karşı inançla, bilinçle hepimiz mücadelemizi vereceğiz.

Bu konuda Başbakanla ciddi bir tartışma içindeyiz. Bu olayın bir adli olay değil, bir siyasi olay olduğunu ifade ettim. Ve Başbakanın kafasındaki düşüncelerin hukuk planına yansımaya başladığına dikkati çektim. Önümüzdeki olayların adli ve hukuki değil, siyasi nitelik taşıdığını ifade ettim. Ve bu olaylar dolayısıyla Başbakanın sorumluluğuna dikkati çektim.

Değerli arkadaşlarım,

Başbakan bana, sen bunların avukatı mısın dedi. Bende dedim ki, ben onların değil hakkı ihlal edilen mağdur ve mazlum duruma düşürülen, insan hakları, hukuku elinden alınan bütün vatandaşlarımın avukatıyım. Cumhuriyetimizin, demokrasimizin, Türkiye’mizin avukatıyım. Benim Ana Muhalefet Partisinin Genel Başkanı olarak milletimin ve cumhuriyetimin, demokrasimin, devletimin avukatı olmam çok doğaldır.

Ama asıl sen cevap ver. Sen bu davanın, Ergenekon davasının savcısı mısın dedim. Başbakan bir süre sonra evet ben savcıyım dedi. Savcılıktan mutlu olacağını ifade etti. Elbette mutlu olur. Çünkü savcılık çok şerefli bir iştir, haysiyetli bir iştir, onurlu bir iştir. Savcı olmak ona büyük değer katar hiç şüphe yok. O nedenle savcı olmak istemesini çok iyi biliyorum.

Ama kendisini uyardım. Sen savcıyım diyorsun unutma Türkiye’de savcılarının adının başında cumhuriyet savcısı vardır. Savcılar cumhuriyet savcısıdır. Ama onun gereği de vardır.

Şimdi birde tabi şunu bilmesi lazım başbakanın. Avukatlıkla siyasetçilik beraber olurda, başbakanlıkla savcılık beraber gitmez. Yani hem savcı, hem başbakan olamazsın. Hem başbakan, hem de bir davanın savcısı olamazsın. Zaten sen bu ayrımı kafanda yapamadığın için Türkiye bu sıkıntıya girdi. O ayrımı yapsaydın buraya gelmezdi. O ayrımı kafasında yapamadığı için savcıyım diye de hemen ortaya çıktı. Başbakanlıkla savcılık beraber olmaz. Ya Başbakansın ya savcısın.

Şimdi tabi ortada atılan adımların, gerçekleştirilen topyekün tutuklamaların, hukuki, adli belgelere, kanıtlara dayalı dayanakları konusunda bir ciddi zafiyet ortaya çıkmaya başladı ve bu zafiyette yavaş yavaş işte tahliye kararları şeklinde falan kendisini göstermeye başladı.

Şimdi tarihin derinliklerinden bir güç kazanma çabası var efsanelerle beslenen bir iddianameye dönüşme gayreti var. Bunun nereye götüreceğini hep beraber izleyeceğiz. Değerli arkadaşlarım, bakın, bu çerçevede size hatırlatmam lazım.

Bir süre önce Van'da bir dava açılmıştı. Hükümetin çok önem verdiği bir davaydı. Van'da rektörü büyük iddialarla derhal tutukladılar, gözaltına aldılar. Aylarca onu gözaltında tuttular. İddianame hazırlamadılar. Neyle itham edildiğini dahi doğru dürüst öğrenemedi. Kendi ve çalışma arkadaşları, üniversite yönetimi orada birden bire gözaltına alınır. O zamanda biz büyük iddiayla ortaya çıkmıştık ve sahip çıkmıştık. Ben arkadaşlarıma rica etmişim, göndermişim. Sayın Yılmaz Ateş benim adıma gitti Rektörü hasta yatağında ziyaret etti, cezaevinde ziyaret etti. Savcıyla konuştu, durumu inceledi, raporu bana bildirdi. Gördük ki, ciddi bir şey yok. Milletvekili arkadaşlarımız gittiler. Hepimiz yakından izledik ve bu inancımızı da adliye, hukuka büyük saygı duyduğumuz halde burada yanlış bir iş var diye büyük tepki gösterdik.

Değerli arkadaşlarım, ne oldu sonra?

Gözaltına alınanlardan birisi, üniversitenin Genel Sekreter Yardımcısı kendisine yakıştıramadı. Bu belirsiz iddialarla sanki bir suçluymuş, bir vatan hainiymiş, bir yüz kızartıcı suçun sanığıymış gibi orada bütün devlet güçleri tarafından hedef yapılmasını içine sindirmedi intihar etti. Onun üzerine iddianame çıktı intihardan sonra ve sonra beraat geldi. 1000 yıl hapisle tehdit ediliyorlardı beraat ettiler değerli arkadaşlarım. Şimdi yani bu olay düşünün bir adli yanılığın mı ibarettir? Yani oradaki savcı maalesef yanlış takdir etmişim, bana öyle gözüküyordu. Ben böyle düşünüyordum ondan oldu diyerek bunu izah edebilir mi?

Bunun arkasında bu olaya yol açan bir yönlendirmenin, bir iradenin güçlü çevrelerden destek alan bir yaklaşımın bulunmadığına inanabilir misiniz? Bir savcı kendi ilindeki saygıdeğer bir rektörü daha sonra fos çıkacak iddialarla aylarca iddianame bile hazırlamadan gözaltında tutma imkanına sahip olabilir miydi? Oldu. Niye oldu, bu neyi gösterir? Bunu sıradan, tesadüfi, rastlantısal bir adli hata diye mi anlayacağız? Orada bir şey oldu. Bunu unutmayın. Bu olabiliyor. Bu dönemde oldu. Bu dönemde oldu bu. Birileri öldürdü. Birileri bunu sağladı, gerçekleştirdi.

Şimdi bir başka tabloyla karşı karşıyayız. Tuhaf laflar var, tuhaf tablolar var. İzahı imkansız durumlar var. Neymiş? Uğur Mumcu'yu Ergenekon öldürmüş. Mahkeme var. Ahmet Taner Kışlalı'yı Ergenekon öldürmüş. Danıştay saldırısını Ergenekon yapmış. Kim Ergenekon? İki tane emekli general, İlhan Selçuk, Mustafa Balbay, Sinan Aygün. Bunlar mı öldürmüşler Danıştay Savcısı Mustafa Özbilgin'i?

Değerli arkadaşlarım, yani böyle bir şey Türk halkının aklına, mantığına, sağduyusuna bu kadar büyük saygısızlık olabilir mi? Bunu iddianame diye koyuyorlar. Sonrada bize tarihten, Ergenekon'dan, Agarta'dan, Orta Asya'dan falan deliller getirecekler bizde inanacağız, korkacağız, paniğe kapılacağız, eyvah diyeceğiz. Kimse Atatürkçüyüm diyemeyecek, cumhuriyetçiyim diyemeyecek. Siz yanlış insanlarsınız, sizi iktidardan indireceğiz diyemeyecek sanki. Bunu diyenlere haddini bildirecekler. Herkes aman diyecek korkacak. Bize anlatacaklar hikayeleri. Böyle şey olur mu değerli arkadaşlarım? Böyle şey olur mu?

Yani günlerce, ilk tahkikat gizli. Gizli olan ilk tahkikat tefrika tefrika imtiyazlı gazetelerin manşetlerinde. Kim veriyor bunu, nereden çıkıyor? Niye veriyor? Mahkum etmek için. Senin derdin hukuksa mahkum etmek için niye acele ediyorsun. Bırak hukuk işlesin, mahkum ederse etsin. Hayır ben hemen mahkum edeyim. Ne oldu o zaman hukuk mu, siyaset mi? Yani dikta rejimlerinde otoriter, totaliter yönetimlerde, Sovyet Rusya'da, Almanya'da Hitler

zamanında böyle olaylar vardı. Rayştag diye meclisleri var onların Berlin'de. Meclisi yaktılar, sonra kim yaktı bunu diye bir dava açtılar. O yaktı bu yaktı diye topladılar herkesi ne kadar işe yaramayan insan varsa kendileri açısından, kendilerine ters düşen. Onları topladılar, onlar hakkında dava açtılar, suçlama yaptılar, kampanya yaptılar. Rusya'da tasfiye edilecek olan kimse onun hakkında bir dava, arkasında bir sürü insan. Günlerce dava, davada suçlama. Hukuk mukuk sözkonusu değil orada. Orada siyasi hüküm verilmesini sağlamak.

Türkiye'de dava celseler içinde mahkeme salonunda mı görülecek, manşetlerde mi görülecek. Basında mı görülecek dava?

Savunma yok, suçlama var. Günlerce bunu yaşamadık mı değerli arkadaşlarım. Bu süreç içinde Ergenekonun kasası diye ilan edilen bir kişi kanser olup ızdırabından, acısından kahrederek kanser olup ölmedi mi bu sürecin içinde? Öldükten sonra o kasanın hiçbir imkanı olmadığı, ancak Edirne belediyesinin katkılarıyla cenazesinin oradan Yalova'ya taşınabildiği bir gerçek değil mi? Ne oldu? Olur canım mühim değil. Bu olayları hiç düşünmeyin.

Böyle bir şey olabilir mi?

Bir kişinin yaşamı önemli değil mi?

Nerede insan hakları kuruluşları, nerede AB'nin siyasetçileri?

Bu cinayetin hesabını soracak kimse yok mu Türkiye'de?

Değerli arkadaşlarım, bu niye böyle? Demin anlattım ya Türkiye'nin modernleşme projesiyle hesaplaşma bu kardeşim. Hiç hata etmeyin. İç ve dış Türkiye'yi bir yeni noktaya çekme operasyonunun bir aşaması olarak bunlar sergileniyor. Bunu biz fark ediyoruz, bunu görüyoruz, bunu milletimize anlatmak bizim görevimizdir. Bu görevi yapıyoruz, yapmaya da devam edeceğiz. Ben inanıyorum hak, adalet, dürüstlük sonunda mutlaka hakim olacaktır. Bütün bunları etkisiz kılmayı milletçe başaracağız.

Değerli arkadaşlarım, bu görev hepimizindir. Elbette biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye'nin cumhuriyet projesinin sahibi, modernleşme projesinin sahibi bir siyasi parti olarak öncelikle sorumluyuz.

O nedenle bu konuda görevimizi yapıyoruz. Görev bize düşünüyor elbette yapıyoruz, yapmaya devam edeceğiz. Ama bunu bütün vatandaşlarımızla, aklı başında, dürüst, namuslu, iyi niyetli bütün insanlarımızla el ele vererek hep beraber yapmak durumundayız. Bunu yapacak olan gençlerimizi buralarda hep beraber yetiştireceğiz. Parti okullarımıza, gençlerimize bu bilinci vereceğiz, bu sorumluluğu vereceğiz, bu cesareti vereceğiz. Ve onlara Cumhuriyet Halk Partili olmanın yüklediği görevi, bilinci, sorumluluğu en etkili şekilde aktaracağız.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye bu tarihi sınavdan yüzünün aklıyla çıkacaktır. Bu tartışmanın mihverinde Atatürk var.

Kimisi baskı var dinimizi yaşayamıyoruz derken oraya gönderme yapıyor. Genç kız çıkıyor ben Atatürk'ü sevmiyorum Humeyni'yi seviyorum derken onu söylüyor. Şimdi Türkiye'de Atatürk'e inanan, güvenen, cumhuriyete inanan, güvenen insanları ürkütme, yıldırma operasyonları onun için yapıyor. Bunların farkındayız.

Daha geçenlerde 20. yüzyıla damgasını vuran en önemli devlet adamı kimdir diye bir araştırma yapıldı. Araştırmayı yabancı bilim adamları yaptılar. Bu araştırma sonucunda bir sonuç ortaya çıktı. Düşünün 20. yüzyıl dünyanın en iddialı, en önemli devlet adamlarının ortaya çıktığı yüzyıldır. Leninler, Stalinler, Maolar, Çörçiller, Rossveltler hepsi 20. yüzyılın devlet adamıdır. Hitlerler, Mussoliniler. Ne kadar büyük, iddialı isim varsa hepsi ideolojileri ortaya koymuş, bütün dünyayı şekillendirmiş insanlar. **Hepsi incelendi, denildi ki, 20. yüzyılın en önemli devlet adamı Mustafa Kemal Atatürk'tür.**

Değerli arkadaşlarım, niye dediler? Niye Atatürk'tür dediler? Bugün birileri ortaya çıksın, onu bunu gözaltına alsın, ürkütsün, yıldırınsın, eseri ortadan kaldırılsın diye mi yaptılar? Niye dediler? Koca Türkiye Cumhuriyetinin özünde, ruhunda onun yattığını bildikleri için ve o Türkiye Cumhuriyetinin ortaya çıkışının müthiş bir anlamı, değeri olduğunu gördükleri için, ona saygılarından dolayı dediler.

Eğer o insanlar bunu söylüyorlarsa, onun vatandaşları olarak, onun yetiştirdiği insanlar olarak, cumhuriyet kuşakları olarak sizlerinde onun eserini yaşatmak boynunuzun borcudur. Hepimizin görevi Türkiye'ye sahip çıkmaktır. Çağdaş Türkiye'ye, modern Türkiye'ye, geleceğin Türkiye'sine, Ortaçağ karanlığını yırtıp aşan, çağa yönelen Türkiye'ye sahip çıkmak hepimizin boynunun borcudur.

Hepimiz bunu gerçekleştirmek zorundayız. Bunu başaracağımıza güveniyorum. Türkiye sağlam temelleri olan bir ülke. Temeli sağlam, mayası sağlam. Nur içinde yatsınlar Türkiye'yi kuranlar bunu iyi en iyi şekilde yaptılar. Şimdi onu yaşatmak durumunda olan bizler görevimizi yapacağız.

Onların eserine layık olduğumuzu ortaya koyacağız ve Türkiye Cumhuriyetimizi bundan sonrada bir Atatürk cumhuriyeti olarak yaşatmaya devam edeceğiz.

5.1.2 .- YURT GEZİLERİNİ SÜRDÜREN GENEL BAŞKAN BAYKAL BURSA VE MUDANYA'DA COŞKUyla KARŞILANDI (18 TEMMUZ 2008)

“Sevgili Mudanyalılar, sevgili Bursalılar, çok değerli kardeşlerim, hepinizi Cumhuriyet Halk Partisi adına, kendi adıma içten sevgilerle, saygıarla, özlemle selamlıyorum. Mudanya’ımızda sizlerle bir arada olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. Hepinize hoş geldiniz diyorum.

Bugün Bursa’da yoğun bir program uyguladık. Bursa’da, Nilüfer’de belediyemizin çalışmalarını gördük. Esnafla sorunlarını konuştuk. Bursa halkıyla bir araya geldik, dertlerini dinledik. Şimdi de Mudanya’dayız. Sizleri de çok özlemiştim. Mudanya’da sizlerle olmak beni çok mutlu etti. Burada her fırsat çıktıkça sizlerle beraber olmaya çalışırım. Mudanya’yı çok severim, Mudanyalıları çok severim. Bugünde bir fırsat çıktı bir aradayız. Hepinize yürekten teşekkür ediyorum, hoş geldiniz. Sizlerle beraber olmak bana büyük güç veriyor, mutluluk veriyor, kıvanç veriyor.

Ben buraya geldim, çünkü sizleri özlemiştim. Siz niye geldiniz peki? Siz niye bu kadar kalabalık, bu kadar coşkulu, geçerken CHP Genel Başkanı Mudanya’da da biraz duracakmış diye duyunca niye koşup geldiniz? Sizde bu beraberliğinizle ortaya koymak istediğiniz bir düşüncemi var, bir niyetiniz mi var? Birilerine vermek istediğiniz bir mesaj mı var? Birilerine bir şey mi söylemek istiyorsunuz?

Ben anladım söylemek istediğinizi. Sizler bu güçlü manzarayla, bu beraberlikle bize sahip çıkıyorsunuz. Ama bence bize değil, asıl Türkiye’ye sahip çıkıyorsunuz. Sizler bugün Türkiye’ye sahip çıkmak için bir araya geldiniz. Türkiye sahipsiz değildir demek için bir araya geldiniz. Biz varız, meydan boş değildir. Biz buradayız, Türkiye’deyiz, Mudanya’dayız demek için bir araya geldiniz. Öyle değil mi? Çok güzel. Bende öyle düşünmüştüm zaten.

Nasılsınız sevgili Mudanyalılar iyi misiniz? Haliniz, durumunuz nicedir, keyfiniz yerinde mi, gidişat iyimi, geliriniz, gideriniz yolundamı, kazançlar, masraflar birbirini tutuyor mu? Çocuklar okuyor mu, düğünler, dernekler yapılıyor mu? İşler yolundamı, faizler ödendi mi, borçlar ödendi mi? Kredi kartı faizleri tamam mı? Yoksa bir bankaya olan kredi kartı faizini öbürünü aktararak durumu idaremi ediyoruz? Öyle değil mi?

Sevgili Mudanyalılar, nasıl bir yıl geride bıraktınız? Bol kazançlı, emeğinizin karşılığını aldığınız, ürününüzü değerine sattığınız, yüzünüzün güldüğü bir yıl mı oldu? Olmadı mı? Zeytinde işler yolunda değil miydi? Zararına mı sattık zeytini? Kuraklık vurdu, sofralık olmadı, yağlıklarda zararına gitti öylemi?

Aynen öyle oldu. Fiyatlar geçen yıla göre yükselmedi, geçen yılın altına indi. Peki harcadığınız ürünlerin fiyatları onlar ne oldu? Yani mazot, indimi mazotta? İnmedi mi mazot? Gübre inmiştir o zaman. Gübre indimi? Gübrede arttı. Çok mu arttı? Katlanarak. Kükürtte arttı, her şey arttı. İlaçta arttı öylemi? Yani çiftçi belini doğrultamadı mı? Hacizler mi geliyor köye? İcra takibatını yapıyor?

Çiftçinin işi yolunda değil. Çiftçinin işi yolunda değilse esnafın hiç değildir değil mi? Esnafta sıkıntı içinde, piyasa daraldı. Enflasyon indi diyorlar, enflasyon Mudanya’da inmedi mi? Fiyatlar geriledi diyorlar gerilemedi mi? Türkiye zenginleşti diyorlar. Mudanyalı zenginleşmedi mi? Peki Mudanya’da çiftçi zenginleşmedi, esnaf zenginleşmedi. Emekliler nasıl oldu, emekliler rahat mı?

Hesap bakın çok güzel hesap. Diyor ki, 2008 yılında enflasyon ben hesap ettim diyor hükümet %4 artacak. %4 artacak diyor. Ne zaman diyor bunu? 2007'nin sonunda diyor. 2008'de %4 ben talimat verdim %4 enflasyon artacak diyor. İlk 6 yılda %2 eder diyor. Eğer ben emekliye %2 zam verirsem emekli enflasyonun altında ezilmeyecek diyor. Hesap doğru. Öyle değil mi?

Ama bir yanlış var. Enflasyon 4 olmadı. Çift rakama çıktı. Resmi rakamlarla TÜİK'in rakamlarıyla enflasyon iki rakama çıktı. Mutfakta enflasyon yüzde 20, 25 oldu. Az gelirli vatandaşın enflasyonu resmi rakamın iki katına, üç katına çıktı. Ama onlar hesabı hala %2 üzerinden yapıyor. %2 zam verilirse emekli enflasyona ezdirilmemiş mi olacak? Enflasyonu sırtında taşıyamayan emekli aslında işsiz oğlunun ailesinin yükünü taşıyor. Torununun ihtiyacına üç kuruş emekli maaşıyla çare olmaya çalışıyor. Perişan olmuş oğlunun, kızının geçimine yardımcı olmaya çalışıyor. Emekli bizim toplumumuzun sigortası. Ailenin sigortası. Aileye ek geliriyle, 30 yıllık emeğiyle destek vermeye çalışıyor. Onların sıkıntısını üstleniyor. Onların hastasına, ilacına koşuyor. Onların okuluna, masrafına koşuyor, yiyeceğine, içeceğine koşuyor, banka kredisine koşuyor. Ailelerin destekçisi o emekli. O emekliye iktidarların şükran duyması lazım, Türkiye'yi ayakta tutan temel direk emeklilerin elini öpmesi lazım. Ama Hükümet uydurma hesaplarla, "%2'ymiş, %4 müş" diyerek, "enflasyon artmadı" diyerek onu ezdiriyor. Onu ezdirince aileleri ezdiriyor. Aileler ezilince toplum eziliyor. Mudanya meydanında insanlar bu sıkıntısını dile getirmeye çalışıyor. Emekli perişan. Gençler iş buldu mu? Gençlere iş yerleri açıldı mı?

Emekli sıkıntı içinde, üretici, çiftçi sıkıntı içinde, esnaf sıkıntı içinde, işsiz genç ortada, memur sıkıntı içinde.

Böyle bir tablo var. Peki devletin işleri yolundamı? Yani halk sıkıntı çekiyor da devlet ferahladı mı, devlet rahatladı mı? Devletin ekonomik sorunları çözüldü mü? Eğer öyle bir durum olursa feda olsun. Biz sıkıntı çekelim ama devletimiz rahatlasın. Var mı böyle bir durum?

Devletin borçları ne oldu ödendi mi? Bu iktidar işbaşına geldiği zaman değerli arkadaşlarım, 2 Kasım 2002'de 6 yıl olmadı daha. Bu iktidar işbaşına geldiği zaman Türkiye'nin iç, dış, özel, kamu toplam borcu 220 milyar dolardı. Yani Türkiye bu iktidara 220 milyar dolar borçla teslim edildi. Bu borcun arkasında hangi hükümetler var? 58 tane gelmiş geçmiş bütün hükümetler var. Atatürk'ten tut, İnönü'den geç, Bayar'dan, Menderes'ten, Demirel'den, Özal'dan, Mesut Yılmaz'dan, Tansu Çiller'den, Bülent Ecevit'ten, Erbakan'dan bugüne kadar gel. 58 tane hükümet toplam bu borcu yapmış. Kaç yılda yapmış? 80 yılda yapmış. 80 yılda Türkiye 58 hükümetle 220 milyar dolar borç yapmış. Bunu kafanızda tutun.

Sonra Türkiye bunlara teslim edildi. Bunlar 6 yıl kaldılar, 6 yıl bile olmadı. Bir hükümet, bir iktidar diyelim. Gül hükümeti ve Tayyip Erdoğan hükümeti var ama aynı hükümet diye düşünelim. Bir iktidar 6 yıl. Borç 220'den kaçta indi? 200'e mi indi, 150'ye mi indi? İnmedi mi? Hani Türkiye zenginleşiyordu, hani Türkiye güçlenmişti. Türkiye kalkınmıştı. Zenginleşen bir ülke önce ne yapar? Borcunu öder değil mi? Gereksiz faiz ödemez değil mi? Sırtını prangayı bir koparır değil mi? İlk yapılacak iş o değil mi? Paranız geçse ne yapacaksınız borcu ödeyip bir ferahlayacaksınız, gereksiz yere o faizden kurtulacaksınız değil mi? Türkiye'de öyle yapar değil mi? Yaptı mı? 220 200'e düştü mü, 175'e düştü mü? Hayır. Ne oldu? 220, 250 mi oldu? 300 mü oldu, 350 mi oldu, 400 mü oldu, 450 mi oldu? Ne oldu? 512 oldu, 512 milyar dolar Türkiye'nin borcu var bugün. 512 milyar dolar. Başbakan bin bir türlü cambazlık yapıyor. Çıksın karşıma tartışalım, açsın televizyonu çikalım. Devletin resmi rakamlarıyla söylüyorum. 512 milyar dolar Türkiye'nin borcu var. 220'yle verildi sana 6 yılda 512'e çıkardın. 292 milyar dolar ek borç yaptın. 58 hükümetin yaptığından fazla borcu 80 yılda yapılandan daha fazla borcu sen tek başına 6 yılda yaptın. Bunun izahı var mı?

292 milyar dolar ek borç yapmışlar, 512'e çıkarmışlar. O 220 milyar dolar borçla geçmişteki hükümetler 2002 yılında Türkiye'de ne varsa tümünü yaptılar. Yapılan her şey ve artı 220 milyar dolar borç.

Ne var yapılan şöyle bir düşünün? Türkiye'deki bütün limanlar, bütün demiryolları, bütün karayolları, Türkiye'deki bütün sanayi tesisleri. Karabük'ten, Ereğli ve İskenderun Demirçeliğe kadar bütün entegre demir çelik tesisleri, petrol tesisleri, rafineriler, İPRAŞ, TÜPRAŞ, ATAŞ hepsi. Petro kimya tesisleri. Aklınıza ne gelirse. Ordumuz, donanmamız, silahlı kuvvetlerimiz, üniversitelerimiz her şey yapıldı. Sümerbanklar, Etibanklar, dokuma fabrikaları, Seydişehir alüminyumlar, Kebanlar, Atatürk barajları, santraller, enerji tesisleri hepsi yapıldı.

Toplam borç? 220 milyar dolar borç. Kardeşim sen 292 milyar dolar borç yaptın bir tane santral, bir tane baraj başlatıp bitirdin mi Allah aşkına?

Yaptığın bir enerji tesisi var mı? Gençlerimize işyeri açacak bir tesis kurdun mu, bir fabrika açtın mı? Ne yaptın? Nereye gitti bu 292 milyar dolar borç? Üstelik sen elde avuçta ne varsa tümünü de sattım. Etibankları sattın, Sümerbankları sattın, TEK'leri sattın, PTT'yi sattın, Telekom dedin sattım. Ne varsa her şeyi sattın. Sattın o paraları yedin ondan sonrada çıktın dedin ki, şu Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye'de taş taş üzerine koymadı. **Bire namert elini vicdanına koyda konuş o Cumhuriyet Halk Partisinin yaptıklarını sata sata sen gününü geçiriyorsun.**

Değerli arkadaşlarım, devletin ekonomik durumu rahatladı mı yani? Borcu artan ülke rahatlar mı? Faizler indimi? Faizler yükseldi. Faizin yükselmesi ne demek? Devletin yükü artması demek. Çünkü 512 milyar dolar borcu var Türkiye'nin. Sadece devletin borcu yok ailelerin borcu var. Anaların borcu, babaların borcu var. Ayı ayrı herkesin aile fertlerinin borcu var. Onların yükünün artması demek. Şirketlerin borcu var. Onun yükünün artması demek.

Değerli arkadaşlarım, bu doğru bir ekonomi politikası sayılabilir mi? Türkiye rahatladı diyebilir miyiz? Türkiye ferahladı diyebilir miyiz? Yolsuzluklar ortadan kalktı mı değerli arkadaşlarım. Yolsuzluklarla mücadele oldu mu? İktidardakilerin eşi, dostu, çoluğu, çocuğu tıpkı halkın yaşadığı gibi, halkın çocuklarının yaşadığı gibi yaşıyor diyebilir misiniz? Onlardan işsiz kalan var mı? Halkın acısını, ızdırabını paylaşan var mı onlardan? Her birisi devletin olanaklarıyla aldı verdi. Öyle değil mi? Bu iyi yönetim mi, dürüst yönetim mi?

Başbakan son zamanlarda bir de gazeteciliğe merak sardı.

Gazete sahibi olmaya, televizyon sahibi olmaya. Merak etti. Sabah'la ATV satılırken bir sürü insan almak istemişti. Bir baktık teker teker her birisi yarı yolda vazgeçti. Kimisiyle havaalanında gece yarısı buluştu. Adam konuşmadan sonra hemen vazgeçti. Kimisiyle başka türlü. Hepsi döküldü. Bir tek kişi kaldı. Kim? Başbakanın damadının Genel Müdür olduğu şirket. İyimi? Dediler ki, başka talip yok. Acaba niye yok, nasıl yok? Bunu inceledik mi? Bunu incelemedik. E yok. Ne yapalım? Var olana verelim. E buymuş. Ne yapalım canım o da vatandaş, onunda hukuku var alıversin. Verdik mi? Verdik. Peki parayı nereden bulduk? Alanın cebinde parası var onumu verdi, onunla mı aldı? Hayır. Ne yaptı? Döndü. Kime? Devlete. Devlete değil aslında millete.

Şimdi siz diyorsunuz ki, ya kredi borcum var ödeyemedim. Faizde artacak canım sıkılıyor diye üzülüyorsunuz. Ben size söyleyeyim. Aslında zenginsiniz zengin. Çünkü siz Başbakanın damadının genel müdür olduğu şirkete 700 milyon dolar kredi verdiniz. 70 milyon insan, Türk milleti 70 milyon dolar krediyi siz verdiniz siz. Devletin arkasında siz varsınız, siz verdiniz o

parayı. O para verildi. 700 milyon dolar kredi. Bugüne kadar Koç 700 milyon dolar kredi aldı mı? Sabancı aldı mı? Eczacıbaşı aldı mı? Hiçbiri almadı. Kim aldı? Damat aldı. Bunda adalet var mı arkadaşlar? Bunda hak var mı, bunda hukuk var mı? Bu demokrasimi? Hukukun üstünlüğümü? Eşitlik mi, adalet mi, sivil yönetim mi bu? Ne bu ne?

Değerli arkadaşlarım, burada alınının teriyle geçinen otobüs şoförü arkadaşlarım işten atıldığı için açlıkla mücadele edecek. Başbakanın damadının genel müdür olduğu şirket ise 700 milyon dolar devlet kredisini kullanacak. **Bunun hesabı sorulacak, şimdi sorulamayabilir. Ama gün gelecek bunun hesabı sorulacak.**”

İktidar yargıya savaş açmış. İktidar Danıştay’a savaş açmış. Yargıtay’a savaş açmış. Anayasa Mahkemesine savaş açmış. Üniversitelere savaş açmış.

Değerli arkadaşlarım, sizin ekonomik durumunuz ortada, devletin ekonomik durumu ortada, yolsuzluklar ortada. Peki devletin siyasi uyumu Ankara’da, yukarıda sergilenen manzara size mutluluk veriyor mu? Yani devlet kurumları birbirini anlayarak, birbirine destek olarak, el ele, birlikte, Türkiye’ye sahip çıkabiliyorlar mı? Yukarıda oyun var mı zirvede? Yukarıda ne var? Kavga var, çatışma var. Devlet organları karşı karşıya.

Şimdi her şey bitti Ankara Belediye Başkanı Orta Doğu Teknik Üniversitesinin binaları kaçakmış, 1960’larda yapılmış. 50 yıl oldu. Kaçakmış yıkacağım diye tutturdu. 15 yıldır kendisi belediye başkanı. 50 yıldır o üniversite ortada. Şimdi eksiği, noksanı varmış yıkacağız. “Allah akıl fikir versin. Akıl izan versin”, annem öyle derdi. Böyle zırva bir iş olduğu zaman “Allah akıl izan versin bunlara” derdi. Bende aynı şeyi söylüyorum. Allah akıl izan versin bunlara.

Yukarıda çekişme, çatışma. Çatışmanın temelinde ne var? Türkiye’de devletimizin siyasi temellerini içine sindirememiş bir iktidarın devletimizin temellerine karşı açtığı mücadele var. Cumhuriyetin kazanımlarına, laik demokratik cumhuriyet devlet anlayışına karşı gizliden, açıktan, sağdan, soldan verilen mücadele var. Uyumsuzluk var, çelişki var, çatışma var bu işin temelinde.

Şimdi değerli arkadaşlarım, millet bu kadar oy verdi iktidara geldiler. Daha ne istiyorsunuz? Bu kadar oyla iktidara gelmişsiniz, tek başınıza hükümete. Türkiye’yi derleyip toparlasanıza. Türkiye’nin anayasal kurumlarını, yargısını, üniversitesini kucaklayıp, bir araya getirip Türkiye’nin sorunlarına sahip çıksanız ya. Bu kavga niye? Bu çelişki niye? Yani siz halktan oy aldıça devletle kavga etme ihtiyacını daha çok hissediyorsunuz. Bu yanlış, bu tehlikeli. Yani halkın size vereceği destekle sizin şımarmanız, hesap sorma, misilleme yapma, meydan okuma arayışına girmeniz sıkıntının temelinde yatıyor. Türkiye bir uyum istiyor, bir dayanışma istiyor. Bunu sağlamakta önce iktidarın görevi.

Millet size bunun için oy verdi. Devletle kavga edin diye oy vermedi. Yargı kurumlarıyla kavga edin diye oy vermedi. Üniversitelerle kavga edin diye oy vermedi. Laik demokratik Atatürk Cumhuriyetinin temellerine dinamit koyun diye size oy vermedi millet. Yolsuzluk yapın diye oy vermedi. Çiftçinin derine çare olun, esnafın derdine çare olun, Türkiye’yi sahiplenin, ayağa kaldırın, yolsuzlukları engelleyin diye oy verdi.

Bu çok tehlikeli bir tablodur. Bakınız bunun temelinde Türkiye'nin siyasi temellerine yönelik hazımsızlık yatıyor.

Bizim devletimizin temellerini atanlar nur içinde yatsınlar çok sağlam temel attılar. Çok güzel maya kardılar. Bizim devletimizin temelinde ne var? Bir; her insanın vatandaş olarak inancı, mezhebi, dini, ırkı, etnik kökü, kökeni, geldiği yer ne olursa olsun. Kadın - erkek, köylü – kentli, zengin – fakir, okumuş – yazmış, okumamış – diplomasız hiç fark etmeden bütün milletin Misak-ı Milli sınırları içinde yaşayan herkesin eşit, saygıdeğer, kardeş olduğu anlayışına dayalı bir Türk milleti kabulü var. Hepimiz aynı milletin mensubuyuz. Hepimiz kardeşiz. Niye kardeşiz? Ne olursak olalım kardeşiz. Kimimiz Balkanlardan geldi, Bulgaristan'dan geldi, Yugoslavya'dan geldi, Bosna'dan, Makedonya'dan geldi, Sancak'tan geldi, Adalardan geldi, Batı Trakya'dan geldi, Girit'ten geldi, Mora'dan geldi, Kıbrıs'tan geldi, her yerden geldi. Kimimiz Kafkaslardan geldi. Kimimiz Gürcü, kimimiz Çerkez, kimimiz Kürt, kimimiz Laz. Fark etmez. Hepimiz bu milletin bir parçasıyız, kardeşiz, eşitiz, biriz, beraberiz. Kimimiz Alevi, kimimiz Sünni fark etmez kardeşiz. Ne olursa olsun mezhebimiz, inancımız, geldiğimiz yer hiçbir ayırım yok. Devlet herkesi eşit kabul eder. Bu bizim devletimizin temeli. Bizim devletimizin kabulüne göre **Türkiye Cumhuriyeti bir kan devleti değil, bir kafatası devleti değil. Bir ırk devleti değil. Bir mezhep devleti değil. Bir din devleti değil.**

Türkiye Cumhuriyeti; Eşit vatandaşların devletidir. Siyaset bilinç, siyasi anlayış devletidir. Kardeşlik devleti, sevgi devletidir.

Şimdi bunu bölersek, bunu ayırırsak, inananlar inanmayanlar, dindar olanlar olmayanlar. Çok dindar olanlar, orta dindar olanlar, az dindar olanlar. Şu mezhepten olanlar, bu mezhepten olanlar. Şu tarikattan olanlar, bu tarikattan olanlar diye. Kürt'tü, Arap'tı, Laz'dı, Gürcü'ydü, Çerkez'di diye eğer ayırırsak. Bu Balkan'dan geldi, bu Kafkas'tan geldi diye ayırırsak bunun sonu çok kötü olur. Atatürk buna karşı. Atatürk bunun yanlış olduğunu söylüyor. Hepimiz kardeşiz diyor. Hepimiz birbirimize üstünlüğümüz yok. Kimse kimsenin altında değil. Kimse kimsenin üstünde değil. Herkes aynı anlayışta. Bu milletin ferdi diyor. Sakın bölmeyin diyor. Böldüler ne oldu Irak'a bir bakın. Bir milyon Iraklı eskiden Iraklıydı. Bir baktık bir kısmı Şii'ymiş, bir kısmı Sünni'ymiş. Ben Şii'yim diye ayrıldı, ben Sünni'yim diye ayrıldı. Ben Türkmen'im diye ayrıldı. Ben Arap'ım, ben Kürt'üm diye ayrıldı. Sonuç 1 milyon Iraklı öldü.

Türkiye'yi bu felaketten kurtaran Atatürk'ün bu vatandaşlık anlayışdır. Bu kardeşlik anlayışdır. Bu bütünlük anlayışdır.

Elinizi çekin Türkiye'de milletin arasından, bizi birbirimize düşürmeyin. Alt kimlik, üst kimlik, etnik kimlik, ocu bucu buna gerek yok. Çekilin aramızdan biz hepimiz kardeşimiz, hepimiz bir ve bütünü. Türk milletiyiz hepimiz. Bu devletimizin siyasi temeli. Bakın bunu bozuyorlar. Bir başkası devletimizin din hepimizin en kutsal değeri, en saygın kurum. Milletimizin ezici çoğunluğu Müslüman. Bununla iftihar ediyoruz. İnancımızla, dinimizle, kuranı kerimimizle, peygamberimizle iftihar ediyoruz. Türkiye'de 70 bin cami var. Her gün 5 vakit ezanı Muhammedi'yi bütün millete iletiyorlar. Camiler açık. Hacca isteyen gidiyor. Tek sınır Suudi Arabistan'ın getirdiği kısıtlama. Başka bir sınır yok. Dini yayınlar serbest. Televizyonlar, radyolar, gazeteler, kitaplar hepsi yapılıyor. Türkiye'de bayramları hepimiz mutluluk içinde kutluyoruz. Sevinç içinde kutluyoruz, iftihar içinde kutluyoruz. Hepimiz inancımızı, dinimizi iftiharla yaşıyoruz. Ne uğraşıyorsunuz kardeşim? Rahat mı batıyor, huzur mu batıyor? Bu milletin din anlayışını ayırıştırmaya kalkmanın bir yararı olabilir mi Allah aşkına?

Dünyada İslamiyet'in en güzel yaşandığı ülke Türkiye. Türkiye'deki İslamiyet'in eline sen siyasetçi parmağını niye sokuyorsun. Sana ne kardeşim? Sen daha ananın karnına

düşmeden bu millet Müslüman'dı. Sen çekip gittikten sonrada Müslüman olmaya devam edecek bu millet. Müslümanlığı senden mi öğreneceğiz?

Müslümanlık nedir? Müslümanlık dürüst olmaktır. Müslümanlık haram yememektir. Yetim hakkı yememektir. Millet malı yememektir Müslümanlık. Yalan söylememektir Müslümanlık.

Sen şimdi Türk milletine Müslümanlık mı öğreteceksin? Yetim hakkı yememeyi, haram yememeyi, devlet malını yememeyi sen mi öğretivereceksin Müslümanlığı Türk milletine. Çekil aradan. Karışma sen bu milletin inancına.

Değerli arkadaşlarım, Dışişleri Bakanı Avrupa'ya gitti. Avrupalı siyasetçiler Türkiye'den şikayet edince bu diyor ki, evet dediğiniz gibi Türkiye'de Hıristiyanlara baskı vardır. Sadece Hıristiyanlara değil Müslüman çoğunluğa da baskı vardır. Türkiye'nin Dışişleri Bakanı Avrupa'da Türkiye'deki Müslüman çoğunluğa baskı vardır diye şikayet ediyor. Onlar bir söylüyorsa bizimki üç söyleyerek onlara yaranacak. Onlar diyecekler ki, ne doğru söylüyor bu adam. Demek Müslümanlara da baskı varmış diyecek. Kendi devletini şikayet ederek onların gözüne girmeye çalışan bir Dışişleri Bakanı.

Değerli arkadaşlarım, şimdi bu bir dil sürçmesi olsa maruz görebiliriz. Yanlışlıkla hadi öyle kaçtı ağızından. Öyle değil, dil sürçmesi değil. Bu bir zihniyet yansıması. Zihniyet o. Diyor ki, Müslümanlara Türkiye'de baskı var. Kardeşim sen 6 yıldır devleti yönetiyorsun. Müslümanlara baskı varsa niye kaldırmadın o baskıyı? Niye kaldırmadın? Nereden geliyor bu baskı? Çıkar ağızındaki baklayı. Anayasamızda laiklik ilkesi var. Laiklik ilkesi varsa Müslümanlara baskı var demek istiyor. Bilmiyor ki, gerçek Müslümanlık inancın, ibadetin Allah'la kul arasında özel bir yaşam olarak en yüksek saygıyı görmesidir. Dini siz siyasete alet ettiğiniz zaman o din olmaktan çıkıyor. O senin şikayet ettiğin laiklik olmasa Türkiye İran'a, Irak'a, Lübnan'a, Afganistan'a, Talibanlara benzeyecek. O mu ileri Müslümanlık, o mu gerçek Müslümanlık.

Değerli arkadaşlarım, Müslümanlara baskı varmış. 70 milyon insanız. 70 milyon insanın içinde Müslümanlara baskı var diye düşünen nasıl bir grup vardır Allah aşkına? Gezdiğim her yerde soruyorum evet bize baskı var diyen kimseyi görmedim daha. Yani Türkiye'de hepimiz elhamdülillah dinimizle, inancımızla mutlu yaşıyoruz. Hiçbir baskı hissetmiyoruz. Var mı şimdi Mudanya'da inancından dolayı baskı yapıldığını söyleyecek insan bu büyük kalabalığın içinde? Peki siz yaşadığınız İslamiyet'ten mutlu musunuz? Peki Dışişleri Bakanı diyor ki baskı var. Niye? Acaba onun kafasındaki İslamiyet'le sizin yaşadığınız İslamiyet farklı İslamiyet mi? Acaba onun kafasında başka bir İslamiyet mi var?

Acaba Dışişleri Bakanının kafasındaki İslamiyet "Başbakanının Hikmet Yar'ın dizinin dibinde oturup o çöktüğü sırada" Hikmet Yar'ın kafasında olan İslamiyet mi?

Şimdi Türkiye böyle bir din tartışmasının içine girerse iyi olur mu? Kim sokuyor? Dışişleri Bakanı iktidar bu anlayışı söylesen. Açıklama yapmış görüşümün arkasındayım diyor. Ama artık Müslümanlara baskı yapılıyor demiyor da özgürlüklerle ilgili görüşümün arkasındayım diyor. Açıkça çık söyle Türkiye'deki büyük Müslüman çoğunluğa baskı yapılıyor de orada dediğin gibi. Orada dediğin gibi, Brüksel'de dediğin gibi gel Ankara'da da söyle. Türkiye'de milletin karşısında da söyle.

Bakın, geçenlerde televizyona bir kız çıktı. Kız dedi ki, ben Atatürk'ü sevmiyorum, ben Humeyni'yi seviyorum. Bu fotoğrafı çekin diye söylüyorum. Atatürk'ü sevmiyormuş kızımız Humeyni'yi seviyormuş. Gazeteci ona diyor ki, ya bu ne biçim laf Atatürk bu devlete bağımsızlığını kazandırdı. Onun sayesinde hür ve bağımsızız. Bu laf söylenir mi diyince cevap şu; diyor ki, keşke İngiliz işgali devam etseydi. Ben kendimi daha özgür hissedirdim diyor. Bu bir genç kız değerli arkadaşlarım. Bakın bu bir genç kız. Diyor ki, İngiliz işgali devam etse ben daha özgür olurum.

Şu zihniyete bakın; bu Damat Ferit, Vahdettin onlar işgal altına girince İngilizlerle işbirliği yapıyor. Bunlar işgalden kurtuldukları halde İngiliz işgalini davet ediyorlar. Onlardan da daha kötü bu. Onlar çaresiz kaldı, geldi işbirliği yaptı. Onlar işbirlikçi. Bunlar? Neredeyse işgale davet ediyor. Yani bu kızın dünya bilgisi nedir Allah aşkına? Bu kızı gönderin Irak'a, Irak'ta İngiliz işgali daha iyidir diye Iraklılara söylesin, 2003'ten buyana şu 5 yılda 1 milyon vatandaşını kaybetmiş olan Iraklılar onu bir dinlesin de işgalin iyi olup olmadığını ona anlatıversin. Hindistan'a gitsin Gandi anlatıversin. Pakistan'a gitsin İkbal anlatıversin onlara. Cezayir'e gitsin Cezayirli Müslümanlar anlatıversin işgalin ne demek olduğunu onlara. Atatürk anlatsın demiyorum. İnönü anlatsın demiyorum. Gelsinler şu Mudanya'ya Mudanya Mütarekesinin imza edilmesi ne demek onu bir öğreniversin demiyorum. Gitsin o ülkelere onlara sorsun. Atatürk nedir, cebinden Atatürk resimlerini çıkararak cevap versin dünya Müslümanları.

Geçenlerde Avrupalı bilim adamları bir araya geldiler, 20. yüzyılın en önemli devlet adamı kimdir şunu araştıralım dediler. Yabancı bilim adamları, Türk yok içinde. 20. yüzyılda da dünyanın en önemli devlet adamları birbiri ardından gelmiş. Leninler, Stalinler, Maolar, Gandiler, Çörçiller, Musuliniler, Hitlerler, bütün dünyada ne kadar iddialı devlet adamı varsa hepsi o yüzyılda çıkmış. Hepsine baktılar, Rooseveltler, Amerikalı devlet adamları dediler ki, **dünyada en önemli devlet adamı 20. yüzyılda Mustafa Kemal Atatürk'tür.**

Elin yabancı bilim adamı bunu söyleyecek. Bu toprakların içinde yetiştiğimiz, yetiştirdiğimiz bir genç kızımız onu söyleyecek. Dışişleri Bakanımız Avrupa'ya gidecek Türkiye'de Müslümanlar baskı altında diyecek. Müslümanları baskıdan kurtaran dünya çapındaki hareketin lideri o Mustafa Kemal Atatürk'tür.

Türk milleti böyle uyduruk cumhuriyetlerden birisi değildir. Bir Muz Cumhuriyeti değildir. İktidarın önce bunu kafasına yerleştirmesi gerekmekte...

Değerli arkadaşlarım, böyle bir tabloyla karşı karşıyayız. Bu iyi bir manzaramı? Buradan iyi bir sonuç çıkar mı? Bu gidişe bir dur demek zorunluluğu yok mu? Bütün bu oyunlar denendi şimdi en son olarak da bir baktık Türkiye'de bir dava açılıyor. Bu dava kapsamı içinde toplumun saygıdeğer gazetecileri, fikir adamları, emekli generalleri gece yarısı, sabaha karşı evlerinden alınıyor, tutuklanıyor ve sonra bu tutuklamalarla ilgili ortada resmi bir iddianame 13 aydır yazılmadığı halde aylardır bir kampanya bu insanları milletin gözünde mahkum etmek için yalan, dolan, ciddi, ciddiyetsiz, zırva ne varsa hepsi dökülüyor. Yani mahkeme, dava mahkeme salonunda celsede yapılır. İddianame yok, mahkeme salonu yok, hakim heyeti yok, duruşma yok, mahkumiyet var. Mahkumiyeti kim yapıyor? Kamuoyu aracılığıyla, medya yönlendirmesiyle yapıyorlar.

Değerli arkadaşlarım, bu oyuna dikkat edin. Türk milleti böyle uyduruk cumhuriyetlerden birisi değildir. Muz cumhuriyeti değildir. Kafkaslarda, balkanlarda hani böyle bir iki yalan haber, dolan, toplantı, devrim mevrimeyip iktidarları, rejimi değiştirirler. Türkiye buna müsait bir devlet değildir. **Biz dünyanın en zor coğrafyasında bin yıl bağımsız yaşamış bir milletiz. Böyle oyunlar bize vız gelir, vız gider.**

Hukuk, “demokrasinin, cumhuriyetinin, toplum düzeninin” özüdür, temelidir.

Hukuk varsa her şey var, kural varsa her şey var. Keyfilik, kişisel suçlamalar, emrivakilerle iş tutulmaz. Hukuk olacak, adalet olacak, kural olacak. İşler düzelmiş diyecek. Hukuk Türkiye'nin çok temel bir dayanağıdır.

Bir bakıyoruz hukuk bir yana bırakılmış bize efsane anlatıyorlar. Efsane Ergenekonmuş, sonra Ergenekonda gitti ne oldu? Ağarta çıktı. Efendim milattan sonra 6. yüzyıl, Orta Asya, Ergenekon dağları. Efsane anlatıyorlar bize. Hukuk efsaneyle, safsatayla işlemez. Safsataya hukukta yer yoktur. Hukuk boş lafla işlemez, kanıt ister kanıt. Delil ister, somut iddia ister. Var mı? Yok. Ne var? Bol laf var. Şimdi çıkardılar diyorlar ki, Uğur Mumcu'yu Ergenekoncular öldürdü.

Değerli arkadaşlarım, bari Uğur Mumcu'nun kemiklerini rahat bırakın. Kemikleri sızlar kemikleri Uğur Mumcu'nun. Ahmet Taner Kışlalı'yı Ergenekoncular öldürmüşler. Karısı diyor ki, eğer bugün yaşasaydı Ahmet Taner Ergenekoncu olurdu diyor. Ne o? Ergenekoncular onu öldürdü. Bu laflar çok yanlış laflar. Hukuk nerede? Belli değil. İddianame nerede? Belli değil. Ortada failer var, suç işleyenler var. Suç yok, fiil yok. Failer var fiil yok. Suç işleyenler belli, ne suç işlediler belli değil. Bize tarih anlatıyorlar.

Değerli arkadaşlarım, bu hiçbir şekilde Türkiye'nin kabul edemeyeceği bir tablodur. Bizim hukuka saygımız var. Hukuk büyük bir sınav veriyor. Siyasetçiler hukuku kendi amaçları için kullanmak isterler. Geçmişte de kullanmışlardır. Van'da bir rektörü tutukladılar aylarca iddianame koymadan gözaltında bulundurdular. Arkadaşı intihar etti. Ben bu şerefsizliğe maruz bırakılamam dedi intihar etti. İddianame daha sonra çıktı ve hepsi beraat etti. Bir ailenin saygıdeğer insanların şerefiyle oynadılar. Ama içinden hiçbir şey çıkmadı.

Şunu açıkça söylüyorum, Atatürk'ü sevmek suç değildir, suç olmayacaktır. Cumhuriyeti sevmek suç değildir, suç olmayacaktır. Türkiye'yi sevmek suç değildir, suç olmayacaktır.

Bunları suç olarak tanımlamaya, hiçbir zaman hiçbir kişinin gücü yetmeyecektir. Şimdi gene insanın aklına aynı tabloyu getiren bin manzarayla karşı karşıyayız. Bunları aşacağız değerli arkadaşlarım.

Hırsızlığa, yolsuzluğa karşı çıkmak suç değildir, suç olmayacaktır.

Laik demokratik cumhuriyete sahip çıkmak suç değildir, suç olmayacaktır.

AKP'yi sevmemek, AKP'den şikayet etmek suç değildir, suç olmayacaktır.

Eğer demokrasi varsa, demokrasi yaşayacaksa hepimiz inançlarımız doğrultusunda inandığımızı söyleyeceğiz. Bu bizim hakkımız. Demokrasi bunun için var. Buna hep beraber sahip çıkacağız.

Tamam mı değerli arkadaşlarım. Şimdi biz bu şikayetleri yapınca Başbakan hafif geriledi. Bana dedi ki, sen bunların avukatı mısın? Değerli arkadaşlarım, bende dedim ki, ben Türkiye'de ne kadar mağdur, mazlum, hukuki çiğnenmiş, insan hakları elinden alınmış insan varsa onların tümünün avukatı olmaktan şeref duyarım dedim. Ben cumhuriyetin ve demokrasinin avukatıyım. Ergenekon'un kasası, finansörü diye gözaltına alınan Okkır gözaltında kanser oldu. Öldü gözaltından cenazesi çıktı. Kasası diyordunuz bunu finanse eden paranın anahtarı onda diyordunuz. Adamın cenazesini Edirne belediyesi kaldırdı. Şimdi bunun insan hakları açısından bizi üzecek bir tarafı yok mu? Yakışıyor mu Türkiye'ye bu tablo. Bundan şikayet etmek benim görevim değil mi? Elbette yapıyorum. Bunların avukatı

olmaktan, demokrasiyi ihlal eden bütün uygulamalara karşı avukat olmaktan şeref duyarım dedim. Ben avukatımda ama öyle gözüküyor ki, sende Ergenekonun savcısının dedim. Şimdi Başbakan onun üstüne biraz durdu, bir hafta tereddüt etti bu lafın altından bir şey çakır mı diye. Sonra baktı evet dedi bende savcıyım.

Şimdi Başbakan Ergenekonun savcısı oldu. Kendi kabulüyle. Savcı olmak Başbakana şeref verir, başbakana onur verir. Savcılık, şerefli, onurlu saygıdeğer bir iştir. Savcı olmak güzeldir. Başbakanın savcı olmakla hiç kuşku yok şereflenmesi, onurlanması sözkonusu olur. Başka hiçbir olmaz. Elbette bunu istemesi doğaldır. Ama dedim ki Başbakana sen savcıyım diyorsun ama unutuyorsun galiba o savcının adının başında cumhuriyet savcısı yazar. Sen cumhuriyet savcısı mısın yoksa? Unutma dedim hevesleniyorsun savcılığa ama o cumhuriyet savcılığıdır. Bunu da göze alıyor musun cumhuriyetin savcısı olmayı?

Şimdi Başbakan cumhuriyet savcısı olma anlayışını bir tarafa bırakıyor. Ama asıl önemli nokta şu; bir ülkede bir siyasetçi avukat olur, milletin avukatı olur. Bunda hiçbir çelişki yok. Ama bir Başbakan bir davanın savcısı olamaz. Çünkü kuvvetler ayrımı var. Kuvvetler ayrımında yürütme, hükümet ayrı, yargı ayrı, parlamento ayrı. Yani sen Başbakan sıfatıyla nasıl olurda yargının en kritik savcılığına elini uzatırsın. Bu yanlıştır. Zaten kafasında bu kavramlar net olmadığı için ben savcıyım diye ortaya çıktı. Bir başbakan savcı olamaz değerli arkadaşlarım. Başbakanın savcı olması savcılığın ve Başbakanlığın iyi anlaşılabilmesi anlamına gelir. Bunu unutma diye ona hatırlattım.

Şimdi bu tartışma yaşanınca o baktı bunun tadı yok. Dedi ki, bu iktidara karşı muhalefet niçin temiz eller operasyonu yapıyoruz bizde bize karşı çıkıyor. Biz ülkeyi temizlemek istiyoruz, temiz eller operasyonu yapıyoruz. Dürüstlüğü güvence altına almak istiyoruz niye karşı çıkıyorlar dedi. Şimdi sen İlhan Selçuk'u, Mustafa Balbay'ı, sen generalleri temiz eller yapmak için mi tutukluyorsun? Türkiye'deki hırsızlığı, yolsuzluğu, hortumculuğu, kredi dalaveresini onlar mı ayarlayıveriyorlar? Türkiye'de temiz ekonomiyi sağlamak için senin bunlarımı tutuklaman gerekiyor? Temiz eller operasyonu yapacak isen önce senin o temiz eller düğmesine basacak olan parmağının temiz olması lazım. Temiz eller operasyonunu ancak eli temiz olanlar yapabilir. Eğer sen temiz eller operasyonu yapmaya kararlıysan sana bir teklifim var. Gel temiz eller yapmanın şartını yerine getirelim. Öyle lafla olmaz bu iş.

Bakın, milletvekili dokunulmazlığının kalkması lazım. Türkiye'de Anayasayı değiştirelim demiyorum. Meclisteki herkesin dokunulmazlığını kaldıralım demiyorum. Ama kendine güveniyorsan gel sen Tayyip Erdoğan, ben Deniz Baykal sadece ikimizin dokunulmazlığı kaldırılıversin temiz eller operasyonunu yapiverelim.

Sevgili Mudanyalılar, uzatmaya gerek yok. Herkesi yormayalım, herkesi üzmeylem. Anayasayla da meşgul olmayalım, herkesin dokunulmazlığıyla da meşgul olmayalım. İkimizinki kalksın. Bakalım temiz eller oluyor mu olmuyor mu? Sen kim, temiz eller yapmak kim? Sen temiz eller yapacaksan gel önce dokunulmazlıklarımızı kaldıralım öyle başlayalım. Bir görelim bakalım. Dokunulmazlık zırhının arkasına saklanıp milletin şerefli aydınlarına, gazetecilerine, emekli generallerine karşı tertip yapmak temiz eller operasyonu yapmak değildir. Manzara bu değerli arkadaşlarım. Tamam mı? Anlaştık mı? Durumu görüyorsunuz değil mi? Gerekeni yapacak mıyız? Türkiye'ye sahip çıkacak mıyız? Hangi Türkiye'ye? Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye'sine sahip çıkacak mıyız?

Sevgili kardeşlerim, ben sizleri çok özlemiştim. Eksik olmayın sizlerle kucaklaştım, çok mutlu oldum. Hepinize yürekten teşekkür ediyorum. Burası Mudanya. Bakınız, Mudanya bir kent ismi değildir. Türkiye'de her ilçenin, her ilin bir ismi var. Mudanya bir kent ismi değildir.

Mudanya bir tarihtir. Mudanya bir kùltùrdùr. Mudanya bir Őereftir, onurdur. Sadece Mudanyaluların değil bağımsız Tùrkiye Cumhuriyetinin Őerefidir, uğurudur.

Mudanya milli m¼cadelenin d¼nya çapında kabul¼ doğrultusunda ilk adım atılan g¼nd¼r, Şerefli yerdir.

Tùrkiye'yi bir avuç çete, bir avuç sergerde, bir avuç başı bozuk isyan ettiler diye tanımak istemeyenler, Damat Feritler, Vahdettinler, m¼tareke medyasın, onların yanındaki iŐbirlikçileri, Anadolu'daki milli kurtuluş m¼cadelesine dudak b¼ken insanlar bu m¼cadeleyi Şerefiyle, canıyla, varlığıyla, b¼t¼n g¼c¼yle Anadolu'da verip Tùrkiye'yi bağımsızlığına kavuŐturan insanlar karşısında, 9 Eyl¼l sonrasında, Anadolu'nun temizlenmesinden sonra evet siz varsınız, muhatap sizsiniz, İstanbul değil Ankara, Mondros değil Mudanya dediler ve Mudanya'da Tùrkiye Cumhuriyetinin doęuŐuna tanık oldular. Bug¼n Mudanya'dayız. Yani cumhuriyetin temellerinin atıldığı, milli bağımsızlığımızın d¼nyaya tanıtıldığı bu en Şerefli topraklarda bir aradayız.

Şimdi birilerine bunu hatırlatmak lazımdır. Tùrkiye sen bırak Ergenekon'u tarihe meraklıysan gel Mudanya'ya, gel 9 Eyl¼l'e, gel Mudanya M¼tarekesine, gel Lozan'a gidelim. Tùrkiye buradan çıktı değerli arkadaşlarım. Sizler ıkardınız. Buna sahip ıkın. Buna y¼nelik tertipler var, buna y¼nelik senaryolar var. İçerden buna hevesli olanlar var. Dışarıdan destek verenler var. Eski tablo, bildiğimiz manzara. Ama l¼tfen sizlerde bu işe sahip ıkın. Bu işi sahiplenelim ve Tùrkiye'nin sahipsiz olmadığını g¼sterelim. Meydanın boş olmadığını g¼sterelim. 9 Eyl¼l¼n yaŐadıęını, Mudanya'nın yaŐadıęını, Lozan'ın yaŐadıęını, Mustafa Kemal'in yaŐadıęını dosta d¼Őmana g¼sterelim.

Sevgili Mudanyalular, değerli kardeşlerim, bug¼n eksik olmayın bize çok g¼c verdiniz, sahip çıktınız. Hepinize y¼rekten Ő¼kranlarımı sunuyorum. Sizleri çok seviyoruz. Sizleri Mudanya için seviyoruz, sizler için seviyoruz. Tùrkiye'nin geleceğine sahip çıktığınız için seviyoruz. Sizlerle iftihar ediyoruz. Sizlerle beraber olmak bize b¼y¼k g¼c veriyor. Hepinize, b¼t¼n Mudanyalulara y¼rekten teŐekk¼r ediyorum, sevgiler saygılar sunuyorum.

5.1.3.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN ERZİNCAN'DA 5. HACI BEKTAŞI VELİ FESTİVALİ'NDE YAPTIĞI KONUŞMA (22-07-2008)

Sevgili kardeşlerim, Erzincan 5. Alevi Kültür Festivalinde hep bir arada bulunmaktan onur duyuyorum, mutluluk duyuyorum. Hepinizi içten sevgilerle, saygılarla selamlıyorum.

Bugün Erzincan'da yoğun bir program uyguladık. Erzincan'ın pek çok beldesinde vatandaşlarımızla bir aradaydık. Açılışlar yaptık, temeller attık. Bu arada bir de Geçit Beldesinde Cemevi'nin temelini attık. Ziyaretler yaptık. Erzincanlılarla kaynaştık, onları dinledik, onların sorunlarına sahip çıktık ve Erzincan'da bir Alevi Kültür Şenliğinin, Festivalinin yapılmakta olduğunu öğrenince sizleri selamlamadan, sizlerle bir araya gelmeden Erzincan'dan ayrılmayız dedik. Uçağı bekletiyoruz sadece sizleri selamlamak için.

Sevgili kardeşlerim, sizlerle beraber olmak çok büyük mutluluk. Türkiye'mizin, tarihimizin, kültürümüzün doğru anlaşılması büyük önem taşıyor. Hepimiz içinde bulunduğumuz, bir parçası olmaktan iftihar ettiğimiz toplumumuzun, değerlerimizin, kültürümüzün özünün, kökünün ne olduğunu en iyi şekilde bilmek durumundayız.

Değerli kardeşlerim, hepimiz bir tarihin içinden geliyoruz. Bu tarihin içinde bizim toplumumuzu şekillendiren, dünyaya bakışımızı belirleyen, "ne iyidir, ne kötüdür, ne doğrudur, ne yanlıştır, ne güzeldir, ne çirkindir" bunu bize öğreten derin bir kültür tarihimiz, birikimimiz var. Bizim bir büyük medeniyeti oluşturduğumuzu hiç kimsenin unutmaması lazım. Bu büyük medeniyeti hep beraber oluşturduk, hep beraber şekillendirdik.

Bizim tarihimizin şanlı, yüzümüzün akı, bütün dünyaya tarihimizi, toplumumuzu en güzel şekilde yansıtan bir büyük 13. yüzyıl gerçeği var. Tarihimizin 13. yüzyılı bir Rönesans yüzyılıdır. 13. yüzyılımız bir aydınlanma çağıdır. Nerede? Anadolu'da.

Anadolu'da 13. yüzyıl bir hümanizme çağdır. Bir felsefe çağıdır. Bir etik ahlaki yükseliş çağıdır.

Ne zaman? Avrupa Ortaçağı yaşarken. Avrupa Ortaçağ'ın karanlığı içinde, bağınazlığı içinde, dogmatizmi içinde, insanları yakarken, insanları inançlarından dolayı suçlarken, ortaçağın karanlığı bütün Avrupa'ya çökmüşken Anadolu'da, bizim coğrafyamızda, bizim ülkemizde bir büyük insanlık aydınlanması yaşandı. Kim yaşattı bunları? Başta Hacı Bektaş Veli, Mevlana ve Yunus. Onun arkasından gelen büyük düşünürler, büyük insanlar. Hepsi birden Anadolu'da bir yeni zihniyet, bir yeni anlayış oluşturdular.

Türkiye toplumunun temelinde işte bu anlayış yatar. Bu anlayışı birbirinden ayırmak, birbirine karışmış gibi göstermek doğru değildir. Bu bizim özümüzdür, kökümüzdür.

Hacı Bektaş Veli'den, Mevlana'dan Mustafa Kemal Atatürk'e kadar aynı çizgiyi sürdürüyoruz. Bununla iftihar etmemiz lazımdır. Bu bizim güzelliğimizdir.

Bunu dışlamak, bunu ayırıştırmak, bunu bölmek bu topluma yapılabilecek en büyük kötülüktür. Biz hepimiz aynı anlayışın parçasıyız. Bizim cumhuriyetin temelinde yatan anlayış insana değer verme, insanı temel alma anlayışıdır. Bizim cumhuriyetimizde insanlar arasında mezhep ayrımı yoktur. Bizim cumhuriyetimizin temelinde insanlar arasında din ayrımı yoktur. İnanan, inanmayan, az inanan, çok inanan, az dindar, çok dindar. Bizim hukukumuzda, bizim

siyasetimizde, bizim devlet düzenimizde böyle bir ayırım yoktur. Bizim için önemli olan insandır. Her şey insan için. Hayatın temelinde insan var. Ne olursa olsun insan var. Ve Hacı Bektaşî Veli'nin söylediği gibi 72 millet birdir bizim gözümüzde. O nedenle Alevi'ydi, Sünni'ydi, Kürt'tü, Laz'dı, Çerkez'di, Gürcü'yü, Arap'tı, Arnavut'tu biz hepimiz vatandaşız. Türk milletinin özüyüz, köküyüz, Türkiye'yiz hepimiz, hep bir arada. Değerli arkadaşlarım, bu bizim gücümüzdür.

İnsanlar arasında inançlarını ayırarak siyaset yapmak, mezheplerini ayırarak siyaset yapmak, etnik kökenlerini, ırklarını ayırarak siyaset yapmak bizim kabul edeceğimiz iş değildir.

Herkes inancını özgürce yaşayacak. Herkes mezhebiyle iftihar edecek, diniyle iftihar edecek, inancıyla iftihar edecek. Kimsenin buna en küçük bir söz söylemeye hakkı yoktur. Kimse kimseye inanç empoze etmeyecek. Kimse devlete resmi bir inanç izafe etmeyecek. Devlet hiçbir vatandaşa inanç dayatması, mezhep dayatması yapmayacak, yapamayacak.

Sevgili kardeşlerim, bizim kazandıklarımız var. Henüz tam kazanamadıklarımız var. Bunu bilerek geleceğe bakacağız. Bir parçası olduğumuz toplum, kültür hangi zihniyetleri besliyor. Bir imparatorlukta beraber yaşadığımız ülkeler bugün ne durumda? Ortadoğu'da, Arap İslam dünyasında hangi gerçekler var. Türkiye'de biz ne noktaya geldik, nasıl geldik? Şimdi geldiğimiz noktayı tehdit etmek isteyenler ne yapmak istiyor? Neyi bize dayatmaya çalışıyor. Bunların farkında olmalıyız. Hangi tehlikelerle karşı karşıyayız? Hangi tehditlerle karşı karşıyayız. Türkiye'yi bir Ortadoğu Arap toplumunun zihniyetine, değerlerine çekmek isteyenler karşısında biz sadece kişisel olarak kendimizi, sadece kendi inanç sistemimizi, mezhebimizi değil, bütün Türkiye'yi sahiplenmek zorundayız. Hep bir arada olmak zorundayız.

Türkiye'de kavga, cumhuriyet kavgasıdır. Türkiye'de kavga laiklik kavgasıdır. Cumhuriyet kavgasının içinde elbette aleviler var. Ama alevi olmadan da cumhuriyete inanan, sünni olan, başka mezhepten olan insanlar da var. O beraberliği kimse bozmaya kalkmamalıdır.

Sevgili kardeşlerim, sizlere benim söyleyeceğim birlik, bütünlüktür. Aman buna sahip çıkalım. Aman kendimizi kimsenin dışlamasına fırsat vermeyelim. Kimsenin bizi dışlama tuzağına sakın ha düşmeyelim. Kimse bizi ayıramaz, biz Türkiye'yiz, Türkiye. Tarihiyiz. Osmanlı sizin temsil ettiğiniz değerlerin üzerinde yükseldi. Hacı Bektaşî Veli'nin ortaya koyduğu inanç, düşünce, 72 millet birdir anlayışı, adalet anlayışı, onun örgütlenme yöntemi, hepsi Osmanlı'nın altındaki temel zihniyeti ortaya koydu. O sayede Osmanlı sadece silah gücüyle değil, sadece asker gücüyle değil, adalet anlayışıyla, insana saygı anlayışıyla, başkasının hakkına, hukukuna saygı anlayışıyla, ayırım yapmama anlayışıyla bütün Balkanlarda, bütün Avrupa'da saygınlık kazandı, etkinlik kazandı ve herkes Osmanlı'nın Hacıbektaş-i Veli'nin özünü, kökünü oluşturduğu zihniyeti karşısında saygı gösterdi, ona sahip çıktı.

Cumhuriyetimizin temelinde de gene aynı felsefe var. O felsefeyi sahiplenmemiz lazım. Onu inançla korumamız lazım. Ona zafiyet getirmemek sorumluluğumuzu unutmamız lazım. Sorun Türkiye'nin tümüyle ilgilidir. Büyük bir tehlikeyle karşı karşıyayız. Yaşadığımız olayları görüyorsunuz. Bu olaylar karşısında artık hiçbirimiz kendi dar dünyamızdan olaya bakamayız. Türkiye'nin tümüne bakacağız. Yandaşımızı, dostumuzu, kardeşimizi bileceğiz. Türkiye'nin tümüne hep beraber sahip çıkacağız.

Biz bu zihniyetin, bu anlayışın en büyük desteğinin sizlerden geldiğini biliyoruz. Bizim için sizler bir siyasi partiye destek olan insanlar değilsiniz. Bizim için sizler Türkiye Cumhuriyetinin özünü kavramış, onu ayakta tutmak için en büyük desteği veren

yurttaşlarımız olarak değer taşıyorsunuz. Ve bu hedefi hiç kimsenin unutmamasına imkan yoktur. İmkan olmamalıdır. Bu duygular içindeyim. Hep bir aradayız. Ülkemizin sorunları karşısında da mücadeleyi birlikte götüreceğiz. Bunu götürürken ayrılmayacağız. Bizi dışlamak isteyenlerin tuzağına düşmeyeceğiz. Biz Türkiye'yiz. Anayasamızın özüyüz, tarihimizin özüyüz, kültürümüzün özüyüz. İnsan anlayışımızın temsilcileriyiz. Bunu kimseye kaptırmaya gerek yoktur. Bunu Türkiye'den soyutlamak isteyenlere fırsat vermeme bizim görevimizdir, sorumluluğumuzdur.

Erzincan bizim kültürümüzün, tarihimizin en önemli kaynaklarından biridir. Bizi besleyen ana damarlardan birisi budur.

Bu Erzincan'da vardır, Sivas'ta vardır, bu Çorum'da vardır, bu Amasya'da vardır, Tokat'ta vardır. Her yerde vardır. Antalya'da vardır, İzmir'de vardır, İstanbul'da vardır. Türkiye'yle iç içe geçmişiz, kaynaşmışız. Kimse bizi Türkiye'den ayıramaz. Hiçbirimiz Türkiye'den ayrılmayı içimize sindiremeyiz.

Bakın dışarıdan birileri bize aleviler azınlıktır, Kürtler azınlıktır diye dayatmalar yapmaya kalkıyorlar. Kim demiş aleviler azınlıktır diye. Aleviler bu tarihin, bu toplumun özüdür, köküdür. Onu kimsenin ayırmasına imkan yoktur. Aynı şekilde Kürtlerde, Araplarda, Çerkezlerde, Gürcülerde, Lazlarda bu toplumun özüdür. Hepimiz ayrı ayrı kaynaklardan beslenen ama Türkiye toplumunun bütünlüğü içinde birbiriyle kaynaşmış bir büyük milletiz. Hepimiz Al bayrağın altında aynı duygularla göğsümüz kabarıyor. Hepimiz bağımsız bir Türkiye Cumhuriyeti içinde yaşamak istiyoruz. Hepimiz Türkiye'yi bir Atatürk Cumhuriyeti olarak ayakta tutmak istiyoruz.

Hepimiz kendi kimliğimizle iftihar edeceğiz. Kendi geleneklerimizi sürdüreceğiz. Kendi değerlerimize göre yaşama hakkımızı sonuna kadar savunacağız.

Buna engel olmak isteyenler karşısında birlikte mücadele vereceğiz. Elbette kimliğimizi, inançlarımızı, geleneklerimizi, kültürümüzü özgürce yaşayacağız. Ama bu durum bizi kimsenin büyük toplumdaki dışlamasına bir fırsat vermeyecektir, vermemelidir. Bizde buna fırsat vermemeliyiz.

Ben sizlerle burada da beraber olmaktan büyük bir kıvanç duydum, mutluluk duydum. Her zaman olduğu gibi sizlerden güç alıyorum. İyi ki varsınız, iyi ki var olmaya devam ediyorsunuz. İyi ki siz incinseniz de başkalarını incitmeme konusunda bu topluma en parlak örnekleri vermişsiniz. Ama bu kimsenin sizi incitmeye devam etmesi, bu yolda rahatça yürümesi anlamına gelemez, gelmeyecektir, gelmemelidir. Bunu da hep beraber güvence altına almak zorundayız. Birliğiniz, dayanışmanızdan ve tüm Türkiye'yle kaynaşmanızdan geliyor. Türkiye'nin özünün sahibi olduğunuzu ortaya koymaktan geliyor. Bunu hep beraber bundan sonrada sürdürelim.

Ben bugün hep sizlerle beraberdim. Erzincan'da hep bir aradaydık. Yolda, dükkanda, balkonda bize el sallayan vatandaşlarımız, görüyorum, anlıyorum, aynı değerleri paylaşıyoruz. Aynı sevgiyi paylaşıyoruz. Beraber gittiğimiz beldelerdeki arkadaşlarımız, onlarla bir araya geldim, onlarla dertleştik, konuştuk. Onların duygularını, düşüncelerini aldım. Şimdi burada bu güzel atmosferi hep birlikte yaşıyoruz. İyi ki varsınız. Siz var oldukça Türkiye'de var olmaya devam edecektir. Üstelik bir Atatürk cumhuriyeti olarak var olmaya devam edecektir.

Bu inanç içindeyim. Hepinize en iyi dileklerimi sunuyorum. Daha güzel günlerde bir arada olacağız. Hepinize sevgiler, saygılar, mutluluklar diliyorum. Hoşçakalın sevgili Erzincanlılar, sevgili kardeşlerim.

5.1.4.- GENEL BAŞKAN BAYKAL 5 BİN 846 İZMİRLİNİN CHP ROZETİ TAKTIĞI TÖRENDE KONUŞTU. BAŞBAKAN'A "SEN ÇETE ARIYORSAN ÇEVRENE BAK" DEDİ (10-07-2008)

Sevgili İzmirli, sevgili Cumhuriyet Halk Partililer, hepinizi içten sevgilerle, saygılarla selamlıyorum. Bugün ve yarın İzmir'in değişik yörelerinde hep bir arada olacağız. Yoğun bir İzmir programı uyguluyoruz. Biraz önce İzmir'de, Konak'ta açılışlar yaptık. 9 Eylül Cumhuriyet ve Demokrasi Platformunun Cumhuriyet Halk Partisine sahip çıkma, destekleme, CHP'nin Türkiye'ye sahip çıkma mücadelesini destekleme amacıyla yaptıkları toplantıya katıldık. Oradaki İzmirli kardeşlerimle kucaklaştık. Şimdi sizlerle beraberiz. Binlerce Cumhuriyet Halk Partilinin yeniden ayağa kalkışına hep birlikte tanık oluyoruz. Yeni binlerce Cumhuriyet Halk Partilinin partimize kayıt şölenini, şenliğini hep beraber yaşıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, düşünmek lazımdır. Ne olmuştur da İzmir'den, İzmir'in her yöresinden esnaf kardeşlerim, oda başkanı kardeşlerim, işyeri sahipleri, ekonominin içinde namuslu bir lokma ekmek için bütün hayatını mücadeleyle geçiren insanlar niçin Cumhuriyet Halk Partisine katılma, Cumhuriyet Halk Partisini güçlendirme, Cumhuriyet Halk Partisine sahip çıkma kararını almışlardır. Niçin acaba?

Değerli arkadaşlarım, herkes bilmelidir ki, bu arkadaşlarım Cumhuriyet Halk Partisine katılmıyorlar. Bu arkadaşlarım Cumhuriyet Halk Partisine sahip çıkmıyorlar. Bu insanlar Cumhuriyet Halk Partisi aracılığıyla Türkiye'ye sahip çıkıyorlar. Türkiye'yi ayağa kaldırmak istiyorlar. Niçin şimdi böyle davranıyorlar? Çünkü Türkiye'nin bir büyük sıkıntı tablosu içine girdiğini çok yakından yaşıyorlar, görüyorlar. Şimdi Türkiye'ye sahip çıkma zamanıdır. Şimdi Türkiye'yi destekleme zamanıdır.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'miz güç bir dönemin içinden geçiyor. Türkiye'yi yönetmek için işbaşına gelmiş olan insanlar maalesef ellerine verilmiş olan çok büyük fırsatı çok yanlış bir anlayış içinde kullanmışlar ve bu büyük fırsatı israf etmişlerdir. Bugün Türkiye'miz çok ciddi sorunlarla, sıkıntılarla karşı karşıyadır. Türkiye'mizin temeli sağlamdır. Türkiye'mizin mayası sağlamdır. Türkiye'nin temelini atanlar yurt içinde yatsınlar çok sağlam bir temel atmışlardır, çok sağlam bir maya karmışlardır. Yıllardan beri her türlü yanlışlığa rağmen Türkiye bütün gücüyle ayakta kalmaya devam ediyor.

Türkiye'yi artık bunların elinden alma zamanı gelmiştir.

Biran önce Türkiye yeni bir anlayışa, yeni bir yönetime kavuşturulmalıdır. Bunu hep beraber sağlamak zorundayız. Bu Türkiye'nin temel ihtiyacıdır değerli arkadaşlarım. Çünkü bir süreden beri büyük bir sorumsuzlukla Türkiye'mizin siyasi temelleriyle oynanmaya başlandığına tanık oluyoruz. Birbiri ardından çok büyük yanlışlıklar yapıldı.

Türkiye'nin temelinde bizim milli mücadele, kuvva-i milliye dönemimizin çok temel tercihleri, anlayışları vardır.

Bu temel anlayışlar Türkiye'de insanları eşit ve kardeş sayan bir anlayışı yansıtır. Türkiye'de bizim anlayışımıza göre, bizim devlet düzenimize insanları inancıyla, mezhebiyle, kökünü, kökeniyle, ırkıyla, etnik kimliğiyle ayırmaya imkan yoktur. Bizim devlet düzenimizde herkes eşittir. İnancı ne olursa olsun, mezhebi ne olursa olsun, ırkı, etnik kökü, ailesi, sülalesi, aşireti, kabilesi ne olursa olsun herkes eşittir, herkes kardeşdir. Bu Türkiye'nin temelidir.

Kimsenin Türkiye'yi inanç diye, din diye, mezhep diye bölmeye hakkı yoktur. Kimsenin Türkiye'yi etnik köken, ırk diye ayırmaya hakkı yoktur. Misak-ı milli sınırları içinde kardeşçe yaşayan 70 milyon insan soyumuz, sopumuz ne olursa olsun, mezhebimiz ne olursa olsun, anlayışımız ne olursa olsun hepimiz eşitiz, kardeşiz ve Türkiye Cumhuriyetinin saygıdeğer vatandaşlarıyız.

Devletin bu bütünlüğünü bozmaya kalkmak ülkemizi çok büyük tehlikelerle karşı karşıya bırakmak sonucunu doğurur. Buna izin vermemeliyiz sevgili İzmirliler. Soy sop ayrımı yapmamalıyız, yapanlara fırsat vermemeliyiz. Mezhep ayrımı yapanlara fırsat vermemeliyiz. Herkesin inancı ayrı, mezhebi ayrı, herkesin soyu sopu istediği gibi ifade edeceği şekilde ayrı. Olabilir, hiçbir önemi yok. Hepimiz şu Türk Cumhuriyeti Bayrağının altında heyecanla, saygıyla İstiklal marşını söylüyorsak biz kardeşiz, biz biriz, beraberiz. Kimsenin bizi ayırmasına, bizi bölmesine izin vermeyelim. Hepimiz biriz. Bu vatan hepimizin. Hepimiz bu vatanın eşit insanlarıyız. Bu vatanın bir tane tapusu yok. Bu vatanın 72 milyon tapusu var. Hepimiz o tapuya aynı şekilde sahibiz.

Bu anlayışımız bizi bu bölgede çok önemli bir noktaya getirdi. Bakınız; bizim devlet düzenimizin temelinde gene bu devletin temelini atanların ortaya koyduğu bir büyük anlayış var. Nedir o? Herkesin inancı özgür, imanı serbest, ibadet sonuna kadar serbest. Herkes inandığı gibi ibadet edecek, herkes inancını istediği gibi ifade edecek. Din, inanç, ibadet en ileri özgürlüğün güvencesi altında. Hepimiz dinimizle iftihar ediyoruz. Hepimiz dinimizi iftiharla ortaya koyuyoruz ve Türkiye'de özgürce inancımızı yaşıyoruz. Yaşamaya da devam edeceğiz. Türkiye bin yıldır Müslüman. İslamiyet'i bütün dünyaya taşıyan insanlar benim milletimin insanları. Kimse Türk milletine İslamiyet'i öğretmeye kalkmasın. Dinimizle milletimiz arasından çekilsinler. Ellerini dinimizden çeksinler. Ellerini milletimizden çeksinler. Ellerini devletimizin içinden çeksinler. Devletimizi karıştırmassınlar, milletimizi karıştırmassınlar, dinimizi karıştırmassınlar!

Değerli arkadaşlarım, bunları karıştırmak isteyenlere dur diyeceğiz. Dur demek zorundayız. Dur dediğimiz için bugüne kadar Türkiye bugünkü noktasına geldi. Bir bakınız Osmanlı İmparatorluğu içinde beraber olduğumuz diğer milletlerin bugünkü haline bir bakınız. Irak'a bir bakınız, Lübnan'a bir bakınız, Filistin'e bir bakınız, İran'a bir bakınız ne haldeler. Niçin onlar o haldeler? Birde bize bakınız. Türkiye İslamiyet'in en güzel yaşandığı yer. Türkiye dinimizin en özgür olduğu yer. Türkiye demokrasinin en ileri olduğu yer. Hukukun en ileri olduğu yer. Türkiye'de kadın hakları bütün bu dünyada en ileri. Dünya ekonomisiyle Türkiye bütünleşmiş. Türkiye'de barış var, kardeşlik var, huzur var. Niye bizde böyle de niye Irak'ta 1 milyon Iraklı son 4 yılda katledildi, niçin?

Çünkü Iraklılara dediler ki, sen Şii'sin, sen Sünni'sin, sen Kürtsün, sen Türkmensin. Ayırdılar, birbirlerine düşürdüler. 1 milyon Iraklı geride bıraktığımız şu 4-5 yıl içinde katledildi değerli arkadaşlarım. Din dediler böldüler, ırk dediler böldüler, etnik kimlik dediler böldüler sonuç ortada. Bak biz hala huzur içindeyiz bölmek isteyenlere rağmen. Niçin? Çünkü Türkiye'de bir Mustafa Kemal işbaşına geldi.

Çünkü Türkiye bir Atatürk dönemi yaşadı. Atatürk bize neyi öğretti? Atatürk bize sen mezhebine göre şöylesin, sen böylesin demedi. Hepiniz kardeşsiniz dedi. Hepiniz birsiniz, berabersiniz dedi. Kiminiz Balkanlardan geldiniz, kiminiz Kafkaslardan geldiniz, kimin Ortadoğudan geldiniz, kiminiz Orta Asya'dan geldiniz, kiminiz adalardan geldiniz. Nereden geldinizse geldiniz, hepimiz bu vatanın sahibi değil misiniz? Hepiniz kendinizi Türk milletinin bir parçası saymıyor musunuz? Hepiniz şu al bayrağı görünce yüreğiniz titremiyor mu? Hepiniz kardeşsiniz, hepimiz vatandaşsınız dedi. Bugün o sayede bir ve bütünü. O sayede kadınlarımız özgürce bizim dünyamızın en ileri haklarına sahip yaşıyorlar.

Değerli arkadaşlarım, bunun bozulmasına göz yumamayız. Bunu bozacak olan bu anlayışı terk etmektedir. Atatürk bize kardeşliği öğretti, birlik ve beraberliği öğretti, mezhep diye

ayrılmayın, din diye ayrılmayın, ırk diye ayrılmayın, etnik köken diye ayrılmayın, hepiniz birsiniz benim gözümde, hepiniz birsiniz birbirinizin gözünde dedi ve bir şey daha öğretti dedi ki, inancınız en yüksek değerinizi ama siyasetle dini ayıracaksınız dedi. Siyasetin içine dini sokarsanız bunun çok acı sonuçları olur sakın ha yapmayın dedi. Siyaset ayrı din ayrı dedi. Din kutsal, din önemli, dün güzel, din değerli ama siyaseti onun etkisi altına sokmayın. Bırakın siyaseti o kendi kurallarına göre işlesin dedi. Dünyanın gerçeklerine göre işlesin, dünyanın bir çağdaş hukuku var, bir çağdaş eğitimi var, siyasetin kendi kuralları var o da gitsin din ayrı gitsin dedi. Eğer dine siyaset müdahale ederse ya da siyaset dine müdahale ederse ikisi de zarar görür, millet zarar görür dedi.

Batı bu acı dersi ortaçağ döneminde yaşadığı büyük savaşlarla, çatışmalarla, ayaklanmalarla yüzlerce yıl ızdırabını çeke çeke öğrendi. Batıda kilise-devlet kavgası yüzlerce yıl sürdü, oluk oluk kan aktı ve sonunda batı anladı ki, İsa'nın hakkı İsa'ya devletin hakkı devlete. İkisi ayrıldı. Şimdi Mustafa Kemal batının yüzlerce yıl ağır bedel ödeyerek ancak ulaşabildiği sonucu kendisi Türkiye'ye evet, dinimiz ve siyasetimiz ayrı olacak diye bize öğretti ve bunu çok uzun süre koruduk. Ama şimdi son zamanlarda bu konuyla da birileri oynamaya başladı. Birileri Türkiye'nin bu düzenini sarsmak üzere yola çıktı değerli arkadaşlarım.

Bunu uzun süreden beri hep yaşıyoruz, görüyoruz. Maalesef Türkiye'de bu uyum, bu barış, bu huzur devletle inancımız arasındaki kardeşlik birileri kurcaladığı için sarsılmak isteniyor. Bu uyumun adı laiklikdir sevgili İzmirliiler.

Bu uyumu birileri bilerek ve isteyerek bozuyor. İçeriden bozmak isteyenler var, dışarıdan Türkiye'nin Irak gibi birbirine düşmesinde yarar bekleyenler var. Birileri de Türkiye'yi karıştırmak için bu arayışlara destek oluyorlar ve Türkiye'de son dönemlerde şikayet ettiğimiz bir temel olay ne? Kadrolaşma. Kadrolaşma ne? Kadrolaşma işte bir inanç dayanışmasının devleti kontrol etmesini sağlamaya yönelik sistemli çaba. Kadrolaşma bu.

Değerli arkadaşlarım, bu tablo Türkiye'de kriz yarattı. Şimdi o krizin içinden geçiyoruz. Bu krizi aşmak zorundayız. Bu krizi aşacağız. Türkiye'yi tekrar eski sağlam temellerinde yeniden inşa edeceğiz. Türkiye bundan sonra tekrar laikliğin inançla sahiplenildiği bir ülke olarak ortaya çıkacaktır. Çıkmak zorundadır. Türkiye tekrar önümüzdeki dönemde demokrasinin ve cumhuriyetin inançla sahiplenildiği bir ülke olarak çıkacaktır. Demokrasiyle laiklik arasında demokrasiyle cumhuriyet arasında çelişki yok.

Hem demokrasi hem laiklik. Laiklik içinde demokrasi, demokrasi içinde laiklik.

Değerli arkadaşlarım, bakınız ne laikliğimizi güvence altına almak için demokrasiden vazgeçmeyi kabul ederiz ne de demokrasinin bedeli olarak laikliğin ortadan kaldırılmasını kabul ederiz. İkisini de kabul etmeyiz. Hem laiklik hem demokrasi. Demokrasinin bedeli hiçbir zaman laiklik olamaz. Olmayacaktır. Laikliği sahiplenmenin bedeli de hiçbir demokrasiden vazgeçmeyecek olmayacaktır, olmamalıdır.

Şimdi bu büyük sınavı veriyoruz sevgili vatandaşlarım. Bu büyük sınavı hem demokrasiyi hem de laikliği sahiplenmek. Hem cumhuriyetimizi korumak hem demokrasimizi ve laikliği güvence altına almak. Laiklik olmazsa demokrasi olur mu? Laiklik olmazsa cumhuriyet kalır mı? Laiklik olmazsa kasın-erkek eşitliği olur mu? Kadın-erkek eşitliği olmazsa cumhuriyet olur mu? Demokrasi olur mu? Kalkınma olur mu? İlerleme olur mu? Bize laiklik olmazsa inanç ilkeleri, yaşam biçimi olarak dayatılırsa bireyin özgürlüğü kalır mı? İnsanın özgürlüğü kalır mı?

Değerli arkadaşlarım, bu dengeyi kuracağız. Çare yok. Bunu biliyoruz. İnsanımızda bu konuda çok bilinçlidir. Hiçbir şikayeti yok. İnsanımız hem devlet düzenimize sahip çıkıyor hem de aynı şekilde dinine, imanına, inancına sahip çıkıyor. İkisini de birden sahipleniyor. Birileri de bundan rahatsız oluyorlar. Birileri de bu uyumu, bu barışı bozmaya çalışıyorlar. Buna izin vermeyin sevgili İzmirliiler.

Türkiye'nin Dışişleri Bakanı Avrupa'ya gidiyor, Avrupa'da diyor ki, Türkiye'de Müslümanlar baskı altında. Değerli arkadaşlarım, Türkiye İslamiyet'in dünyada en güzel yaşandığı ülke. En temiz, en doğru İslamiyet'in yaşandığı ülke. 70 bin cami, beş vakit namaz, bayramlar, kandiller, bütün dini güzellikler hepimizin yüreğinde. Bütün vatandaşlarımız sofraya otururken yarabbi nimetlerine teşekkür ederiz diye oturuyor yarabbi şükür diyerek sofradan kalkıyor. Herkes Allah'ını, peygamberini gayet iyi biliyor. Helali haramı biliyor. Vatandaş biliyor helali haramı. Yetim hakkını biliyor vatandaş. Dürüst olma, namuslu olma ne demek vatandaş biliyor. İslamiyet'in değerlerini vatandaş gönlünde, yüreğinde yaşıyor. Sen vatandaşa İslamiyet'i öğretmeden önce kendin yetim hakkını yemenin ne demek olduğunu, helalin haramın ne olduğunu bir öğreniver.

Değerli arkadaşlarım, vatandaşın kafasını kimse bozmaya kalkmasın. Vatandaşımız devlete saygı duyuyor, Anayasal düzenine de saygı duyuyor, cumhuriyetine de saygı duyuyor, onun özüne, temeline de sahip çıkıyor. Ama Dışişleri Bakanı gidiyor Avrupa'da diyor ki Müslümanlar baskı altında. Ey gafil, eğer İslamiyet, Müslümanlar Türkiye'de baskı altındaysa 6 yıldır iktidardasın. Niye o baskıyı kaldırıvermedin? Niye sen kaldırıvermedin? 6 yıldır sen iktidardasın.

O baskı dediğin Anayasadaki laiklik anlayışından kaynaklanıyor ise onu kaldıramıyorum diyorsan, Anayasada laiklik var olduğu sürece Müslümanlar baskı altında kalacaktır diyorsan onu açık söyle de bilelim.

Değerli arkadaşlarım, biz laiklikle İslamiyet arasında bir uyum olduğuna inanıyoruz. Laikliğin İslamiyet'i baskı altına almadığına inanıyoruz. Ama sen Türkiye'de Müslümanlar baskı altında diyorken kafanda acaba bir başka İslamiyet'i mi taşıyorsun? Senin kafadaki İslamiyet 70 milyonun Türkiye'de yaşadığı İslamiyet'ten farklı bir İslamiyet mi? Hangi İslamiyet senin kafanda. O Başbakanın dizinin dibinde oturduğu Hikmet Yar'ın kafasındaki İslamiyet mi senin kafadaki İslamiyet?

Değerli arkadaşlarım, bu sınavı geçeceğiz. Türkiye bir sınava sokuluyor bu sınavı yüzümüzün aklıyla geçeceğiz. Hem devletimize sahip çıkacağız hem inancımıza, dinimize, imanımıza sahip çıkacağız, hem Mustafa Kemal Atatürk'e sahip çıkacağız, hepsi bir arada. Hepsi el ele. Bunlar arasında bir çelişki var mı? Bizim kafamıza göre yok. Birilerinin kafasında bunlar arasında bir çelişki mi var? İşte sorun o zaman, orada, senin kafadan o soru.

Değerli arkadaşlarım, bu konuyu siz çözeceksiniz. Milletimiz çözecek, Türkiye'nin önünü siz açacaksınız. Bakın, Dışişleri Bakanı öyle konuştu ondan sonra bir genç kız televizyona çıktı, televizyonda dedi ki, ben Atatürk'ü sevmiyorum. Dedi ki, ben Humeyni'yi seviyorum. Ya Atatürk bu ülkeye bağımsızlığını kazandı. Niye öyle söylüyorsun, yakışıyor mu diyen karşısındaki gazeteciye keşke İngiliz işgali devam etseydi, bağımsızlık olmasaydı, ben İngilizlerin altında kendimi daha özgür hissedirdim dedi.

Değerli arkadaşlarım, düşününüz şu zihniyete bakınız. Bunu söylüyor bir genç kız. Cumhuriyetin 85.yılında bunu söylüyor. O genç kız gitsin Güney Asya'ya, gitsin Afrika'ya, gitsin uzak Asya'ya, gitsin Ortadoğu'ya defsin ki, İngiliz işgalini biz tercih ediyoruz, orada kendimizi daha özgür hissederez de buna o gittiğin ülkelerdeki Müslümanlar bir cevap versin. Pakistan'daki Müslümanlar cevap versin, Hindistan'daki Müslümanlar cevap versin, Malezya'daki Müslümanlar cevap versin, Cezayir'deki, Müslümanlar cevap versin.

Eğer oraya kadar gidemem diyorsa, Irak'a gitsin İngiliz işgali iyidir, biz kendimizi onların işgalinde daha özgür hissediyoruz diye 1 milyon insanını, Müslüman'ı kaybetmiş olan Iraklılara bunu bir söyleyiversin.

Değerli arkadaşlarım, dünyada ilk kez muazzam bir zaferi, başarıyı ortaya koymuş, bütün Müslüman dünyasının saygısını ve hayranlığını kazanmış, her birisinin yüreğinde kahraman haline gelmiş olan Mustafa Kemal Atatürk'e bu topraklarda gencecik bir kızımızın böyle sözler söylemesi ne anlama geliyor? Bir rastlantı mı? Sadece bir kişinin kendide özgü değerlendirmesi mi? Yoksa bunun arkasında bir zihniyet mi var?

Bakın, bu konuşmadan sonra siz Cumhurbaşkanının, Başbakanın, Milli Eğitim Bakanının bu olay karşısındaki tutumunu, üzüntülerini, eleştirilerini ve bu olayı kabul edilemez bulduğunu ifade eden bir demecini duydunuz mu?

Değerli arkadaşlarım, bu iyi bir tablo değil. Bu gidiş iyi bir gidiş değil. Buna bir dur demek zorundayız. Buna bir böyle gidemez demek zorundayız. Zaten onun için sizler buradasınız. Onun için 2 binin üzerinde İzmirli bence CHP'ye geleceğim diyor. Esnafımız, iş yeri sahiplerimiz dükkânı kapatıyor, memleketine sahip çıkmak için CHP'ye katılma kararını alıyor. Bunun için işte.

Değerli arkadaşlarım, çıkış yolu bu. Bakın bugün iktidarda bulunanlar artık bunu böyle götüremeyeceklerini görmeye başladılar. Türkiye'nin halkıyla, siyasetiyle, hukukuyla, Anayasasıyla bu gidişe izin vermeyeceğini görmeye başladılar. Onun için şimdi ortalığı karıştırma teşebbüsleri var. Şimdi din-siyaset ilişkisini bozma girişimleri var. Hukuk-siyaset ilişkisini bozma girişimleri var. Hukuku siyasetin emri altına alma girişimleri var. Ellerindeki imkanları bütün genişliğiyle siyasi mücadelede sonuna kadar kullanma anlayışı var. Bunun için düşmeye bastılar. Harekete geçirdiler. Bütün güçleriyle harekete geçirdiler. Türkiye'de bir korku, bir telaş, bir tereddüt ortamı yaratmaya çalışıyorlar. Bir panik ortamı yaratmaya çalışıyorlar. Sanki bende varım, bende Atatürkçüyüm demek suç olacakmış gibi bir ortam yaratmaya çalışıyorlar. İşte böyle bir ortamda biz Atatürk'ün arkasındayız, biz CHP'nin arkasındayız demenin ayrı bir önemi, ayrı bir değeri var.

Başbakan bu kavganın en önünde. Hukuka yön vermeye çalışıyor. Siyaseti kullanıyor, adliyeyi, yargıyı bu amaçlara yönlendirmeye çalışıyor.

Bundan ben şikayet ettim, sen savcı mısın? Davanın ne zaman açılacağını, iddianamenin ne zaman yayınlanacağını, davanın kimleri kapsayacağını Başbakan'dan duyuyoruz. Senin ilgilendirmesi. Sen siyaset adamısın. Bu iş adliyenin işi. Yargının işi, bırak, seyret. Hayır böyle olacak, böyle olacak, devrede. Onun üzerine dedim ki, sen savcı mısın? Rahatsız oldu. Bana dedi ki, sende avukat mısın? Bende dedim ki, evet. Ben mazlumların, mağdurların, hakkı yenen insanların, hak etmediği muamelelere maruz bırakılan insanların avukatıyım. Siyasetin işi bu, amacı bu. Yani senin ezmek istediklerine bende sahip çıkmayacağım. Sen herkesi köşede, tehada kıştırıp, ezeceksin. Hayır, hep beraber senin karşında bulunacağız.

Elbette benim görevim hukuka sahip çıkmaktır. Mazlumların, mağdurların, insan hakları ihlal edilenlerin haklarına sahip çıkmaktır. Adamı almışlar, daha yaşı 40'larında. 11 ay içeride tutmuşlar. Neyle suçlandığını bile söylemiyorlar sadece diyorlar ki, sen bu büyük teşkilatın kasası, para sende. Adam 11 ay orada kalıyor. 11 ay sonra cesedi çıkıyor. Ölüme tahliye edildi, hayata değil. Ailesine değil. İşine değil. Ölüme tahliye edildi.

Şimdi bunun hesabını sormayacak mıyız değerli arkadaşlarım? Böyle bir uygulama olur mu? Dünyanın hangi demokrasisinde 13 ay boyunca insanları göz altında tutup, neyle

suçlandıklarını dahi söylemeden bir iddianame ortaya koymadan 13 ay boyunca onları göz altında tutmak hangi demokraside var? Hangi hukuk devletinde var? 12 Eylül döneminde dahi bu olmadı. 13 Eylül döneminde.

Değerli arkadaşlarım, bu konular sahipsiz değildir. Türkiye’de yanlışlıkların tümünün karşısında cesaretle CHP olarak görevimizi yapıyoruz, yapmaya devam edeceğiz. Başbakan diyor ki, biz çetelere, mafyalara karşı savaş açtık. Ne çetesi, ne mafyası? O kim o çete dediğin, o mafya dediği? Cumhuriyet Gazetesinin Ankara temsilcisi Mustafa mı? O çete, o mafya? Türk ordusuna şerefle yıllarca hizmet etmiş, ülkenin en kritik noktalarında bir ömür geçirmiş olan insanlar mı çete, mafya? Sen çete, mafya arıyorsan kendi çevrene bir bak.

Enerji çetesini arıyorsan kendi çevrede ara. İhale çetesini arıyorsan kendi çevreden ara. Çeteymiş, mafyaymış. Bir de çıktı dedi ki, İtalya’da temiz eller operasyonu yapılırken ona hayran hayran bakıyorlar, biz şimdi harekete geçince bizi eleştiriyorlar. Temiz eller kim, sen kimsin? Eğer temiz eller operasyonu yapacak, bunun için düğmeye basacaksan, önce senin elinin temiz olması lazım. Arkasında 13 tane yolsuzluk dosyasıyla bir Başbakan temiz ellerden söz etmek hakkına sahip midir? Temiz eller operasyonu yapıyor mu? Kime karşı yapıyor? Cumhuriyet Gazetesinin Ankara büro şefine karşı. Türkiye’nin 4 yıldızlı generallerine karşı temiz eller operasyonu yapıyor. Bir bakıver çevrene.

Değerli arkadaşlarım, bu gerçekleri Türkiye’de .CHP olarak söylüyoruz, söylemeye devam edeceğiz. Türkiye’ye sahip çıkmanın yolu budur. Bunlar geldiğimiz noktada tam bir umutsuzluk içinde her şeyi göz almış haldedirler. Ne mümkünse onu yapmaktan kaçınmayacaklardır. Bunu görüyoruz. Bu onların içine girdikleri durumun ne kadar önemli olduğunu ortaya koyuyor.

Değerli arkadaşlarım, onlar içlerindeki buldukları durumun millet tarafından daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacak her girişimi yapıyorlar. Bunları milletçe izliyoruz.

Benim sizlere ve milletimize söyleyeceğim sabırdır. Sabredin. Sakın ha teslim olmayın. Sakın ha bu yıldırma, korkutma girişimlerine boyun eğmeyin.

Sükunetle bekleyin. Sabırla bekleyin, hiç merak etmeyin. Bizim cumhuriyetimizin temelleri sağlamdır. Bu cumhuriyetin inançlı kuşakları 10 yıllar boyunca yetişmiş her birisi gerektiği zaman devreye girmeye hazır, görev başındadır. Bunu biliyorum. O bakımdan hiç tereddüt etmeyin. Hepimiz kendimize güvenen, ülkemize güvenen, Anayasal düzenimize güvenen, hukuka güvenen, Mustafa Kemal Atatürk’e cumhuriyetine güvenen bir anlayış içinde yolumuza devam edeceğiz.

Bugün İzmir’de çok özel bir duyarlılık, ilgi ve coşku gördük. Bunun nedenlerini ben çok iyi anlıyorum. İzmir ayağa kalkmış. İzmir ayağa kalkmışsa bunun gerisi gelir. Bir zamanlar birileri İzmir’i istiyorum diyordu. Bende düşünüyordum. İzmir’i kimden istiyor diye. Sana İzmir’i verebilecek kim var diye düşünüyordum. İzmir’i sen istiyorsun, iki tane soru var, bir kimden istiyorsun, kim adına istiyorsun? Kim için istiyorsun? İzmir yerinde duruyor. İzmir 9 Eylül’den beri Mustafa Kemal Atatürk’ün İzmir’i olarak duruyor.

İzmir Atatürk’ün İzmir’i. İzmir’i kimden alacaksın? Atatürk’ten mi alacaksın İzmir’i? Peki kim için alacaksın? Kimin adına alacaksın? O dizinin dibinde oturduğun Hikmet Yar adına mı alacaksın İzmir’i? İzmirli meseleyi kavramış. İzmirli ne yapacağını çok iyi biliyor. Göğsüm kabarıyor. İyi ki İzmir var, iyi ki İzmirli var. İzmir Türkiye’nin kilididir. İzmir cumhuriyetin kilididir. İzmir demokrasinin kilididir. Atatürkçülüğün kilididir. Bugün bu yoğun program içinde bu spor salonunda bu katılım töreni ayrıca anlamlı oldu. Değerli İl Başkanımıza yürekten

teşekkür ediyorum bu organizasyonu yaptığı için. Katılan arkadaşlarıma yürekten teşekkür ediyorum. Eksik olmayın hoşgeldiniz. Bu parti hepimizin, Türkiye hepimizin, aramızda ayrı gayrı yok. En son gelen CHP'li CHP'nin genel başkanı kadar bu partide hak sahibidir.

Bu güzel salon içinde Karşıyaka Belediye Başkanımızı yürekten kutluyorum. Gerçekten çok nefis bir salon gerçekleştirmiş, ben bu toplantı vesilesiyle Sayın Başkanımızı kutluyorum ve Karşıyakalılara, İzmirli'lere bu salonun hayırlı olmasını diliyorum. Böylece bu salonunda bir anlamda açılışını yapmış bulunuyoruz. Ben İzmir örgütümüze bu güzel çalışma programı için yürekten teşekkür ederken bu çalışma programını İzmir'in en sıcak gününe rastlatmaktaki üstün başarıları dolayısıyla da kendilerini kutluyorum.

5.1.5.- GENEL BAŞKAN BAYKAL EGE BALKAN GÖÇMENLERİ DERNEĞİ DAYANIŞMA YEMEĞİNDE KARDEŞLİĞE, BİRLİĞE, BÜTÜNLÜĞE DİKKAT ÇEKTİ...

(15-07-2008)

Sevgili kardeşlerim, Rumeli ve Balkan Dernekleri içinde bir araya gelmiş olan çok değerli vatandaşlarım, hepinizi kendi adıma, Cumhuriyet Halk Partisi adına içten sevgilerle, saygılarla selamlıyorum.

Bu akşam Türkiye'nin çok değişik yörelerinden kendi aralarında dernekleşip, örgütlenip, bir araya gelip, bugünde İzmir'imizde, bu büyük toplantıya katılan çok değerli Rumeliler, Balkanlılar, değerli kardeşlerim, değerli vatandaşlarım hepinize en içten şükran duygularımı sunuyorum.

Sizlerle bir arada olmaktan derin bir mutluluk duyuyorum, kıvanç duyuyorum.

Rumeli ve Balkan sözü ne zaman telaffuz edilse çoğu insan bunu bir coğrafya olarak anlar. Yani der ki, Avrupa coğrafyasında Rumeli diye bir toprak parçası var. Balkan diye bir coğrafya parçası var. Rumeli ve Balkan denildiğinde işte o coğrafyadır derler. Bu noksan bir nitelemedir. Elbette Rumeli ve Balkan sözü bir coğrafyayı ifade ediyor. Ama sadece bir coğrafyayı değil.. Rumeli ve Balkan sözü aynı zamanda bir muhteşem tarihi ifade ediyor, muhteşem bir kültürü ifade ediyor.

Değerli arkadaşlarım, çoğu insanımız Rumeli ve Balkan kültürünün, tarihinin, Anadolu kültürünün, Anadolu tarihinin, devletimizin özünün, kökünün, devletimizden önce bir parçası olduğumuz Osmanlı İmparatorluğunun özünün, kökünün ne ölçüde belirleyicisi olduğunu çoğu kere gözden geçirir.

Bilinmez ki, Rumeli ve Balkan gerçeği sadece bizim Türkiye Cumhuriyeti'nin değil, Türkiye Cumhuriyeti'nden önce Osmanlı İmparatorluğu'nun da özüdür, köküdür. Osmanlı İmparatorluğu bir Balkan İmparatorluğudur. Osmanlı İmparatorluğu bir Rumeli İmparatorluğudur. Doğrudur Osmanlı İmparatorluğu Bilecik'te bir araya gelmiş olan bir boydan çıkmıştır. Ama Bilecik'teki, Söğüt'teki o boy İmparatorluk haline ancak 1300'lü yılların başında, yani Söğüt'te Osmanlı'nın bir araya gelişinden hemen sonra, 20 yıl sonra sallarla Çanakkale'yi geçip Rumeli'ye çıktıkları zaman İmparator olma imkanını elde etmişlerdir.

İmparatorluğun payitahtı önce Edirne'dir, Rumeli'dir, Trakya'dır, Balkanlardır ve Osmanlı İmparatorluğu yüzü batıya dönük bir imparatorluktur. Osmanlı yüzü batıya yönelik, Avrupa'ya yönelik, Balkana yönelik, Rumeli'ye yönelik bir İmparatorluktur. Ve, Osmanlı silah gücüyle değil, adalet anlayışıyla, hakşinaslığıyla, toprak düzeniyle, örgütlenmesiyle, hakkaniyetiyle, hoşgörüsüyle, doğru yönetimiyle, tımarı, zeametiyle birden bire yepyeni bir kültürün, yepyeni bir medeniyetin temsilcisi olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu zirveye Avrupa'da çıkmıştır, Balkanlarda çıkmıştır. Osmanlı İmparatorluğu zirveye Rumeli'de çıkmıştır.

Ne zamanki Osmanlı İmparatorluğu yüzünü batıdan doğruya döndürmüştü, Yavuz Mısır'a gitmiş, batıya sırtını dönmüş o zaman Osmanlı İmparatorluğunun gerilemesinin tohumları o noktalarda atılmaya başlamıştır.

Değerli arkadaşlarım, bunu bileceğiz. Rumeli Batı sadece bir coğrafya değil, bir tarih, bir kültür, bir medeniyet, bizim özümüz. Osmanlı İmparatorluğunu zaferden zafere ulaştıran, onu dünya çapında bir imparatorluğa dönüştüren kültürün adı, tarihin adı, coğrafyanın adı.

Burada yaşayan insanlar evladı Fatihan, fethetmişler. Nereyi fethetmişler? Balkanları, Rumeli'yi fethetmişler. Neyle fethetmişler? Adaletle, hakşinaslıkla, hoşgörüle, kendisini kabul ettirerek, saygı ve sevgi telkin ederek yapmışlar. Osmanlı İmparatorluğunun bütün yönetim kadroları çoğu Avrupa'dan, çoğu Rumeli'den, Balkandan gelmiş insanlar. Osmanlı bürokrasisi oradan gelen, oradan yetiştirilmiş olan Enderun'un, devşirmelerin oluşturduğu bürokrasi. Vezirler orada, paşalar orada, padişahlar orada. Böylesine önemli bir olay Rumeli ve Balkan.

Ben ne zaman Rumeli ve Balkan sözünü duysam yüreğim titrer. Bilirim nasıl bir çağ açan, tarih değiştiren bir kültürdür.

Değerli arkadaşlarım,

Rumeli ve Balkan kültürünün parçası olan insanlarımız hem en büyük şanlı ve şerefleri yaşamışlardır, hem de en büyük acıları yaşamışlardır. İmparatorluğunun yüzünü doğuya dönerek bir çöküş ve gerileme dönemine girmesinden sonra yavaş yavaş insanlar artık orada yaşayamaz hale gelmişlerdir. İnançlarının, dinlerinin, kültürlerinin, ahlaklarının gereğini ancak farklı bir coğrafyada sürdürebileceklerini görmüşlerdir ve büyük acılarla, savaşlarla, kıyımlarla bir kuşağın, iki kuşağın perişan olması sonucunda yavaş yavaş Balkanlardan Anadolu'muza, anayurdumuza, vatanımıza gelmişlerdir.

Şimdi anavatanımızda, anayurdumuzda hep beraberiz. Bizim anavatanımız imparatorluğun dağılması sonucunda bir araya gelen insanlardan oluştu. Bizim milletimizin içinde o imparatorluğu temsil eden her coğrafyadan gelen insanlar var. Kafkasya'dan gelenler var. Balkanlardan, Rumeli'den gelenler var. Ortadoğu'dan gelenler var. Orta Asya'dan gelenler var. Adalardan gelenler var. Anadolu'da yıllardır Hititlerden, Sümerlerden beri yaşayıp gelen insanlar var. Hepimiz bir aradayız ve cumhuriyet bizi hep bir arada yaşayan insanlar olarak kardeş haline getirdi.

Bugün aramızda hiçbir ayırım yok. Kim nereden gelmiş olursa olsun, Rumeli'nin, Balkan'ın, göçmenin macerası benim maceram. Benim ruhumu o şekillendiriyor. Yahya Kemal'in duyarlılığı bütün Türkiye'nin duyarlılığıdır. Yahya Kemal sadece Balkan'ın, sadece Rumeli'nin şiirini söylemedi. Bizim insanımızın destanını söyledi, onun ruhunun büyüsunü ortaya koydu. O biziz, siz osunuz, hep beraberiz. Hepimiz Türkiye'yiz.

Değerli arkadaşlarım, Balkan ve Rumeli kökünden gelen kardeşlerim, tarih boyunca gelmiş olan kardeşlerim. Üçüncü kuşak, ikinci kuşak, birinci kuşak kardeşlerim. Daha 1950'lerde en son olarak 1980'lerde Balkanlardan göçüp Anadolu'da bir yaşam arayışı içine girmiş olan kardeşlerim. Hep beraberiz. Sizlerle iftihar ediyoruz. Sizler toplumumuzun ana damarlarından birisiniz. Ve biliyorum ki, sizin her alandaki başarınız, işadamlığınızda başarınız, sanayideki başarınız, yönetimdeki başarınız, askerlikteki başarınız ve spordaki başarınız, hepsi bir arada bizim zenginliğimizi, gücümüzü oluşturuyor. Birbirimizi o yeteneklerinizle çok daha yukarı düzeye çıkarmaya katkı yapıyorsunuz. Hepimiz bunun bilinci ve şükranı içindeyiz.

Değerli arkadaşlarım;

Balkan ve Rumeli gerçeğini dile getirirken, Türkiye'nin yaşadığı büyük acıları dile getirirken, o balkan ve Rumeli gerçeğinden ortaya çıkıp Osmanlı İmparatorluğunun çöküş koşulları içinde yeni çağdaş ve bağımsız bir devleti kurmak için ortaya çıkan insanın Mustafa Kemal olduğunu, Manastırlı bir hemşehriniz olduğunu nasıl unuturuz?

Değerli arkadaşlarım, Balkanlardaki insanların yaşadığı maceralar sadece tarihte kalmadı. Daha dün denecek yakın bir geçmiş içinde hepimiz Bosna'da yaşanan olayların doğrudan, birinci elden tanığı olduk. Oradaki o trajediyi insanlığın utanç sayfalarının yazıldığı o günleri, hepimiz o acıları orada yaşadık. Orada yaşayan insanlarla o acıları paylaştık. Batı Trakya'da

hala acılar içinde yaşayan kardeşlerimizin sorunlarını, sıkıntılarını yüreğimizde hissediyoruz. Ama hepimiz burada hep bir arada Türkiye Cumhuriyetinin vatandaşları olarak yeni bir bağımsız cumhuriyeti, hemşehrinin kurduğu cumhuriyeti, Mustafa Kemal'in kurduğu cumhuriyeti en ileri noktaya çıkarmak için birlikte çalışıyoruz.

Sevgili kardeşlerim, sizlerle iftihar ediyoruz. İyi ki, sizler varsınız. Çünkü sizlerin nasıl yetenekli, işini sağlam tutan, doğru çalışan, yaptı mı en iyisini yapan, toplumumuzun iftihar ettiği pek çok öncüyü yetirtirmiş olan bir sağlam kültüre sahip olduğunuzu çok iyi biliyoruz. Ve siz varlığınızla bizim milletimizin güzelleşmesine, milletimizin ilerlemesine, zenginleşmesine en büyük katkıyı yapıyorsunuz. Ayrımcılık yapmadan, dışlayıcılık yapmadan, kimseye husumet, düşmanlık duymadan ama kimliğinizle iftihar ederek bölgemizdeki derneklerde bir araya gelerek, evet biz Rumeli'ler, Kosovalılar, Bosnalılar, Sancaklılar, Makedonyalılar diye iftiharla birleşiyorsunuz, bütünleşiyorsunuz.

Değerli kardeşlerim, Türkiye'mizin sorunları var, sıkıntıları var, güçlükleri var. Bu güçlüklerin nereden kaynaklandığını biliyoruz. Bu güçlükleri aşacağımızdan hiç şüphe duymuyoruz. Ne yazık ki Türkiye bulunduğumuz noktada dünyanın teslim ettiği gerçekleri inkar eden insanların ön plana çıktığı bir tablo sergiliyor.

Acı bir gerçektir. Daha geçenlerde televizyona bir genç kız çıktı. Dedi ki, "ben Atatürk'ü sevmiyorum, Humeyni'yi seviyorum" Olur mu öyle şey, Atatürk Türkiye Cumhuriyetini bağımsız bir devlet haline getirdi dedikleri zaman keşke getirmeseydi, İngiltere'nin işgalindeki Türkiye'de ben daha bağımsız hissederdim kendimi dedi.

Değerli arkadaşlarım, bunu ona düşmanlık ifade edin diye söylemiyorum. Ama durumun ciddiyetini bilin diye söylüyorum. Böyle insanlar niçin ortaya çıkıyorlar, nasıl ortaya çıkıyorlar. Bir rastlantı mıdır? Böyle insanların televizyonlara çıkıp bunu söyleyecek noktaya gelmesi hangi anlayışı, hangi zihniyeti temsil ediyor. Buna göz mü yumacağız. Bunların çoğalmasına sessiz mi kalacağız. Bunları çoğaltan zihniyetin, anlayışın Türkiye'yi yönlendirmesine göz mü yumacağız? Olay ciddidir değerli arkadaşlarım.

Bakınız; Anadolu'da yaşayan insanlar hep bir arada dünyanın en güzel İslamiyet'ini yaşıyoruz. En temiz İslamiyet'ini yaşıyoruz. En doğru İslamiyet'ini yaşıyoruz. Böyle bir İslamiyet'i yaşamaktan da hepimiz gurur duyuyoruz, mutluluk duyuyoruz. Hepimiz dinimizle, hepimiz peygamberimizle, kuranı kerimle iftihar ediyoruz. Kimliğimizin, kişiliğimizin, kültürümüzün bir parçası. O dünyanın bir parçasıyız. Bakın sizin atalarınız, sizin babalarınız, hatta belki siz daha dün denecek kadar yakın bir geçmişte niçin oralardan koptunuz da geldiniz, niçin? Neydi sizin farklılığınız? Neyi içinize sindiremediniz de geldiniz? Doğduğunuz gibi bir Müslüman olarak özgürce yaşamının mümkün olmadığını gördüğünüz için oradan göçtünüz geldiniz. Kiminiz İslamiyet'e haksız baskıların yapıldığına tanık oldunuz. Kiminiz doğrudan dininizi değiştirme baskısına maruz kaldınız. Kiminizin ismi değiştirildi. O acıları yaşadınız ve o acılara tahammül edemediniz buraya geldiniz.

İslamiyet'in baskı altında olması ne demek? Bunu gitsinler de Balkanlardan, Rumeli'den göçenlere, o göçenlerin atalarına, babalarına, dedelerine bir sorsunlar. Türkiye Cumhuriyetinin Dışişleri Bakanı çıkmış Avrupa'da diyor ki, Türkiye'de Müslümanlara baskı yapılıyor.

Türkiye'de Müslümanlara baskı yapılıyor iddiasını Türkiye'nin Dışişleri Bakanı söylüyor. 70 milyon insan içinde böyle bir baskıyı hisseden kaç kişi var Türkiye'de? Eğer Türkiye'de Müslümanlara bir baskı yapılıyorsa, 6 yıldır sen iktidardasın niye o baskıyı ortadan kaldırmadın. Eğer o baskı dediğin anayasamızda laiklik ilkesinin bulunması ise, sen o meseleyi kavrayamamışsın demektir. O laiklik İslamiyet'in güvencesidir. En temiz İslamiyet'in güvencesidir. İstismar edilmeyen İslamiyet'in güvencesidir.

Değerli arkadaşlarım, bakınız bu sorunun özüdür. Bu devleti kuranlar sağlam kurdular. Nur içinde yatsınlar temelini atanlar sağlam temel attılar. Mayasını sağlam kardılar. O sayede bakın hala dimdik ayakta. Bütün bozma çabalarına rağmen hala dimdik ayakta. Neydi o mayada ne vardı? O mayada iki şey var değerli kardeşlerim.

Bir; inancın, mezhebin ne olursa olsun, etnik kökenin, kimliğin, ırkın, soyun sopun ne olursa olsun, nereden gelmiş olursan ol, ister Balkanlardan, ister Kafkas'tan, ister Ortadoğu'dan, ister Adalardan. Ne olursan ol. İster Kürt kökenli ol, ister Boşnak kökenli ol, ister Gürcü kökenli, ister Çerkez kökenli, ister Arap kökenli ol. Hepiniz eşitsiniz, hepiniz kardeşsiniz, hepiniz Türk milletinin bir parçasısınız. Mustafa Kemal devletin temelini bu anlayışı soktu.

İki; dedi ki, din kutsal, din çok önemli, din en saygıdeğer. Ama sakın ha dini siyasete sokmayın. Ama sakın ha dini devlet işine sokmayın, hukuka sokmayın, eğitime sokmayın. Dini din olarak yaşayın. En güzel şekilde yaşayın. Ama siyaseti de, hukuku da, eğitimi de kendi kurallarına göre, çağın anlayışına göre yönlendirin. Bunu söyledi. Türkiye'nin gücü buradan geliyor değerli kardeşlerim. Şimdi bunu bozmak isteyenler var. Bunu hem etnik eşitliğimizi, hem mezhep eşitliğimizi hem de laiklik anlayışımızı bozmak isteyenler var.

Bakın, biz bir imparatorluğu hep beraber yaşadık. O imparatorluk parça parça oldu. O parça parça olan imparatorluğun bizim dışımızdaki coğrafyalarında yaşananlara bir göz atın. İster balkanlara bir göz atın, isterseniz Ortadoğu'ya göz atın. İster Irak'a bakın, ister Lübnan'a bakın, ister Filistin'e bakın, isterseniz Bosna'ya bakın, Makedonya'ya bakın.

Değerli arkadaşlarım, ayrımcılık yapılmaya başlandı mı, o birlik, bütünlük bozuldu mu, o kardeşlik ortadan kalktı mı insanlar birbiriyle çatışmaya başlıyor. En tehlikeli olay budur.

Bakın Irak'a Iraklı kalmadı. Irak'ta şimdi ne var? Irak'ta Sünni var, Şii var, Kürt var, Türkmen var. Değerli arkadaşlarım, bunların hepsi Iraklı idi. Iraklıyken bir ve beraberdiler. Şimdi Alevi'ydi, Sünni'ydi, Şii'ydi, Türkmen'di, Kürt'tü diye ayrıldı birbirlerine girdiler. 1 milyon Iraklı sen, ben diye öldürüldü. Türkiye'yi bundan sakınmak zorundayız. Türkiye'yi bundan sakınmak içinde kardeşliğimizi, birliğimizi, bütünlüğümüzü korumak zorundayız.

Bizi Alevi diye, Kürt diye bölmek isteyenlere hayır demek zorundayız. Gene Türkiye'yi bir din devletine dönüştürmek isteyenlere karşı, laikliği ortadan kaldırmaya çalışanlara karşı, kadının nasıl giyineceğini, nasıl yaşayacağını dini kurallara göre belirlemek isteyenlere karşı ona karışmayın, herkes nasıl isterse öyle yaşar diyeceğiz. Devletimizin laik kimliğini ayakta tutacağız.

Atatürk'ün bize vasiyeti bu. Atatürk'ün emaneti bu. Bunu koruyacağız değerli kardeşlerim. Bunu nereden tehdit gelirse oraya karşı koruyacağız. Eğer o kız öyle konuşuyorsa bilin arkasında bu arayış var. Eğer Dışişleri Bakanımız dışarıda o sözleri Müslümanlar baskı altında diyorsa bizim yaşadığımız İslamiyet'e baskı yok, sen İslamiyet'e baskı var diyorsun. Acaba senin kafanda bizim yaşadığımızdan farklı bir İslamiyet mi var? Acaba senin kafanda Başbakanın dizinin dibinde çöktüğü Hikmet Yar'ın İslamiyet anlayışımı var? Buna karşı Türkiye'yi savunacağız değerli kardeşlerim. Bunu savunurken de en ön saflarda, en yüksek sorumlulukta sizler olacaksınız. Çünkü sizler Mustafa Kemal'in hemşehrilerisiniz. Sizlere güveniyorum.

Sizler bu memleketin kimliğini oluşturan en güçlü cevherlerden birisiniz. En sağlam ana damarlardan birisiniz. İyi ki varsınız. Sizlerle Türkiye daha güzel, sizlerle Türkiye daha zengin, daha akıllı, daha becerikli ve geleceğe yönelik daha iddialı. Hep beraber daha güçlü olacağız. Sizlere güveniyorum. Sizlerle bende şahsen iftihar ediyorum. İyi ki varsınız diyorum. Hepinizi bu beraberliğinizi daima korumaya, Türkiye'ye hep beraber sahip çıkmaya çağırıyorum. Sizlerle iftihar ediyoruz. Hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum. Hepinize mutluluklar diliyorum.

5.2.- KONYA KAÇAK KURAN KURSU FACİASI CHP İNCELEME HEYETİ RAPORU

OLAY VE GELİŞMELER

Taşkent-Balcılar Beldesinde 01 Ağustos 2008 günü sabah saatlerinde meydana gelen müessif olayla ilgili olarak; bilgi ve talimatlarınız doğrultusunda 02 Ağustos 2008 günü İl Başkanı, İl Sekreteri, Hadim Belediye Başkanı, Hadim ve Taşkent İlçe Başkanlarımızla birlikte Balcılar Kasabasında yaptığımız incelemeler sonucunda ulaştığımız gözlem ve sonuçları bilgi ve takdirlerinize sunuyoruz;

Balcılar Kasabası, Konya'ya 170 Km mesafededir. Yolun 20 km.lik Eğitim Deresi bölümüyle, Taşkent sonrasındaki 25 km.lik bölümü "**zor bir yol**" niteliğindedir. Kasaba merkezinin nüfusu 2557 olup, bağlı olduğu ilçe Taşkent'in nüfusu ise 1300'dür.

Olay, 01 Ağustos 2008 günü sabah saatlerinde 04.30 civarında meydana gelmiştir. Binanın hemen yakınında bulunan gaz tankında sızıntı olması ve akabinde de elektriğin açılmasıyla patlamanın meydana geldiği tahmin edilmektedir.

Olaya Ankara'dan- Jandarma Genel Komutanlığı'ndan 4 helikopter ile 30 kişilik bir ekip, Antalya'dan arama-kurtarma ekibi ve Akut müdahale etmiştir. Konya Valiliği ile Büyükşehir Belediyesi ekipleri de çalışmaya iştirak etmiştir. Konya'da yanık merkezi ünitesi olmadığı için bazı yaralılar Ankara'ya götürülmüşlerdir.

Arama-kurtarma ekipleri olay mahalline saat 07:00-07:30 civarında intikal etmişlerdir. **Tıbbi ve teknik müdahale anlamında bir zaafiyetin olmadığı kanısındayız.**

Patlamanın olduğu bina, kasabanın dışında, ancak yerleşim birimlerine bitişiktir. 70-80 metre aşağıda erkek öğrencilere Kur'an eğitimi veren, 350-400 metre aşağıda ise kız öğrencilere Kur'an eğitimi veren ve Diyanet'in sorumluluğunda olan binalar vardır.

Patlamanın olduğu binanın imarı ve inşaat ruhsatı yoktur. Kaçaktır.

Binanın 17 yıl kadar evvel yapıldığı, 2000 yılından itibaren erkek öğrenci yurdu olarak kış mevsiminde ortaöğretim öğrencilerine, yazın ise daha çok kız öğrencilere Kur'an eğitimi amacıyla kullanıldığı anlaşılmıştır.

Olay sonucunda biri 11 yaşında, biri 19 yaşında, diğerleri ise ağırlıklı olarak 13-14 yaşlarında olan 18 kişi ölmüştür. **Ölenlerin 12'si Balcılar Kasabası'nda toprağa verilmiştir.**

Balcılar Kasabası'nda 6 aileyi, Avşar Kasabası'nda ise 1 aileyi ziyaret ettik. Ailelerin genel olarak son derece sakin ve sessiz halleri, duygu ve düşüncelerini ifadeden kaçınmaları dikkat çekiciydi.

Cenaze namazına iştirak ettik. **Tüm ziyaretlerde ve bulunduğumuz ortamlarda Siz'in Başsağlığı dileklerinizi ve olaydan duyduğunuz derin üzüntüyü, olayı ve sorumluları takip kararlılığınızı ifade ettik.**

DEĞERLENDİRMELER:

Bilindiği gibi 01 Haziran 2005 tarihine kadar yürürlükte bulunan 765 sayılı **Türk Ceza Kanunu**'nun 261. maddesinde, aynen '... **kanun ve nizamla aykırı olarak mektep veya dersane açanlar, açılan mektep veya dersane kapatılmakla beraber 6 aydan 2 seneye kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Ruhsatsız öğretmenlik edenlerle bunları istihdam eyleyenlere de aynı ceza verilir. Mükerrirler hakkında verilecek ceza 1 sene hapisten aşağı olamaz.**' düzenlemesi mevcut idi.

01 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 263. maddesinde de, yukarıda sözü edilen hüküm aynen korunmuştur. Hatta cezanın üst sınırı **üç yıla çıkarılmıştır.**

Ancak bu aşamada 26.05.2005 tarihinde Sn. Başbakan'ın Yeni Şafak Gazetesi'ne verdiği demeçte '**kaçak Ku'an kursları diye bir ifade olamaz! Kur'an öğrenilir, Kur'an'ı öğrenmeye kimse suç ifadesi kullanamaz...**' dediğini biliyoruz. Keza, Başbakan'ın Mustafa Koç'un bu konudaki beyanlarına karşılık '**... bu konuda daha fazla fikir beyan etmeyin, yoksa size dinsiz derler.**' diye bir taraftan uyarıda bulunduğu, bir taraftan da hedef gösterdiği bilinmektedir.

Bu açıklamalardan sonra, hemen yeni bir kanun teklifi hazırlandığını ve 29 Haziran 2005 tarih-5377 sayılı yasanın 29. maddesiyle, **Türk Ceza Kanunu'nun 263. maddesinin alt üst edildiğini görüyoruz.** Yapılan yeni düzenlemeyle artık **kanuna aykırı eğitim kurumunun kapatılması söz konusu olmayacağı gibi, bu yerlerde öğretmenlik yapanların ve onları istihdam edenlerin cezai sorumluluğu da söz konusu olmayacak** ; sadece, kurumu açan veya işleten kişinin 3 aydan 1 yıla kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılması söz konusu olabilecektir. Bu cezaların ise para cezasına çevrilmesi veya erteleme hükümleri kapsamına alınması gerekmektedir.

10. Cumhurbaşkanımız Sn. Ahmet Necdet Sezer, 12 sayfalık gerekçeyle sözü edilen yasal düzenlemeyi veto etmiş ise de, Hükümet, veto sonrası yine bildiğini yapmıştır.

Ülkemizde Diyanet'in resmi kayıtlarına göre 2002-2007 yılları arasında faal olan Kur'an Kursu sayısı sırasıyla **3664-3852-4322-4447-4951 ve 5654'tür.**

2007 yılında açık olan Kur'an kursu sayısı 5654 olup, kapalı Kur'an kursu sayısı ise 2341'dir. Bilindiği gibi, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yasa'ya, 22.07.1999 günlü, 4415 sayılı yasayla eklenen ek 3. maddeyle; Kur'an ve anlamını öğrenmek ve dini bilgi almak isteyenlerden ilk öğretimi bitirenler için Diyanet İşleri Başkanlığı'nca kurslar açılmakta; ayrıca 5. sınıfı bitirenler için tatillerde Milli Eğitim Bakanlığı'nın denetim ve gözetiminde yaz kursları açılmaktadır.

Diyanet'in resmi Kur'an Kurslarına öğrenci bulunmakta zorluk çekilirken, tarikatlar aracılığıyla ve fiili olarak faaliyet gösteren kurslara ise ciddi bir rağbetin olduğu görülmektedir.

Yukarıda sözü edilen yasal değişikliklerden sonra, bu şekilde Kur'an eğitimi verilmesinin cezai sonuçlarının ortadan kaldırılmış olması, **Başbakan ve Milli Eğitim Bakanı'nın, daha doğru bir ifadeyle Hükümet'in** eylem ve söylemleri hep birlikte değerlendirildiğinde; yaratılan **sosyal, siyasi, ekonomik ve psikolojik iklimin** etkisi açıkça görülmektedir. Bu dönemde Milli Eğitim Bakanı'nın, bu kurslarla ilgili olarak CHP Milletvekillerinin yönelttikleri soru önergelerine verdiği cevaplarda '**Yurtlarda herhangi bir ciddi sorun bulunmadığı...**' ve '**...cemaat yurtları konusunda bakanlığa intikal etmiş herhangi bir**

bilgi bulunmadığı..."yolundaki cevapları da üzerinde önemle durulması gereken belirleyici bir unsurdur.

Gerek Başbakan ve gerek Milli Eğitim Bakanı'nın olay sonrası hiçbir açıklama yapmamaları, suskun kalmaları, "3 Maymunu" oynamaları son derece anlamlıdır. Hükümet sözcüsü **Cemil Çiçek'te** olayı irdelemekten özenle kaçınmıştır.

Bakanlığın yapacağı inceleme ve soruşturmadan hiçbir ciddi sonucun çıkmayacağı, olayın zamana yayılacağı bellidir. Nitekim, benzeri bir olay **20 Haziran 2003 tarihinde Kayseri'de Taşcıoğlu Hafız Okulu ve Yatılı Kur'an Kursu** binasında meydana gelmiş, 10 öğrenci çöken binanın altında kalarak can vermişlerdir.

Kasım 2007'de Beyşehir'de yine Kur'an Kursu öğrencilerini taşıyan ve ehliyetsiz olduğu ifade edilen servis sürücüsünün yol açtığı kaza sonucunda 4 öğrenci ölmüştür.

Bu olaylarla ilgili olarak hiçbir ciddi incelemenin yapılmadığı bilinmektedir.

Bu yurtlar ağırlıklı olarak **Süleymancılar** olarak bilinen tarikata aittir. Genellikle kasaba veya ilçelerin biraz dışında kurulmuşlardır. Öğrenciler toplumdan izole edilmişlerdir.

Hem yerel yönetimler hem de merkezi yönetim birimleri tarafından gerekli idari ve yasal denetimler yapılmamaktadır. Kamu yetkilileri bu yönde irade beyan edememekte, işlem tesis etmemektedirler. Zira, yukarıya yani İl Milli Eğitim Müdürlükleri ve devamında da Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu yapılanmaları **himaye ve teşvik ettiği bilinmektedir.** Böyle bir gerçek karşısında, bu yapılanmalardan rahatsız olan yerel yöneticiler ve merkezi idare temsilcileri **üstlerine düşen görevi yapmaktan kaçınmaktadırlar. Türkiye gerçeği budur.**

Balcılar Kasabasında bu durum tüm çıplaklığıyla gözlemlenmektedir.

Öyle bir sosyal olgu ve toplumsal baskı yaratılmıştır ki, **ölen çocukların aileleri şikayetçi olamamışlardır, suskun kalmışlardır. Yurda ve derneğe yönelik laf söylenmesinden rahatsız olmaktadır.**

Bu süreçte Diyanet İşleri Eski Başkanı ve 22. Dönem AKP İstanbul Milletvekili **Tayyar Altıkulaç'ın açıklamaları son derece anlamlı ve ibret vericidir.** Adı geçen, vicdan muhasebesi yapma gereğini duymuştur. **Altıkulaç;** 29 Haziran 2005 tarihinde yapılan yasa değişikliğinin yanlış olduğunu, bu durumun yasadışı yapılanmayı hızlandıracağını, bu konuda parti yetkililerini uyardığını, ancak etkili olamadığını **ifade ve itiraf etmiştir.**

Ölen çocukların evlerini ziyaretimiz esnasında Fransa'da çalışmakta olan bir aile yakınının **'... bize kömür dağıtacaklarına, yolumuzu yapsınlar, sağlık ocağımıza doktor göndersinler...'** diyerek tepkisini ortaya koymasının da önemli bir tepki niteliğinde olduğu açıktır.

ÖNERİLER:

Balcılar örneği münferit bir olay değildir. Türkiye genelinde bu özellikleri taşıyan yüzlerce kurs ve yurt bulunmaktadır. Bu durum, hem yerel yöneticilerin hem de mülki yönetim birimlerinin bilgisi dahilindedir. Ancak, yukarıda anlattığımız sebeplerle, bu birimler üstlerine düşen idari ve yasal denetim görevlerini **bihakkın** yapmamaktadırlar. Bu sebeple, tüm bu yurtlara yönelik olarak idari inceleme sürecinin başlatılması, beraberinde de bu konuda **Meclis Araştırma Önergesi hazırlanması ve yine bağlı olarak Meclis Soruşturması veya Gensoru konularının** değerlendirilmesini takdirlerinize sunuyoruz.

Öte yandan, Türk Ceza Kanunu'nun 263. maddesinde yeniden ve mutlaka bir düzenleme yapılması ihtiyacı vardır. 765 sayılı yasanın 261. maddesi çerçevesinde bir düzenleme yapılmalıdır. **Kanuna aykırı bir eğitim kurumu varsa, bu kurumun kapatılması suç ve ceza kavramlarının doğal bir sonucu olmak gerekir.** Keza, kanuna aykırı faaliyete iştirak eden öğretmen ve istihdam edenlerin de cezai sorumluluğu mutlaka olmalıdır.

Kur'an Kursları olayında AKP tarafından izlenecek sürecin, Anayasa Mahkemesi'nin kapatmayla ilgili kararı sonrasında **belirleyici ve kilit bir önem taşıdığı görüşündeyiz.**

Laiklik karşıtı eylemlerin odağı haline geldiği hükmen sabit olan Adalet ve Kalkınma Partisi; Kur'an Kursları konusunda yapacağı uygulamalarla, ya bu konudaki hükmü kuvvetlendirecek ya da artık bu politikalarından vazgeçtiğini gösterecektir. **Taşkent-Balcılar olayı bu yönüyle de önem arz etmekte olup, belirleyici bir test niteliğinde olacaktır.**

Meydana gelen olay ve patlama; **esasinda sorumsuzluklarını zihniyetinin kaçınılmaz sonucudur.** AKP kadrolarının ve yönetim anlayışlarının yarattığı vahim bir tablo söz konusudur. İnsan prototipini değiştiren sosyo-ekonomik politikalar sonucunda, insanımız "birey" olma vasfını kaybetmeye başlamıştır. Bu yönüyle Cumhuriyet'in belki de en önemli kazanımı sekteye uğratılmıştır. "Birey olma" yolunda ciddi bir mesafe alan insanımız, bu anlamda da "geriye dönüş" sürecine girmiştir.

(Atilla KART (Konya Milletvekili) ve CHP İnceleme Heyeti)

5.3.- ARTIK ERGENEKON'U BEN DE YAZABİLİRİM!

(Soner YALÇIN tarafından 24/08/2008 tarihinde Hürriyet gazetesi'nde yazılmış olan yazıdır.)

Henüz ortada ne Susurluk vardı ne de Ergenekon. Ne "Yeşil" biliniyordu ne de JİTEM. PKK itirafçıları daha ortaya dökülmemişlerdi. Faili meçhul cinayetlerin ardı arkası kesilmiyordu.

Tam o günlerde, bugün artık adını herkesin bildiği bir subayla tanıştım; Binbaşı Ahmet Cem Ersever... Ersever'i öldürenler nüfus cüzdanını bana gönderdi; ölüm sırası bendeydi. Bugün, avazı çıktığı kadar bağırانların o gün sesleri hiç çıkmıyordu. Evet, geliniz Ergenekon'u bir de benden dinleyiniz; çünkü kafanızı çok karıştırdılar.

ERGENEKON soruşturması/davasası konusunda son günlerde ortalık biraz sakinleşti; "kayıpçı kavgası" bitti gibi.

Eee artık Türkiye'nin bu sözde derin gündemi hakkında birkaç söz edebilirim. Sanıyorum bu konuda bir şeyler söyleyecek kadar bu konuyla ilgili haberler, kitaplar yazmış ender gazetecilerden biriyim.

Önce "Binbaşı Ersever'in İtirafıları" adlı kitabımı yazdım. Yıl: 1993.

Binbaşı Ahmet Cem Ersever ile 7 Haziran 1993'te tanıştım.

Ersever'in cesedinin bulunduğu 4 Kasım tarihine kadar geçen beş aylık sürede çeşitli görüşmeler yaptım. Bunların çoğu yazılmamak üzereydi.

JİTEM'i, JİTEM'in neden ve nasıl kurulduğunu, ilk komutanının kim olduğunu; "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım'ı, Vedat Aydın'dan Musa Anter'e kadar nice yargısız infazın nasıl yapıldığını, PKK itirafçılarının kimler olduğunu, bunların hangi cinayetlerde kullanıldığını Binbaşı Ersever anlattı.

İlk kez bir subay, Güneydoğu'daki hukuk dışı hareketler konusunda, kontrgerilla hakkında konuşmuştu. Ve çok şey biliyordu. Ersever'i hep şaşırarak dinledim.

Zamanla Ersever'le görüşmemizi birileri öğrendi. Ve daha fazla konuşmaması için onu öldürdüler. Nüfus cüzdanını beyaz bir zarf içinde bana gönderdiler. Zarfı başka hiçbir şey yoktu.

Sonra birileri bazı gazeteleri arayarak, "Sıra Soner'de" diye telefon ettiler.

Kaçtım, kayboldum.

Ve o kaçak günlerde Ersever'in bana anlattıklarının hepsini "Binbaşı Ersever'in İtirafıları" adlı kitapta yazdım.

Ersever'e yazmayacağıma söz vermişim ama artık yazmak zorundaydım. Belki bu yazdıklarım sonucu katillerinin bulunacağına inanıyordum. Ne safmışım o yıllar! Neyse.

Ersever'in anlattıkları, bugün konuşulan Ergenekon soruşturmasından daha değerli bilgiler içeriyordu. Ancak "Binbaşı Ersever'in İtirafıları" kitabı hiçbir gazetede, dergide, TV'de haber ol(a)madı.

Bir Binbaşı elleri ayakları bağlanıp, kafasına sıkılan iki kurşunla infaz edilip Ankara'nın çıkışına bırakılıyor ve kimsenin bu cinayetle ilgili sesi çıkmıyordu!
Oysa, Türkiye'de o tarihe kadar tam 20 yıldır kontrgerilla konusu tartışılıyordu.

İlk kez içeriden biri, kontrgerilla faaliyetini ayrıntılarıyla açıklıyordu. Yapılanların kanunsuz olduğu ortadaydı. Ama kimsenin sesi çıkmıyordu.

Çünkü terör herkesi esir almıştı. Sanılıyordu ki, terörle mücadelede her yol mübahtı!

O yıllar, 1990'lı yılların başında Güneydoğu'da oluk oluk kan akıyordu. Faili meçhul cinayetlerde büyük artış vardı. Herkes canından bezmişti ve kimsenin aklına hukuk gelmiyordu.

Sadece Güneydoğu'da değildi bu kanunsuz hareketler. Dev-Sol gibi sol örgütlerin İstanbul-Ankara'daki hücre evlerine yapılan baskınlarda teslim olanlar bile infaz ediliyordu. Yargısız infazlar dönemi başlamıştı.

Devletin bir bölümü, terörü böyle bitireceğine inanıyordu.

Susurluk'a uzanan kanlı yol işte böyle oluşturuldu.

Susurluk'a uzanıyor

Daha Susurluk meselesi ortaya çıkmamıştı.

Ama Susurluk çetesi ardı ardına cinayetler işliyordu. Yöntemleri aynıydı; polis yeleği giyip "biz polisiz" deyip kişileri evlerinden, işyerlerinden, araçlarından indirip götürüyor ve infaz ediyordu.

Bu yöntemi ilk Güneydoğu'da denemişler; SP Şırnak il yöneticisi İbrahim Sarıca, HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın, ÖZDEP Erzincan İl Başkanı Cemal Akar, ANAP Varto İlçe Başkanı Kerim Geldi ve niceleri aynı yöntemlerle öldürüldü.

O günlerde Başbakan Tansu Çiller'in ilginç bir demeci oldu.

Çiller, 4 Kasım 1993'te İstanbul'daki Holiday Inn Oteli'nde basın mensuplarına şöyle konuştu: "Türkiye, milis hareketi niteliğine dönüşmüş ve yaygınlaşmış bir terör hareketiyle karşı karşıyadır. PKK'nın haraç aldığı işadamları ve sanatçıların isimlerini biliyoruz, hesap soracağız."

PKK'ya yardım eden 67 Kürt işadamı ve sanatçısının bulunduğu bir listeden bahsediliyordu.

Listenin ilk başında Behçet Cantürk vardı.

Ve Behçet Cantürk 14 Ocak 1994'te İstanbul'da evine giderken, polis yeleği giymiş kişiler tarafından otomobilinden indirilerek bilinmeyen bir yere götürüldü. Bir gün sonra cesedi bulundu.

Behçet Cantürk'ü diğer cinayetler takip etti: Fevzi Aslan, Salih Aslan, Savaş Buldan, Adnan Yıldırım, Hacı Karay, Sefa Erciyes, Yusuf Ekinci, Namık Erdoğan, Medet Serhat, Faik Candan gibi Kürtler, İstanbul ve Ankara'da kaçırılıp öldürüldü.

Haziran 1996 tarihinde, "Behçet Cantürk'ün Anıları" adlı kitabımı çıkardım. Daha Susurluk'taki o malum kaza olmamıştı. Devleti çıplak görmüştüm.
Ne yalan söyleyeyim, çok korktum.

İtalyan gladiosunu ortaya çıkaran Savcı Fellice Casson'un bir lafı vardır: "Gladioyu keşfettikten sonra ondan örgüt elemanlarının haricinde haberdar olan tek kişinin kendin olduğunu bilmek, bunun neticesinde de seni her an öldürebileceklerini düşünmek korkunç bir duygu."

Korktum ama yine de Susurluk Çetesi'nin cinayetlerini ve yöntemlerini, "Behçet Cantürk'ün Anıları" kitabımda yazdım.

Aslında ortada pek de gizli saklı bir durum yoktu. Cinayetlerin görgü tanıkları, Susurluk Çetesi'nin infaz timlerinin robot resimlerini bile çizdirmişti. Dava dosyalarında birçok ayrıntı vardı. Ama bunların üstüne gidecek ne bir siyasi güç ne de yargı vardı.

Para, para, para

Terörle mücadele maksadıyla yola çıkan Susurluk Çetesi, Kürt işadamlarının infaz edilmesi sürecinde parayla tanıştı. Öldürülmekten korkan herkes, canını kurtarabilmek için oluk oluk para dağıtıyordu.

Terörün finans kaynağı silah kaçakçılığı ve uyuşturucudan elde edilen paraların büyüklüğü, bu sözde idealist çetenin aklını başından aldı.

Para için "kumarhaneler kralı" Ömer Lütfi Topal öldürüldü.

Ve artık bir büyük oyun sahneleniyordu; önde terörle mücadele görüntüsü vardı; arkada para paylaşımı.

İşin içine para girince çete elemanları birbirine düştü.

Bir taraf Tarık Ümit'i yok ederken, diğer taraf "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım'ın başına bela oldu.

Çete içindeki kavga kamuoyunda, "İkinci MİT Raporu" olarak bilinen raporun ortaya çıkmasına neden oldu. Rapor basında elden ele dolaşmaya başladı. Kimse yazmaya cesaret edemedi. Aydınlık Dergisi, 21 Eylül 1996 tarihinde raporu kamuoyuna açıkladı. Rapor yalanlandı. Meselenin üstü bir kez daha örtüldü.

3 Kasım 1996'daki Susurluk'taki trafik kazası, raporu doğruladı.

Yaranın irini akmaya başladı. Basın kararlılıkla olayın üzerine gitti.

Biz de Doğan Yurdakul ile birlikte "Reis, Gladio'nun Türk Tetikçisi: Abdullah Çatlı" ve "Bay Pipo, Sıradışı Bir MİT Görevlisi: Hiram Abas" kitaplarını yazdık.

Sonra ne oldu; Refah Partisi-DYP koalisyon hükümeti, Susurluk'u "fasa fiso" ilan etti. Basının gayretlerine rağmen Susurluk'un üzeri örtüldü.

Aradan yıllar geçti...

Ergenekon soruşturması patlak verdi.

Evet, üzerine dört kitap yazdığım Ergenekon meselesi konusunda bir şeyler söyleyebilirim artık.

Ergenekon'u doğru okuma kılavuzu

ERGENEKON aslında Susurluk'tur.

Peki, Susurluk gladio mudur?

Bu soru kafaları çok karıştırıyor. Bu nedenle önce gladio nedir ona bakalım:

Gladioyu II. Dünya Savaşı'nın bitimiyle birlikte CIA ile anlaşılan eski Naziler kurdu. Hedefi komünist örgütlerdi.

Ve her NATO ülkesinde bir gladio teşkilatı kuruldu.

Türkiye, soğuk savaşın başladığı iki kutuplu dünyada safını Batı olarak belirledi.

NATO'ya girdi. Ordusunu, istihbaratını ve bürokrasini ABD'ye teslim etti.

Türkiye'nin hedefinde bir tek güç vardı; Sovyetler Birliği ve sözde "uzantısı" içerideki komünistler. CIA ve dolayısıyla gladionun yardımlarıyla solculara karşı sivil örgütler meydana getirildi; Komünizmle Mücadele Derneği, İlim Yayma Cemiyeti gibi.

Türkiye'de sol kitleleştikçe karşısına bu kez inanmış idealist ülkücüler çıkarıldı. Komando kampları kurulmaya başlandı.

Türkiye siyasal cinayetlere sahne oldu. İlginçtir, öldürülen ilk 10 kişinin hepsi solcuydu. Öldürülen ilk 100 kişinin 76'sı da solcuydu.

Birileri halkı ve vatani için ölüme koşan idealist gençlerini kışkırtmak için elinden geleni yaptı. Toplumda saygı gören isimler öldürülmeye başlandı. Ardından kitlesel katliamlar geldi; K.Maraş, Çorum gibi.

Toplum, akan kanlarla askeri darbeye mecbur edilmek isteniyordu. Zaten 12 Eylül 1980'de darbe yapanlar açıklamışlardı: "Durumun olgunlaşmasını iki yıl bekledik!"

Bugün artık ortaya çıkmıştır ki, Türkiye'deki bu katliamların sorumlusu CIA/Gladio güdümündeki örgütlerdi.

CIA, Türkiye'yi sola teslim etmek istemiyordu.

Bunun dış politik nedenleri de vardı: ABD'nin bugün nasıl "Büyük Ortadoğu Projesi" varsa, 1970'li yıllarda da "Yeşil Kuşak Projesi" vardı. CIA'nın planına göre Sovyetler Birliği; Türkiye, İran, Pakistan, Afganistan gibi Müslüman ülkelerle çevrilecek ve bunlar içerideki Müslümanları etkileyerek Sovyetler Birliği'ni yıkıma yol açacak büyük ayaklanmalara neden olacaktı.

Ancak CIA'nın isteği gerçekleşmedi: İran'da ABD karşıtı İslam Devrimi oldu; Sovyetler Birliği Afganistan'a girdi. Mısır, Irak, Suriye'de ABD karşıtı Baas hareketleri güçlüydü; iktidardaydı.

ABD Türkiye'yi kaybetmeyi göze alamazdı. 12 Eylül askeri darbesine giden kanlı yolları gladio/kontrgerilla döşedi.

Ve...

1989'da Berlin Duvarı yıkıldı. Doğu Bloku çöktü. Sovyetler Birliği dağıldı.

Avrupa'daki gladiolar bir bir ortaya çıktı: Batı Almanya'daki adı "Sword"; Avusturya'da "Schwert"; İngiltere'de "Secret British Network Revealed"; Belçika'da "Bdra8"; Hollanda'da

"Command"; İsviçre'de "P:26" ve "P27"; Yunanistan'da "Sheepskin" idi. Fransa'daki adı Teoman'ın şarkısının adıydı: "Rüzgârgülü!"
Neo-Ergenekoncular

Hepsi komünist hareketlere karşı gizlice görev yapmıştı. İlginçtir, sadece Türkiye'deki gladio açığa çıkarılmadı.

Gladio, kontrgerilla ya da Ergenekon adı ne idiyse, bugün kamuoyunun kafasını karıştırmaya devam ediyor.

Elinizde kaba bir şablonunuz varsa; kontrgerillanın/Ergenekoncuların, gladio olduğundan emin olabilirsiniz. "Dün öyleydi ve bugün ortaya çıkan çeteler bunun uzantısıdır" kolaycılığı sizi yanıltır.

Bakınız: Soğuk savaş döneminde öyleydi. 12 Mart ve 12 Eylül darbelerinde CIA-Gladio vardı. ABD'nin hedefi-amacı belliydi.

Peki, bugünkü Ergenekon'un altında/arkasında CIA olabilir mi?

Sorunun yanıtını soru ile vermemiz gerekiyor: ABD'nin bölgedeki Kürt politikası belli; AKP'ye bakışı belli; Yeni Dünya Düzeni'nin hedefi belli; diğer yanda Ergenekoncuların da sözde hedefleri belli; o halde?

Üstelik Ergenekon'a karşı savaş açan dinci-liberal takımının ABD-AB ilişkileri de malum.

Gladio bugün; Ergenekoncuların mı, yoksa güya Ergenekonculara savaş açmış gibi görünüp Kemalist Cumhuriyet'i yıkmayı amaçlayan Neo-Ergenekoncuların mı arkasında? Sorunun yanıtını "Gladionun Babası" ABD'nin dış politikalarına bakarak yanıtlayabilirsiniz.

Bugün ortaya çıkarılan Ergenekon'un gladio olduğunu söylemek zor. Ancak gladiodan kötü bir anlayışı devraldığını söylemek zorundayız.

Peki, bugün ortaya çıkan Ergenekon nedir?

Ergenekon devlet içindeki çetedir. Yereldir; yani uluslararası bağlantıları yoktur.

Bakınız: PKK terör örgütüne karşı Türk Silahlı Kuvvetleri büyük bir mücadele vermektedir. Ancak terör örgütüyle mücadelede, kendini herkesten çok "kahraman" ve "milliyetçi" gören bazı kişiler hukuk dışı yollara sapmışlardır. Ergenekon, devlet içinde çeteleşmiş ve kişisel çıkar peşinde olan mafyadır.

Neo-Ergenekoncular aksi görüştedir. Onlara göre, Ergenekon salt bir çete değil, bir devlet örgütlenmesidir. Kanunsuzluğunu TSK'dan aldığı güçle yapmaktadır. Amacı darbe yaparak AKP'yi yıkmaktır. Devletle, TSK ile hesaplaşmadan bu sorunun ortadan kalkamayacağı görüşündedirler.

Siz hangi gruba dahilsiniz!

Şaka bir yana, Türkiye'de yıllardır yapılan ilkel soruşturma Ergenekon'da da karşımıza çıktı: Delilden sonuca gidileceğine, sonuçtan delile gidildi.

Daha soruşturma aşamasında, ortada kamuoyunu ikna edecek bir delil bile yokken; yıllarca kontrgerilla ile mücadele edenler-kontrgerillanın hedefi olan aydınlar, gazeteciler, akademisyenler "Ergenekoncu" olarak kamuoyu önüne çıkarıldı.

Cumhuriyet mitinglerine katılanlar, Atatürkçü Düşünce Derneği, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği darbeci yapıldı! Türkiye'deki tüm AKP muhaliflerine "Ergenekon Çetesi" yaftası vuruldu.

Yandaş medyanın hukuku hiçe sayan fütursuz yayınları çok kişiyi rahatsız etti.

Aslında bu çevrelerin amacı, Ergenekon'u aydınlatmak değildi. Ergenekon sadece araçtı. Amaç, ulus devleti yıkıp "renkli devrimin" yolunu açmaktı.

Ergenekoncuların aksine Neo-Ergenekoncular yerel değildir.

Neyse. Artık hukuksal süreç başladı.

Türkiye çete kamburundan kurtulmalıdır. Umarız dava terörün, siyasetin ve Neo-Ergenekoncuların gölgesinde kalmaz.

Çünkü hukuk bir gün herkese lazım olacaktır.

5.4.- GENEL SEKRETERLİK GENELGELERİ

5.4.1.- 2008/12 SAYILI GENELGE

Sayı : 2008/3111

18.08.2008

Konu: Yerel Yönetim Seçimleri ile ilgili çalışmalar hk.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ İL/İLÇE BAŞKANLIKLARINA

İl, ilçe kongreleri tamamlanarak 32. Olağan kurultayımız gerçekleşmiştir. Ülkemiz, cumhuriyetimiz, demokrasimiz ve partimiz, fevkalade önemli sorunların yaşandığı bir döneme girmiştir. Böyle bir dönemde demokratik, laik Cumhuriyet, Atatürk devrimleri, bölge barışı, Türkiye'nin bütünlüğü ve geniş halk kesimlerinin insanca yaşaması için CHP'nin daha da güçlenmesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu gerçek göz önünde tutularak 13 Ağustos 2008 tarihli Merkez Yönetim Kurulu toplantısında, partimizin etkili, sistemli, sonuç alıcı çalışmaları hızlandırması kararlaştırılmıştır. Bu amaçla 78 ilimizde, 18 Merkez Yönetim Kurulu üyemiz (Genel Sekreter ve Genel Sayman hariç) görevlendirilmiştir. Görevlendirme listesi ekte gönderilmektedir. Ankara, İstanbul ve İzmir illeri için farklı bir çalışma yürütüleceğinden bu illerde görevlendirme yapılmamıştır.

Demokrasinin, Demokratik-Laik Cumhuriyetin, Atatürk devrimlerinin Türkiye'nin bütünlüğünün, iç barışının, bölge barışının, geniş halk kesimlerinin insanca yaşayabilmelerinin önünde bugünkü AKP iktidarı büyük bir engel oluşturmaktadır. Demokrasiyi kazaya uğratmadan demokratik yöntemlerle halkımızla birlikte ülkeyi bu iktidardan kurtarmak her Cumhuriyet Halk Partilinin ve vatandaşlarımızın öncelikli görevidir. Burada önderlik, CHP'lilere ve örgütlerimize düşmektedir. 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak olan yerel yönetim seçimleri için önümüzdeki süreçte çalışmalarımız, düzenli-sürekli ve örgütlü bir şekilde sürdürülecektir.

Bu süreçte "Seçmen ve Sandık" örgütlenmesi, sandık başı görevlileri temel mesele olarak ön planda tutulacaktır. Sağlıklı bir çalışma ve planlama için ilçe örgütlerimizin kendilerine seçim kurullarınca verilmiş olan 22 Temmuz 2007 Genel seçim Sandık Seçmen Listelerini ve alınmış olan oyları gösterir çizelgelerin muhafaza edip etmediğinin bilinmesi gerekmektedir. Bu listeler yoksa Genel Sekreterliğimiz temini konusunda örgüte yardımcı olacaktır; çünkü 29 Mart 2009 seçimleri de bu listeler esas alınarak düzenlenecektir.

Bir siyasi partinin ülke genelinde yaygın örgütü olması, başarı için tek başına yeterli neden değildir. Örgütün seçmenle ilişkisinin sürekli, sağlıklı ve verimli olması gerekir. Demokrasilerde sonuç, sandıkta belirlenmektedir. Çalışmalar, seçime yakın bir tarihte başlatıldığında yeterli olamamakta sandıktan çıkan sonuç kader olarak kabullenilmektedir.

CHP'nin Genel Merkezi ve örgütleri, olayların akışına kapılıp seyirci olmamalı, seçmenle ilişkilerini sürekli sıcak tutarak, işleri seçime yakın bir tarihe bırakmadan çalışmalarını hızlandırarak hazırlanmalıdır.

Geride bıraktığımız klasik çalışma yöntemlerini aşarak yeni ve dinamik bir çalışma yapmak zorundayız. 28 Mart 2004 Yerel Yönetim Seçimlerinde ve 22 Temmuz 2007 Genel Seçiminde karşılaştığımız sıkıntıları göz önünde bulundurarak geleceğe daha hazırlıklı olmak zorundayız.

Genel Merkez - il - ilçe - belde - mahalle örgütlenme modeline "Seçmen ve Sandık Çalışması ve Her Sandıkta Gözlemci Bulundurma" modelini de eklemek kaçınılmazdır. Böylece örgütlerimiz, seçmenle birebir ilişkide olmanın yollarını bulacaktır.

Seçmen listelerini ve 22 Temmuz 2007 Genel Seçimi Sonuçlarını muhafaza edememiş ilçe örgütlerimizin bunları, İlçe Seçim kurullarından temin edip edemeyeceklerini sorup öğrenmeleri gerekir.

İlçelerimizde her sandık-köy bölgesinde kayıtlı üyenin olması ön koşuldur. Kayıtlı üyelerimiz yoksa üye teminine, üye de sağlanamıyorsa gönüllü teminine, üyemiz varsa da yeterli sayıya (en az 3) gitme çalışmalarına Kadın ve Gençlik kollarından da destek alınarak derhal başlanmalıdır.

Bu konuda örgütlerimizin sivil toplum örgütleri, sendikalar, meslek odaları ile yakın bir ilişki ve dayanışmaya girmeleri de önem taşımaktadır.

İlçe örgütlerimizin 22 Temmuz 2007 Genel Seçimlerinde kullanılmış olan Sandık Seçmen listelerinin ve Genel Seçim sonuçlarının kendilerinde bulunup bulunmadığını; seçmen kütüğü kendisinde olmayan ilçelerimizin bunları İlçe Seçim kurullarından temin edilip edilemeyeceğini; **21 EYLÜL 2008 TARİHİNE KADAR** Genel Sekreterliğimize bildirmelerini, İl Yönetim Kurullarının konuyu dikkatlice izleyip denetlemelerini, sonuçtan bilgi vermelerini önemle rica ederim.

Saygılarımla

Önder SAV
Genel Sekreter

EKLER

- 1- Merkez Yönetim Kurulu üyelerine yazılan yazı
- 2- Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin il ve ilçe örgütleri ile ilgili çalışma formu
- 3- Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin görevlendirildikleri iller çizelgesi

5.4.2.- 2008/11 SAYILI GENELGE

(Ekte verilmiştir.)

5.4.3.- KURULAN KOMİSYONLAR HAKKINDA GENELGE

(Ekte verilmiştir.)